Bundel - Commissie Burgers en Samenleving van 26 november 2024

Agenda bijlagen

ingekomen stukken raad 11 december 2024
transcript B&S 26 november 2024

Commissieleden kunnen voorafgaand ook vragen stellen. Stuur uw vragen naar de griffie. Vragen en antwoorden worden ook opgenomen bij het betreffende agendapunt.

1 Opening door de voorzitter

2 Vragenuurtje

3 Spreektijd voor het publiek

4 Vaststelling van de agenda

2024-11-26_Commissie Burgers en Samenleving_Agenda
08 november overzicht portefeuillehouders

5 Vaststelling van de besluitenlijst van 8 oktober 2024

5_Besluitenlijst B&S 8 oktober 2024

6 Akkoordstukken

7 Bespreekstukken

7.1 Ontwerpbesluit Preventie- en Handhavingsplan 'Jeugd & Middelen Zuid Limburg 2025-2028'

Behandelbrief Z-Limburgs beleidsplan PenH Jeugd & Middelen 2025-2028
Z-Limburgs beleidsplan PenH Jeugd & Middelen 2025-2028 aanbiedingsbrief
Z-Limburgs beleidsplan PenH Jeugd & Middelen 2025-2028 ontwerpbesluit
Z-Limburgs beleidsplan PenH Jeugd & Middelen 2025-2028 nota van toelichting
Zuid-Limburgs beleidsplan Jeugd & Middelen 2025-2028 def
Advies AMO Kerkrade over Beleidsplan PenH Jeugd&Middelen ZL 2025-2028 - AMO Kerkrade - '240913
Concept reactie op adviesraden Zuid-Limburg inzake concept Jeugd & Middelen 2025-2028
Bijlage I - Codeboek incl. ingestuurd advies per adviesraad (def)
Bijlage II - Alle antwoorden incl. antwoordcode (def)
Vragen fractie Ons Kerkrade t.a.v. agendapunt 7.1 cie B&S
beantwoording vragen fractie Ons Kerkrade

7.2 Ontwerpbesluit zienswijze 2e begrotingswijziging WOZL/WSP

24it03784 behandelbrief zienswijze 2e begrotingswijziging WOZL/WSP
24it03783 zienswijze 2e begrotingswijziging WOZL/WSP aanbiedingsbrief
24Rb067zienswijze 2e begrotingswijziging WOZL/WSP ontwerpbesluit
24Tl059 zienswijze 2e begrotingswijziging WOZL/WSP nota van toelichting
24u0009492 brief wozl
24u0009493 brief wsp
Factsheet 2de begrotingswijziging 2024 GR WOZL
Factsheet 2de begrotingswijziging 2024 GR WSP Parkstad
GR WOZL 2de begrotingswijziging 2024_versie8
GR WSP Parkstad 17 -10 -2024_GR WSP 2de begrotingswijziging 2024_versie4

7.3 Ontwerpbesluit inzake nieuwe subsidieverordening

24it03779 Behandelbrief ASV 2025
24it03774 ASV 2025 aanbiedingsbrief
24Rb064_ASV 2025 ontwerpbesluit
24Tl058 ASV 2025 nota van toelichting
ASV Gemeente Kerkrade 2025_V.01
Bijlage_Vergelijkingsoverzicht artikelsgewijze aanpassingen_ASV 2017 vs ASV 2025

8 Lijst van toezeggingen

Lijst van toezeggingen: https://portal.ibabs.eu/ListReport/View/cadde85a-f243-4e34-92ab-2b12cc1629dd
U kunt als burger inloggen aan de hand van de volgende gegevens:
Site: Kerkrade
Gebruikersnaam: burger
Wachtwoord: burger

Toezeggingen B&S november 2024

9 Sluiting

Gemeente Kerkrade

Ingekomen stukken raad 11 december 2024, nr.

Overige ingekomen post

Datum plaatsing	Onderwerp	Afzender	Advies	Toelichting	Datum raadsvergadering	Datum reactie
12-11-2024	Formaliseren netwerkpleegzorg	Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen	Ter kennisname	24EB007989	11-12-2024	
12-11-2024	artikel: Het Westen wordt misbruikt op de Klimaattop COP29	geanonimiseerd	Ter kennisname	24i0059684	11-12-2024	
12-11-2024	omgevingsvergunning Bernard Pothaststraat	geanonimiseerd	Ter kennisname	24i0059667	11-12-2024	
08-11-2024	Brief aan accountant	SP	Ter kennisname		11-12-2024	
07-11-2024	Herontwikkeling Vincent van Goghplein	geanonimiseerd	Ter kennisname		11-12-2024	
07-11-2024	verslag vergadering 26 september en besluitenlijst 31 oktober	Rd4	Ter kennisname		11-12-2024	
07-11-2024	wederom een klacht over de BsGW inzake de behandeling van zijn dossier	geanonimiseerd	Ter kennisname	24i0059309	11-12-2024	

Gemeente Kerkrade

Ingekomen stukken raad 11 december 2024, nr.

Raadsinformatiebrieven

Datum plaatsing	Datum stuk	Onderwerp	Toelichting	Portefeuillehouder
13-11-2024	13-11-2024	stand van zaken kwijtschelding lening stichting WMC	advies ter kennisname naar ingekomen stukken raad 11 december 2024	
13-11-2024	13-11-2024	onderzoek schoolzwemmen 2024 n.a.v. motie schoolzwemmen d.d. 13 november 2023	advies ter kennisname naar ingekomen stukken raad 11 december 2024	
13-11-2024	13-11-2024	informatiebrief; evaluatie pilot grondstoffentas	advies ter kennisname naar ingekomen stukken raad 11 december 2024	van Drunen

1 Opening door de voorzitter

Arie Gramsma
Goedenavond, dames, heren en aanwezigen. Hartelijk welkom op deze commissievergadering, BNS 26 november 2024. Hartelijk welkom de mensen op de publieke tribune. Hartelijk welkom aan de mensen thuis die meekijken via het scherm. We hebben een afmelding: mevrouw Wevers. Aan tafel zijn uitgenodigd voor vanavond: burgemeester Dassen, wethouder Van Drunen, wethouder Roland en wethouder Schlangen. Dat was agendapunt één.

2 Vragenuurtje

Arie Gramsma
We gaan door naar agendapunt twee. Er zijn voor vandaag geen vragen ingediend. Spreektijd voor publiek, agendapunt drie: er heeft zich niemand gemeld. Dan kom ik bij agendapunt vier:

4 Vaststelling van de agenda

Arie Gramsma
de vaststelling van de agenda. Kan iedereen instemmen met de agenda

Lokaal Alternatief
zoals die nu voorligt? Lokaal Alternatief. -We zouden graag een voorstel voor agendawijziging willen doen met betrekking tot agendapunt 7.4: de motie van fractie SP inzake subsidie WMC. Naar aanleiding van de antwoorden op onze vragen die we gesteld hebben bij de motie van de SP kunnen wij als fractie Lokaal Alternatief niets anders concluderen dan dat de motie zoals die nu voor ons ligt, niet vergaderrijp is. Daar hadden we willen verzoeken om agendapunt 7.4 motie fractie SP inzake aanvraag

Arie Gramsma
subsidie WMC van de agenda te halen. -Dank u wel.

SP Kerkrade
Ik leg het voor aan de commissie. -Ik wilde een vraag stellen:

Arie Gramsma
waarom is deze niet vergaderrijp? -Voordat u daar antwoord op gaat geven: we gaan nu geen debat voeren over waarom wel en waarom niet.

SP Kerkrade
Hier wordt een voorstel gedaan en daar kan iedereen iets van vinden. Dat gaan wij met elkaar bepalen. Ik wil het volgende voorstellen: iedere partij krijgt de mogelijkheid een korte toelichting te geven waarom ze dit voorstel wel of niet steunen. Voorzitter, ik kan niet zeggen dat ik de motie van de agenda wil als ik de motivering niet weet. Als u een voorstel doet, moet u een motivering geven. -Die motivatie kunnen we nu horen. Die mogelijkheid

Arie Gramsma
geven wij aan iedere partij. Heeft u een motivatie

Ouderenpartij Kerkrade
waarom u wel of niet het voorstel steunt? Om de motie niet te behandelen of wel te behandelen? -Ik kan in principe instemmen met het voorstel dat zojuist door Lokaal Alternatief is gedaan. Voor de motivatie verwijs ik naar de stukken van de beantwoording van de wethouder. Waar naar mijn mening voldoende redenen in

Hart voor Vrijheid
staan waarom de motie niet behandelrijp is. Dank u wel. Ik ga door naar meneer Otten. -Dank u wel, Voorzitter. Wij steunen de motie ook. Omdat er veranderende veronderstellingen zijn die in de motie nog

gesteld worden en die veranderen. Daarom steunen wij de motie.

VVD Kerkrade

U steunt dat de motie van agenda afgaat. -Precies. Dan ga ik door naar de heer Creusen. -Ongeacht of ik die motie goed of slecht vind: wij vinden het iets om het gesprek over te willen voeren. Wij ondersteunen de motie van Lokaal Alternatief niet. -Het gaat niet over de motie steunen,

CDA Kerkrade

het gaat erom of we het op de agenda laten staan. Helder. U wilt hem op de agenda laten staan. Het CDA. Dank u wel, Voorzitter. Ons inziens zouden we hem graag op de agenda willen laten staan. Daar wil ik een toelichting op geven. Het Presidium op deze agenda is besproken en vervolgens beoordeeld en goedgekeurd. Vervolgens ligt hier een agenda voor. Ik vind het jammer dat hier de discussie gevoerd gaat worden. Ons inziens is het niet alleen een motie, maar zeer zeker de discussie voeren voor een van onze belangrijkste evenementen die onze stad heeft. We vinden het jammer dat we dan dit, waar toch heel veel gemeenschapsgeld mee gemoeid is, dat we deze discussie bij voorbaat uit de weg gaan.

SP Kerkrade

We zouden zeker hier het debat moeten gaan voeren. We gaan het rondje af. Mevrouw Laumann. Ik begrijp niet wat de antwoorden hiermee te maken hebben. Waarom het niet meer besproken kan worden? Mijns inziens is het een punt wat nog meer besproken moet worden, gezien de antwoorden. Mijn collega ligt helaas in het ziekenhuis. Die zou deze motie willen verdedigen en dat kan ik mij heel goed voorstellen. We hebben in het weekend nog daarover een gesprek gehad en ze zou de motie willen aanpassen. Als die besproken wordt, zou ik dat heel graag in de raad doen. Ze moet tot het eind deze week in het ziekenhuis blijven. U zegt met andere woorden: voor mijn part wordt het vandaag niet behandeld. Inderdaad. Ik wil hem eventueel behandelen, maar ik zou willen voorstellen

PvdA Kerkrade

om het door te schuiven naar de raad. Dank u wel. Dank u. Wij gaan door naar PvdA. -Dank je, Voorzitter. Wat ons betreft kan het van de agenda. De motie klopt niet. Het staat in de antwoorden. De cijfers kloppen niet. Het is niet zo dat wij het WMC niet belangrijk vinden. Een beetje rare opmerking van het CDA. We hebben het heel vaak over het WMC gehad. Doe nu niet alsof we het niet vaak over het WMC hebben gehad. We hebben het er heel vaak over gehad.

SP Kerkrade

De motie klopt niet. De cijfers kloppen niet. Van de agenda. Dank je wel. -Ik heb net aangegeven

Ons Kerkrade

dat de motie aangepast wordt. -Dat is genoteerd. Wij gaan door naar Ons Kerkrade. -Er zijn gewijzigde inzichten naar aanleiding van de brief. De brief is gekomen nadat het Presidium hem om op de agenda heeft gezet. De onderbouwing is weggeslagen uit de motie. Dan gaan we een motie behandelen die in principe niet klopt. We hebben het genoeg over het WMC gehad, maar dan inhoudelijk

Burgerbelangen

over de juiste cijfers en feiten. Niet een motie die daar niet klopt. Van ons mag hij van agenda. -Ik ga door naar Burgerbelangen. Dank u wel, Voorzitter. Ik kan me aansluiten bij wat mijn voorganger zei. Ik zie niet in waarom we het over een motie moeten hebben die niet klopt. Ten tweede: de antwoorden die gegeven zijn, de inzichten die de wethouder gegeven heeft, zijn ons inziens voldoende om te begrijpen wat er ligt. We hoeven het daar niet elke keer over te hebben. Elke keer weer op de stoel van de bestuurders te gaan zitten. Dat is onze taak niet. Wat ons betreft, mag het van de agenda. Ik had begrepen dat de wethouder eerder een toezegging heeft gedaan dat er in het eerste kwartaal van 2025 er een informatieavond aan besteed gaat worden. Waar jullie up-to-date worden gemaakt over de gang van zaken. Ik wil dat iedereen meegeven. Dan ga je misschien nu over iets debatteren, terwijl in januari of februari daar veel helderheid over te krijgen is. Ik ga nu vragen: wie is er voor dat de motie vandaag behandeld wordt? Dat zijn zes handen. Wie is tegen? Wie zegt: hij moet van de agenda af? Dank u wel. Dan gaat de motie vandaag van de agenda af.

SP Kerkrade

Hij komt te vervallen. -Voorzitter? Ik heb nog een vraag. U zou ingaan op die opmerking over het Presidium. Waarover? -Mijn collega is gezegd dat het Presidium de motie heeft goedgekeurd. Dat het daarom op de agenda staat. Toen zei u: zal ik daar nog iets over zeggen? -Het enige wat ik wilde zeggen, dat is wat ik net zei, dat de wethouder aangegeven heeft dat in het eerste kwartaal meer informatie aan jullie wordt gegeven.

Dat kwam een beetje overeen met de vraagstelling die u op dat moment had. Bij deze is de agenda aangepast. Wij gaan door naar de punt vijf: vaststelling van de besluitenlijst. Heeft iemand daar op- of aanmerkingen op? Nee.

7.1 Ontwerpbesluit Preventie- en Handhavingsplan 'Jeugd & Middelen Zuid Limburg 2025-2028'

SP Kerkrade

We gaan naar punt zes: akkoordstukken. Zeven: bespreekstukken. We beginnen we met 7.1: Ontwerpbesluit preventie- en handhaving van jeugd en middelen Zuid-Limburg 2025-2028. Voor het eerste bespreekstuk zijn burgemeester Dassen en mijnheer Van Drunen aanwezig. Zij worden ambtelijk ondersteund door mevrouw Joustra. Welkom. De heer Heiens ook welkom. De gemeenteraad dient iedere vier jaar een Preventie- en Handhavingsplan van Jeugd en Alcohol vast te stellen. Het vorige regionale Preventie- en Handhavingsplan

John Roland

2021-2024 is in 2021 door alle zestien gemeenten in Zuid-Limburg vastgesteld. Ook voor 2025-2028 is er weer een regionaal Preventie- en Handhavingsplan opgesteld dat nu voorligt. Aan de raad wordt straks gevraagd dit Zuid-Limburgse beleidsplan Preventie- en Handhavingsplan Jeugd en Middelen 2025-2028 vast te stellen. Technische vragen zijn vooraf gesteld en beantwoord. Is er behoefte aan een toelichting van de portefeuillehouder? Daar is geen behoefte aan. Ik geef het woord

Ouderenpartij Kerkrade

aan de Ouderenpartij. -Dank u wel, Voorzitter. Voorzitter, we zijn wettelijk verplicht om een Preventie- en Handhavingsprotocol alcohol vast te stellen. We vinden het positief dat dit op de schaal van Zuid-Limburgse gemeenten is opgepakt. Dat veel verschillende externe partijen allemaal vanuit hun eigen expertise hierin inbreng hebben gehad. We kunnen instemmen met het geformuleerde beleid. Beleid dat zich uitstrekt over verschillende deelambities. Daarbij aansluit bij het van kracht zijnde regionaal gezondheidsbeleid en onze lokale en regionale aanpak vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord ten aanzien van het speerpunt Opgroeien in een Kansrijke Omgeving en vroegsignalering alcoholproblematiek. En aansluit bij het vitaliteit en gezondheidsprogramma Vie. We zijn overigens met de Adviesraad Maatschappelijke Ondersteuning van oordeel dat de uitvoering van het beleid per deelambitie via het nog op te stellen uitvoeringsplan

Arie Gramsma

afgestemd zal moeten worden op de specifieke lokale situatie.

Hart voor Vrijheid

Tot zover de eerste termijn, Voorzitter. Dank u wel.

VVD Kerkrade

Dank u wel. De heer Otter. -Dank u wel, Voorzitter. Ik sluit me aan bij de vorige spreker, dus geen opmerkingen. Dank u wel. VVD. -Voorzitter, als VVD'er ben ik altijd voorstander van preventie. Als pedagoog weet ik dat alcohol- en drugsmisbruik bij jongeren een maatschappelijk probleem is. Ik ben heel blij dat we een maatschappelijke aanpak hebben voorliggen. Met name de vier pijlers. Ik steun dit plan van harte.

CDA Kerkrade

Bedankt. -Dank u wel. Ik ga door naar het CDA. Dank u wel, Voorzitter. Wij vinden het erg goed dat er op Zuid-Limburgse schaal gewerkt wordt aan dit beleidsplan. Dank aan alle partijen voor hun bijdrage en geleverde adviezen. Hier wordt het belang van preventie onderschreven en dat vinden wij erg belangrijk. Het middelengebruik onder jongeren is hoog en het neemt toe. Het is zeker goed dat andere partijen betrokken en meegenomen worden in het uitvoeringsplan dat in januari geschreven zal worden. Tevens willen we Ons Kerkrade bedanken voor de vragen. Daar hebben we veel informatie uit kunnen halen. Dan heb ik nog vier punten die ik zou willen toelichten. We vinden het advies om de leeftijdsgrens op te rekken van 18 tot 23 jaar erg goed. Aangezien er reeds een uitbreiding van alcohol naar middelengebruik is doorgevoerd, wordt het advies niet overgenomen. We zouden echter niet willen wachten tot 2028 of 2029, maar vragen de wethouder om bij de eerstvolgende evaluatie de mogelijkheden tot verhogen van de leeftijd voor te dragen. We vragen de wethouder of bij het uitvoeringsplan vooraf contact is opgenomen met @ease uit Heerlen en Maastricht.

Aangezien zij veel ervaring hebben op het gebied van jongeren en mentale gezondheid. We hebben deze organisatie eerder per mail onder de aandacht gebracht bij wethouder Van Drunen. We zijn benieuwd of de wethouder hier inmiddels contact mee heeft gehad en of deze partij betrokken kan worden bij het uitvoeringsplan. Ik heb nog een vraag: klopt het dat er tussendoelen per jaar worden gesteld en dat de raad op de hoogte wordt gesteld van de status? Het laatste punt:aangezien de jongerenraad nog niet officieel operationeel is,

Arie Gramsma

kan deze niet betrokken worden. We zijn van mening dat het goed zou zijn

SP Kerkrade

als deze bij het uitvoeringsplan wel betrokken gaan worden. Dank u wel, Voorzitter. -Dank u wel. Mevrouw Laumann. Dank u wel, Voorzitter. Voorzitter, de SP vindt dit een plan dat breed gedragen wordt. Het is heel belangrijk voor de jeugd. Dit Preventie- en Handhavingsplan is tot stand gekomen met veel beleidspartners. Ook de adviesraden hebben hun mening kunnen geven. Dat vinden we heel belangrijk. Die is daarin meegenomen. Daar waar niet, is beargumenteerd. Het blijft gelukkig niet alleen bij een plan en uitvoering daarvan. Door middel van evaluatie en bijstelling kan het plan geactualiseerd worden. Worden partners ingelicht en meegenomen in evaluaties.

Lokaal Alternatief

Een mooi voorbeeld van een gedegen plan. De SP kan akkoord gaan hiermee. Dank u wel. Lokaal Alternatief. -Voorzitter, wij sluiten ons bij alle vorige sprekers aan. Wij zijn zeer positief over het plan. Met name dat het op Zuid-Limburgse schaal is aangepakt. Daarmee maak je en statement en trek je één lijn in deze grote regio Zuid-Limburg. We weten dat de verleidingen groot zijn voor de jeugd. Ze worden alleen maar groter. De gevolgen zijn vaak ernstig: mentaal en psychisch. Ook als je kijkt naar een stukje criminaliteit waar jongeren vaak worden ingelokt door dat middelengebruik. Het verdient alle aandacht die mogelijk is. Wat dat betreft heel positief. Heel mooi dat de partners zijn meegenomen, stakeholders die hebben meegedacht. We kijken uit naar het uitvoeringsplan. We hebben begrepen dat daar allerlei groeperingen

Arie Gramsma

bij betrokken zijn. Dat vinden we prima.

PvdA Kerkrade

Complimenten hiervoor. -Dank u wel. Mevrouw Van Drunen. Dank u wel, Voorzitter. Het is waardevol dat het college ervoor kiest om niet alleen op alcoholpreventie in te zetten. Door dit te doen voor alle middelen kunnen jongeren zich mogelijk bewuster worden van risico's. Zeker gelet op relatief recente ontwikkelingen zoals vapen of online gokken. Ik zou u willen vragen bij het uitvoeringsplan, gezien de recente ontwikkelingen, of daar flexibiliteit in zit. Je weet nooit wat voor risico voor de jeugd er volgend jaar naar boven kan komen. Het CDA heeft het al heeft gezegd: we hadden een mooie motie in de algemene beschouwingen om de jongerenraad meer erbij te betrekken. De vraag van het CDA hierover is bij deze ook door ons gesteld. Voor de rest complimenten waarop dit plan is opgezet

Arie Gramsma

met alle betrokken partners, zoals voorgaande sprekers hebben gezegd.

Ons Kerkrade

Dank u wel. Ons Kerkrade. -Dank u wel, Voorzitter. Voorzitter, het mag vanzelfsprekend zijn dat overmatig alcoholgebruik ongezond is en lichamelijke klachten veroorzaakt. Dit geldt ook voor middelengebruik. Juist bij de doelgroep jeugd is het belangrijk om stil te staan wat alcohol- en middelengebruik met je doet. Belangrijk is om de jeugd ervan bewust te maken dat bijvoorbeeld alcohol een slechte invloed op je heeft. Tevens dat alcohol onder een bepaalde leeftijd zelfs slecht voor de ontwikkeling van de hersenen. Kijkend naar de adviesraden, in het bijzonder naar die van Kerkrade, stemmen wij in op hoofdlijnen in de aanpak en inhoud van dit plan. Wij ondersteunen de adviezen, zoals rekening houden met de laaggeletterdheid en de doelgerichte lokale communicatie. Dat gaat soms om een cultuurverandering wat een lange adem vergt. We hebben een drietal vragen. Gaat de gemeente Kerkrade inzetten op lokale communicatie? Zo ja, wordt hier onder andere geluidsmateriaal verspreid zoals folders, flyers, social media et cetera? Indien ja, worden deze middelen ter beschikking gesteld voor verenigingen, bedrijven, huisartspraktijken en andere geïnteresseerde partners? De laatste vraag die we in de eerste termijn hebben is: krijgen we periodiek een terugkoppeling door middel van een raadsinformatiebrief? Ik zag wel dat er wat instond

Arie Gramsma
op onze antwoorden, maar ik wilde het specifiek in de raadsinformatiebrief hebben om de lijntjes in deze kort te houden. Dank u wel, Voorzitter. -Die eerste twee vragen waren vragen die vooraf gesteld hadden moeten worden. Voor deze keer.

Burgerbelangen
Ik door naar Burgerbelangen. -Dank u, Voorzitter. Ook wij onderschrijven het belang van de integrale aanpak. Verder zijn wij positief over het voornemen om de leeftijdsgrens op te rekken tot 23 jaar. Hoe eerder hoe beter, zou ik zeggen. Ik kan mij daar wel in vinden met wat het CDA daarover zei. De preventieve aanpak houdt natuurlijk niet op met achttien jaar. De beginnende adolescenten hebben volop risico's. Daarnaast vinden wij het toevoegen van drugs en vapen naast alcoholproblematiek een hele goede zet en zeer positief. Wij kijken uit naar het uitvoeringsplan, de KPI's en wat gemaakt wordt

Arie Gramsma
naar aanleiding van dit beleid. Heel positief. Wij geven een positieve zienswijze af. Dank u. Dank u wel. Ik hoor heel veel positiefs.

René van Drunen
Ik kijk naar de tafel links van mij. Er zijn sommige suggesties gedaan en vragen gesteld. Wie mag ik het woord geven? De wethouder. -Bedankt voor de positieve reacties. Ik ga meteen in op de vragen: van 18 naar 23 jaar. We zijn afhankelijk: we willen dat met de hele regio doen? Anders verhuizen de jongens van stad naar stad. Dat moeten we niet willen. Ik zal voorstellen dat in ieder geval zo snel mogelijk in te voeren. Afhankelijk van de evaluaties die plaatsvinden zullen we dat gaan doen. Ik stel het voor. Bij de lokale vaststelling van het lokale uitvoeringsplan zal ik contact met ze opnemen. Lokaal kan er iets veranderen in deze plannen. In ieder geval in de uitvoeringsplannen. De vraag: tussendoor naar de raad? Ik denk dat het logisch is dat ik dat schriftelijk doe via een informatiebrief. De jongerenraad erbij betrekken: logisch. Die wordt er in ieder geval bij de lokale uitvoering bij betrokken. Dat is helemaal geen probleem. Lokale communicatie lijkt mij heel duidelijk. Kerkrade is apart met betrekking tot de communicatie naar de medewerkers. Laten we eerlijk zijn. Ik denk dat we dat via filmpjes moeten doen, zodat we wat makkelijker de jeugd kunnen bereiken. De periodieke terugkoppeling heb ik gehad. Verenigingen et cetera worden er sowieso al bij betrokken.

Arie Gramsma
Er wordt halfjaarlijks geëvalueerd. Daar wordt sowieso rekening gehouden met zaken die veranderen. Die we kunnen inbrengen. Daarom elk half jaar. Dank u wel. Is er behoefte aan een tweede termijn na wat er gezegd en beantwoord is? Geen behoefte aan een tweede termijn. Dan gaat dit door als akkoord terug naar de raad. Dank u wel,

7.2 Ontwerpbesluit zienswijze 2e begrotingswijziging WOZL/WSP

Arie Gramsma
ook de mensen aan de collegetafel. Wij gaan door naar 7.2: het ontwerpbesluit zienswijze tweede begrotingswijziging WOZL/WSP. Het bekende trio achter de collegetafel. Hartelijk welkom. Waar gaat het over? Gemeenschappelijke Regelingen WOZL en de Gemeenschappelijke Regeling WSP Parkstad hebben hun tweede begrotingswijziging 2024 naar de gemeenten verzonden. Op grond van de Gemeenschappelijke Regelingen worden de gemeenten in de gelegenheid gesteld om hun zienswijze over te geven. Voordat het algemeen bestuur van beide Gemeenschappelijke Regelingen deze begrotingswijziging definitief gaat vaststellen. Deze vaststelling is voorzien voor 23 januari 2025. Aan de raad wordt gevraagd een positieve zienswijze af te geven op de tweede begrotingswijziging 2024 GR WSP Parkstad en van de GR WOZL. Daarnaast wordt gevraagd om de incidentele subsidie binnen het participatiebudget toe te wijzen volgens de door het Rijk vastgestelde bestemming. Technische vragen konden vooraf gesteld worden. Er zijn geen technische vragen gesteld. Ik kijk naar de commissie. Is er behoefte voor een toelichting van de kant van het college?

Ouderenpartij Kerkrade

Anders gaan we meteen ter bespreking. Niemand. Dan begin ik bij de Ouderenpartij met de heer Schlenter. -Dank u wel, Voorzitter. Voorzitter, de nu voorliggende begrotingswijziging zien op gewijzigde variabelen en de facto op autonome ontwikkelingen.

Hart voor Vrijheid
Wat Ouderenpartij betreft kan dit stuk als een akkoordstuk door naar de komende raadsvergadering. Dank u wel.

VVD Kerkrade
De heer Otten. -Hetzelfde geldt voor ons. De VVD. -Om kort en bondig bij te blijven: wij stemmen in met beide positieve zienswijzen die worden afgegeven en de allocatie van die middelen. Mijn complimenten richting de organisatie. Men is er echt in geslaagd om de SW-populatie sneller te laten afnemen en dat bij gelijkblijvend macrobudget. Onze complimenten.

Arie Gramsma
Je ziet dat deze inzet in het kader van participatie echt loont.

SP Kerkrade
Dank u wel. Het CDA. -Voorzitter, wij kunnen instemmen met het voorstel. -SP. Dank u wel, Voorzitter. SP vindt het belangrijk dat sociale werkbedrijven inzetten op een betere mentale en fysieke gezondheid van de meest kwetsbare mensen. Uit de aangeleverde informatie blijkt duidelijk dat dit het geval is bij de WOZL en WSP. Daarnaast zijn er financiële meevallers. Doordat de subsidie per arbeidsjaar hoger is dan verwacht. De rijksbijdrage is hoger voor beschut werken 2.0. Een goede preventie en een beter financieel resultaat. SP kan instemmen met een positieve zienswijze van de begrotingswijziging van de WOZL en de WSP. Daarbij willen we expliciet erop wijzen dat de SP het beleid met betrekking tot beschut werken

Lokaal Alternatief
even belangrijk vindt als de positieve financiële resultaten. Dank u wel. -Dank u wel. Ik ga door. Lokaal Alternatief. -Voorzitter, dank u wel. Wij zijn akkoord met beide positieve zienswijzen.

Arie Gramsma
Punt drie: het blokkeren van het budget van de subsidie, daar zijn we mee akkoord.

PvdA Kerkrade
PvdA. -Dank u wel, Voorzitter. Gezien de positieve financiële situatie kunnen wij volmondig instemmen

Ons Kerkrade
en een positieve zienswijze afgeven. Dank je wel. Ons Kerkrade. -Ik kan me aansluiten

Arie Gramsma
bij de vorige sprekers. Ik had geen vragen meer die opkwamen.

Burgerbelangen
Dank u wel, Voorzitter. -Burgerbelangen. Dank u wel, Voorzitter. Ik heb een vraag. Ik vind de risicoanalyse weinig. Vooral omdat we naar 2026 gaan.

gemeente Kerkrade
Die mag van mij uitgebreider. Voor de rest kunnen wij instemmen met de zienswijze. Wij zijn het rondje rond. Ik kijk naar mijn linkerkant. Voorzitter, het is leuk als je deel uitmaakt van een trio waar de hoofdrol niet voor jou is weggelegd. Die heeft de raad overgenomen. We zullen de vraag meenemen

Arie Gramsma
en ik dank u voor uw attentie. -Hartelijk bedankt. Dit gaat als akkoordstuk door naar de raad. Ik heb het gezien. Dank u wel. Wij gaan door naar het volgende agendapunt 7.3:

7.3 Ontwerpbesluit inzake nieuwe subsidieverordening

Arie Gramsma

Ontwerpbesluit inzake nieuwe subsidieverordening. Meneer Schlangen wordt ambtelijk ondersteund door mevrouw [onhoorbaar 00:49:46]. De huidige Algemene Subsidieverordening voor vrijwilligersorganisaties is al uit 2017. Er is een model Algemene Subsidieverordening van het VNG beschikbaar. Door de modelverordening van VNG te volgen kan de gemeente Kerkrade haar werkwijze beter afstemmen op de landelijke standaard en het actuele gemeentebeleid. Dit betekent werken met een subsidieverordening die alleen landelijk en gemeentelijke regels bevat. Aangevuld met specifieke subsidieregelingen. Dit geeft de gemeente meer ruimte om flexibel in te spelen op de maatschappelijke ontwikkelingen. Aan de raad wordt straks gevraagd in te stemmen met de Algemene Subsidieverordening Vrijwilligersorganisaties gemeente Kerkrade 2025. Hier konden technische vragen vooraf gesteld worden. Die zijn niet ingediend, dus die mogen nu niet gesteld worden. Ik vraag of er behoefte is aan een toelichting van de wethouder.

Ouderenpartij Kerkrade

Ik zie niemand reageren. Dan kom ik bij meneer Schlenter van de Ouderenpartij. U mag het spits afbijten. Voorzitter, de stukken spreken voor zich. Uw inleiding was heel duidelijk. Het is een verordening die tot stand is gekomen in het kader van actualisering aansluiting op het VNG-model in aansluiting op het actuele gemeentebeleid.

Hart voor Vrijheid

Het mag wat de Ouderenpartij betreft door als akkoordstuk

Arie Gramsma

naar de komende raadsvergadering. Dank u wel.

VVD Kerkrade

Dank u wel. De heer Otten. -Dank u wel, Voorzitter. Voor ons ook.

CDA Kerkrade

De heer Creusen. -Ook wij zijn akkoord. Dank u wel. Dan gaan we naar het CDA. -Dank u wel, Voorzitter. Zoals mijn voorgangers aangeven, is de verordening op heel veel punten verbeterd op het gebied van leesbaarheid en structuur. Zeker de digitalisering om het in te dienen. Een aantal punten die ik wil aanstippen is dat wij als CDA een bepaalde speelruimte bij het college zien. Dat zijn termen als 'voldoende belangrijk' of 'grote meerwaarde'. Die vinden wij vrij ruim van begrip. Het geeft natuurlijk veel ruimte voor interpretatie. Dat kan in het voordeel, maar ook in het nadeel werken. Ons inziens zou dat aangescherpt kunnen worden. In het verlengde daarvan geeft artikel 22 heel veel ruimte aan het college. Als er bijzondere omstandigheden zijn of onduidelijkheden kan het college beslissen c.q. afwijken. Het CDA vindt het goed als de raad hier meer bij betrokken zou worden. Een toevoeging op de Europese subsidiemogelijkheden: goed dat dit hier uitgebreid in komt te staan. Ik denk dat het goed is of iets realistisch of haalbaar is voor organisaties om deze weg te bewandelen en hoe je dat zou kunnen doen. Maak daar voorbeelden van of maak het iets tastbaarder. Bij het afwijzen dan wel toewijzen van bepaalde subsidies zou het college een lijst aan de raad kunnen overhandigen met een toelichting van motivatie. Waartoe ze tot dat besluit zijn genomen. Dat zou kunnen helpen naar de toekomst toe als het beleid geëvalueerd wordt. Dan had ik een algemeen punt bij artikel elf. Ik zie hier nergens maximum bedragen staan. Ik zie in de nota van toelichting dat kort wordt gerefereerd aan een maximaal van die 300.000 in drie jaar. Zodat je binnen de Europese richtlijnen valt. Ik weet niet of er bij artikel elf een maximumbedrag, zowel bij incidentele als structurele subsidies,

SP Kerkrade

neergezet zou moeten worden. Dat was het. -Dank u wel. Ik ga door naar de SP. De heer Van Beek. -Dank u wel, Voorzitter. Voorzitter, vrijwilligersorganisaties zijn altijd al een onmisbare schakel geweest in de samenleving om mensen met elkaar in verbinding te brengen middels de activiteiten die ze ontplooien. Waarmee ze bijdragen aan de leefbaarheid van Kerkrade. Subsidies zijn hierin een onmisbare factor en zeer belangrijk. Goed dat hieromtrent regels worden gesteld om ervoor te zorgen dat die subsidiegelden op de juiste manier en op de juiste plekken terechtkomen. De voorliggende ASV, ofwel Algemene Subsidieverordening, dien om dit alles in goede banen te leiden. We hebben de wijzigingen ten opzichte van de oude verordening doorgenomen. Op deze wijzigingen hebben wij tot zover niets aan te merken. Wat wij vaststellen is dat er allerlei, dat is zeer terecht, eisen bij de aanvragen van subsidie worden gesteld. Echter, na afloop van het subsidiejaar is er geen moment van kijken of de gelden zijn ingezet op de juiste en vooraf overeengekomen wijze. In de oude, maar ook de nu voorliggende nieuwe verordening, is daar niet in voorzien. Nu zal dit waarschijnlijk hooguit in een uitzonderlijk geval een keer niet helemaal goed gaan. Het gaat daarbij doorgaans niet over heel hoge bedragen. Er zijn subsidies waar het wel over hoge bedragen gaat, zoals o.a. het WMC, de optredens van Guido Dieteren en nog een aantal. Dan verandert er ons inziens wel

iets. Als we naar andere gemeenten kijken, zoals Maastricht, Den Haag, Utrecht, Middelburg, zien we in de verordening een artikel verantwoording subsidies opgenomen. Waarbij vanaf een door de raad bepaald hoog bedrag na afloop van het subsidiejaar een aanvraag voor vaststelling moet worden gedaan door de subsidieontvanger. Daarbij moet ter beoordeling van de subsidieverstrekking informatie worden aangeleverd. Als voorbeeld wil ik de tekst voor eindverantwoording subsidies en de vaststelling daarvan voor bedragen van meer dan € 75.000 voorlezen, zoals die in de ASV van de gemeente Maastricht staan, betreffende aan te leveren informatie. Citaat: "De aanvraag tot vaststelling bevat a: inhoudelijk verslag waaruit blijkt in hoeverre de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht en aan de verplichting is voldaan. B: een overzicht van de gesubsidieerde activiteiten en de hieraan verbonden uitgaven en inkomsten, financieel verslag of jaarrekening. C: een balans van het afgelopen subsidie tijdvak met een toelichting daarop. D: een controleverklaring opgesteld door een onafhankelijk registeraccountant." Voorzitter, het leek ons redelijk om, als het over hoge subsidiebedragen gaat, de mogelijkheid tot achteraf controle in de verordening op te nemen.

Arie Gramsma

Graag vernemen we de visie van de overige fracties op dit voorstel en tot zover in de eerste termijn. Dank u, Voorzitter. Wij gaan door naar Lokaal Alternatief. -Wij zijn akkoord. Voorzitter.

Ons Kerkrade

Dank u wel. De PvdA? -Akkoord, Voorzitter. Ons Kerkrade. -Dank u, Voorzitter. Wij kunnen ons aansluiten bij de vorige sprekers. Wij kunnen de wijzigingen steunen die in het stuk staan. Het makkelijker leesbaar maken van de verordening is alleen maar goed om vrijwilligerswerk weg te nemen. Dat brengt mij naar een vraag die wij hadden. Het is geen technische vraag. Omdat we het hebben over het makkelijker maken voor de organisatoren en de vrijwilligers: zou het mogelijk zijn op bij het aanvraagformulier een regel toe te voegen dat de gemeente altijd klaar staat om bij wijze van hulp te kunnen bieden bij de aanvraag,

Arie Gramsma

om daar druk mee weg te nemen? Dank u wel, Voorzitter.

Burgerbelangen

Dank u wel. Ik ga naar Burgerbelangen. De heer Van Bree. -Wij hebben het stuk doorgenomen en we zijn heel positief. Het stukje leesbaarheid, digitalisering. Het is goed dat er lokale eisen aan worden toegevoegd.

Arie Gramsma

Wij zijn heel positief. Dank u wel. -Meneer

Jo Schlangen

Schlangen. -Voorzitter, de laatste vraag van Ons Kerkrade: bij elke aanvraag als er verenigingen zijn of kleine clubjes die gemachtigd zijn om uw aanvraag te doen, ik denk dat de ambtelijke organisatie altijd bereid is om daar hulp bij te bieden. De evenementenassistent moet tegenwoordig altijd zorgen dat dit soort zaken goed gebeuren om het haalbaar te maken. Om je aanbod te laten landen om de subsidies toe te kennen. Het CDA heeft een vraag over de betrokkenheid van de raad. Hoe de raad geïnformeerd wordt en meegenomen wordt. De nota is bedoeld om die vereniging, het cement van de samenleving, te helpen om goed te kunnen functioneren. Het is vaak een kwestie van maatwerk: wie vraagt wat aan en wat is daarvoor nodig? De raad zal zeker geïnformeerd kunnen worden bij besluitvorming door het college. Het gaat wel over uitvoeringsregels waardoor je heel snel kunt schakelen als er iets is met een vereniging. Dat je niet de verordening hoeft aan te passen, maar eronder kunt functioneren en ageren. Dan de vraag over artikel twaalf: de maximum bedragen. Misschien kan de ambtenaar er iets over zeggen.

gemeente Kerkrade

Wij hebben de maximale bedragen in het kostenoverzicht staan.

Jo Schlangen

Die zijn nog steeds van toepassing en zullen blijven gelden. Meneer Van Beek van de SP heeft een aantal dingen opgehaald van andere gemeenten.

gemeente Kerkrade

We hebben een artikel in het stuk over de verantwoording opgenomen. Hoe willen wij de subsidies die verstrekt zijn aan het einde verantwoord krijgen? Een verzoek tot vaststelling en welke documenten moeten daarvoor aangeleverd worden. Die is volgens mij net iets anders dan het artikel wat voorgelezen werd vanuit gemeente Maastricht. Waar meer de focus is gelegd op de hogere subsidies met hogere bedragen. Wat wij in onze verordening hebben vastgelegd is dat nadere eisen die gesteld worden aan de subsidieontvanger en de

beschikking, worden uitgewerkt. Wat wij nu zien op het moment dat subsidies worden verstrekt, is dat wij bij een incidentele subsidie aan een buurtinitiatief van € 500 een kleine set eisen wordt gesteld. Op het moment dat het om grotere subsidies gaat, zijn de eisen die gesteld worden wat uitgebreider. Op die manier hebben we hem ondervangen.

SP Kerkrade
U heeft daar een verhelderende vraag over. Die vaststelling staat in het stuk, maar er staat verder niks gedefinieerd. Wat wordt er vastgesteld? Het staat helemaal niet gedefinieerd. In het geval van bijvoorbeeld die gemeenten die ik aanhaalde staat dat gedefinieerd. Je kunt beter consequent zijn in de dingen die je gaat vragen. Dan is het duidelijk voor degene die de subsidieaanvraag doet wat de eisen zijn. Nu is helemaal niet duidelijk wat er wordt gevraagd. Als je dat definieert, vermijd je dat wij niks meer kunnen vragen bij degene die de subsidie heeft gekregen. Als het vooraf duidelijk is

Arie Gramsma
en het is in de overeenkomst meegenomen, zijn er geen twijfels meer. Dank u wel.

gemeente Kerkrade
Kijk ik naar links. Wilt u hierop reageren? Dank je wel. Wat wij hebben opgenomen is het minimale aan verantwoording dat sowieso gevraagd wordt bij elke subsidieverstrekking: een activiteitenverslag waarin de uitvoering van de activiteiten wordt verantwoord waarvoor de subsidie verstrekt is. Een overzicht van de daadwerkelijke inkomsten en uitgaven van de begroting aangeleverd, en een overzicht van de tegoeden van de bank en kassaldo's. Dat is de minimale staat eisen die wij sowieso vragen om een subsidie vast te stellen. Zoals gezegd, afhankelijk van de subsidie, het doel van de subsidie, en de hoogte van de subsidie kunnen in de beschikking

Arie Gramsma
nadere eisen gesteld worden. Dit hoort eigenlijk bij de eerste termijn omdat het op uw reactie was. Als er een hele korte vraag is met een kort antwoord laat ik hem vallen onder de eerste termijn. Anders start ik een tweede termijn. Ik wil proberen

SP Kerkrade
die tweede termijn niet te maken. U stelt kort een vraag en dan krijgt u kort antwoord. Dan sluiten we de eerste termijn af. Dank u, Voorzitter. Het is mij niet helemaal duidelijk of het voor de aanvraag is dat je informatie moet aanleveren

Arie Gramsma
of een soort controle achteraf. Dat is niet duidelijk in de verordening.

gemeente Kerkrade
Voor mij tenminste niet. Dank u. -Wij vragen vooraf en achteraf een aantal zaken op. Die staan in de verordening.

Arie Gramsma
Als de zaken voor u niet duidelijk zijn, is dat niet zo fijn. Dan zou ik voorstellen eventuele vragen schriftelijk te stellen. Dan kan het misschien uitgezocht worden.

SP Kerkrade
Hebben we behoefte aan een tweede termijn? Iedereen was heel positief. Mevrouw Laumann. -Ik wil een opmerking maken, dan mag de tweede termijn gesloten worden. We gaan schriftelijke vragen stellen over de subsidies. Misschien is het dan duidelijk.

Arie Gramsma
Als we het er niet mee eens zijn, komen we alsnog met een amendement naar de raad. -Helemaal prima. Dank u wel. Dit kan als akkoordstuk door naar de raad. Iedereen was heel positief. Dan wordt dat een akkoordstuk en sluiten we 7.3 af. Hartelijk dank.

7.4 Motie fractie SP inzake subsidie WMC

Arie Gramsma

Jullie mogen blijven zitten. Dan ga ik verder met die laatste twee punten. Wij komen bij de lijst van toezeggingen. Het Presidium heeft via de griffie het college onlangs de opdracht gegeven de lijst van toezeggingen voor de volgende commissiecyclus, dat is die van januari, op te schonen. Zo weten jullie bij voorbaat dat eraan gewerkt gaat worden. Dan vraag ik alsnog: zijn er vragen of opmerkingen naar aanleiding van die lijst van toezeggingen zoals die nu voorligt? Geen vragen?

9 Sluiting

Arie Gramsma

Dan ga ik de vergadering sluiten. Ik wens jullie allemaal wel thuis. Dank voor het meedenken, meepraten en de gezellige vergadering vandaag. Dank u.

Gemeente Kerkrade

Agenda Commissie Burgers en Samenleving

nr. 24it03844

Datum	26-11-2024
Tijd	19:00 - 22:00
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	Arie Gramsma
Toelichting	Commissieleden kunnen voorafgaand ook vragen stellen. Stuur uw vragen naar de griffie. Vragen en antwoorden worden ook opgenomen bij het betreffende agendapunt.

	Commissieleden kunnen voorafgaand ook vragen stellen. Stuur uw vragen naar de griffie. Vragen en antwoorden worden ook opgenomen bij het betreffende agendapunt.
1	**Opening door de voorzitter**
2	**Vragenuurtje**
3	**Spreektijd voor het publiek**
4	**Vaststelling van de agenda**
5	**Vaststelling van de besluitenlijst van 8 oktober 2024**
6	**Akkoordstukken**
7	**Bespreekstukken**
7.1	**Ontwerpbesluit Preventie- en Handhavingsplan 'Jeugd & Middelen Zuid Limburg 2025-2028'**
7.2	**Ontwerpbesluit zienswijze 2e begrotingswijziging WOZL/WSP**
7.3	**Ontwerpbesluit inzake nieuwe subsidieverordening**
7.4	**Motie fractie SP inzake subsidie WMC**
8	**Lijst van toezeggingen**
9	**Sluiting**

Raadsgriffie

Bezoekadres:
Markt 1
Ambtenaar
Griffie
Telefax

Alle
leden van de Raadscommissies en
leden van het college B&W

Zaaknummer

Uw brief van	**Uw kenmerk**	**Ons kenmerk**	**Datum**
			14 november 2024

Onderwerp
Uitnodiging portefeuillehouders commissies 25, 26 en 27 november 2024
Bijlage(n)
-0-

Onder verwijzing naar artikel 19 RvO–commissies worden de volgende personen uitgenodigd de vergaderingen bij te wonen:

Commissie AZM maandag 25 november aanvang 19.00 uur

Ontwerpbesluit jaarlijkse actualisatie APV	burgemeester Dassen
Ontwerpbesluiten tarievennota	wethouder Paas
Ontwerpbesluit actualisatie rechtspositie raads- en commissieleden	--

Commissie B&S dinsdag 26 november aanvang 19.00 uur

Ontwerpbesluit Preventie- en Handhavingsplan 'Jeugd & Middelen ZL 2025-2028'	wethouder van Drunen en burgemeester Dassen
Ontwerpbesluit zienswijze 2e begrotingswijziging WOZL/WSP	wethouder Roland
Ontwerpbesluit inzake nieuwe subsidieverordening	wethouder Schlangen
Motie fractie SP inzake subsidie WMC	wethouder Schlangen

Commissie GEZ woensdag 27 november aanvang 19.00 uur

Ontwerpbesluit aanvragen subsidie rond Ontplofbare Oorlogsresten	burgemeester Dassen
Ontwerpbesluit aanvraag toevoegen planologische bestemming "Maatschappelijk" aan de locatie Lupinehof	wethouder Paas en wethouder Geers
Ontwerpbesluit stimuleringsregeling groene daken en gevels	wethouder van Drunen

Raadsgriffie

BESLUITENLIJST
RAADSCOMMISSIE BURGERS EN SAMENLEVING
8 oktober 2024

Nr. 24it03847

Voorzitter:
Dhr. R.L.K. Vinken (Burgerbelangen)

Aanwezige raadsleden:
Dhr. R.F.A.C. Creusen (VVD)
Dhr. S.H.G. Gorissen (PvdA)
Mw. N.M. Heijltjes (Burgerbelangen)
Dhr. N. Krasovec (Ons Kerkrade)
Mw. M.A.K.J. Laumann (SP)
Dhr. M. Meijer (CDA)
Dhr. A.R.J. Otten (Hart voor Vrijheid)
Mw. C.E. Paul-Ubachs (Burgerbelangen)
Dhr. D.H.M. Pouwels (Burgerbelangen)
Mw. A.J.C. Snijders-Mahr (Burgerbelangen)
Dhr. M.C. Struver (Ons Kerkrade)
Mw. C.J.A. Szalata-Thomas (Lokaal Alternatief)
Mw. A.C. Wevers (SP)

Afgemeld m.k.:
Mw. L. Bacher (Hart voor Vrijheid))
Mw. J.M.L.W. van Drunen (PvdA)
Dhr. L.H.J.F. Schlenter (Ouderenpartij Kerkrade)
Dhr. A.G. van der Sleen (Ouderenpartij Kerkrade)
Wethouder J. Schlangen

Aanwezige niet-raadsleden:
Dhr. P.A.J. Bree van (Burgerbelangen)
Dhr. P.J. Caumon (CDA)
Dhr. L.J.M. Christiani (Burgerbelangen)
Dhr. J.P.M. Dautzenberg (Burgerbelangen)
Dhr. D.H.L. Douma (Ons Kerkrade)
Dhr. J.H.M. Hanssen (Lokaal Alternatief)
Dhr. E. ter Horst (PvdA)
Dhr. M. Kannapin (VVD)
Mw. G.M.C. Kortland (Ons Kerkrade)
Mw. E.M.C. Kroon-Schoonhen (Burgerbelangen)
Dhr. D.H.M. Pouwels (Burgerbelangen)
Mw. I. Wiermans (Burgerbelangen)

Eveneens aanwezig
Wethouder J. Roland
Mw. H. Zarhbouch (ambtenaar gemeente Kerkrade)
Dhr. P. Breed (ambtenaar gemeente Kerkrade)

Videoverslag kunt u terugvinden: Agenda Kerkrade - Commissie Burgers en Samenleving dinsdag 8 oktober 2024 19:00 - 22:00 - iBabs Publieksportaal (bestuurlijkeinformatie.nl)

1 Opening door de voorzitter
De voorzitter opent de vergadering om 19.00 uur en maakt melding van de afwezigen.

2 Vragenuurtje
Er zijn vragen ingediend door de fractie SP inzake Reha en WMC.

De vergadering wordt van 19.06 tot 19.17 uur geschorst.
Voorzitter legt een voorstel van orde voor aan de commissie m.b.t het oplezen van de vragen door de indiener. Commissie besluit dat direct met de beantwoording wordt gestart.

Portefeuillehouder Roland is inzake Reha aanwezig voor de beantwoording van de vooraf ingediende vragen. Namens het college neemt hij ook de beantwoording op zich m.b.t. WMC.

3 Spreektijd publiek
Er is geen aanmelding voor de spreektijd voor publiek.

4 Vaststelling van de agenda
De fractie SP heeft een motie ingediend, pleidooi voor gewortelde kinderen, en legt deze voor ter bespreking in de commissie. Partijen gaan unaniem akkoord deze als agendapunt 7.2 aan de agenda toe te voegen.

De agenda wordt, met in achtneming van de wijziging, vastgesteld.

5 Vaststelling van de besluitenlijst van de commissievergadering B&S van 10 september 2024

De besluitenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld.

6 AKKOORDSTUKKEN

Er zijn geen akkoordstukken

7 BESPREEKSTUKKEN

7.1 Ontwerpbesluit inzake Beleidsplan 2025-2027 'Armoede en Schulden, Koersvast!

Portefeuillehouder Roland is aanwezig. Hij wordt bij de beantwoording van de gestelde vragen ambtelijke ondersteund door mevrouw Zahrbouch en de heer Breed.

De vergadering wordt van 19.48 tot 19.51 uur geschorst.

Fractie SP dient drie amendementen in:

Amendement fractie SP financiële paragraaf ontwerpbesluit

Overwegende:
- Dat de looptijd van het beleidsplan Armoede en Schulden 2020-2023 'Samen aanpakken' is verlengd tot 1 januari 2025.
- Dat de eindevaluatie van het beleidsplan de noodzaak van het continueren van het ingezette beleid heeft aangetoond.
- Dat het wenselijk is het ingezette beleid in de kern voort te zetten, aangevuld met nieuwe accenten.

Kennis te hebben genomen van:
- de nota van toelichting, nr. 24TI048, behorende bij dit besluit;
- de beraadslagingen in de d.d. 8 oktober 2024

Gelet op:
- programma: Werk en Inkomen
- gemeentelijk/regionaal beleidskader: Armoede/Inkomen en Schulden
- wetsartikel: Wet gemeentelijke Schuldhulpverlening/Participatiewet
- De te nemen besluiten in een voorliggend ontwerpbesluit en de bijbehorende nota van toelichting met elkaar overeen dienen te komen.
- De formulering zoals deze in de nota van toelichting genoemd staat verwarring wekt.

Besluit:
De tekst van het ontwerpbesluit 24Rb055 en de beslispunten in de nota van toelichting 24TI048 te schrappen en te vervangen door de volgende tekst:
1. Het beleidsplan 2025-2027 Armoede en schulden Koersvast! vast te stellen.
2. Tot het beschikbaar stellen van 400K voor de uitvoering van het plan Armoede en Schulden 2025-2027.
3. Dit bedrag te halen uit de resterende middelen energietoeslag 2024.

gaat over tot de orde van de dag.

Amendement fractie SP Koersvast 1.

Overwegende dat:
- ieder mens in een armoedeval terecht kan komen.
- armoede niet veroorzaakt wordt door individueel falen
- armoede wel veroorzaakt wordt door een maatschappelijk falen met name daar waar een samenleving er niet in slaagt om de basale sociale rechten van alle burgers te verzekeren.
- armoede leidt tot sociale uitsluiting, en stress en gezondheidsproblemen

- de belangrijkste organisaties op het gebied van armoedebestrijding waaronder de commissie Sociaal minimum onder leiding van de voormalige minister van armoedebestrijding Carola Schouten in 2023 hebben vastgesteld dat het sociaal minimum is te laag is.

Kennis te hebben genomen van:

- het 1e en 2de rapport van de door de overheid ingestelde commissie Sociaal minimum https://open.overheid.nl/documenten/a434ffdd-2aca-4a04-846e-127f3b62d525/file
- met name de in 2de rapport verwoordde conclusie (pag 12) dat alleenstaanden en stellen zonder kinderen ongeveer 100 tot 200 euro per maand tekort komen. En een paar met een of meerdere kinderen te maken kan krijgen met een tekort van circa 200 tot bijna 500 euro per maand.
- het beleidsplan Armoede en Schulden 2025-2027 Koersvast!

Gelet op:

- het ontbreken van een visie op armoede in het beleidsplan Armoede en Schulden
- het ontbreken van een verklaring voor het hoge aantal armen in Kerkrade in het beleidsplan armoede en schulden.
- de oorzaken hiervan niet te wijten zijn aan een individueel falen van de Kerkradenaren maar nog steeds gezocht moeten worden in de achterstanden opgelopen door het werken in de mijnen en sinds het sluiten van de mijnen, het jarenlange tekort aan fatsoenlijk betaalbaar werk en andere sociale voorzieningen.
- armoede zich vaak generatie op generatie doorgeeft.

Besluit:

- De volgende passage aan het beleidsplan armoede en schulden toe te voegen.
- Pag 8, par 3.1: eerste alinea
- "Armoede is geen individueel falen. Armoede heeft een maatschappelijke oorzaak. De samenleving slaagt er niet in om de rechten van alle mensen te verzekeren en de meest kwetsbare groepen dragen hiervan de grootste gevolgen. Zij kunnen daardoor niet volwaardig deelnemen aan de samenleving. Armoede is ook niet alleen een geldprobleem maar een complex …." Vanaf hier bestaande tekst volgen.

gaat over tot de orde van de dag.

<u>Amendement fractie SP Koersvast 2 (visie armoede en schulden)</u>

Overwegende dat:

- ieder mens in een armoedeval terecht kan komen.
- armoede niet veroorzaakt wordt door individueel falen.
- armoede wel veroorzaakt wordt door een maatschappelijk falen met name daar waar een samenleving er niet in slaagt om de basale sociale rechten van alle burgers te verzekeren.
- armoede leidt tot sociale uitsluiting, en stress en gezondheidsproblemen.
- de belangrijkste organisaties op het gebied van armoedebestrijding waaronder de commissie Sociaal minimum onder leiding van de voormalige minister van armoedebestrijding Carola Schouten in 2023 hebben vastgesteld dat het sociaal minimum te laag is.

Kennis te hebben genomen van:

- het 1e en 2de rapport van de door de overheid ingestelde commissie Sociaal minimum https://open.overheid.nl/documenten/a434ffdd-2aca-4a04-846e-127f3b62d525/file
- met name de in 2de rapport verwoordde conclusie (pag. 12) dat alleenstaanden en stellen zonder kinderen ongeveer 100 tot 200 euro per maand tekort komen. En een paar met een of meerdere kinderen te maken kan krijgen met een tekort van circa 200 tot bijna 500 euro per maand.
- het beleidsplan Armoede en Schulden 2025-2027 Koersvast!

Gelet op:

- mensen die rond moeten komen van een bijstandsuitkering in Nederland tot de armen gerekend worden.

- een budgetteringscursus voor bijstandsgerechtigden, hoe zinvol mogelijk ook, armoede niet kan voorkomen. Bijstandsgerechtigden zijn al arm.
- in het Beleidsplan Armoede en Schulden 2025 -2027 Koersvast! de indruk wordt gewekt dat mensen in de bijstand niet zozeer een maandelijks tekort hebben, maar met behulp van een budgetteringscursus armoede zouden kunnen voorkomen.
- deze passage de indruk kan wekken dat een bijstandsuitkering voldoende is om van te leven en volwaardig te kunnen participeren in de samenleving.

Besluit:

De volgende passage uit het beleidsplan armoede en schulden te schrappen.

- Pag. 8, 3de alinea:

  "Het Nibud stelt dat mensen met een inkomen op bijstandsniveau niet kunnen rondkomen als ze niet goed kunnen budgetteren. Burgers die hun financiële administratie op orde hebben, goed zicht hebben op de inkomsten en uitgaven en zich niet laten verleiden tot onverantwoorde aankopen of leningen, maken minder kans om in de armoede en schulden te geraken."

gaat over tot de orde van de dag.

Fractie CDA dient een amendement in:

<u>Amendement fractie CDA inzake versterking van preventieve aanpak en jongerenhulp bij schuldenproblematiek</u>

Overwegende dat:

1. Uit het Beleidsplan Koersvast 2025-2027 blijkt dat vroegsignalering en preventie centraal staan in de aanpak van schuldenproblematiek, maar dat de beschikbare middelen beperkt zijn, wat de schaalbaarheid van deze aanpak beïnvloedt.
2. De schuldenproblematiek onder jongeren in Kerkrade toeneemt. Hoewel er pilots zijn opgezet, is de schaal van deze initiatieven relatief klein (voor slechts 30 jongeren), terwijl de problematiek mogelijk veel omvangrijker is.
3. De financiële druk op de gemeente, mede door het zogenaamde "ravijnjaar" en stijgende kosten, een bedreiging vormt voor de realisatie van preventieve maatregelen en pilots voor schuldenvrije jongeren.
4. Een gebrek aan verdere integratie van beleidsgebieden zoals gezondheid, wonen en financiële hulp kan leiden tot minder effectieve hulpverlening.

Constaterende dat:

1. De huidige jaarlijkse investering van €157.673 voor preventie onvoldoende lijkt om de ambitieuze doelen van het beleidsplan te realiseren.
2. Het pilotproject voor renteloze kredieten aan jongeren slechts 30 jongeren per jaar kan bereiken, terwijl een bredere groep baat zou hebben bij vroegtijdige hulp.
3. Er geen duidelijke indicatie is in het beleidsplan en/of de nota van toelichting, over de evaluatie en opschaling van deze pilot, wat noodzakelijk is voor goede resultaten in de nabije toekomst.
4. Een versterking van de samenwerking tussen gemeentelijke instanties en maatschappelijke partners essentieel is om vroegsignalering effectief te laten verlopen en armoede integraal aan te pakken.

Is van mening dat:

1. De pilot voor jongeren met financiële problemen uitgebreid zou moeten worden zodat 60 jongeren per jaar kunnen worden bereikt in plaats van de huidige 30, met speciale focus op financiële educatie, renteloze kredieten en begeleiding.
2. Er meer gerichte interventies plaats moeten vinden in samenwerking met scholen, maatschappelijke organisaties en werkgevers om jongeren met (dreigende) schulden te signaleren en door te verwijzen naar passende hulp.
3. Er gezorgd moet worden voor een betere integratie van beleidsgebieden zoals gezondheid, werk, wonen en schuldhulpverlening, door in te zetten op structureel overleg met partners zoals de Kredietbank Limburg, Impuls en andere maatschappelijke organisaties.
4. Het college actief dient te lobbyen voor extra middelen vanuit het Rijk in het kader van de landelijke ondersteuning van jongeren met schulden, zodat een groter deel van de kwetsbare groepen in Kerkrade kan worden ondersteund.

De raad besluit om:

1. Het budget voor preventie en vroegsignalering te verhogen met €100.000 per jaar, specifiek gericht op uitbreiding van de pilot voor jongeren met financiële problemen, zodat 60 jongeren per jaar kunnen worden bereikt. Hiervoor het beleidplan te wijzigen:
   o P. 19: daar waar 30 staat dit te vervangen door 60.
2. Hiervoor in de nota van toelichting onder het kopje financiën toe te voegen:
   o De kosten voor de pilot schuldenvrije jongeren worden voor het 1e jaar gedeeltelijk gedekt uit de niet volledig gebruikte middelen uit de energiecrisis. Voor het 2e jaar worden deze middelen meegenomen in de afwegingen omtrent de begroting 2026 en verder.
3. In de nota van toelichting onder het kopje uitvoering toe te voegen:
   o De uitvoerde pilots worden actief gemonitord en binnen 12 maanden na invoering vande uitgevoerde pilots vindt een evaluatie plaats, waarbij bijzondere aandacht wordt besteed aan de vraag of het budget en de maatregelen voldoende effectief zijn gebleken voor de doelgroep jongeren. Deze evaluatie en indien nodig ook verbetervoorstellen, worden gedeeld met de gemeenteraad en hier ook besproken

Financiële dekking:
De financiële dekking willen wij nog verder onderzoeken (middels discussie in de commissie BeS en ambtelijke ondersteuning.

en gaat over tot de orde van de dag.

De vergadering wordt van 20.09 tot 20.15 uur geschorst.
Voorzitter legt een voorstel van orde van de fractie PvdA voor aan de commissie m.b.t het toelichten van de amendementen. Commissie besluit dat de amendementen toegelicht mogen worden, wel gaat die tijd van de spreektijd in de eerste termijn af.

De fractie van de SP en CDA lezen het dictum en geven een toelichting op de amendementen.

Naar de raad: ja als bespreekstuk na twee termijnen
Amendementen blijven gehandhaafd en gaan mee naar raad

De commissie advies de raad het volgende besluit te nemen:

I. Het beleidsplan Armoede en Schulden 2025-2027 'Koersvast' vast te stellen

Toezeggingen:

- Portefeuillehouder Roland zegt toe dat als bij de evaluatie na de pilot blijkt dat het goed werkt, ze al deze jongeren zullen helpen. Of zich nu 35 of 40 jongeren zich melden, er is dekking voor allemaal.
- Portefeuillehouder zegt toe advies te vragen aan de jongerenraad zodra deze geïnstalleerd is en dit mee te nemen in het beleid.
- Op dit moment vind er nog onderzoek plaats mbt de stadspas. In december krijgt de raad meer informatie over de ins en outs van deze stadspas.

Openstaande vragen:

7.2 Motie pleidooi voor gewortelde kinderen

Overwegende dat:

- onderzoek keer op keer heeft aangetoond dat het uitzetten van kinderen naar een land dat zij niet kennen na meer dan vijf jaar verblijf in Nederland zeer schadelijk is voor hun ontwikkeling. "De chronische stress waaraan deze gewortelde kinderen blootstaan, kan ernstige gevolgen hebben voor hun hersenontwikkeling", aldus hoogleraar neuropsychologie prof. Erik Scherder.

Constaterende dat:

- het voor in de gemeenschap gewortelde kinderen die langer dan vijf jaar in Nederland verblijven van groot belang is dat zij hier mogen blijven, omdat het thuis van deze kinderen in Nederland ligt.
- het de IND niet is gelukt de procedures te versnellen, zodat kinderen niet geworteld raken in Nederland door slepende verblijfsprocedures.

Verzoekt het college:

- bij de Staten Generaal te pleiten voor een verblijfsregeling voor gewortelde kinderen, omdat ze, door de tijdsduur die verblijfsprocedures in beslag nemen, langer dan 5 jaar in Nederland zijn;
- voor een duurzame oplossing waarin bij het verlenen van eventuele verblijfsvergunningen het belang van het kind centraal staat volgens artikel 2 van het VN-Kinderrechtenverdrag.

gaat over tot de orde van de dag.

Naar de raad: ja, na bespreking in 1 termijn.

Toezeggingen:
Openstaande vragen:

8 Lijst van toezeggingen

De lijst van toezeggingen wordt conform vastgesteld.

9 Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 21.20 uur.

Gemeente Kerkrade

B E H A N D E L B R I E F

Registratienummer: 24it03766

Het Presidium van de gemeente Kerkrade, handelend met mandaat van de gemeenteraad – ex artikel 3a lid 1 van het Reglement van orde voor de vergaderingen van de raadcommissies ter voorbereiding van de vergaderingen van de raad der gemeente Kerkrade – stelt de hieronder gekozen commissie(s) voor om in de openbaarheid te doen behandelen, het onderwerp:

Onderwerp

Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025-2028

Algemene informatie

Dit onderwerp is toegekend aan de commissie:	**Te behandelen d.d.:**
Burgers en Samenleving	26 november 2024

Aanleiding / toelichting

In artikel 43a van de Alcoholwet is bepaald dat de gemeenteraad iedere 4 jaar een Preventie- en Handhavingsplan Jeugd en Alcohol dient vast te stellen. Het vorige Regionale Preventie- en Handhavingsplan 2021-2024 is in 2021 door alle 16 gemeenten in Zuid-Limburg vastgesteld.
Ook voor 2025-2028 is een regionaal Preventie- en Handhavingsplan opgesteld.

Kader / afbakening

De colleges van de Zuid-Limburgse gemeenten hebben in mei/juni jl. ingestemd met het verbreden van de focus van het Preventie- en Handhavingsplan naar middelengebruik (te weten: drugsgebruik, alcohol en roken/vapen). Landelijk zien we namelijk dat alcoholproblematiek niet langer een thema op zichzelf is. Alcoholgebruik, drugsgebruik en roken/vapen versterken elkaar, houden elkaar in stand en worden vaak door elkaar en samen gebruikt. Ook op het gebied van preventie zijn er veel raakvlakken en is een integrale aanpak noodzakelijk.

De resultaten van het Preventie- en Handhavingsplan Jeugd en Alcohol 2021-2024, het Nalevingsonderzoek 2023 (Zie RIB d.d. ‘240624 nr. 24u0006378), de Jeugdmonitor 2023 van GGD

Gemeente Kerkrade, afdeling Griffie
Telefoonnummer: 045-5676767
Gemeentehuis@kerkrade.nl

Bezoekadres: Markt 1 6461 EB Kerkrade
Postadres: Postbus 600 6460 AP Kerkrade

Gemeente Kerkrade

B E H A N D E L B R I E F

Zuid-Limburg en twee dialoogsessies met externe partijen (o.a. zorg, welzijn en handhaving), GGD Zuid Limburg en gemeenten, vormen de basis voor het Zuid-Limburgse beleidsplan Preventie- en

Handhaving Jeugd & Middelen 2025-2028. De adviezen van alle Zuid-Limburgs adviesraden, o.a. van de Adviesraad Maatschappelijke Ondersteuning Kerkrade, zijn conform bijgaande concept reactie verwerkt in het definitieve beleidsplan.

Wijze van behandelen

Doel:

Ter besluitvorming door de Raad

Aard van het onderwerp:

Eigen/ nieuw beleid: iedere 4 jaar dient nieuw beleid vastgesteld te worden.

Vorm:

Schriftelijke stukken: Nog te ontvangen

Mondelinge toelichting: Nee	Tijdsduur	0 minuten
Presentatie: Nee	Tijdsduur	0 minuten
Anders, namelijk:	Tijdsduur	0 minuten

Bestuurlijke verantwoordelijke(n)

Wethouder van Drunen
Burgemeester Dassen-Housen

Ambtenaren en externen

Aanwezig zullen zijn:

Externen: **Ambtenaren:**

Gemeente Kerkrade, afdeling Griffie
Telefoonnummer: 045-5676767
Gemeentehuis@kerkrade.nl

Bezoekadres: Markt 1 6461 EB Kerkrade
Postadres: Postbus 600 6460 AP Kerkrade

Gemeente Kerkrade

B E H A N D E L B R I E F

--

Drs. A.S. Joustra,
Beleidsmedewerker Welzijn,
Domein Burger

Mr. K. Heijens,
Senior Beleidsmedewerker/ Jurist,
afd. Openbare Orde & Veiligheid,
Domein Bestuur

Bijlage(n)

1. Raad – Aanbiedingsbrief
2. Raad – Ontwerpbesluit
3. Raad – Nota van toelichting
4. Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025-2028
5. Advies AMO Kerkrade over Beleidsplan PenH Jeugd & Middelen ZL 2025-2028
6. Concept reactie op adviesraden Z-Limburg inzake concept beleidsplan PenH Jeugd & Middelen
7. Bijlage I – Codeboek incl. ingestuurd advies per adviesraad
8. Bijlage II – Alle antwoorden incl. antwoordcode

Gemeente Kerkrade, afdeling Griffie
Telefoonnummer: 045-5676767
Gemeentehuis@kerkrade.nl

Bezoekadres: Markt 1 6461 EB Kerkrade
Postadres: Postbus 600 6460 AP Kerkrade

Agendapunt nr.:

Gemeente Kerkrade

Registratienummer: 24it03767

Sectoren: Burger en Bestuur	**Kerkrade,** 16 oktober 2024

Aanbiedingsbrief

aan de Raad

Nr.: 24it03767

Hierbij bieden wij u ter overweging en beslissing een ontwerpbesluit, nr. 24Rb063, inzake het 'Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025-2028' aan.

In de nota van toelichting, nr. 24Tl057, die het ontwerpbesluit vergezelt, zijn de overwegingen en nadere gronden aangegeven waarop het ontwerpbesluit berust.

Het college,

dr. T.P. Dassen-Housen

De secretaris,

R.M.J.S. Stijns

Gemeente Kerkrade

Ontwerpbesluit

Nr.: 24Rb063

De raad van de gemeente Kerkrade;

overwegende,

- dat zij ingevolge artikel 43a van de Alcoholwet verplicht is om een preventie- en handhavingsplan alcohol vast te stellen;
- dat het vaststellen van een dergelijke plan noodzakelijk wordt geacht teneinde de hoofdzaken van het beleid betreffende de preventie van alcoholgebruik, met name onder jongeren, en het toezicht op- en handhaving van het bij of krachtens de Alcoholwet bepaalde, vast te leggen;
- dat het vast te stellen 'Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025-2028' recht doet aan de belangen die de Wetgever heeft beoogd te borgen met de invoering van art. 43a van de Alcoholwet;
- dat het vast te stellen 'Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025-2028' tot stand is gekomen met input uit twee dialoogsessie met GGD Zuid Limburg, Mondriaan, Trajekt (o.a. jongerenwerk), Maatwerk in Kinderopvang en Partners in Welzijn (MIK en PIW Groep), Regionale Interventie en Expertisecentrum (RIEC), Politie, Het Alternatief (Halt), Zorg- & Veiligheidshuizen en de 16 Zuid-Limburgse gemeenten.
- dat de adviezen van de Zuid-Limburgs adviesraden, o.a. van de Adviesraad Maatschappelijke Ondersteuning Kerkrade, zijn verwerkt in het definitieve beleidsplan.

kennis genomen hebbende van,

- de nota van toelichting, nr. 24Tl057, behorende bij dit besluit;
- de beraadslaging in de Commissie Burgers & Samenleving d.d. 26 november 2024

gelet op,

- vitaliteits- en gezondheidsprogramma Vie
- plan van aanpak GALA Kerkrade 2024-2026
- gemeentelijk/regionaal beleidskader
- wetsartikelen: 108 en 147 Gemeentewet, 43a Alcoholwet

besluit:

I. Het 'Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025-2028' vast te stellen.

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering d.d. 11-12-2024.

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen-Housen. mr. drs. D.G.M.G. Franssen.

Documentnummer: 24Rb063

Nota van toelichting

Nummer.: 24Tl057	**Kerkrade, 16 oktober 2024**

Behorend bij ontwerpbesluit nummer: 24Rb063

Onderwerp
Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025-2028

Beslispunten
Het 'Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025-2028' vast te stellen.

Inleiding
Gemeenten zijn verplicht in het kader van de Alcoholwet (artikel 43a) een preventie- en handhavingsplan op te stellen. De Alcoholwet heeft als doel om schadelijke gevolgen van alcoholgebruik tegen te gaan en alcohol gerelateerde overlast terug te dringen. Deze wet valt onder de verantwoordelijkheid van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en is daarmee primair een gezondheidswet, maar heeft nadrukkelijk raakvlakken met handhaving en veiligheid (overlast openbare ruimte) en de Wet Publieke Gezondheid.

De regionale werkgroep Jeugd en Middelen is in 2023 gestart met het proces om te komen tot het Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025-2028. In januari 2024 heeft een eerste brainstormsessie plaatsgevonden, om te komen tot bovengenoemd beleidsplan. Bij deze sessie waren ca. 15 vertegenwoordigers van gemeenten en (zorg)instellingen aangesloten. Hier werd o.a. de samenhang van alcoholgebruik, drugsgebruik en roken/vapen besproken. Tevens werd het belang van een integrale aanpak om deze problematieken tegen te gaan benadrukt. Naar aanleiding van deze bijeenkomst is aan alle Zuid-Limburgse Colleges het beslispunt voorgelegd om in te stemmen met een focusverbreding van jeugd & alcohol, naar jeugd & middelengebruik (te weten: drugsgebruik, alcohol en roken/vapen). Het College heeft hiermee ingestemd op d.d. 18-06-2024 (zie 24n00277).

In juni 2024 heeft een tweede brainstormsessie (SWOT-analyse) plaatsgevonden, waar diverse externe partijen bij zijn aangesloten. Denk hierbij aan gemeenten, Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Zuid Limburg, Mondriaan, Trajekt (o.a. jongerenwerk), Maatwerk in Kinderopvang en Partners in Welzijn (MIK en PIW Groep), Regionale Interventie en Expertisecentrum (RIEC), politie, Het Alternatief (Halt) en Zorg- & Veiligheidshuizen. Vanuit deze SWOT-analyse zijn ambities geformuleerd die zijn opgenomen in het voorliggende beleidsplan.

De resultaten van het Preventie- en Handhavingsplan Jeugd en Alcohol 2021-2024, het Nalevingsonderzoek 2023 (zie RIB d.d. 24-06-2024 nr. 24u0006378), de Jeugdmonitor 2023 van GGD Zuid-Limburg en twee dialoogsessies met externe partijen en andere belanghebbenden vormen de basis voor het Preventie- en Handhavingsplan Jeugd & Middelen 2025-2028. De adviezen van alle Zuid-Limburgs adviesraden, o.a. van de Adviesraad Maatschappelijke Ondersteuning Kerkrade, zijn conform bijgaande concept reactie verwerkt in het definitieve beleidsplan.

Bijgaand treft uw Raad het volledige Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025-2028 aan. Vanaf januari 2025 wordt er gewerkt aan een uitvoeringsplan waarin de monitoring, evaluatie, inwonersparticipatie en concrete interventies nader worden uitgewerkt en toegelicht.

Doelstelling
De ambitie van het Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025-2028 is het middelengebruik bij jongeren onder de 18 jaar zo lang mogelijk voorkomen en het overmatig gebruik bij jongeren beperken.

Om deze ambitie te realiseren, stellen we als doel dat er in de periode 2025-2028 een positieve dalende trend zichtbaar is in alcohol- en middelengebruik.

Om deze dalende trend te meten wordt gebruik gemaakt van de cijfers uit de GGD-monitor 2023 jongeren 12-18 jaar, in vergelijking met de nog uit te voeren GGD-monitor in 2027 (www.gezondheidsatlaszl.nl).

Om de hoofdambitie te bereiken hebben wij samen met professionals (met expertise op het gebied van middelengebruik) onze strategie voor de komende beleidsperiode bepaald. Deze strategie hebben wij vertaald in de volgende deelambities:

- Gebruikers van middelen zijn zich bewust van de (gezondheids-)risico's en schadelijke gevolgen van middelengebruik op jongeren en hun (sociale) omgeving.
- Zwaardere zorg wordt voorkomen door in te zetten op eigen regie van de inwoner, vroegsignalering door de sociale omgeving en advies en ondersteuning van professionals.
- Gemeenten dragen gezamenlijk dezelfde boodschap uit, namelijk: (overmatig) middelengebruik heeft negatieve invloed op jongeren onder de 18 jaar en onder de 18 jaar is het gebruik ervan niet toegestaan.
- Sport- en jeugdverenigingen hanteren een middelenbeleid (roken en drugs) en een verantwoord alcoholbeleid.
- De de-normalisatie van middelengebruik wordt gerealiseerd door in te zetten op effectieve preventieve interventies.
- Gezamenlijk zetten gemeenten in op risico gestuurde naleving/handhaving en de de-normalisatie van middelengebruik.
- Gemeenten passen regionaal een uniform beleid toe op het gebied van handhaving van middelengebruik.

Argumenten

Naadloze aansluiting bij Gezondheidsbeleid, GALA en Vie

Dit Zuid-Limburgse beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025–2028 sluit naadloos aan bij ons Regionaal Gezondheidsbeleid en onze lokale en regionale aanpak vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) ten aanzien van het speerpunt Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) & Vroegsignalering Alcoholproblematiek. Ook sluit dit beleid naadloos aan bij ons vitaliteits- en gezondheidsprogramma Vie, bij ons Preventief Jeugdbeleid en bij ons Plan van Aanpak GALA Kerkrade 2024-2026, waarin we streven naar: een gezonder Kerkrade met vitale wijken en een vitaal leven voor iedereen. En waarbij kinderen kansrijk, gezond en veilig opgroeien, een goede start maken en daar hun leven lang profijt van hebben.

Gemeenten zijn verplicht, conform artikel 43a van de Alcoholwet, om iedere vier jaar een Preventie- en Handhavingsplan Alcohol vast te stellen.

De Zuid-Limburgse gemeenten vinden het belangrijk om de gezondheid van inwoners te verbeteren door 'gezond leven' te stimuleren en te faciliteren. Een aandachtsgebied hierin is het voorkomen van middelengebruik bij jongeren in de leeftijd tot 18 jaar. Er wordt al jarenlang gekozen voor een regionale aanpak aangezien het uitgaansleven zich niet beperkt binnen de eigen gemeentegrenzen. Daarom hebben de 16 Zuid-Limburgse gemeenten de handen in elkaar geslagen om, in aansluiting op het nog vast te stellen nieuwe Regionaal Gezondheidsbeleid, een Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025–2028 op te stellen.

Zonder een Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025–2028 is er geen basis voor een regionaal en lokaal uitvoeringsplan.

Op basis van dit beleidsplan zal begin 2025 een Zuid-Limburgs uitvoeringsplan worden opgesteld. In dit uitvoeringsplan zal per deelambitie bepaald worden of uitvoering regionaal en/of lokaal wordt ingevuld.

Kanttekeningen

Het beleidsplan bevat doelstellingen die komende jaren gerealiseerd moeten worden. Hierbij moeten we ons ervan bewust zijn, dat gedragsverandering langzaam gaat en dat er maatschappelijke invloeden zijn die dit bemoeilijken. De jeugd wordt door commercie (bv ontwikkeling van nieuwe vapes specifiek voor jeugd) en door reclames op t.v. en social media continu (o.a. door influencers) verleid tot middelengebruik, waarbij ook sociale groepsdruk een rol speelt. Ondanks deze kanttekeningen blijft het streven om zoveel mogelijk van de doelstellingen te realiseren, met de kanttekening dat dit een uitdaging vormt.

Niet instemmen met dit voorstel houdt in dat Gemeente Kerkrade een eigen lokaal beleidsplan en uitvoeringsplan moet opstellen en uitvoeren. En dat de jeugd in die gemeenten uitgaat, waar zij de meeste ruimte ervaren om middelen te kunnen gebruiken.

Financiën
Op basis van dit beleidsplan zal begin 2025 een Zuid-Limburgs uitvoeringsplan worden opgesteld. In dit uitvoeringsplan zal per deelambitie bepaald worden of uitvoering regionaal of lokaal wordt ingevuld. Hierbij kijken we steeds op welke manier we de meeste impact denken te kunnen realiseren. Het streven is om het uitvoeringsplan zo op te stellen dat realisatie van het uitvoeringsplan past binnen de reguliere middelen die de 16 Zuid-Limburgse gemeenten reeds inzetten.

In 2025 kan aanvullend beroep gedaan worden op het GALA budget voor Opgroeien in een Kansrijke Omgeving & Vroegsignalering Alcoholproblematiek (GALA OKO & Vroegsignalering Alcoholproblematiek). Dit zijn geoormerkte middelen, die in 2025 gebruikt en via de SiSa verantwoord moeten worden.

Communicatie
Na het vaststellen van het beleidsplan, door iedere gemeente, wordt deze gedeeld op de websites van iedere gemeente. De betrokken partners ontvangen dit beleidsplan per mail.

Burgerparticipatie
Betrokken partners bij het proces om te komen tot het Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025-2028: 16 Zuid-Limburgse gemeenten (vertegenwoordiging door 8 gemeenten), RIEC, Politie, Welzijnswerk Trajekt, Mondriaan, HALT en GGD Zuid Limburg.

Vanzelfsprekend is de adviesraad van iedere Zuid-Limburgse gemeente, o.a. de Adviesraad Maatschappelijke Ondersteuning (AMO) Kerkrade, betrokken bij het proces. Onze Adviesraad Maatschappelijke Ondersteuning (AMO) Kerkrade heeft advies gegeven over het beleidsplan en heeft hiermee ingestemd op d.d. 29 augustus jl.
De adviesraden worden, net als de doelgroep en betrokkenen van het beleidsplan, ook bij het opstellen van het uitvoeringsplan betrokken. Hierbij zullen ook de Jongeren Adviesraden betrokken worden.

Uitvoering
Het streven is om het Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025-2028 in december 2024 door de Raad te laten vaststellen.

Op basis van dit beleidsplan zal in de eerste helft van 2025 een Zuid-Limburgs uitvoeringsplan worden opgesteld. In dit uitvoeringsplan zal per deelambitie bepaald worden of uitvoering regionaal of lokaal wordt ingevuld. Hierbij kijken we steeds op welke manier we de meeste impact denken te kunnen realiseren. In het uitvoeringsplan zal tevens de monitoring, evaluatie, inwonersparticipatie en concrete interventies nader worden uitgewerkt en toegelicht.

Gezondheid en Vitaliteit
Dit Zuid-Limburgse beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025–2028 sluit naadloos aan bij ons Regionaal Gezondheidsbeleid en onze lokale en regionale aanpak vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) ten aanzien van het speerpunt Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) & Vroegsignalering Alcoholproblematiek. Ook sluit dit beleidsplan naadloos aan bij ons vitaliteits- en gezondheidsprogramma Vie, bij ons Preventief Jeugdbeleid en bij ons Plan van Aanpak GALA Kerkrade 2024-2026, waarin we streven naar: een gezonder Kerkrade met vitale wijken en een vitaal leven voor iedereen. En waarbij kinderen kansrijk, gezond en veilig opgroeien, een goede start maken en daar hun leven lang profijt van hebben.

Zuid Limburgs

Beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen

2025 - 2028

Regionale werkgroep Jeugd en Middelen, oktober 2024

INHOUDSOPGAVE

Begripsbepalingen

1. Inleiding **01**
- 1.1 Waarom een Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025 - 2028?
- 1.2 Focusverbreding naar middelengebruik
- 1.3 Hoe is dit Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025 – 2028 tot stand gekomen?

2. Beleidscontext en uitgangspunten **03**
- 2.1 Gedrag van doelgroep
- 2.2 Integraal beleid conform pijlers RIVM
- 2.3 Wet- en regelgeving

3. Trends & Ontwikkelingen **05**
- 3.1 Resultaten Preventie- en Handhavingsplan 2021-2024
- 3.2 Monitoring en Onderzoek 2022-2023
- 3.3 Cijfers alcohol- en drugsgerelateerde delicten 2020 t/m 2024
- 3.4 SWOT-analyse 2024

4. Samenwerking en Integraliteit **08**
- 4.1 Gezondheidsnota Zuid-Limburg
- 4.2 Gezond en actief leven akkoord (GALA)
- 4.3 JOGG aanpak
- 4.4 Preventie met Gezag
- 4.5 Doelgroepenaanpak Verkeersveiligheid
- 4.6 Belangrijke partners

5. Ambities 2025-2028 **11**

6. Bijlagen **15**
- Bijlage I – Begrippenduiding soorten middelen
- Bijlage II – Effectieve interventies
- Bijlage III - Veranderingen in de Alcoholwet
- Bijlage IV – Verdieping alcoholgebruik
- Bijlage V – Roken en vapen vergelijking Zuid-Limburg en Nederland
- Bijlage VI – Nalevingsonderzoek 3.0
- Bijlage VII – Cijfers HALT alcohol- en drugsgerelateerde delicten 2021 t/m eerste helft 2024
- Bijlage VIII – SWOT-analyse
- Bijlage IX – Doelen en acties vanuit GALA ten aanzien van preventie van middelengebruik
- Bijlage X – Preventie met Gezag
- Bijlage XI – Visie Mondriaan

BEGRIPSBEPALINGEN

APV of AV	Een gemeentelijke verordening is een op gemeentelijk niveau vastgesteld algemeen verbindend voorschrift. De belangrijkste en meest omvattende gemeentelijke verordening in een bepaalde gemeente wordt in Nederland vaak aangeduid als Algemene Plaatselijke Verordening (APV) of Algemene Verordening (AV).
Ervaringsdeskundige	Een ervaringsdeskundige is iemand die kundig is geworden op een bepaald terrein door eigen ervaring; doordat diegene het zelf heeft meegemaakt.
EUPC- Training	De European Prevention Curriculum (EUPC) is een Europees curriculum dat is ontwikkeld voor gebruik in preventietrainingen voor besluitvormers en beleidsmakers. Het primaire doel van de EUPC-training is het verminderen van de gezondheids-, sociale en economische problemen die verband houden met middelengebruik door het opbouwen van internationale preventiecapaciteit.
Gezond Actief Leven Akkoord (GALA)	In 2023 hebben het ministerie van VWS, de VNG, Zorgverzekeraars Nederland en GGD GHOR Nederland het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) ondertekend. In dit akkoord is afgesproken hoe preventief gezondheidsbeleid kan worden versterkt en duurzaam kan worden geborgd. In het GALA-akkoord staat hoe in 2040 een gezonde generatie opgroeit in een gezonde leefomgeving met een sterk sociaal netwerk. En welke stappen gezet worden om dat te bereiken.
Gebruikers	Mensen die een (of meerdere) middel(en) het afgelopen jaar hebben gebruikt.
GGD	De Gemeentelijke Gezondheidsdienst, is de dienst waarover elke gemeente in Nederland volgens de wet dient te beschikken om een aantal taken op het gebied van de publieke volksgezondheid uit te voeren.
Stichting HALT	Stichting Halt staat voor Het ALTernatief, een mogelijkheid voor jeugdigen die een strafbaar feit hebben begaan, om een straf te ondergaan zonder direct een ‘strafblad’ te krijgen.
IVZ	De regionale Instelling voor Verslavingszorg. Deze instellingen helpen mensen met een verslaving met het herstel en stabiliseren van hun verslaving.
Integraal Zorgakkoord (IZA)	Het IZA heeft als doel de zorg voor de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Om dit te bereiken zijn afspraken gemaakt tussen het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en een groot aantal partijen in de zorg.
JOGG	Gezonde jeugd, Gezonde toekomst (JOGG). Een netwerk van lokaal bestuur, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven dat richting geeft aan beleid voor een gezondere omgeving voor onze jeugd. Met deze aanpak richten we de samenleving voor kinderen en jongeren gezonder in.
KPI'S	Met kritieke prestatie-indicatoren (KPI'S) kun je de prestaties meten. Ze maken de voortgang meetbaar en concreet. Zo kun je zien waar je het goed doet en waar nog werk is.
Middel(en)	Onder middel(en) wordt in dit beleidsplan gedoeld op: roken, vapen, alcohol, drugs en stimulerende medicijnen (bijlage I).
Stichting Mondriaan	Stichting Mondriaan (onze regionale IVZ) biedt geestelijke gezondheidszorg, preventie, verslavingszorg en forensische psychiatrie. Ze richten zich op kinderen, volwassenen en ouderen. Ze bieden behandeling, begeleiding, preventie en ondersteuning.

Nalevingsonderzoek	Bij een nalevingsonderzoek (soms ook wel mysteryshop onderzoek genoemd) wordt er inzicht verkregen in de manier waarop verkopers omgaan met het naleven van de leeftijdsgrens.
Outreachend werken	Outreachend werken is een methode waarbij je als professional uit het sociale domein preventief te werk gaat. Je pakt hierbij vroegtijdig signalen op om, ongevraagd, grotere problemen te voorkomen.
Peers	Lotgenoten/gelijkgestemde personen.
Regionale werkgroep jeugd en middelen	De 16 Zuid-Limburgse gemeenten werken samen op het gebied van het Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025 -2028. Vanuit deze 16 gemeenten vormt een afvaardiging van 8 gemeenten een werkgroep. Deze regionale werkgroep jeugd en middelen houdt zich bezig met de regionale aanpak op het gebied van jeugd en middelen.
RIEC	Criminele elementen hebben de afgelopen decennia een steeds grotere sociale en economische invloed op de samenleving gekregen. Daarmee ondermijnen ze de rechtstaat en bedreigen ze de veiligheid en integriteit van de samenleving. Hart voor de samenleving is wat de RIEC's (Regionale Informatie- en Expertise Centra) en het LIEC (Landelijk Informatie- en Expertise Centrum) drijft om hard tegen ondermijning te strijden.
Stimulerende medicijnen	Dit zijn stoffen die de hersenactiviteit kunnen verhogen en die een persoon ‘elektrisch’ of euforisch kunnen maken.
SWOT-analyse	Met een SWOT-analyse analyseer je de sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen van een beleidscontext. Op die manier kun je bepalen welke aspecten goed gaan en welke punten nog meer aandacht verdienen.
Trimbos	Het Trimbos-instituut is een onafhankelijk, wetenschappelijk kennisinstituut voor mentale gezondheid, alcohol, tabak en drugs. Ze doen onderzoek, verspreiden en implementeren kennis.
Welzijnswerk	Welzijnswerk richt zich op personen of groepen die omwille van een of ander probleem niet helemaal kunnen participeren in de maatschappij.

1. INLEIDING

1.1 Waarom een Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025 - 2028?

Gemeenten zijn verplicht, conform artikel 43a van de Alcoholwet, om iedere vier jaar een Preventie- en Handhavingsplan alcohol vast te stellen. In dit plan staat wat de doelen zijn en welke resultaten in de periode van het plan minstens bereikt moeten worden.

De Zuid-Limburgse gemeenten vinden het belangrijk om de gezondheid van inwoners te verbeteren door 'gezond leven' te stimuleren en te faciliteren. Een aandachtsgebied hierin is het voorkomen van middelengebruik bij jongeren in de leeftijd tot 18 jaar. Een uniforme aanpak om middelengebruik te beperken op Zuid-Limburgse schaal is noodzakelijk. Jongeren bewegen zich namelijk door heel Zuid-Limburg. De voordelen van een Zuid-Limburgse samenwerking zijn onder andere kennisdeling en krachtenbundeling.

Het Preventie- en Handhavingsplan 2021-2024 loopt dit jaar af. Daarom hebben de 16 Zuid-Limburgse gemeenten, net als bij het Regionaal Gezondheidsbeleid, de handen in elkaar geslagen om een Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025 – 2028 op te stellen. In dit nieuwe beleidsplan wordt voortgebouwd op de bevindingen en de al ingezette aanpak. Het veranderen van bijvoorbeeld een norm (bijv. de verhoging van de leeftijdsgrens van 16 naar 18 jaar in 2014) kost tijd. Een succesvolle aanpak vraagt om een langdurige inzet en integrale aanpak waarbij domein overstijgend wordt gewerkt.

Het betreft nadrukkelijk een beleidsplan waarin de gezamenlijke uitgangspunten, hoofdambitie, doel en KPI's en deelambities van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten staan. Per deelambitie zijn focusvragen geformuleerd voor de komende beleidsperiode. Op basis van dit beleidsplan wordt begin 2025 een Zuid-Limburgs uitvoeringsplan opgesteld. In dit uitvoeringsplan wordt per deelambitie bepaald of uitvoering regionaal of lokaal wordt ingevuld. Hierbij kijken we steeds op welke manier we de meeste impact kunnen realiseren. Daarom is ervoor gekozen geen financiële consequenties op te nemen. Het streven is om het uitvoeringsplan zo op te stellen dat realisatie van het uitvoeringsplan past binnen de reguliere middelen die de 16 Zuid-Limburgse gemeenten al inzetten. In 2025 kan aanvullend beroep gedaan worden op het GALA budget voor Opgroeien in een Kansrijke Omgeving & Vroegsignalering Alcoholproblematiek. Eind 2025 wordt bij de tussentijds evaluatie bekeken welke financiële mogelijkheden er dan zijn.

1.2 Focusverbreding naar middelengebruik

In mei 2024 hebben de colleges van alle 16 Zuid-Limburgse gemeenten ingestemd met een focusverbreding naar middelengebruik. Onder middelen wordt in dit beleidsplan gedoeld op: roken, vapen, alcohol, drugs en stimulerende medicijnen (bijlage I). Als in dit beleidsplan roken staat, dan gaat het ook over vapen. Gamen en gokken zijn geen middelen. Ondanks dat beide verslavende gevolgen kunnen hebben, vallen gamen en gokken niet binnen de reikwijdte van dit beleidsplan. Overigens hebben onze onderwijs-, ggz- en welzijnspartners wel aandacht voor dit thema. Waar nodig zoeken we uiteraard de verbinding met hen.

Landelijk is alcoholproblematiek geen losstaand thema. Alcoholgebruik, drugsgebruik en roken versterken elkaar. Deze middelen en het gebruik ervan houden elkaar in stand en worden vaak door elkaar/samen gebruikt. Daarnaast zijn er onder andere op het gebied van preventie veel raakvlakken. Denk hierbij aan bewustwording creëren en communicatie over de negatieve gezondheidseffecten. De gezondheids- en sociale effecten van het gebruik van genotsmiddelen en de impact ervan op de samenleving zijn bijzonder zorgwekkend. Het gebruik van al deze genotsmiddelen kan (op latere leeftijd) leiden tot een verslaving.

De wettelijk verplichting van dit plan richt zich op preventie, oftewel het voorkomen van (overmatig) gebruik van middelen. De vergunningverlening en het toezicht op de naleving van de Alcoholwet is decentraal belegd en daarmee de verantwoordelijkheid van de burgemeester van iedere gemeente. Wat betreft handhaving geven wij in het huidige en nieuwe beleidsplan slechts uitvoering aan onze wettelijke verplichting uit de Alcoholwet. Het toezicht op de overige middelen is een strafrechtelijke verplichting van o.a. het Openbaar Ministerie.

Leeftijdsgrens 18 jaar
In dit beleidsplan focussen we ons op jongeren in de leeftijd van 12-18 jaar en de omgeving van jongeren in de leeftijd van 10-18 jaar. We hanteren de leeftijdgrens 18 jaar, omdat dit onze wettelijke verplichting is. We weten vanuit onderzoek dat de hersenen van de jeugd tot en met 23 jaar nog volop in ontwikkeling zijn en dat vroegtijdig alcohol- en middelengebruik dit kan schaden. Om het behapbaar te houden, hebben we ervoor gekozen in dit beleidsplan slechts te kiezen voor focusverbreding naar middelengebruik. Bij het volgende beleidsplan overwegen we om de leeftijdsgrens van ons middelenbeleid uit te breiden tot 23 jaar.

1.3 Hoe is dit Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025 – 2028 tot stand gekomen?

Dit beleidsplan is tot stand gekomen in samenwerking met verschillende partners in Zuid-Limburg. Denk hierbij aan gemeenten, Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Zuid-Limburg, Mondriaan, Trajekt (o.a. jongerenwerk), Maatwerk in Kinderopvang en Partners in Welzijn (MIK en PIW Groep), Regionale Interventie en Expertisecentrum (RIEC), politie, Het Alternatief (Halt) en Zorg- & Veiligheidshuizen. Tijdens verschillende bijeenkomsten hebben deze professionals kennis en ervaringen uit hun dagelijkse praktijk met elkaar gedeeld. Ook is gebruik gemaakt van een groot aantal bronnen waaronder het nalevingsonderzoek jeugd en alcohol 2023, de inhoud van de EUPC-training en een wetenschappelijk onderbouwde SWOT-analyse.

De rijke bevindingen van deze bijeenkomsten en bronnen zijn meegenomen dit beleidsplan. De regionale werkgroep jeugd en middelen heeft een bijdrage geleverd aan deze bijeenkomsten en meegeschreven aan dit plan. Hierbij is verbinding gelegd tussen de gemeentelijke domeinen zoals het veiligheidsdomein en het sociaal domein.

Om ervoor te zorgen dat het plan daadwerkelijk uitgevoerd wordt en niet ingehaald wordt door nieuwe trends en ontwikkelingen, is afgesproken om gedurende de periode van het beleidsplan (2025-2028) halfjaarlijks de stand van zaken te monitoren en eventueel bij te sturen. De regie hiervoor ligt bij de regionale werkgroep jeugd en middelen. Na het vaststellen van dit plan wordt een uitvoeringsplan gemaakt. Dit is een apart traject met gemeenten, professionals en de doelgroep.

2. BELEIDSCONTEXT EN UITGANGSPUNTEN

2.1 Gedrag van doelgroep[1]

Het accent van dit plan ligt nadrukkelijk op jongeren tot 18 jaar. Jongeren bevinden zich in een belangrijke ontwikkelingsfase (van 10 tot 18 jaar) en maken op zowel sociaal als emotioneel/cognitief gebied een groei door. Overmatig alcoholgebruik beïnvloedt de fysieke - en mentale ontwikkeling negatief. Hoe eerder jongeren beginnen met het gebruik van meerdere middelen, hoe meer risico zij op latere leeftijd lopen op negatieve gezondheidseffecten, om zelf problematisch te gaan gebruiken en/of verslaafd te raken. Peers (leeftijdsgenoten), vrienden, ouders/opvoeders, familieleden, verenigingen, docenten en andere volwassenen in de (sociale) omgeving van jongeren spelen een belangrijke rol in de socialisatie (waarden en normen die je aanleert door je omgeving). Daarom richten wij ons ook op deze groepen.

Om jongeren te bereiken, is het belangrijk te begrijpen wat zij nodig hebben. Wat jongeren nodig hebben, hangt af van hun overtuigingen, houding en gedrag. Als we willen voorkomen dat jongeren ongezond gedrag vertonen, zoals middelengebruik, moeten we weten welke factoren hierop van invloed zijn. Risico- en beschermingsfactoren spelen hierbij een belangrijke rol, omdat ze bepalen hoe gevoelig iemand is voor bijvoorbeeld middelengebruik. Preventieve acties zijn erop gericht deze kwetsbaarheden in de omgeving van de jongeren aan te pakken. Interventies die al bewezen effectief zijn, hebben de beste kans om aan de behoeften van jongeren te voldoen, zijn makkelijker uit te voeren en hun resultaten kunnen gevolgd worden. In dit plan ligt de nadruk op effectieve interventies (zie bijlage II) die de beschermende factoren versterken en de risicofactoren verminderen.

2.2 Integraal beleid conform pijlers RIVM

Het terugdringen van middelengebruik via effectieve preventie op regionaal en lokaal niveau vraagt een integrale aanpak. Deze aanpak moet aansluiten bij de doelgroep en het gedrag dat zij laat zien. Dit gedrag is afhankelijk van persoonlijke kenmerken, leefstijl, sociale context en leefomgeving (conform paragraaf 2.1). De integrale aanpak 'Gezonde gemeente' van het RIVM gaat in op al deze aspecten. Het RIVM benoemt hierin vier belangrijke pijlers: educatie, signalering en ondersteuning, omgeving, en regelgeving en handhaving (zie afbeelding 1). Een combinatie van alle vier de pijlers geeft de grootste kans op gezondheidswinst. In dit beleidsplan leggen wij accent op deze vier pijlers door hier onze ambities aan te koppelen.

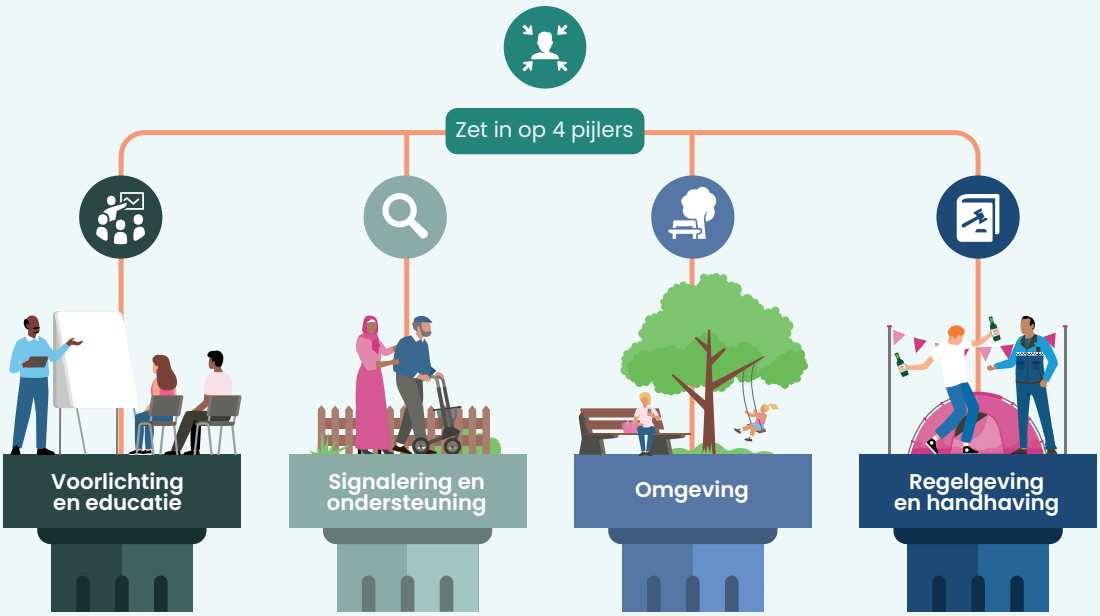

Afbeelding 1: *RIVM-pijlers - Aanpak Gezonde Gemeente.*

[1] Bron: Europees Preventie Handboek – Een leidraad voor wetenschappelijk onderbouwde preventie in de praktijk.

2.3 Wet- en regelgeving

Dit Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025 – 2028 staat niet op zichzelf. De onderstaande wetten zijn een kader, onderbouwing of stimulans voor dit plan.

Alcoholwet

Op 1 juli 2021 is de Alcoholwet (https://wetten.overheid.nl/alcoholwet) in werking getreden. Deze wet vervangt de Drank- en Horecawet. Deze nieuwe Alcoholwet bevat een aantal veranderingen, voor zowel verkopers van alcohol als voor particulieren (bijlage III). Gemeenten zijn verplicht, conform artikel 43a van de Alcoholwet, om iedere vier jaar een Preventie- en Handhavingsplan vast te stellen. Belangrijke bepalingen zijn o.a.:

- het verbod om bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende drank te verstrekken aan een persoon van wie niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt;
- verbod voor personen die de leeftijd van 18 jaar niet hebben bereikt op publiek toegankelijke plaatsen alcoholhoudende drank aanwezig te hebben of voor consumptie gereed te maken;
- verbod op bepaalde prijsacties;
- verbod op wederverstrekking;
- regels voor online verkoop van alcoholhoudende drank;
- aanwijzing alcoholoverlast-gebied.

Opiumwet

In deze wet (https://wetten.overheid.nl/opiumwet) staan alle regels over (illegale) drugs. De wet onderscheidt harddrugs (lijst I) en softdrugs (lijst II). De wet verbiedt voor de middelen uit lijst I en II de productie, verkoop en bezit. Het Nederlands gedoogbeleid (uitzondering) ziet vooral toe op cannabis en producten die cannabis bevatten. Voor lijst II is er een gedoogbeleid voor de verkoop van softdrugs in de coffeeshops. In de APV (Algemene Plaatselijke Verordening) is een artikel (2.74) voor drugshandel op straat opgenomen om de overlast op straat tegen te gaan. De verkoop en gebruik van lachgas in de openbare ruimte is opgenomen in de APV (2.48a).

Tabaks- en rookwarenwet

In de tabaks- en rookwarenwet (https://wetten.overheid.nl/tabaks-enrookwarenwet) staan regels over tabaksproducten, aanverwante producten (waaronder e-sigaretten/vapes, kruidenrookproducten en verhittingsapparaten) en roken. Met deze regels wil de overheid roken ontmoedigen en niet-rokers beschermen tegen meeroken. In deze wet staan onder andere:

- het rookverbod;
- het reclameverbod;
- de leeftijdsgrens van 18 jaar bij verkoop aan jongeren;
- de samenstelling en etikettering van de producten;
- verkoopverbod op afstand.

Wet publieke gezondheid

Deze wet (https://wetten.overheid.nl/wetpubliekegezondheid) biedt het wettelijke kader voor het nemen van gezondheids-bevorderende en -beschermende maatregelen voor zowel de bevolking in het algemeen als specifieke groepen. Preventie staat centraal in deze wet. Denk hierbij aan het voorkomen en vroegtijdig opsporen van ziekten of van middelengebruik. Zoals het voorkomen van kanker door het rookverbod en de campagne stoppen met roken of het voorkomen van hersenschade bij jongeren door overmatig alcoholgebruik.

3. TRENDS & ONTWIKKELINGEN

3.1 Resultaten Preventie- en Handhavingsplan 2021-2024

Het Preventie- en Handhavingsplan 2021-2024 formuleerde de volgende doelstellingen (op basis van het plan van 2015-2019):

- De jongeren en hun opvoeders zijn zich meer bewust van de gezondheidsrisico's van het gebruik van alcohol op jonge leeftijd;
- De gemiddelde leeftijd waarop jongeren voor het eerst alcohol drinken is gestegen;
- Het risicovol drankgebruik (binge drinken en comazuipen) onder jongeren is afgenomen;
- De tolerantie bij ouders/verzorgers ten opzichte van alcoholgebruik door hun kinderen is afgenomen;
- Verstrekkers houden zich aan de leeftijdsgrens van 18 jaar.

Om deze doelstellingen te halen werden tal van activiteiten regionaal uitgevoerd. Deze activiteiten zijn veelal in samenwerking met partners, zoals Mondriaan, GGD ZL, Halt, politie en welzijnswerk uitgevoerd. Voorbeelden hiervan zijn:

- De training Head up van Mondriaan. Deze training voor jongeren is gericht op angst- en depressiepreventie. Als bij de intake problematisch middelengebruik wordt geconstateerd, wordt parallel een Moti-4-traject aangeboden.
- De interventie Moti-4[2]. Dit is een laagdrempelig traject van vier gesprekken voor jongeren van 14 tot en met 24 jaar die in de problemen dreigen te raken door middelengebruik. Doel is het terugdringen van het probleemgedrag.
- Mondriaan geeft consultaties, rondom middelengebruik bij studenten, aan contactpersonen van het studentenbegeleidingsteam.
- Een workshop vroegsignalering middelengebruik voor leerlingen- en studentenbegeleidingsteams en andere intermediairs die met jongeren werken.
- Ouderavonden en -cursussen over genotsmiddelen en opvoeding voor ouders van middelbare school leerlingen.
- De Gezonde School en JOGG (gezonde jeugd, gezonde toekomst) aanpak (zie paragraaf 4.3), waarbij preventief gewerkt wordt aan de thema's roken, alcohol en drugs. Hiervoor kunnen scholen ook ondersteuning krijgen van de Gezonde School Adviseur of Adviseur Gezondheidsbevordering vanuit de GGD.
- Voorlichtingen op voortgezet onderwijs en MBO over verschillende onderwerpen in relatie tot middelengebruik.
- Alcoholpoli-trajecten en alcoholadviesgesprekken bij problematisch gebruik.
- Outreachend werk in de wijken om kwetsbare jongeren te bereiken en te informeren over middelen.
- Aansluiten bij landelijke campagnes zoals NIX18 en rookvrije generatie.

Het vorige beleidsplan richtte zich vooral op het terugdringen van alcoholgebruik onder jongeren. Om het effect te meten werd gebruik gemaakt van de resultaten uit de Gezondheidsmonitor Jeugd 2021 en 2023. Uit deze monitors blijkt dat het alcoholgebruik onder jongeren (13-17 jaar) de afgelopen jaren is gestegen (tabel 1). In paragraaf 3.2a worden deze resultaten toegelicht.

	2015	2019	2021	2023
Totaal	35,7%	28,3%	31,5%	31,6%

Tabel 1: *Alcoholgebruik in de afgelopen 4 weken*

3.2 Monitoring en Onderzoek 2022-2023

3.2a. GGD-jeugdmonitor 2023

In het najaar van 2023 werd de Gezondheidsmonitor Jeugd afgenomen onder jongeren uit leerjaar 2 en 4 (13 tot 17 jaar) van het regulier voortgezet onderwijs. De Gezondheidsmonitor Jeugd bestaat uit een groot aantal vragen over verschillende thema's o.a. alcohol, roken en drugs. In totaal hebben 25 reguliere voortgezet onderwijs scholen uit Zuid-Limburg meegedaan aan het onderzoek. We hebben het dan over 5.971 jongeren.

[2] Dit is een laagdrempelig traject voor jongeren die in de problemen dreigen te raken door middelengebruik, gokken of gamen.

Alcohol
In 2023 geeft 32% van de jongeren in Zuid-Limburg aan in de afgelopen 4 weken alcohol te hebben gedronken. Dit is gelijk gebleven ten opzichte van 2021. Maar ligt wel 5% hoger dan het landelijk cijfer. Landelijk is het percentage ook nog eens met 2% gedaald ten opzichte van 2021.
Daarnaast geeft 18% van de jongeren in Zuid-Limburg aan in de afgelopen 4 weken dronken of aangeschoten te zijn geweest. Dit is 4% hoger dan in 2021. En ook hier ligt het percentage in Zuid-Limburg hoger dan in Nederland waar 15% van de jongeren dit aangeeft. In bijlage IV worden verschillen tussen o.a. jongens en meisjes toegelicht en hoe de jongeren aan alcohol komen.

Roken
Bij de vragen over roken is een onderscheid tussen sigaretten en elektrische sigaretten (vapes). Deze cijfers laten zien dat het aantal jongeren dat sigaretten rookt in de afgelopen twee jaar is gestegen. Op dit moment geeft 6% van de jongeren aan wekelijks te roken. Daarnaast is een duidelijke trend te zien in het percentage jongeren dat vapet. Dat is in 4 jaar tijd met 8% gestegen. Dit is bijna een verviervoudiging (tabel 2). Net zoals bij alcoholgebruik, roken en vapen meer jongeren in klas 4 (respectievelijk 9% en 16%) dan in klas 2 (respectievelijk 4% en 7%). In bijlage V staat de vergelijking met de rest van Nederland.

	2015	2019	2021	2023
Rookt wekelijks	6%	5%	4%	6%
Vapet wekelijks	-	-	3%	11%

Tabel 2: *Rookt en vapet wekelijks*

Drugs
Onder de jongeren in Zuid-Limburg geeft 12% aan wel eens wiet of hasjiesj te hebben gebruikt. 15% van de vmbo-leerlingen heeft wel eens wiet of hasjiesj gebruikt ten opzichte van 8% van de leerlingen op havo/vwo. In klas 4 heeft 18% dit wel eens gebruikt tegenover 4% in klas 2. Het gebruik door jongens en meisjes is ongeveer hetzelfde. Naast wiet en hasjiesj zijn jongeren ook gevraagd naar het gebruik van XTC, cocaïne, paddo's en lachgas. 3,5% van de jongeren geeft aan ooit één van deze soorten drugs te hebben gebruikt. Dit is ten opzichte van 2015 met 2,1% gedaald. Deze drugs zijn meer gebruikt door vmbo-leerlingen dan havo/vwo leerlingen en meer in klas 4 dan in klas 2. Er is geen verschil tussen jongens en meisjes.

3.2b. Nalevingsonderzoek 2023
In het najaar van 2023 werd een nalevingsonderzoek in Zuid-Limburg uitgevoerd. In dit nalevingsonderzoek zijn 988 aankooppogingen bij vijf verschillende categorieën verkooppunten uitgevoerd, hetgeen een representatief beeld geeft van de naleving in Zuid-Limburg. De verkooppunten zijn bezocht door zowel een minderjarige jongen als een minderjarig meisje.

De naleving van de leeftijdsgrens wordt gedefinieerd als een weigering van de verkoper om alcohol te verstrekken aan een minderjarige. Bij 328 van de 988 aankooppogingen werd in Zuid-Limburg de leeftijdsgrens nageleefd (33,2%). Zuid-Limburg heeft hiermee een lager nalevingscijfer dan het landelijk gemiddelde (46,6%).

In het nalevingsonderzoek is een vergelijking gemaakt met de resultaten in 2015 en 2018. In 2015 werd in 21,6% van de aankooppogingen de leeftijdsgrens nageleefd. Het totale nalevingscijfer van de leeftijdsgrens voor alcohol in 2023 van 33,2% blijkt niet veel te verschillen ten opzichte van het totale nalevingscijfer in 2018 van 31%. Uit het onderzoek blijkt dat de naleving ten opzichte van eerdere onderzoeken onvoldoende is verbeterd. Met name in cafetaria's, horecagelegenheden en sportkantines moeten betere resultaten worden nagestreefd. Een uitgebreide uitleg van de cijfers staat in bijlage VI.

3.2c. GGD-panelonderzoek 2023

Naast de gezondheidsmonitors voert de GGD ook panelonderzoeken uit. Begin 2024 is een panelonderzoek uitgevoerd over roken en vapen. In totaal hebben 8.078 inwoners deze vragenlijst ingevuld. Belangrijk om te weten is dat de gemiddelde leeftijd van de deelnemers 59,5 jaar is.

De belangrijkste resultaten uit dit panelonderzoek:

- jongeren weten meer over vapen dan ouderen;
- 46% van de panelleden geeft aan last te hebbenvan zowel de rook van sigaretten als de damp van vapes;
- 86% van de deelnemers is bekend met de Rookvrije Generatie;
- plekken die volgens onze inwoners rookvrij moeten zijn:
  - Kinderopvang en scholen: 97%
  - Kinderboerderijen en speeltuinen: 94%
  - Sportterreinen: 90%
  - Openbare ruimte: 84%
  - Pretparken en dierentuinen: 81%
  - Terrassen: 72%
  - Op straat: 36%
- 40% van de ouders uit het gezondheidspanel geven aan niets nodig te hebben om in de opvoeding aandacht te besteden aan roken of vapen;
- 28% van de ouders uit het gezondheidspanel geeft aan informatie of ondersteuning vanuit school wenselijk te vinden.

3.3 Cijfers alcohol- en drugsgerelateerde delicten 2020 t/m 2024

Jongeren van 12 tot 18 jaar vallen onder het jeugdstrafrecht. Als zij in relatie tot alcohol en drugs worden betrapt op bijvoorbeeld vandalisme, baldadigheid of overlast, openbaar dronkenschap of eerder in aanraking zijn geweest met de politie, kunnen zij in aanmerking komen voor een interventie van Het Alternatief (Halt).

Hieronder staat een overzicht van het aantal alcohol- en drugsgerelateerde doorverwijzingen naar Halt in Zuid-Limburg tussen 2020 en het eerste half jaar 2024. In bijlage VII staat het totaaloverzicht op het niveau van gemeente en woongemeente.

Jaartal	Alcohol gerelateerd	Drugsgerelateerd	Totaal
2020*	12	4	16
2021*	3	4	7
2022	50	3	53
2023	64	2	66
2024 (jan t/m juni)	15	0	15

* COVID-19 periode.

3.4 SWOT-analyse 2024

Om de resultaten met elkaar te vergelijken en nader te duiden is een SWOT-analyse[3] gemaakt. Deze analyseert de resultaten uit paragraaf 3.1 t/m 3.3 en zet deze tegenover de (wetenschappelijk onderbouwde) trends en ontwikkelingen in Zuid-Limburg. In bijlage VIII staat de volledige SWOT-analyse.

[3] Een sterkte-zwakteanalyse die intern de sterktes en zwaktes en in de omgeving de kansen en bedreigingen analyseert. Op basis van deze analyse wordt strategie bepaald.

4. SAMENWERKING EN INTEGRALITEIT

4.1 Gezondheidsnota Zuid-Limburg

Naast de wettelijke verplichting voor dit beleidsplan zijn wij als gemeenten ook verantwoordelijk voor het opstellen van een gezondheidsnota. In 2019 hebben de Zuid-Limburgse gemeenten de handen in elkaar geslagen en is een Regionaal Gezondheidsbeleid opgesteld. In deze gezondheidsnota ligt de focus op de jeugd en het breken van jarenlange intergenerationele gezondheidsachterstanden met de Trendbreuk aanpak. Een preventieve aanpak voor middelengebruik is hier onlosmakelijk mee verbonden. De huidige nota kent een beleidsperiode van 2020 tot en met 2023. In 2023 is i.v.m. de ontwikkelingen rondom het GALA en IZA het schrijven van een nieuwe gezondheidsnota met een jaar uitgesteld. Het nieuw Regionaal Gezondheidsbeleid wordt geschreven voor de periode 2025-2028. Voor een sterke integrale aanpak zoeken wij de verbinding tussen het Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025 - 2028 en het Regionaal Gezondheidsbeleid.

4.2 Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

In 2023 hebben het ministerie van VWS, de VNG, Zorgverzekeraars Nederland en GGD GHOR Nederland het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) ondertekend. In dit akkoord is afgesproken hoe preventief gezondheidsbeleid kan worden versterkt en duurzaam kan worden geborgd. Om dit te bereiken konden gemeenten zich voor verschillende thema's, en daarbij behorende budgetten, inschrijven.

In Zuid-Limburg hebben de 16 gemeenten een samenwerking met diverse ketenpartners, waaronder de GGD Zuid-Limburg, voor 10 van de 15 GALA thema's. Zo ook voor het thema Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) & Vroegsignalering alcoholproblematiek. Dit thema omvat o.a. het voorkomen en (vroeg)signaleren van middelengebruik. Enkele beoogde resultaten van dit thema zijn:

- actief inzetten op het voorkomen van het gebruik van alcohol, tabak en drugs door jongeren;
- een netwerksamenwerking voor vroegsignalering alcoholproblematiek.

Om deze resultaten te halen zijn verschillende doelen en acties voor gemeenten geformuleerd. De volledige uitwerking van deze doelen en acties staan in bijlage IX. Een van de doelen is een regionale samenwerking aangaan tussen de GALA-themawerkgroep OKO en de bestaande regionale werkgroep jeugd en middelen. Dit doen we enerzijds om geen zaken dubbel te doen. Anderzijds om elkaar te versterken.

4.3 JOGG aanpak

Alle 16 Zuid-Limburgse gemeenten zijn JOGG-gemeente. Het doel van JOGG (Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst) is om met een lokale integrale aanpak de omgeving waarin kinderen en jongeren in de leeftijd van 0 t/m 23 jaar opgroeien, structureel gezonder te maken.

Een onderdeel van JOGG is TeamFit. TeamFit is de werkwijze waarmee JOGG zich inzet voor gezondere sportlocaties en -evenementen, buurtlocaties, dagattracties en gemeente- en provinciehuizen. Dit wordt gedaan door onder andere het voedingsaanbod gezonder te maken. Daarnaast is er aandacht voor de thema's rookvrij (rookvrije sportomgeving) en verantwoord alcoholgebruik (waarbij ook goed voorbeeldgedrag, clubbeleid en voorkomen van rijden onder invloed hoort) binnen de sportomgeving.

Aangezien uit het nalevingsonderzoek is gebleken dat de naleving van alcohol in o.a. de sportomgeving aanzienlijk verbeterd kan worden, is TeamFit een aanpak die bij de verbetering hiervan kan helpen.

4.3 JOGG aanpak

Problematisch middelengebruik gaat vaak gepaard met complexe casuïstiek zoals huiselijk geweld, criminaliteit, veiligheid gerelateerde overlast, radicalisering, mensenhandel etc.

Vanuit het landelijke programma Preventie met Gezag (bijlage X) zijn drie Zuid-Limburgse gemeenten (Heerlen, Maastricht en Sittard-Geleen) geselecteerd om samen met netwerkpartners een structurele aanpak op te zetten om te voorkomen dat jongeren in de criminaliteit belanden of hierin doorgroeien. De strategie van Preventie met Gezag bestaat uit jongeren en jongvolwassenen weerbaar te maken tegen criminelen in combinatie met het bieden van alternatieven en perspectief. Jongeren en jongvolwassenen die al stappen in de criminaliteit hebben gezet, worden in deze aanpak gerichter aangepakt en begrensd: we bieden kansen én stellen grenzen. De drie geselecteerde gemeenten hebben ieder hun eigen aanpak, maar stemmen waar nodig wel met elkaar af. Preventie met Gezag kent geen Zuid-Limburgse brede interventies gericht op de preventie van middelengebruik. Toch leggen we de koppeling met deze aanpak i.v.m. raakvlakken in de oorzaak van complexe casuïstiek. Er bestaat namelijk overlap tussen de doelgroep van Preventie met Gezag en de doelgroep van dit beleidsplan. Partners die vanuit Preventie met Gezag betrokken zijn bij de aanpak van jeugdcriminaliteit worden waar nodig op de hoogte gebracht van het Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025 - 2028.

4.5 Doelgroepenaanpak Verkeersveiligheid

In Zuid-Limburg is de Doelgroepenaanpak Verkeersveiligheid. Deze Doelgroepenaanpak richt zich op gedragsverandering bij jongeren, volwassenen, en ouderen. De nadruk ligt op thema's zoals afleiding in het verkeer, rijden onder invloed van alcohol of drugs, en snelheid. Deze aanpak is gebaseerd op wetenschappelijke inzichten en praktijkervaringen. Aangezien deze aanpak zich o.a. richt op rijden onder invloed van alcohol en drugs, is het van belang hier de samenwerking binnen de periode van dit beleidsplan op te zoeken.

4.6 Belangrijke partners

4.6a Boa's

De buitengewoon opsporingsambtenaren (Boa's) van gemeenten spelen een belangrijke rol bij de aanpak en het signaleren van problemen en verslavingen bij jongeren. In onze regio zijn er Boa's die gespecialiseerd zijn in jeugd. Boa's voeren samen met de politie zogenaamde stopgesprekken als jongeren veelvuldig in contact zijn gekomen met de Boa's en/of politie. Boa's kunnen ondersteuning bieden of extra ingezet worden op straat om overlast te beperken.

4.6b Politie

De politie grijpt in bij acute noodsituaties en heeft een belangrijke rol in het signaleren van onrust in de samenleving. De taken van de politie op het gebied van jeugd zijn voornamelijk:

- Signaleren (melden bij Veilig Thuis of het team Jeugd van de gemeente).
- Adviseren (aansluiten bij diverse overleggen m.b.t. jeugdigen).
- Opsporen van strafbare feiten.

In de veiligheid kan de politie assistentie verlenen onder het mom van "de sterke arm" (der wet). Dat betekent dat er voor een inzet altijd een wettelijke grondslag moet zijn. De politie speelt een rol in het regisseren van redenen van wetenschap (van een delict) en deelt deze in het netwerk, waardoor zorgprofessionals en gemeenten een beeld en geluid krijgen over goede en minder goede praktijken rond het middelengebruik van jeugdigen. Tevens kan de politie (wijkagenten) binnen dit beleidsplan ondersteunen bij campagnes en activiteiten om middelengebruik te verminderen.

4.6c Stichting Halt

Halt staat voor Het Alternatief. Jongeren van 12 tot 18 jaar vallen onder het jeugdstrafrecht. Als zij worden betrapt op bijvoorbeeld vandalisme, baldadigheid of overlast gevend gedrag, openbare dronkenschap, schoolverzuim of (winkel)diefstal en nog niet eerder met de politie in aanraking zijn geweest, worden ze bijna altijd doorgestuurd naar Halt. In het kader van het Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025 – 2028 kent Halt de volgende diensten:

- *De Halt-interventie*: Zowel politie als Boa's kunnen alcohol- en drugsgerelateerde feiten naar Halt verwijzen. Het gaat dan bijvoorbeeld om het voorhanden hebben van alcohol, openbare dronkenschap of alcohol- en drugsgerelateerde feiten die strafbaar zijn gesteld in Algemene Plaatselijke Verordeningen (APV of AV). Bij Halt krijgen jongeren een pedagogische interventie. Het delictgedrag wordt besproken, maar ook verschillende leefgebieden en eventuele hulpvragen. Door middel van gesprekken en leeropdrachten is er aandacht voor reflectie, sociale vaardigheden (waaronder het omgaan met alcohol, drugs en/of groepsdruk), ouderbetrokkenheid, herstel en toekomstperspectief. Zo leert de jongere te reflecteren op het eigen handelen, de gevolgen voor zichzelf en voor de ander in te zien en krijgt de jongere handelingsalternatieven aangeboden. Gedurende het traject wordt samengewerkt met de lokale Instelling voor Verslavingszorg (IVZ). Zo gaan jongeren bijvoorbeeld op gesprek bij de preventieve afdeling van de IVZ als onderdeel van het Halt-traject. Waar nodig wordt doorverwezen naar verdere hulpverlening.

- *Het Halt-loket*: Het Halt-loket is een tijdelijke constructie waarbij een Halt-medewerker aansluit bij een handhavingsactie bij (grote) evenementen. Denk aan kermissen, festivals en carnaval. Jongeren tussen 12 en 18 jaar die staande worden gehouden met alcohol, kunnen direct naar Halt verwezen worden. Ter plekke vindt het eerste gesprek plaats en waar mogelijk worden ouders direct betrokken. Halt geeft ook voorlichting op het basis- en voortgezet onderwijs over de gevolgen van strafbaar gedrag en thema's zoals groepsdruk. Tenslotte kan Halt aansluiten bij overleggen om kennis, trends en ontwikkelingen te delen over lokale problematiek. Halt denkt mee over passende reacties op casuïstiek en stemt daarbij af met partners zoals politie, Boa's, gemeenten, scholen en lokale zorgpartners.

4.6d Mondriaan verslavingspreventie

Mondriaan heeft een professionele (verslavings-)preventieafdeling. Hun expertise ligt op alcohol en andere drugs, maar ook op gamen en gokken. Al deze activiteiten zijn ondergebracht in het zogenaamde basispakket van Mondriaan (zie basispakket verslavingspreventie).

Verslavingspreventie richt zich in onze regio vooral op jongeren en jongvolwassenen, maar de laatste jaren krijgen ook oudere groepen steeds meer aandacht (bijvoorbeeld alcoholpreventie bij volwassenen en specifiek bij 55-plussers). Mondriaan preventie richt zich soms op de hele bevolking (universele preventie), maar vaak op specifieke groepen (selectieve en geïndiceerde preventie) en op intermediairs. Daarbij wordt gekozen voor het kaliber van de inzet dat past bij de zwaarte van de problematiek. De epidemiologie in Zuid-Limburg is steeds leidend in de planning van Mondriaan. Deze werkwijze wordt, als goed voorbeeld van evidence based werken, in dit beleidsplan overgenomen (zoals beschreven in paragraaf 2).

Mondriaan preventie is actief in diverse settingen: school, opvoedingssituatie, vrije tijd en sport en uitgaanscircuit. Professionele verslavingspreventie berust op drie pijlers: kwaliteit, integraliteit en focus op gezondheid. Een uitgebreide uitwerking van deze pijlers staat in bijlage XI.

5. AMBITIES 2025-2028

5.1 Hoofdambitie

De ambitie van het Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025-2028 is:

Het middelengebruik bij jongeren onder de 18 jaar zo lang mogelijk voorkomen en het overmatig gebruik bij jongeren beperken.

Om deze hoofdambitie te bereiken stellen we als doel: In de periode 2025-2028 wordt een positieve dalende trend gezien ten aanzien van middelengebruik.

Om deze dalende trend te meten wordt gebruik gemaakt van de cijfers uit de GGD-monitor 2023 jongeren 12-18 jaar, in vergelijking met de nog uit te voeren GGD-monitor in 2027 (www.gezondheidsatlaszl.nl).

Om dit doel te bereiken zijn de volgende KPI's opgesteld:

Alcohol	**Cijfers 2023**
Heeft de afgelopen 4 weken alcohol gedronken	31,6%
-klas 2	15,9%
-klas 4	46,3%
Heeft de afgelopen 4 weken binge gedronken	20,7%
Is de laatste 4 weken dronken of aangeschoten geweest	17,6%
Sommige tot (bijna) alle vriend(innen) drinken alcohol	67%
Krijgt alcohol van ouders/verzorgers	48%
Krijgt alcohol van vriend(in)/kennis	45,3%
Koopt alcohol zelf	17,2%
Ouders vinden alcohol drinken goed of zeggen er niets van	49,2%
Roken/vapen	**Cijfers 2023**
Rookt en of vapet elke week	12,7%
Rookt en of vapet elke dag	8,1%
Drugs	**Cijfers 2023**
Heeft de laatste 4 weken wiet/hasjiesj gebruikt	6,3%
Heeft ooit xtc, cocaïne, paddo's, lachgas gebruikt	5,6%

Bron: GGD Gezondheidsatlas Zuid-Limburg (monitor 2023)

5.2 Deelambities

Om de hoofdambitie en het doel te bereiken hebben wij samen met professionals (met expertise op het gebied van de preventie van middelengebruik) onze strategie voor de komende beleidsperiode bepaald. Deze strategie hebben wij vertaald in deelambities die we koppelen aan de RIVM-pijlers zoals benoemd in paragraaf 2.2.

Per deelambitie zijn acties geformuleerd voor de komende beleidsperiode en focusvragen voor het uitvoeringsplan.

pijler 1:
Voorlichting en Educatie

Gebruikers van middelen zijn zich bewust van de (gezondheids)risico's en schadelijke gevolgen van middelengebruik op jongeren en hun (sociale) omgeving.	
Acties	**Focusvragen voor het uitvoeringsplan**
We creëren door voorlichting bewustwording bij gebruikers van middelen over de schadelijke gevolgen van middelengebruik. Het is belangrijk om geen interesse te wekken bij niet-gebruikers. De focus ligt daarom op voorlichting aan gebruikers en verstrekkers van middelen en jongeren die overwegen te gaan gebruiken. Hierbij wordt samengewerkt met ervaringsdeskundigen. De focus ligt op selectieve- en geïndiceerde preventie. Voorlichting voor ouders (van jongeren 10-18 jaar), gebruikers (middelbare scholieren) en diens omgeving. Educatie voor/aan professionals (bijv. docenten) die werken met jongeren (12-18 jaar).	Hoe kunnen we de gebruikers van middelen informeren en bereiken over de schadelijke gevolgen van middelengebruik? In welke levensfasen zijn interventies nodig? Welke interventies zetten we in?

pijler 2:
Signalering en ondersteuning

Zwaardere zorg wordt voorkomen door in te zetten op eigen regie van de inwoner, vroegsignalering door de sociale omgeving en advies en ondersteuning van professionals.	
Acties	**Focusvragen voor het uitvoeringsplan**
We zetten in op vroegsignalering, advies en ondersteuning ter voorkoming van zwaardere zorg. Het is van groot belang om middelengebruik vroeg te signaleren door ouders, medewerkers van de GGD, politie, handhaving, onderwijs, sociale buurtteams, sporttrainers en algemeen maatschappelijk werk (zoals jongerenwerkers). Kortom: de sociale omgeving van jongeren.	Welke effectieve preventie interventies zijn er en kunnen hiervoor ingezet worden? Hoe kunnen we de doelgroep en of de sociale omgeving er omheen faciliteren om zelf regie en controle te houden over het gebruik van middelen? Hoe kunnen we de sociale omgeving bewust maken van de belangrijke voorbeeldfunctie die zij vervullen (d.w.z. familieleden/buren/vrienden etc.)?

Gemeenten dragen gezamenlijk dezelfde boodschap uit, namelijk; (overmatig) middelengebruik heeft negatieve invloed op jongeren onder de 18 jaar en onder de 18 jaar is het gebruik ervan niet toegestaan.	
Acties	**Focusvragen voor het uitvoeringsplan**
Voor het uitdragen van dezelfde boodschap, NIX18 en Rookvrije omgeving, werken we samen met partners die hierin gespecialiseerd zijn. De focus ligt op universele preventie.	Hoe bereiken we de doelgroep/sociale omgeving? Hoe kunnen we de positieve invloed van leeftijdsgenoten op jongeren inzetten? Hoe kunnen we dit monitoren?

pijler 3:
Sociale en fysieke omgeving

Sport- en jeugdverenigingen hanteren een middelenbeleid (roken en drugs) en verantwoord alcoholbeleid.	
Acties	**Focusvragen voor het uitvoeringsplan**
Resultaten nalevingsonderzoek laten zien dat in horeca (21,2%), cafetaria (31,1%) en sportkantines (14,5%) slecht wordt nageleefd. Met name in sportkantines zien we kansen vanuit onze invloed (subsidierelatie) en vanuit het feit dat we juist hier een gezonde leefstijl willen stimuleren. We focussen op universele en selectieve preventie (omdat sportverenigingen een vindplek zijn voor reeds gebruikende jeugd, maakt dat het ook selectieve preventie voor de doelgroep is).	Hoe kunnen we sport- en jeugdverenigingen stimuleren en faciliteren om middelengebruik onder de 18 jaar te voorkomen? Hoe kunnen we hulpmiddelen inzetten met een positieve bijdrage op naleving bij sportverenigingen? Hoe gaan we in gesprek met de branches en spreken we hen op naleving aan? Hoe kunnen we samen met verenigingen ervoor zorgen dat ze een duidelijk beleid op papier hebben ten aanzien van alcohol en middelen? En hoe wordt dit gecommuniceerd met de leden?

De de-normalisatie van middelengebruik wordt gerealiseerd door in te zetten op effectieve preventie interventies.	
Acties	**Focusvragen voor het uitvoeringsplan**
We willen de eigen regie van onze inwoners versterken om zelf goed en bewust om te gaan met genotsmiddelen. We willen voorkomen dat ouders/opvoeders en professionals niet weten hoe ze het gesprek moeten voeren met hun kinderen, niet herkennen dat hun kinderen gebruiken en onbekend zijn met de lange termijn gevolgen van middelengebruik. Daarnaast willen we voorkomen dat het normaal is dat er matig tot overmatig gedronken wordt.	Hoe kunnen we de doelgroep faciliteren om zelf regie en controle te houden over het gebruik van middelen? Welke effectieve preventie interventies zijn er en kunnen wij inzetten? Hoe kunnen we de positieve invloed van leeftijdsgenoten op jongeren inzetten?

pijler 4:
Regelgeving en handhaving

Gezamenlijk zetten gemeenten in op risico gestuurde naleving/handhaving en de de-normalisatie van middelengebruik.	
Acties	**Focusvragen voor het uitvoeringsplan**
We gaan risico gestuurd te werk door te focussen op locaties waar de naleving niet goed gaat of er veel gebruikt wordt. We dragen de gezamenlijke boodschap uit, handhaven en spreken aan.	Hoe kunnen we het gebruik van middelen in onze maatschappij verminderen? Hoe kunnen we hulpmiddelen inzetten met een positieve bijdrage op naleving? Hoe kunnen we laagdrempeliger/minder tijdsintensief handhaven? Wat houdt een grondige handhaving in? Hoe kunnen we zorgen dat er genoeg draagvlak/prioriteit is voor het naleven van de Alcoholwet/APV/AV?

Gemeenten passen regionaal een uniform beleid toe op het gebied van handhaving van middelengebruik.	
Acties	**Focusvragen voor het uitvoeringsplan**
In iedere gemeente inventariseren we of dezelfde afspraken gemaakt kunnen worden (o.a. uniforme sluitingstijden, uniforme waarschuwingen). We inventariseren de uniformiteit binnen bijvoorbeeld de Algemene Plaatselijke Verordening (APV).	Wat is nodig om regionale uniformiteit ten aanzien van de handhaving op het gebied van middelengebruik te realiseren? Hoe kunnen we de regionale samenwerking inzetten om risico gestuurd toezicht te realiseren?

6. BIJLAGEN

Bijlage I – Begrippenduiding soorten middelen

Stimulerend	Verdovend	Bewustzijn veranderend
Stimulerende middelen, ook wel uppers genoemd, geven de gebruiker een energiek en alert gevoel. De ademhaling en hartslag worden sneller, de bloeddruk gaat omhoog en de spierspanning neemt toe.	Bij verdovende middelen, ook wel downers genoemd, gaat het lichaam juist in de vertraging: ademhaling en hartslag gaan omlaag en spieren ontspannen.	Middelen die het bewustzijn veranderen, ook wel trippers genoemd, maken dat de gebruiker de wereld anders waarneemt en beleeft dan normaal. Denk aan een veranderend tijdsbesef of het door elkaar lopen van zintuigelijke sensaties.
Speed of amfetamine	Heroïne	Cannabis (tweede effect) -o.a. Hasjiesj en wiet
XTC (dubbel effect bewustzijn veranderend)	Morfine	Ketamine (overdosis)
Cocaïne	Slaapmiddelen	Ayahuasca
GHB	Alcohol	Paddo's
Crystal meth	Cannabis (eerste effect)	Truffels
2cb (dubbel effect bewustzijn veranderend)	GHB	LSD
4fmp (dubbel effect bewustzijn veranderend)	Ketamine	DMT
Crack	Andere opiaten	
Lachgas		
Poppers		
Cafeïne		
Tabak		
Stimulerende medicijnen		

Bron: Trimbos Instituut en Drugs algemeen – DRUGSinfo.nl

Bovenstaand overzicht geeft weer wat momenteel (d.d. oktober 2024) bekend is, maar de situatie verandert voortdurend naarmate nieuwe middelen (denk hierbij aan Nieuwe Psychoactieve Stoffen, NPS) op de markt komen en gebruikspatronen verschuiven.

Bijlage II – Effectieve interventies

Werken met effectieve interventies is niet nieuw. Instellingen voor Verslavingszorg (IVZ) en GGD-en werken hier al langer mee. Alle IVZ's die zijn aangesloten bij Verslavingskunde Nederland en werken met het Basispakket Verslavingspreventie; een combinatie van kwalitatief goede interventies die passen in de preventieketen. Zij gebruiken onder meer interventies uit de database van het Loket Gezond Leven (RIVM) en het Nederlands Jeugd Instituut (NJI) om effectieve interventies in te zetten.

De IVZ (in onze regio Mondriaan) kan gemeenten ondersteunen bij het monitoren van ontwikkelingen ten behoeve van het verslavingspreventiebeleid. De IVZ heeft zicht op landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen met betrekking tot middelengebruik, gokken en gamen en heeft kennis van effectieve preventieve aanpakken en interventies. Op basis daarvan adviseert zij gemeenten over onder meer:

- ontwikkelen van lokaal beleid verslavingspreventie;
- kansspelbeleid;
- aanpak van problematiek rond een specifiek middel, bijvoorbeeld lachgas of GHB;
- aanpak van problematiek rond specifieke doelgroepen of settings;
- duiding van trends en ontwikkelingen (ook op het gebied van zogenaamde designers drugs).

Op verschillende niveaus van preventie én van de maatschappij kunnen wij er voor kiezen in het uitvoeringsplan het aanbod van de IVZ-instelling in Zuid-Limburg in te zetten.

Bijlage III – Veranderingen in de Alcoholwet

Op 1 juli 2021 is de Alcoholwet in werking getreden. Deze wet vervangt de drank- en horecawet. Deze nieuwe Alcoholwet bevat een aantal veranderingen, voor zowel verkopers van alcohol als voor particulieren. Het gaat om de volgende wijzigingen:

- **Verbod op bepaalde prijsacties:**
  Prijsacties met een prijsverlaging van meer dan 25% zijn verboden. Dit geldt voor de verkoop van alcoholhoudende dranken voor 'gebruik elders dan ter plaatse' en daarmee dus voor verkooppunten waar drank gekocht wordt om thuis te drinken, zoals supermarkten, slijterijen en webshops. Prijsacties van meer dan 25% voor 'gebruik ter plaatse', zijn wél toegestaan.

- **Verbod op wederverstrekking:**
  Als een volwassene in de publieke ruimte alcoholische drank koopt om door te geven aan een minderjarige (jonger dan 18 jaar), spreken we van 'wederverstrekking'. Dit is strafbaar. Ook is het verboden om alcoholhoudende drank te schenken of verkopen aan iemand van 18 jaar of ouder wanneer de drank duidelijk bestemd is voor een minderjarige in diens omgeving. In de oude Drank- en Horecawet was al opgenomen dat minderjarigen zélf strafbaar zijn als ze op openbare plekken alcoholhoudende dranken bij zich hebben; dit is in de Alcoholwet nog steeds zo.

- **Nieuwe regels voor verkoop van alcohol op afstand:**
  Onder 'verkoop van alcohol op afstand' wordt het verkopen van alcoholhoudende dranken via internet of telefoon bedoeld, waarna de dranken worden afgeleverd op het adres van de koper. Het was in de oude wet al verplicht om bij verkoop op afstand op het moment van aflevering vast te stellen dat de koper 18 jaar of ouder is. In de nieuwe Alcoholwet zijn verkopers ook verplicht om de leeftijd van de koper te controleren bij de bestelling.

- **Betaalde proeverijen in slijterijen toegestaan:**
  In een gemeentelijke verordening mag worden vastgelegd dat slijterijen in hun zaak betaalde proeverijen mogen organiseren. Dit mag alleen op dagen en tijden waarop de slijterij normaal gesproken gesloten is en de Winkeltijdenwet opening wél toestaat.

- **Aanwijzen van alcoholoverlast-gebied toegestaan:**
  De gemeente mag volgens de Alcoholwet een gemeentelijke verordening opstellen waarin een bepaald gebied binnen de gemeente wordt aangewezen als 'alcoholoverlast-gebied'. Dit kan zinvol zijn als het alcoholgebruik in dat gebied voor ernstige overlast zorgt.

- **Kennis van sociale hygiëne bij alcoholverkoop onderweg:**
  Er wordt soms alcohol verkocht in of op bepaalde vervoersmiddelen. Denk bijvoorbeeld aan bierfietsen en partybussen. Om de risico's op overlast te verkleinen kan met een gemeentelijke verordening worden bepaald dat hierbij altijd een medewerker aanwezig moet zijn met een erkend Diploma Sociale Hygiëne.

- **Overbodige inrichtingseisen horeca en slijterijen vervallen:**
  In de oude Drank- en Horecawet stonden een aantal eisen voor de inrichting van horecagelegenheden en slijterijen die onnodig aanvullend zijn op de algemene eisen uit het Bouwbesluit of niet meer actueel zijn om de volksgezondheid te waarborgen. Deze eisen zijn vervallen. Ook is er een nieuwe regel: gemeenten krijgen de bevoegdheid om voor horecagelegenheden een afwijkend (groter) vloeroppervlak vast te leggen in een gemeentelijke verordening. Door te eisen dat horecagelegenheden een groter vloeroppervlak moeten hebben dan de minimaal vereiste 35m2 wordt het moeilijker om een alcoholvergunning te krijgen.

- **Toegangsverbod slijterij minderjarige zonder begeleiding vervalt:**
  De regel dat een minderjarige een slijterij alleen mag betreden onder begeleiding van iemand van 21 jaar of ouder vervalt.

Bijlage IV – Verdieping alcoholgebruik

Bij de verschillen in alcoholgebruik per klas en geslacht is te zien dat de percentages in klas 4 aanmerkelijk hoger liggen dan in klas 2. Maar dat er bijna geen verschil is tussen jongens en meisjes.

Jongeren onder de 18 jaar zouden zelf geen alcohol moeten kunnen kopen. Daarnaast is ook het geven van alcohol aan jongeren onder de 18 jaar strafbaar. Aan de jongeren is gevraagd hoe ze aan de alcohol komen. Hieruit blijkt dat 48% van de jongeren alcohol krijgt van hun ouders en 45% van vrienden. 17% heeft de alcohol zelf gekocht.

Bijna de helft van de ouders vindt het goed of zegt er niks van als hun kinderen alcohol drinken. 14% van de ouders raden het af of verbieden het.

Bijlage V – Roken en vapen vergelijking Zuid-Limburg en Nederland

Wanneer de cijfers van roken en vapen van Zuid-Limburg vergeleken worden met de landelijke cijfers is te zien dat wat betreft roken Zuid-Limburg gelijk scoort met Nederland. Ook is de trend zo goed als gelijk met Nederland.
Bij de cijfers over wekelijks vapen is te zien dat de cijfers in Zuid-Limburg 2% hoger liggen dan de rest van Nederland. Ook is het percentage wekelijks vapen ten opzichte van 2019 sterker gestegen in Zuid-Limburg.

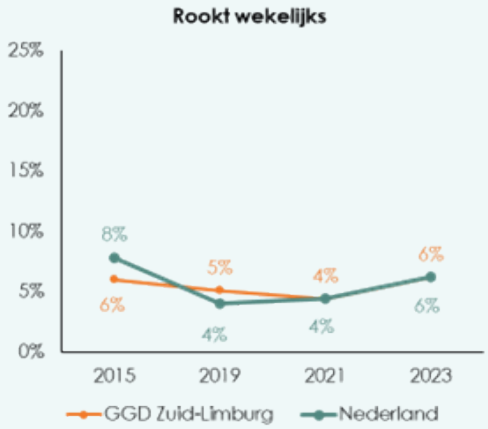

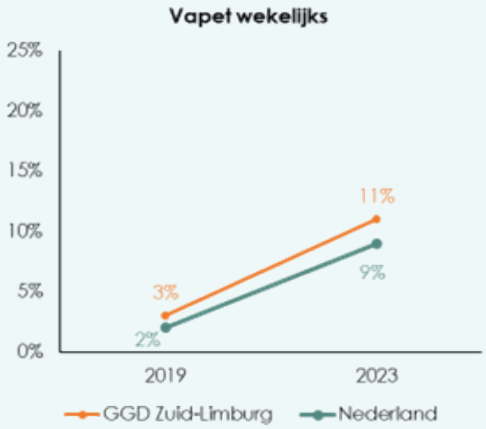

Bijlage VI – Nalevingsonderzoek 3.0

Op 1 juli 2021 is, ter vervanging van de Drank- en Horecawet, de Alcoholwet in werking getreden. Het doel van het nalevingsonderzoek 3.0 jeugd en alcohol is inzicht krijgen in de stand van zaken met betrekking tot de naleving van de leeftijdsgrens bij de verkoop van alcohol. Dit wordt gedaan om problematisch alcoholgebruik te verminderen. Gemeenten houden toezicht op de naleving van de leeftijdsgrens en kunnen maatregelen nemen om de mate van naleving te verbeteren.

De meetresultaten van het nalevingsonderzoek beschrijven de naleving bij verschillende categorieën verkooptypen., Hierbij wordt naleving van de leeftijdsgrens gedefinieerd als een weigering van de verkoper om alcohol te verstrekken aan een minderjarige. Het nalevingsonderzoek is op Zuid-Limburgse schaal uitgevoerd in de sub-regio's Maastricht-Heuvelland, Parkstad en de Westelijke Mijnstreek. Jongeren hebben daadwerkelijk alcohol gekocht en er is gemeten hoeveel verkooppunten in Zuid-Limburg zich aan de leeftijdsgrens van alcohol hebben gehouden.

Tijdens dit onderzoek heeft bij 988 verkooppunten een aankooppoging plaatsgevonden, hetgeen een representatief beeld geeft van de naleving in Zuid-Limburg. Het gaat hierbij om de volgende verkooptypen: supermarkten, slijterijen, cafetaria's, horecagelegenheden en sportkantines. In het onderzoek zijn 16- en 17-jarige studenten ingezet als testkoper om alcohol te kopen. Daarnaast zijn een coördinator en een aantal auditoren ingezet voor de begeleiding van de studenten en de planning van de aankooppogingen. De verkooppunten zijn bezocht door zowel een minderjarige jongen als een minderjarig meisje.

Bij 328 van de 988 aankooppogingen werd in Zuid-Limburg de leeftijdsgrens nageleefd (33,2%). Bij supermarkten is de naleving van de leeftijdsgrens 60,1%. De naleving bij slijterijen is 50% en bij cafetaria's is een naleving van 31,1% geconstateerd. De naleving bij horecagelegenheden en sportkantines is het laagst. Bij horecagelegenheden is de leeftijdsgrens in 21,1% van de gevallen nageleefd. De naleving bij sportkantines is 14,5%.

Het vragen naar een identiteitsbewijs in het kader van een poging van een minderjarige om alcohol te verkrijgen, loopt ook sterk uiteen tussen de verschillende verkooptypen. In totaal wordt in 38,8% van de gevallen naar een identiteitsbewijs gevraagd. Bij supermarkten en in mindere mate bij slijterijen wordt relatief vaak naar een identiteitsbewijs gevraagd. Cafetaria's, horecagelegenheden en sportkantines vragen niet vaak naar de leeftijd en/of identiteitsbewijs en gebruiken zeer zelden een hulpmiddel.

Uit het onderzoek blijkt dat de naleving ten opzichte van eerdere onderzoeken onvoldoende is verbeterd.
Met name in cafetaria's, horecagelegenheden en sportkantines zouden betere resultaten moeten worden nagestreefd. Met name supermarkten gebruiken vaak een hulpmiddel om de leeftijd vast te stellen. Het inzetten van een hulpmiddel als alcoholverkoper zorgt voor een grotere kans op naleving van de leeftijdsgrens, namelijk 89,7%.

Het volledige rapport van het nalevingsonderzoek staat op de website van uw gemeente.

Bijlage VII – Cijfers HALT alcohol- en drugsgerelateerde delicten 2021 t/m eerste helft 2024

Woongemeente:
In onderstaand overzicht wordt weergegeven in welke gemeente de jongeren die een alcohol- of drugsdelict plegen wonen en in welke gemeente het delict heeft plaatsgevonden. Kanttekening: alcoholzaken kunnen door BOA én politie worden verwezen. De drugszaken alleen door politie.

Som van Instroom	Kolomlabels				
Rijlabels	2021	2022	2023	2024	Eindtotaal
Beek		**1**	**2**		**3**
Alcohol		**1**	**2**		**3**
Maastricht		1			1
Valkenburg Aan De Geul			2		2
Beekdaelen		**2**	**3**	**1**	**6**
Alcohol		**2**	**3**	**1**	**6**
Heerlen		2	2		4
Sittard-Geleen				1	1
Valkenburg Aan De Geul			1		1
Brunssum		**1**	**1**	**2**	**4**
Alcohol				**2**	**2**
Sittard-Geleen				1	1
Valkenburg Aan De Geul				1	1
Drugs		**1**	**1**		**2**
Brunssum		1			1
Heerlen			1		1
Eijsden-Margraten		**1**	**1**		**2**
Alcohol			**1**		**1**
Gulpen-Wittem			1		1
Drugs		**1**			**1**
Heerlen		1			1
Gulpen-Wittem			**1**		**1**
Alcohol			**1**		**1**
Gulpen-Wittem			1		1
Heerlen		**5**	**6**	**1**	**12**
Alcohol		**5**	**6**	**1**	**12**
Heerlen		4	4	1	9
Kerkrade		1	1		2
Sittard-Geleen			1		1
Kerkrade		**12**	**3**	**1**	**16**
Alcohol		**12**	**3**	**1**	**16**
Heerlen		2	2	1	5
Kerkrade		10	1		11
Landgraaf		**5**	**5**		**10**
Alcohol		**5**	**5**		**10**
Heerlen		1	5		6
Kerkrade		4			4
Maastricht	**2**	**9**	**18**	**1**	**30**
Alcohol	**2**	**9**	**18**	**1**	**30**
Heerlen		1	1		2
Maastricht	2	8	14	1	25
Valkenburg Aan De Geul			3		3
Meerssen		**7**	**2**		**9**
Alcohol		**7**	**2**		**9**
Maastricht		6	1		7
Sittard-Geleen		1			1

Valkenburg Aan De Geul			1		1
Sittard-Geleen	**1**	**4**	**8**	**9**	**22**
Alcohol		**4**	**7**	**9**	**20**
Sittard-Geleen		4	5	9	18
Stein			2		2
Drugs	**1**		**1**		**2**
Sittard-Geleen	1		1		2
Stein	**2**	**3**	**4**		**9**
Alcohol		**2**	**4**		**6**
Sittard-Geleen		2	1		3
Stein			3		3
Drugs	**2**	**1**			**3**
Stein	2	1			3
Vaals			**4**		**4**
Alcohol			**4**		**4**
Gulpen-Wittem			4		4
Valkenburg Aan De Geul	**1**		**6**		**7**
Alcohol			**6**		**6**
Maastricht			3		3
Valkenburg Aan De Geul			3		3
Drugs	**1**				**1**
Valkenburg Aan De Geul	1				1
Voerendaal	**1**	**3**	**2**		**6**
Alcohol	**1**	**3**	**2**		**6**
Heerlen	1	3	1		5
Valkenburg Aan De Geul			1		1
Eindtotaal	**7**	**53**	**66**	**15**	**141**

Delict gemeente:
In onderstaand overzicht worden het aantal alcohol- en drugsdelicten per gemeenten weergegeven.

Som van Instroom	Kolomlabels				
Rijlabels	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**Eindtotaal**
Brunssum		**1**			**1**
Drugs		1			1
Gulpen-Wittem			**6**		**6**
Alcohol			6		6
Heerlen	**1**	**14**	**16**	**2**	**33**
Alcohol	1	13	15	2	31
Drugs		1	1		2
Kerkrade		**15**	**2**		**17**
Alcohol		15	2		17
Maastricht	**2**	**15**	**18**	**1**	**36**
Alcohol	2	15	18	1	36
Sittard-Geleen	**1**	**7**	**8**	**11**	**27**
Alcohol		7	7	11	25
Drugs	1		1		2
Stein	**2**	**1**	**5**		**8**
Alcohol			5		5
Drugs	2	1			3
Valkenburg Aan De Geul	**1**		**11**	**1**	**13**
Alcohol			11	1	12
Drugs	1				1
Eindtotaal	**7**	**53**	**66**	**15**	**141**

Bijlage VIII – SWOT-analyse

In 2024 is een interne en externe analyse door een vertegenwoordiging van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten uitgevoerd t.o.v. de preventie en handhaving van middelengebruik. De interne analyse brengt sterktes en zwaktes van de gemeenten (overheidsinstanties) t.o.v. onze rol in het Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025 - 2028 in beeld. Denk hierbij aan de invloed die gemeenten kunnen uitoefenen op de doelgroep of het vertrouwen wat de doelgroep heeft in de overheid. Deze analyse brengt duidelijk in kaart waar wij als gemeenten goed in zijn (sterkte) en waar we niet zo goed in zijn (zwaktes). In onderstaande tabellen staat een overzicht van de uitkomsten van deze interne analyse.

Sterktes		
S1	Gemeenten hebben indirect invloed (via subsidies) op preventieve en effectieve interventies.	Gemeenten kunnen indirect invloed uitoefenen op partners/interventies (effectieve interventies). Denk aan subsidies voor Mondriaan verslavingszorg. Door hun invloed kunnen gemeenten kiezen voor zoveel mogelijk evidence based/theoretisch goed onderbouwde interventies, liefst in samenhang aangeboden.
S2	Gemeenten kunnen een gezamenlijke boodschap uitdragen.	Gemeenten kunnen indirect invloed uitoefenen door een gezamenlijke boodschap uit te dragen namens 16 Zuid-Limburgse gemeenten. Gezamenlijk staan ze sterker en zijn ook de lasten eerlijker samen te dragen.
S3	Gemeenten kunnen barrières weghalen die invloed hebben op het gedrag van inwoners.	Gemeenten kunnen barrières wegnemen die invloed hebben op gedrag van inwoners (ASE-model)
S4	Gemeenten hebben cijfermatige kennis.	Gemeenten beschikken over cijfermatige kennis over inwoners (GGD, Halt, Mondriaan cijfers), in samenwerking met GGD en Mondriaan kunnen die cijfers goed geduid worden en vergeleken met bijvoorbeeld landelijke cijfers.
S5	Gemeenten zijn procesmatig de spin in het web.	Gemeenten zijn procesmatig de spin in het web. Momenteel wordt enkel aangestuurd vanuit de centrumgemeenten. Gemeenten moeten een regierol nemen in het Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025 – 2028.
S6	Gemeenten kennen een stevige regionale samenwerking.	Gemeenten kennen een stevige regionale samenwerking in de uitvoering van de Wet Publieke Gezondheid.
S7	Gemeenten spelen een grote rol in de uitvoering en handhaving van de Alcoholwet.	Gemeenten spelen een grote rol in de uitvoering en handhaving van de Alcoholwet. In de Alcoholwet zijn verschillende taken en verantwoordelijkheden voor gemeenten opgenomen voor preventie van alcoholgebruik, met name onder jongeren, en de handhaving van de wet. Een sterkte is ook de toezicht- en handhavingstaken waar gemeenten verantwoordelijk voor zijn. Voor het toezicht en handhaving kunnen gemeenten een sanctiestrategie en een handhavingsarrangement opstellen.
S8	In gemeenten waar de handhaving van alcohol, drugs en roken gerichter wordt aangepakt, scoort naleving beter.	Blijkt uit het nalevingsonderzoek 2023.

Zwaktes

Z1	Gebrek aan capaciteit en financiële middelen bij gemeentelijke handhaving, geen focus op jongeren, alcohol, drugs en roken.	We zien dat er door matige capaciteit en financiële middelen (t.o.v. andere sectoren) bij de gemeentelijke handhaving geen prioriteit en focus ligt op thema's en gespreksvoering met jongeren over alcohol, drugs en roken. Kijk hier ook naar kleiner gemeenten. In Beekdaelen en Brunssum pakken we dit kleinere aan en daar zien we dat het nalevingscijfer beter scoort.
Z2	Vertrouwen in de overheid is laag.	We zien dat het vertrouwen in de overheid, bij inwoners, erg laag is (CBS).
Z3	Lokale beleid heeft minder invloed dan nationaal- en subnationaal beleid.	We zien dat lokaal beleid op alcohol- en drugspreventie minder invloed heeft dan nationaal- en subnationaal beleid (International Journal of Drug Policy). Lokale preventie heeft echter wel degelijk invloed.
Z4	Geen Zuid-Limburgs uitvoeringsplan + monitoringsplan gerealiseerd.	We zien dat er geen Zuid-Limburgs uitvoeringsplan inclusief Monitoring is ontwikkeld inzake het Preventie- en Handhavingsplan 2021-2024.
Z5	Invloed van gemeenten is beperkt op de intentie van het individu.	We zien dat de intentie van het individu essentieel is om gedrag te veranderen (ASE-model), onze invloed hierin is beperkt.

Verder heeft een externe analyse plaatsgevonden waarin we de trends en ontwikkelingen in onze omgeving onderzoeken. T.o.v. het Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025 – 2028 geeft dit concrete kansen en bedreigingen waar we op moeten anticiperen. In onderstaande tabellen staat een overzicht van de uitkomsten van deze externe analyse.

Kansen		
K1	Hulpmiddelen leeftijdscheck hebben een positieve bijdrage op de naleving.	We zien dat de inzet van hulpmiddelen (voor de leeftijdscheck) een positieve bijdrage heeft op het naleven van geen alcoholverloop onder de 18 jaar (nalevingsonderzoek).
K2	Er is winst te halen bij de bewustwording van alcoholverstrekking in cafetaria, sportkantines en horeca.	We verwachten dat meer winst gehaald kan worden uit de bewustwording van alcohol verstrekking onder de 18 jaar bij cafetaria, sportkantines en horecagelegenheden (nalevingsonderzoek).
K3	Risico gestuurd toezicht biedt mogelijkheden.	We zien dat risico gestuurd toezicht mogelijkheden biedt voor het omgaan met beperkte beschikbaarheid in de handhaving (nalevingsonderzoek).
K4	Interventies, herhaling en naleving loont.	We zien dat het toepassen van preventie interventies, de kracht van herhaling op naleving en vervolgens te handhaven zorgt voor positief effect op de naleving (nalevingsonderzoek).
K5	Normalisatie dat kinderen mogen drinken in bijzijn van ouders.	We zien dat ouders het normaal vinden dat kinderen thuis/in hun bijzijn drinken zodat zij denken controle te hebben.
K6	Verandering van wetgeving helpt in het beperken van middelengebruik.	We zien dat de wetgeving verandert waarmee de verkoop van middelengebruik wordt beperkt. Dit helpt de handhaving en verleiding van inwoners tegen te gaan.
K7	Leeftijdsgenoten hebben meer invloed op jongeren.	We zien vanaf de leeftijdsfase 14-15 jaar dat jongeren zich meer gaan conformeren aan leeftijdsgenoten.
K8	Goed werkende interventies in gemeenten hebben effect op de naleving van alcoholgebruik.	We zien dat interventies (uit andere gemeenten) een positief effect hebben op de naleving van de leeftijdsgrens alcoholgebruik.
K9	Effectieve en preventieve aanpak t.a.v. alcohol en drugs komt overeen.	De vier pijlers van effectief- en preventief aanpakken komen bij alcohol en drugs overeen (Loket gezond leven RIVM).
K10	Drugsvoorlichting gericht op sociale omgeving blijkt effectiever.	Het is vaak effectiever om drugsvoorlichting en educatie te richten op de sociale omgeving van jongeren dan op de jongeren zelf.

Bedreigingen

B1	Verkoop van drugs wordt makkelijker voor jongeren	We zien dat (online) verkoop van gevaarlijke drugs steeds toegankelijk en aantrekkelijker wordt bij jongeren (onderzoek RIEC).
B2	Jaarlijks zijn er tientallen nieuwe varianten van drugs op de markt.	Jaarlijks verschijnen er tientallen nieuwe varianten op de NPS-markt (NPS = verzamelnaam van een groep nieuwe drugs) (onderzoek RIEC).
B3	Leeftijdscheck zonder hulpmiddel leidt niet tot naleving.	We zien dat enkel het vragen naar de leeftijd niet significant voor naleving zorgt als er geen hulpmiddel is (nalevingsonderzoek).
B4	Normalisatie bij verkopers dat jongeren drinken.	We zien dat verkopers begrip hebben voor het alcoholgebruik onder de 18 jaar, zij vinden het normaal dat er onder de 18 jaar wordt gedronken zolang het met mate is (nalevingsonderzoek).
B5	Lokale verkopers stoeien met maatschappelijk belang en business case.	We zien dat lokale verkopers stoeien met hun maatschappelijk belang en hun business case.
B6	Vernieuwende middelen komen via nieuwe kanalen bij jongeren.	We zien dat vernieuwende middelen op de markt komen en nieuwe kanalen om dit bij jongeren te krijgen (hypes).
B7	Gebrek aan kennis bij ouders over gezondheidseffecten van alcohol en drugs bij hun kinderen.	We zien een gebrek aan kennis bij ouders over gezondheidseffecten van alcohol en drugs op hun kind.
B8	Leeftijdsgenoten hebben meer invloed op jongeren dan ouders.	We zien dat peers meer invloed hebben op de doelgroep jongeren dan ouders (nalevingsonderzoek 2018).
B9	Drugsvoorlichting maakt jonge niet-gebruikers juist nieuwsgierig.	We zien dat drugsvoorlichting bij impulsieve jonge niet-gebruikers juist nieuwsgierigheid kan wekken (Loket gezond leven RIVM). Daarom moeten we ons richten op de omgeving.
B10	Gebrek aan wetgeving op nieuwe drugs (ze wordt nog legaal bevonden) en het aantal gebruikers stijgt.	Er is een gebrek aan wetgeving in Nederland op NPS (het is legaal). Omringende landen hanteren inmiddels een ruimer verbod wat het gebruik in Nederland in stand houdt. Er wordt geen aanpak in Nederland toegepast op NPS handelaren, ook in het Wetboek van Strafrecht en Warenwet wordt dit niet toegepast.
B11	Normalisatie bij verkopers dat jongeren drinken.	Drugsgebruik en normalisatie ervan bij jongvolwassenen ***https://www.tijdschriftvoorpsychiatrie.nl/en/artikelen/article/50-13303_Drugsgebruik-en-normalisatie-ervan-bij-jongvolwassenen-monitor-naar-drugsgebruik***

Bijlage IX – Doelen en acties vanuit GALA ten aanzien van preventie van middelengebruik

Binnen het GALA thema 'voorkomen en vroegsignalering van middelengebruik' zijn verschillende doelen geformuleerd. Daarbij zijn ook acties voor gemeenten geformuleerd. Hieronder staat een overzicht van de doelen en daarbij geformuleerde acties.

- **Effectieve lokale drugspreventie:**
  Het verschil in de populariteit van bepaalde drugs tussen verschillende gemeenten is groot. Gemeenten kunnen dan ook veel doen om gericht op lokaal niveau drugsgebruik tegen te gaan. Daarnaast is de verantwoordelijkheid voor het preventie-onderwijs op scholen lokaal belegd. Gemeenten kunnen een belangrijke rol spelen in het zorgen voor wetenschappelijk bewezen effectieve drugspreventie op lokale scholen.
  Acties gemeenten:
  Wanneer de lokale situatie daarom vraagt, zetten gemeenten een netwerksamenwerking op met relevante partijen om een drugspreventiebeleid op te stellen, waaronder in elk geval de GGD en de IVZ.

- **Voorkomen van middelgebruik onder jongeren:**
  Vroeg beginnen met preventie is noodzakelijk zo blijkt uit de cijfers over de leefstijl en gezondheid van jongeren. Zo zijn er nog steeds veel jongeren die op jonge leeftijd beginnen met alcohol drinken, drugs gebruiken en/of roken.
  Acties gemeenten:
  Gemeenten zetten een samenwerkingsverband op met relevante stakeholders waaronder in elk geval de GGD en de IVZ, stellen een projectleider aan voor het projectmanagement, voeren de tweejaarlijkse jeugdgezondheidsmonitor uit en zetten effectieve interventies in om de gestelde doelen te bereiken.

- **Leeftijdsgrens op verkoop van alcohol:**
  Met de leeftijdsgrens van 18 jaar voor de verkoop van alcohol heef het Rijk in 2014 een belangrijke norm gesteld voor het gebruik van deze middelen. Een leeftijdsgrens is, samen met andere preventieve activiteiten, een essentieel sluitstuk bij het voorkomen van middelengebruik. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht en de handhaving van de leeftijdsgrens op alcohol door verstrekkers. Met de Alcoholwet is ook een verbod op wederverstrekking geïntroduceerd. Ook hebben gemeenten een aantal nieuwe bevoegdheden gekregen, onder meer om overlast gebieden aan te wijzen. Recente cijfers over naleving laten zien dat jongeren nog steeds gemakkelijk aan alcohol kunnen komen.
  Acties gemeenten:
  Gemeenten zijn zich bewust van het belang van toezicht op en naleving van de leeftijdsgrens en spannen zich in voor een zo goed mogelijke uitvoering van de beginselplicht tot handhaving en het optimaliseren van het bereik van de handhaving. Gemeenten kunnen hierbij gebruik maken van de kennis en expertise van het Trimbos-instituut. Bovendien kunnen gemeenten de bestaande onderlinge samenwerkingsvormen bestendigen en eventueel uitbreiden.

- **Vroegsignalering alcoholproblematiek:**
  Er wordt preventief veel bereikt door mensen met een (beginnend) alcoholprobleem tijdig te herkennen en snel effectieve hulp te bieden. Zo kan (ernstig) problematisch alcoholgebruik voorkomen worden. Het Samenwerkingsverband Vroegsignalering Alcoholproblematiek (SVA) heeft hiervoor verschillende laagdrempelige tools ontwikkeld die mensen uit verschillende doelgroepen (zoals jongeren, ouderen, zwangere vrouwen) kunnen helpen bij het signaleren en erkennen van problemen met hun alcoholgebruik. Met dit programma wordt een lokaal samenwerkingsverband opgezet en het gebruik van effectieve interventies voor vroegsignalering gestimuleerd. Door het betrekken van professionals, vrijwilligers en naasten kan het makkelijker worden om problemen adequaat te signaleren, hulp te bieden of door te verwijzen naar de juiste hulp. Op deze manier kan voorkomen worden dat mensen uitvallen, ziek worden en niet meer mee kunnen doen in de maatschappij.
  Acties gemeenten:
  Gemeenten zetten een netwerksamenwerking op met relevante partijen om een aanpak voor vroegsignalering uit te voeren, waaronder in elk geval de GGD en de IVZ. Daarvoor wijst de gemeente een projectleider aan, voert monitoringsactiviteiten uit en maakt een plan van aanpak met partners.

- **Terugdringen van roken:**
  Om het doel van een rookvrije generatie te halen, is het belangrijk dat extra ingezet wordt op het terugdringen van roken.
  Acties gemeenten:
  Gemeenten nemen de rookvrije generatie met concrete doelen en activiteiten op in een lokaal preventieakkoord of hun eigen Nota Gezondheidsbeleid. Gemeenten kunnen bijvoorbeeld het invoeren van rookvrije omgevingen stimuleren, het op wijkniveau stoppen met roken ondersteunen en maatschappelijke organisaties zoals kinderboerderijen, beheerde speeltuinen, speelplekken, zwembaden, scoutinggroepen en sportverenigingen stimuleren om rookvrij beleid te voeren. Het Nationaal Preventieakkoord is hierbij een belangrijke leidraad.

Bijlage X – Preventie met Gezag

In 2022 investeerde het ministerie van Justitie en Veiligheid (J&V) fors in de aanpak van georganiseerde misdaad. Zo kregen meer gemeenten structureel geld om te voorkomen dat kleine jongens uitgroeien tot grote criminelen.

In de gemeenten Maastricht, Heerlen en Sittard-Geleen is, net als in de rest van Nederland, sprake van een (cijfermatige) afname van jeugdcriminaliteit. Tegelijkertijd is een verontrustende stijging van het aantal jonge minderjarigen dat betrokken is bij ernstige criminaliteit. Om te voorkomen dat jongeren en jongvolwassenen de (georganiseerde) criminaliteit ingaan of hier verder in afglijden, zet het ministerie van J&V zich in om deze trend te doorbreken. Zij heeft daarom de gemeenten Maastricht, Heerlen en Sittard-Geleen uitgenodigd om mee te doen aan het landelijk programma Preventie met Gezag: een langjarig programma met als doel duurzaam te investeren in onze (kwetsbare) jeugd. Het programma Preventie met Gezag is daarmee een kans om de integrale aanpak van georganiseerde (jeugd)criminaliteit te versterken waar nodig.

Met de aanpak Preventie met Gezag willen de gemeenten samen met haar ketenpartners een domein en organisatie overstijgende netwerkaanpak vormgeven. De strategie is jongeren en jongvolwassenen weerbaar te maken tegen criminelen in combinatie met het bieden van alternatieven en perspectief. Jongeren en jongvolwassenen die al stappen in de criminaliteit hebben gezet worden gerichter aangepakt en begrensd: we bieden kansen én stellen grenzen.

De preventieve aanpak kent 2 uitingsvormen/lijnen namelijk:
1. inzet/aanbieden van voldoende en passende preventieve interventies die aansluiten bij fysieke en digitale vindplaatsen van jeugdigen en hun ouders. Denk aan de inzet van jongerenwerkers en straatcoaches en het versterken van de weerbaarheid van jeugdigen, ouders en professionals op en via scholen, sport en de wijk;
2. het verbeteren van tijdig signaleren en proactief ingrijpen als risico's zich toch voordoen.

Professionals en netwerkpartners geven aan dat zij problematiek met jeugdigen in de georganiseerde criminaliteit terugzien op school en op straat en zich zorgen maken over een aantal ontwikkelingen. Zo lijkt er een verjonging van criminaliteit zichtbaar: jongeren die betrokken zijn bij criminele activiteiten lijken jonger te worden. Waarbij jeugdigen zich (soms al op basisschool leeftijd) proactief aanmelden voor 'klusjes' via onlinekanalen op sociale media en Telegram. Deze signalen – ook de concrete voorbeelden van proactief aanmelden voor klusjes - worden gedeeld en herkend door een breed scala aan partijen in het voorliggend veld.

Om deze verjonging te begrijpen, wijzen betrokken partijen en professionals op de positie van Maastricht als grensgemeente. En op de normalisering van drugsgebruik en drugshandel op zowel het voortgezet alsook het primair onderwijs. Op steeds jongere leeftijd worden harddrugs gebruikt, ook als vervanging van alcohol. Een van de professionals gaf in de focusgroepen aan: "pubers mogen met 15-16 jaar niet de kroeg in, maar we zien ze wel in de stad rondhangen met cocaïne".

Kortom, onze ambitie met de aanpak Preventie met Gezag is proactief voorkomen van criminele betrokkenheid onder jongeren in de leeftijd van 8 tot en met 27 jaar. Dat doen wij informatie gestuurd en met de focus op het versterken van beschermende factoren en het verminderen van risicofactoren van jongeren. Dit bereiken we door jeugdigen, ouders en professionals weerbaarder te maken en door middel van maatwerk, door het bieden van kansen, perspectieven, door de inzet van gerichte preventieve en repressieve interventies en met een sterke ketensamenwerking. Jongeren worden actief bij de aanpak betrokken en er wordt geïnvesteerd in preventie en handhaving met gezag. We investeren daarmee in het creëren van een broedplaats voor samenwerking en ontmoeting voor professionals, jongeren en ouders.

De preventieve en repressieve interventies worden ingezet voor de jongeren die wonen, werken en leren in Maastricht, Heerlen of Sittard-Geleen. De focus ligt hierbij op de vindplaatsen van jongeren, scholen en voor criminele invloeden kwetsbare gebieden. Het versterken van de samenwerking en het zicht krijgen op de jongeren gaan we vandaaruit op regionaal niveau uitrollen. Dit om een waterbedeffect te voorkomen. Onze kennis en ervaringen delen wij onderling en met andere gemeenten om van elkaar te leren.

Met deze aanpak voorkomen we dat bestaande risico's tot erger leiden. We voorkomen dat jongeren zich (mogelijk) inlaten met criminele activiteiten. Om dit te bewerkstellingen dienen professionals vroegtijdig (sociale) problematiek te kúnnen signaleren en voldoende handelingsperspectief te hebben om te kunnen reageren op een zorgsignaal.

Bijlage XI – Visie Mondriaan

Mondriaan (verslavings)preventie
Mondriaan heeft een professionele preventieafdeling. Hoewel het zwaartepunt nog steeds op verslavingspreventie ligt, neemt de omvang van activiteiten gericht op mentale gezondheid in brede zin snel toe.

In het Meerjarenplan 2022-2026 van Mondriaan[1] wordt dit als volgt geformuleerd: *Preventie ontwikkelt zich tot een stevige en professionele 'allround' preventieafdeling. Mondriaan heeft de ambitie zich de komende beleidsperiode nog duidelijker te profileren als breed georiënteerde zorgpartner. In lijn met deze ambitie is het initiatief genomen om het actuele preventieaanbod verder te verbreden.*

Al onze activiteiten, zowel voor wat betreft verslavingspreventie als GGZ-preventie, hebben we ondergebracht in een zogenaamde **preventiematrix**, die voor belangstellenden beschikbaar is.

Verslavingspreventie richt zich in onze regio vooral op jongeren en jongvolwassenen, maar de laatste jaren krijgen ook oudere groepen steeds meer aandacht (bijvoorbeeld alcoholpreventie bij 55-plussers). We richten ons soms op de hele bevolking (universele preventie), maar vaak op specifieke groepen (selectieve en geïndiceerde preventie) en op intermediairs. Daarbij kiezen we het kaliber van de inzet dat past bij de zwaarte van de problematiek. De epidemiologie in Zuid-Limburg is steeds leidend bij onze planning. We zijn actief in diverse settingen: school, opvoedingssituatie, vrije tijd en sport en uitgaanscircuit (zie ook [2])

Professionele verslavingspreventie berust op drie pijlers: **kwaliteit, integraliteit** en **focus op gezondheid**.

Pijler 1: Kwaliteit
De eerste pijler onder onze visie is kwaliteit. Onze interventies zijn zoveel als mogelijk bewezen effectief, bevatten werkzame principes of zijn minimaal zo goed beschreven dat ze in de toekomst op effectiviteit onderzocht kunnen worden. Daaronder verstaan we ook interventies die wellicht geen gemeten effectieve uitkomstmaat hebben, maar waarvan naar redelijkheid kan worden gezegd dat ze voor de burger wel degelijk van waarde zijn.
Om een kwalitatief goed aanbod te kunnen bieden, nemen we onder andere deel aan landelijke activiteiten, waar pakketten voor preventie worden ontwikkeld. Deze preventiepakketten vormen een optimale mix van interventies en daarmee in hun samenhang een (integrale) preventieketen. Zo voeren we al geruime tijd het Basispakket Verslavingspreventie2 uit, dat is ontwikkeld vanuit Verslavingskunde Nederland (een samenwerkingsverband van 14 IVZ's, waaronder Mondriaan).

Pijler 2: Integraliteit
Wij zien in de maatschappij ontwikkelingen die erop duiden dat individuen steeds meer zelf verantwoordelijk worden gehouden voor hun gezondheid, maar ook dat zij veel meer invloed op hun eigen gezondheid kunnen hebben dan lang werd aangenomen.

Het Ecologisch Model (Figuur 1) ondersteunt gedachten over hoe positieve gezondheid kan worden bevorderd. Gezondheid kent naast een individuele ook een sociale en maatschappelijke component en dient daarom ook op integrale wijze te worden bevorderd. In onze visie is integraliteit essentieel. We proberen in onze activiteiten behalve het individu ook de andere niveaus te betrekken.
Integraliteit is een verdere verdieping van kwaliteit: door integraal te werken verwachten we meer resultaat te sorteren dan door activiteiten ad hoc aan te bieden

Figuur 1. Ecologisch model (Bronfenbrenner)

[1] Verder op de ingeslagen weg; Mondriaan 2023-2026
[2] https://www.verslavingskundenederland.nl/documents/2022/09/Lokaal-samenwerken-aan-verslavingspreventie-2022-06-1.pdf

Pijler 3: Focus op gezondheid
Door het verleggen van de focus van ziekte naar gezondheid wordt meer ingezet op inzicht en begrip van de menselijke geest, verantwoordelijkheid en zelfmanagement. Het gaat daarbij veel meer om ontwikkeling als persoon. Er is aandacht voor de relatie tussen persoon en omgeving, gericht op het versterken van een gezonde levenshouding en van de mogelijkheden om bedreigende situaties het hoofd te bieden en vermijdbare psychische problemen te voorkomen.

Bij preventie hanteren we reeds langere tijd positiviteit als concept, waarin gezondheid wordt beschouwd als het vermogen om zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven. Het begrip 'positieve gezondheid', zoals door Machteld Huber geformuleerd, is van meer recente datum en een concrete uitwerking van dit concept.

Praktische uitwerking
De concrete uitwerking van ons aanbod in verschillende settingen is mooi te illustreren met het schema 'Lokaal samenwerken aan verslavingspreventie'2 dat we i.s.m. onze landelijke collega's voor verslavingspreventie hebben ontwikkeld. Eenzelfde aanpak is ook voor de GGZ-preventie in de maak.

Figuur 3: *Het basispakket verslavingspreventie als informatie-instrument*

Een en ander laat zich illustreren met een voorbeeld. Voor de setting onderwijs is in het overkoepelende project Helder op School het aanbod van verslavingspreventie te vinden, waarbinnen ruimte is om naar het beleid en de regels te kijken, ouderparticipatie (denk aan ouderavonden) weg te zetten, lessen voor leerlingen te geven of over te dragen, maar ook om, zodra er beginnende problemen gesignaleerd worden, een Moti4 of een adviesgesprek in te zetten. Als er sprake is van verslavingsproblemen bij de ouders dan kan een KOPP-KOV-interventie worden ingezet bij kinderen.

Adviesverzoek
Preventie- en Handhavingsplan Jeugd & Middelen 2025-2028

Tijdens de adviesperiode, die loopt tot 15 september 2024, kunt u op het concept van het Preventie- en Handhavingsplan Jeugd & Middelen 2025-2028 in het bijgevoegde formulier per onderdeel uw reactie geven.

Hoe geeft u uw reactie?

Wij vragen u om **uw reactie voor 15 september a.s. door te mailen aan:**
Annet Joustra (beleidsmedewerker Preventie & Welzijn), op annet.joustra@kerkrade.nl
onder vermelding **Preventie- en Handhavingsplan Jeugd & Middelen 2025-2028**.

Wat gebeurt er met uw reactie?

Al uw reacties worden gebundeld. Naar aanleiding van uw reacties wordt bekeken of het concept aanpassing of aanvulling behoeft. Is uw advies met name op uw eigen gemeente van toepassing? Dan zal in die gemeente gekeken worden hoe met uw advies om te gaan in de lokale vertaling van het beleidsplan. Wij laten u ook weten wat er met uw input gebeurd is. In het college- en raadsvoorstel geven wij aan wat naar aanleiding van de adviezen is aangepast of aangevuld.

Dit formulier invullen

Vanaf de volgende pagina kunt u per onderdeel uw reactie invullen. Geeft u zo duidelijk mogelijk aan waar uw reactie over gaat en gebruik daarvoor de paragraafnummers en –titels. U kunt ook de paginanummers noemen.

Bij voorbaat dank voor uw reactie, namens de Regionale Werkgroep Jeugd & Middelengebruik,

Annet Joustra en Kevin Heijens
Gemeente Kerkrade

1 Uw Adviesraad

Uw naam	Margriet van Leusen (vice voorzitter) Bertien Mayntz (secretaris)
Uw adviesraad	Adviesraad Maatschappelijke Ondersteuning Kerkrade
Gemeente(-n) waarvoor u actief bent	Kerkrade
Uw emailadres	contact@amokerkrade.nl
Uw telefoonnummer	31621562096
Uw adresgegevens	Postbus 140 6460AC Kerkrade

2 Uw Advies

Algemene opmerkingen (dit behelst de inleiding, data-analyse en bijlagen).

De AMO stemt op hoofdlijnen in met de aanpak en inhoud van preventie- en handhavingsplan Jeugd & Middelen.

De in de AMO-vergadering van 29 augustus jl. geplaatste opmerkingen, gegeven reacties en adviezen zijn zoveel als mogelijk onder de juiste rubriek hieronder opgenomen.

Opmerkingen en reacties n.a.v. het onderwerp communicatie:

- Bij de informatieverstrekking en communicatie dient expliciet rekening gehouden te worden met het gegeven dat de mate en omvang van de laaggeletterdheid in Kerkrade relatief hoog is.
- Het is goed om aanvullend op de landelijke communicatie na te denken over aanvullende doelgerichte communicatie op lokaal niveau.

Opmerkingen en reacties n.a.v. het onderwerp data-analyse en doelstellingen:

- Het SMART maken van doelstellingen, gekoppeld aan de ambities, is belangrijk met het oog op een effectieve sturing en monitoring van de uitvoering van de plannen.
- Door gebruik te maken van de verzamelde en beschikbare lokale data op buurt- en wijkniveau en de opgehaalde informatie uit de leefwereld van de buurt en wijk, wordt geadviseerd om op dit niveau, gekoppeld aan het integraal gebiedsgerichte werken en wijkaanpak, passende en gerichte initiatieven, interventies en acties op te zetten met het oog op het realiseren van de doelstellingen van het preventie- en het handhavingsplan jeugd & middelen.

2. Beleidscontext en uitgangspunten

De AMO herkent de beleidscontext en geformuleerde uitgangspunten.

Opmerkingen en reacties n.a.v. beleidscontext en uitgangspunten:

- In veel gevallen gaat het over het veranderen van het gedrag van de jeugdigen. Feitelijk is er dan sprake van een cultuurveranderingstraject, hetgeen in de regel betekent dat de transformatie een weg van de lange adem zal zijn
- Overwogen kan worden te zijner tijd de leeftijdscategorie te verruimen en uit te breiden van 18 tot 23 jaar.

4. Samenwerking en integraliteit

De AMO stemt in met het beleid en de aanpak t.a.v. samenwerking en integraliteit. Op lokaal niveau kan worden aangesloten op de integrale buurt- en wijkaanpak.

5. Ambities

5.1. Ambities t.b.v. de pijler educatie

De AMO stemt in met de geformuleerde ambities t.b.v. de pijler educatie.

Opmerkingen en reacties n.a.v. dit onderwerp:

- In veel situaties is het gebruik van het genotsmiddel vaak een van de weinige leuke “dingen” in het leven waaruit de betreffende jeugdigen hun voldoening halen.

5.2 Ambities t.b.v. de pijler signalering en ondersteuning

De AMO stemt in met de geformuleerde ambities t.b.v. de pijler signalering en ondersteuning. Het beleid en de aanpak sluit uitstekend aan op de lokale gemeentelijke visie sociaal domein.

5.3 Ambities t.b.v. de pijler sociale en fysieke omgeving

De AMO stemt in met de geformuleerde ambities t.b.v. de pijler sociale en fysieke omgeving

Opmerkingen en reacties n.a.v. dit onderwerp:

- Het belang van het creëren van een gezonde kind omgeving wordt onderschreven.
- Een serieuze optie is het verbieden van het schenken van alcohol tijdens de activiteiten van en voor de jeugd van de vereniging.

5.4. Ambities t.b.v. de pijler regelgeving en handhaving

De AMO stemt in met de geformuleerde ambities t.b.v. de pijler regelgeving en handhaving.

Opmerkingen en reacties n.a.v. dit onderwerp:

- Het is belangrijk dat de verstrekkers van alcohol en andere middelen zich houden aan wet- en regelgeving. Een voldoende handhaving en controle is daarom belangrijk. Hierbij dient onderscheid gemaakt te worden in particuliere verstrekkers en gesubsidieerde verenigingen.

- Het is belangrijk de gesubsidieerde verenigingen aan te spreken op de resultaten van de nalevingsonderzoeken en hier passende maatregelen aan te koppelen. Het belonen van een positief resultaat is hierbij een serieuze optie.
- Het ontwikkelen van een individueel beloningsbeleid en -systeem voor jeugdigen lijkt lastig maar is eveneens een serieuze optie.

Gemeente Kerkrade

Domein Burger

Bezoekadres
Markt 33
Ambtenaar
A.S. Joustra en K. Heijens
Telefoonnummer
+14 045
Telefax
0455676395
Zaaknummer
--

Adviesraad Maatschappelijke Ondersteuning Kerkrade
Postbus 140
6460AC Kerkrade

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
13 september 2024	--	24u0009398	.. november 2024

Onderwerp
Reactie aan de Adviesraden Zuid-Limburg inzake het advies op het concept Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie- en Handhaving Jeugd en Middelen 2025-2028.

Bijlage(n)
2

Geachte leden van de Adviesraad,

Op voorhand dank voor uw waardevolle inzet en advies op het concept Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie- en Handhaving 2025-2028.

Wij hebben veel adviezen ontvangen met daarin rijke bevindingen en aanpassingen. Deze adviezen hebben wij gebundeld en wij reageren via deze weg in één keer op alle uitgebrachte adviezen.

Gelijktijdig aan uw verstrekte advies, hebben inhoudsprofessionals van alle 16 Zuid-Limburgse gemeenten feedback gegeven op dit beleidsplan. Aanpassingen op basis van deze adviezen worden ook meegenomen in onderstaande reactie. Zo heeft u een volledig beeld van de aanpassingen in het beleidsplan.

Het doet ons eveneens deugd dat u bereid bent om vroegtijdig mee te denken over het uitvoeringsplan dat in 2025 verder wordt opgesteld. Graag komen wij op een later moment bij u terug om een voorstel te doen voor dit participatieproces.

Onze reactie op uw advies
In deze brief gaan wij in op uw advies. Dat doen wij door beargumenteerd aan te geven op welke manier wij uw advies al dan niet zullen overnemen. Door de hoeveelheid aan adviezen en antwoorden gaan wij in deze brief alleen in op de belangrijkste en meest impactvolle adviezen. Dit laat onverlet dat de regionale werkgroep Jeugd en Middelen middels de bijlagen bij deze brief per advies een reactie formuleert. Onderstaand reageren we op de belangrijkste adviezen per hoofdstuk van het conceptbeleidsplan.

Blijk van waardering
Allereerst wil de regionale werkgroep Jeugd en Middelen reageren op uw blijk van waardering op het conceptbeleidsplan. Om te beginnen wordt de focusverbreding als een goede ontwikkeling beschouwd. Daarnaast wordt een goede betrokkenheid van deskundigen en adviesraden meermaals onderschreven. Ook de logica, helderheid en integraliteit in het plan wordt goed ontvangen door de adviesraden. Tot slot doet het ons deugd om de positieve reactie van de Jongerenraad Sittard-Geleen, Beek, Beekdaelen en Stein te lezen. Zij juichen onder andere de regionale samenwerking toe die wij de komende beleidsperiode willen voortzetten.

Namens de regionale werkgroep Jeugd en Middelen danken wij u voor deze erkenning. Nu gaan wij verder in op de adviezen per hoofdstuk.

1. Algemene opmerkingen

Om te beginnen zijn er opmerkingen gemaakt die een aanpassing in de tekst vragen. De belangrijkste tekstuele aanpassingen in het nieuwe beleidsplan zijn o.a. het wijzigen en consistent benoemen van de naam van het beleidsplan, het wijzigen en consistent benoemen van de naam van de regionale werkgroep en het toevoegen van een hoofdstuk definitielijst. Wij hebben zoveel mogelijk opmerkingen die betrekking hebben op tekstuele aanpassingen toegepast in het nieuwe beleidsplan. Tevens hebben wij de tekst laten redigeren door de communicatieafdeling van een grote gemeente op begrijpelijke taal. Antwoordcode Y1.

Er wordt meermaals geadviseerd om o.a. de doelgroep wetenschappelijke instituten en adviesraden te betrekken bij het opstellen van het uitvoeringsplan. Dit advies wordt opgevolgd. Zowel in voorliggend beleidsplan als in het nog op te stellen uitvoeringsplan wordt samengewerkt met verschillende partijen waaronder GGD, Trimbos, Mondriaan, welzijnswerk en ervaringsdeskundigen. Antwoordcode A1 en P1.

Gezien de focusverbreding naar middelengebruik zijn er ook vragen gesteld over de verslavingsproblematiek gokken en gamen. Het beleidsplan gaat over middelengebruik. Gokken en gamen hebben verslavende gevolgen maar zijn géén middelen. Wettelijk hoeven wij ons in dit beleidsplan slechts te focussen op de preventie en handhaving van alcohol. We breiden uit naar middelen, maar deze uitbreiding vraagt wel een duidelijke afbakening. Overigens hebben onze onderwijs-, GGZ- en welzijnspartners aandacht voor dit thema. Waar nodig verbinden we hier uiteraard mee. Stimulerende medicijnen behoren in dit beleidsplan tot de soorten drugs die benoemd staan in de bijlagen. Vapen valt binnen dit beleidsplan onder roken. Antwoordcode B1.

Ook zijn er vragen gesteld over het uitvoeringsplan. Op basis van dit beleidsplan zal in 2025 een regionaal uitvoeringsplan opgesteld worden. Per deelambitie zal worden bepaald of uitvoering regionaal of lokaal moet worden ingevuld. Hierbij kijken we steeds op welke manier we de meeste impact denken te realiseren. Over het gehele beleidsplan zijn er veel vragen gesteld die meer betrekking hebben op het uitvoeringsplan dan op het beleidsplan dat nu voorligt. Deze vragen worden meegenomen bij het opstellen van het uitvoeringsplan in 2025. Denk hierbij aan de suggestie voor een heldere en effectieve aanpak op de naleving en handhaving van de leeftijdsgrens. Antwoordcode F1 en X1.

Postbus 600 6460 AP
Telefoon 045 5676767
Telefax 045 5676395
Email gemeentehuis@kerkrade.nl
IBAN NL49 BNGH 0285 0044 84
BIC BNGHNL2G

Als het gaat om uw opmerkingen over de veranderende maatschappij en sociale cohesie (opkomst van nieuwe middelen etc.) willen wij aangeven dat wij deze reactie begrijpen. Daarom gaan we met experts in op de laatste stand van zaken, trends en ontwikkelingen die zij zien. Wij laten ons in het huidige beleidsplan en in het nog te ontwikkelen uitvoeringsplan door experts adviseren en werken risico gestuurd daar waar de nood het hoogst is. De trends en ontwikkelingen in de maatschappij en de sociale cohesie worden meegenomen in het uitvoeringsplan door samen te werken met experts en de doelgroep. Met betrekking tot het aanbod nieuwe drugs (onder andere Nieuwe Psycho Actieve Stoffen, hierna NPS) realiseren wij ons dat dit zich in een rap tempo ontwikkeld. Dit maakt het onmogelijk om in dit beleidsplan een totaaloverzicht te schetsen van alle middelen op de markt. Binnen het huidige beleidsplan en het nog te ontwikkelen uitvoeringsplan zijn we ons hier bewust van. Zodoende betreft Bijlage 1, in het beleidsplan, een aanpasbaar overzicht van soorten middelen die zijn aangeleverd door het Trimbos Instituut. Dit overzicht geeft weer wat we momenteel weten, maar de situatie veranderd voortdurend naarmate nieuwe middelen op de markt komen en gebruikspatronen verschuiven. Vanzelfsprekend houden we hier in het uitvoeringsplan rekening mee. Antwoord L1.

Tot slot zijn er terecht vragen gesteld over hoe de gegevens uit het vorige preventie- en handhavingsplan worden meegenomen in het nieuwe beleidsplan. Antwoordcode C1 en A2. We constateren dat de doelstellingen van het vorige plan niet behaald zijn, mogelijke verklaringen hiervoor zijn:

- Er was geen Zuid-Limburgs uitvoeringsplan, waardoor er een versnipperde inzet heeft plaatsgevonden.
- Er zijn grote landelijke ontwikkelingen geweest die buiten onze invloed als gemeente lag zoals, Corona, social mediagebruik, maatschappelijke problematiek (milieu/ woningtekort). Dit maakt de jeugd ontvankelijker voor middelengebruik.
- Verdiepende analyse van de resultaten van de monitorgegevens laten zien dat de omgeving van jongeren een belangrijke rol speelt in de verkrijgbaarheid van alcohol. Verkrijgbaarheid van alcohol via ouders (48%) vraagt om een lange termijnvisie omdat het veranderen van een norm en de-normalisatie tijd kost.

De geleerde lessen uit deze constatering hebben wij verwerkt in het nieuwe beleidsplan:

- Er zijn inhoudelijke keuzes gemaakt op basis van de SWOT-analyse. Hierbij wordt de nadruk gelegd op evidence based interventies en een data gedreven aanpak.
- We hebben een bredere groep samenwerkingspartners betrokken bij de totstandkoming van het beleidsplan en gaan dit ook doen bij het opstellen van het uitvoeringsplan.
- We hebben het beleidsplan uitgebreid naar middelengebruik.
- Er wordt een regionaal uitvoeringsplan opgesteld, die zal aanzetten tot concrete acties om de problematiek aan te pakken.

2. Beleidscontext en uitgangspunten

Binnen het hoofdstuk beleidscontext en uitgangspunten zijn er veel reacties gekomen op de leeftijdsgrens en wordt gevraagd hier nogmaals kritisch naar te kijken. Wij begrijpen deze reacties en het advies om dit steviger op te nemen in het beleidsplan. In dit beleidsplan focussen we ons op leeftijdgrens 18 jaar, omdat dit onze wettelijke verplichting betreft. Aangezien we dit beleidsplan al

uitbreiden van alcohol naar middelengebruik, willen we een verdere uitbreiding in leeftijd pas in een later beleidsplan overwegen. De onduidelijkheden in het gehele document over de leeftijdsgrens zijn in het nieuwe beleidsplan tekstueel verduidelijkt. Om de hoofdambitie te bereiken richten we ons onder andere op de omgeving. Die omgeving bestaat ook uit personen die 18 jaar en ouder zijn. De suggesties om nadrukkelijk te focussen op de (thuis)omgeving van jongeren wordt meegenomen in het uitvoeringsplan. Antwoordcode M1.

3. Data-analyse

Het hoofdstuk data-analyse riep weinig reactie op bij de adviesraden, echter onderschrijven meerdere adviesraden dat de titel de lading van het hoofdstuk niet dekt. Daarom hebben wij de titel van dit hoofdstuk gewijzigd naar trends en ontwikkelingen. Antwoordcode N1.

4. Samenwerking en integraliteit

In het hoofdstuk samenwerking en integraliteit werd vooral positief gereageerd op het verbinden van gezondheidsplannen met elkaar. Tevens werd meermaals benoemd dat er een goede samenwerking is ontstaan tussen gemeentes en partners. Deze (inhoudelijke) samenwerking wordt ook meegenomen in het uitvoeringsplan.

5. Ambities

Meerdere adviesraden verzoeken om de ambities steviger neer te zetten. Dit advies hebben wij in acht genomen. We hebben de ambities steviger neergezet en er is een hoofdambitie en doel geformuleerd die worden gekoppeld aan KPI's. Dit zorgt ervoor dat we in de toekomst dit beleidsplan beter kunnen evalueren. De strategie om de hoofdambitie en het doel te bereiken hebben we vertaald in deelambities. De focusvragen die we aan de deelambities hebben gekoppeld zijn ondersteunend voor het opstellen van het uitvoeringsplan. Antwoordcode E1.

Daarnaast zijn er adviezen gegeven die inhoudelijke aanpassingen suggereren waar we in deze beantwoording de nodige nadruk op willen leggen. Zo wordt er aandacht gevraagd voor de doelgroep niet-gebruikers. Wij hebben het Trimbos Instituut benaderd om hier onafhankelijk op te reageren: "*Weet dat merendeel van de bevolking, en ook merendeel van de jongeren, geen drugs gebruikt. Een boodschap over het voorkomen van drugsgebruik is voor deze doelgroep niet nodig, want zij laten al het wenselijke gedrag zien. Het uitzonderen van deze groep is dan ook niet aan te bevelen. Het belonen van hun gedrag zal waarschijnlijk in de praktijk ook lastig uit te voeren worden, omdat dan alle jongeren zullen aangeven dat ze niet gebruiken. Ook als dat wel het geval is. Bovendien kan extra nadruk leggen op een thema zoals middelengebruik bij jongeren die hier niet mee bezig zijn zorgen voor nieuwsgierigheid. Dat komt doordat er door deze nadruk een bepaalde norm gezet wordt. 'Blijkbaar komt dit gedrag heel veel voor als er zoveel nadruk op gelegd wordt'. Dat kan voor niet-gebruikers juist de drempel verlagen om te gaan experimenteren. In de International Standards on Drug Use Prevention van het UNODC (United Nations Office on Drugs and Crime) zijn verschillende bronnen te vinden die aangeven dat het simpelweg bieden van informatie over (risico's van) specifieke middelen niet effectief is in het voorkomen/terugdringen van gebruik. Het kan zelfs negatieve effecten hebben*". Antwoordcode M1 en B4.

Postbus 600 6460 AP
Telefoon 045 5676767
Telefax 045 5676395
Email gemeentehuis@kerkrade.nl
IBAN NL49 BNGH 0285 0044 84
BIC BNGHNL2G

Door veel adviesraden is er gereageerd op de wijze van communiceren naar onze doelgroep. Hoe wij deze doelgroep benaderen kan grote invloed hebben op onze (deel)ambitie(s). Daarom volgen wij de komende beleidsperiode het advies van samenwerkingspartners die gespecialiseerd zijn op het gebied van communicatie, voorlichting en bewustwording bij deze doelgroep. Er wordt gezamenlijk onderzocht welke workshops/acties/interventies effectief en passend zijn en waar en bij wie we dit moeten inzetten. In het uitvoeringsplan wordt dit nader uitgewerkt. Antwoordcode S1.

Als laatste willen wij ingaan op de vragen die binnen zijn gekomen over het beleid van sportverenigingen op het gebied van alcohol- en middelengebruik. We zijn het met u eens dat hier in de komende beleidsperiode aandacht voor moet zijn. In het uitvoeringsplan gaan wij daarom aan de slag met o.a. de focusvraag: *Hoe kunnen we sport- en jeugdverenigingen stimuleren en faciliteren om middelengebruik onder de 18 jaar te voorkomen?* Om hier invulling aan te geven laten wij verenigingen participeren bij het opstellen van het uitvoeringsplan.

Tot slot
Aan ieder advies hebben wij antwoordcodes (letter en cijfer combinatie, bijvoorbeeld A1) gekoppeld. Omdat adviezen (en dus ook de antwoorden) van adviesraden overeenkomen hebben wij ervoor gekozen om hiernaar te verwijzen. Dit zorgt ervoor dat wij met voldoende aandacht op alle vragen kunnen antwoorden zonder dat er discrepantie ontstaat door de hoeveelheid.

Op het moment dat uw vraag onvoldoende behandeld is in deze brief verwijzen wij u allereerst naar de bijlagen van deze brief. Dit is een tweedelige bijlagen, bestaande uit:

- Alle adviezen in één document gebundeld incl. de code die antwoord geeft op het advies (**Bijlage I – Codeboek** incl. ingestuurd advies per adviesraad).
- Alle antwoorden in één document per antwoordcode (**Bijlage II – Alle antwoorden** incl. antwoordcode).

Mocht u na het lezen van deze bijlagen, vooralsnog onvoldoende antwoord hebben ontvangen op uw vragen, neem dan contact op met de behandelend ambtenaar van uw gemeente.

Het College, **De secretaris,**

dr. T.P. Dassen Housen R.M.J.S. Stijns

Postbus 600 6460 AP **Email** gemeentehuis@kerkrade.nl
Telefoon 045 5676767 **IBAN** NL49 BNGH 0285 0044 84
Telefax 045 5676395 **BIC** BNGHNL2G

Codeboek van alle ontvangen adviezen

<table>
<tr><th>Ontvangen adviezen</th><th>Achtergrondinformatie voor codeboek</th></tr>
<tr><td>Adviesraad Meerssen, Heerlen en Brunssum (conform advies vertegenwoordiging van Zuid-Limburgse adviesraden)
Adviesraad gemeente Beek
Adviesraad gemeente Beekdaelen
Adviesraad gemeente Eijsden-Margraten
Jongerenraad Sittard-Geleen, Beek, Beekdaelen, Stein
Adviesraad gemeente Kerkrade
Adviesraad gemeente Landgraaf
Adviesraad gemeente Maastricht
Adviesraad gemeente Sittard-Geleen
Adviesraad gemeente Stein
Adviesraad gemeente Vaals
Adviesraad gemeente Valkenburg aan de Geul</td><td>De regionale werkgroep jeugd en middelen heeft alle adviezen gebundeld. Vervolgens zijn deze geanalyseerd (iedere reactie kreeg een kleur) op basis van de volgende legenda:
<table>
<tr><th>Kleur</th><th>Wat gaan we doen met dit advies</th></tr>
<tr><td>Groen</td><td>Tekstuele aanpassingen/aanpassingen in het beleidsplan preventie en handhaving die wij hebben opgepakt.</td></tr>
<tr><td>Blauw</td><td>Input die wij gebruiken en meenemen bij het ontwikkelen van het uitvoeringsplan in 2025.</td></tr>
<tr><td>Rood</td><td>Inhoudelijke en fundamentele keuzes die de regionale werkgroep heeft besproken. In de beantwoording worden deze punten behandeld.</td></tr>
<tr><td>Geel</td><td>Complimenten en tops van de adviesraden.</td></tr>
</table>
De reacties en adviezen die overeenkomen hebben wij in één antwoord geformuleerd in de brief aan alle adviesraden. Deze antwoorden hebben allen een code (letter-cijfer combinatie). Met onderstaand overzicht kan iedere adviesraad de antwoorden op het gegeven advies herleiden.</td></tr>
</table>

Van	Onderdeel	Advies per onderdeel	Antwoordcode
Adviesraad Meerssen, Heerlen, Brunssum, Maastricht (*conform het advies van een vertegenwoordiging van Zuid-Limburgse adviesraden*)	Algemene opmerkingen	1. De adviesraad constateert dat het proces van totstandkoming met goede betrokkenheid van deskundigen en de adviesraden prima is verlopen. 2. De adviesraad constateert, dat het advies dat tijdens de bijeenkomst in Margraten is gegeven, namelijk het betrekken van de doelgroep wordt opgevolgd bij het maken van het uitvoeringsplan (1.3). 3. De adviesraad constateert, dat terecht de focus is uitgebreid tot overmatig gebruik van middelen. Wij missen in het plan het verkopen en het gebruik van vapes en stimulerende "medicijnen". 4. De adviesraad is van mening, dat gamen en gokken ook verslavende gevolgen kunnen hebben, maar dat deze (nog) niet opgenomen zijn in het preventie en handhavingsplan. De adviesraad vraagt hier aandacht voor. 5. De adviesraad gaat ervan uit, dat zij betrokken wordt bij het opstellen van het uitvoeringsplan en dat het college hierover advies aan de adviesraad zal vragen. Wij vragen dit, omdat de concrete uitvoering in de gemeente eigenlijk belangrijker is dat het plan. 6. Uit de data-analyse in 3 blijkt, dat de gestelde doelen van het preventie- en handhavingsplan 2021-2024 niet zijn gehaald. Er wordt geen verklaring voor gegeven. Daarbij komen deze conclusies ook niet terug in de doelstellingen van het nieuwe plan. Het is prima en een verbetering t.o.v. andere plannen, dat er data over de afgelopen periode beschikbaar zijn, maar de titel van het hoofdstuk "data-**analyse**" dekt nog niet de lading. Wij komen er in ons advies nog op terug. Inhoudelijk constateren wij dat er geen aandacht besteed wordt aan de samenhang van verschillende problematieken bij jongeren: de multi-problematiek. Bestaat die niet? 7. Er wordt op geen enkele wijze een indicatie gegeven van de benodigde middelen om dit plan uit te voeren. Gegeven de vaag geformuleerde ambitie kan dit ook niet. Wij zijn van mening, dat ambities steviger en evalueerbaar moeten worden geformuleerd en dat er een stevige indicatie moet zijn over de benodigde middelen. Indien dit niet gebeurt, vraagt de adviesraad zich af waar het College en de Raad "ja" tegen zeggen. **Advies: wij adviseren u rekening houdend met onze opmerkingen het concept plan aan te passen tot een definitief plan en dit aan de gemeenteraden aan te bieden.**	A1 B1 C1 D1 E1 X1 Y1

	Beleidscontext en uitgangspunten	1. Het accent van het plan ligt nadrukkelijk op jongeren tot 18 jaar. Wij vragen ons af of hier niet een te vroege grens getrokken wordt. Deze grens is betrekkelijk arbitrair (denk ook aan de discussies in de GGZ en jeugdzorg hierover). Wij adviseren om met deskundigen die ook bij de totstandkoming van dit plan zijn betrokken deze grens nog eens kritisch te bekijken. Wij verwijzen hierbij ook naar de tweede ambitie in dit plan. 2. Ofschoon het lijkt alsof het plan focust op jongeren tot 18 jaar, is het niet consistent. Niet duidelijk wordt voor wie de notitie geldt, d.w.z. tot en met welke leeftijd. Er wordt divers gerefereerd aan leeftijden 18, 21, 23, 27 jaar. Wie vormen nu precies de doelgroep? 3. Terecht ligt het accent op effectieve interventies. Maar dan moet er wel een relatie gelegd worden tussen de oorzaken van de tegenvallende resultaten van het vorige beleidsplan en de nu gekozen interventies. Dit wordt niet duidelijk in dit plan. (zie ook onze kritiek op de data-analyse).	M1 A1 A2
	Data-analyse	Geen opmerkingen	
	Samenwerking en integraliteit	1. Wij zijn zeer positief over de poging om de verschillende gezondheidsplannen integraal te verknopen (hoofdstuk 4): trendbreuk, gezondheidsnota, GALA, IZA, JOGG. Maar hier dreigt wel het probleem van de bomen en het bos. Wie heeft hier nog het overzicht? 2. Ook in de uitvoering zal deze poging tot integraliteit en het voorkomen van overlap duidelijk moeten worden. En wij denken, dat hier werk aan de winkel is. Wij gaan ervan uit, dat in het uitvoeringsplan de wijze van samenwerking en indien noodzakelijk de gewenste interventies om afstemming te realiseren concreet aan de orde zullen komen.	X1
	Ambities	1. Wij zijn van mening, dat de doelstellingen in “5 Ambities” te algemeen zijn verwoord. 2. Wij adviseren bij 1. Bij middelen gebruik een kwantitatieve doelstelling opnemen, bijvoorbeeld minimaal gelijk aan het landelijk gemiddelde 3. De tweede doelstelling bevreemdt ons. Het plan gaat over de leeftijd tot 18 jaar en de tweede doelstelling omvat 18 jaar en ouder. Dit bevestigt onze eerdere opmerking van de arbitraire leeftijdgrens, maar past niet bij de inhoud van het plan. 4. De adviesraad merkt op, dat de formulering van de ambities bijzonder is en geen begrijpelijke ambitie oplevert: “Gebruikers van middelengebruik zijn zich meer bewust” 5. Daarnaast achten wij hier ook een kwantitatieve doelstelling nodig. 6. Wij begrijpen de ambitie om in te zetten op de eigen regie van de inwoner. Deze inwoner is wel een jongere onder de 18 jaar. De “eigen regie gedachte” heeft de afgelopen jaren te vaak geleid tot een te optimistische verwachtingen van de mogelijkheden van de burger. In het uitvoeringsplan moet hier aandacht aan besteed worden. 7. Is hier de doelstelling: “advies en ondersteuning VAN of DOOR professionals”?	E1 M1 Y1 X1

		8. Wij zouden de eerste doelstelling willen aanscherpen: **alle** sportverenigingen hebben een alcohol- en middelen beleid en houden zich hieraan. 9. De gemeenten hebben hier een specifieke taak: vergunningverlening en handhaving: neem die taak op in het uitvoeringsplan en maak er ook werk van. 10. Wij adviseren bij de-normalisatie een kwantitatieve doelstelling te noemen	

Van	Onderdeel	Advies per onderdeel	Antwoordcode
Adviesraad Beek	Algemene opmerkingen	1. opbouw van het plan zit logisch in elkaar. 2. positief dat er via het Preventie- en Handhavingsplan naar gestreefd blijft worden de situatie verder te verbeteren en positief om te lezen dat het alcoholgebruik bij jongeren gedaald is. 3. op pagina 2 wordt onderaan aangegeven: 4. “Om ervoor te zorgen datt plan uitgevoerd wordt en niet ingehaald wordt door nieuwe trends en ontwikkelingen, is afgesproken om gedurende de periode van het plan (2025-2028) 6-wekelijks de stand van zaken te bespreken en eventueel bij te sturen. Na het vaststellen van dit plan wordt een uitvoeringsplan gemaakt. Dit is een separaat traject met expertise professionals en de doelgroep.” 5. Een 6 wekelijkse bespreking van dit plan is prima, maar erg ambitieus. Gebeurt dit regionaal en hoe wordt dit naar het lokale niveau teruggekoppeld en tot slot, wat gebeurt er daar dan mee? 6. Het opstellen van het uitvoeringsplan: is dit regionaal, lokaal of beide? Hoe worden de adviesraden daar bij betrokken? Misschien verstandig dit nader toe te lichten en het begrip Focusvragen hierbij te betrekken. 7. door middelengebruik wordt bijgedragen aan het in standhouden van criminele organisaties en illegale drugslabs. Kortom: het leidt tot crimineel gedrag. Schenk hier in je voorlichting aandacht aan. Geef dit ook mee aan de beleidsmensen openbare orde en veiligheid van de gemeenten die ook bij de opstelling van het stuk zijn betrokken. 8. in het plan missen we: de link tussen alcohol- en drugspreventie bij jongeren. Alcohol en drugs worden vaak in combinatie gebruikt en zijn juist in die combinatie vaak nog schadelijker; 9. de rol van drankreclame. De Mediawet verbiedt alcoholreclame op radio en tv gedurende bepaalde uren, dit geldt echter niet voor de openbare ruimte. In de Alcoholwet is in artikel 2 een bepaling opgenomen dat de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) de bevoegdheid heeft om bij algemene maatregel van bestuur beperkingen te stellen aan alcoholreclame. Tot op heden is er door de centrale overheid nog geen gebruik gemaakt van deze bevoegdheid. Om die reden hebben de gemeenten Utrecht, Almere, Deventer en Groningen aangekondigd publieke alcoholreclame te gaan verbieden op o.a. bushokjes, billboards, lichtmasten en reclamevitrines.	G1 F1 H1 I1 J1
	Beleidscontext en uitgangspunten	Geen opmerkingen	

	Data-analyse	Geen opmerkingen	
	Samenwerking en integraliteit	1. In 4.6c wordt aangegeven dat Mondriaan een actieve, dynamische, veelzijdige en professionele verslavingspreventieafdeling heeft. Dat hun expertise ligt op alcohol en andere drugs, maar ook op gamen en gokken. 2. Onder, met name pubers, is gamen, maar zeker ook gokken een groeiend probleem. Zijn hier cijfers van? Zo ja, waarom worden deze onderdelen niet meegenomen in dit plan? Zo nee, is het niet zinvol om hier onderzoek naar te doen? Buiten de mogelijke financiële consequenties van het (online) gokken, heeft met name de gameverslaving een desastreuze uitwerking op het toekomstperspectief van de jongeren.	B1
	Ambities	1. in dit hoofdstuk komen zogenaamde Focusvragen voor het uitvoeringsplan op de proppen. Wie moet(en) daarmee aan de slag? 2. wat een probleem is onder jongeren wordt al geformuleerd. Mogelijk kan educatie bij niet gebruikers interesse wekken om te gaan gebruiken. Echter, als je alleen de gebruikers gaat informeren dan kan dat juist stimulerend werken bij de niet gebruikers. Immers, de gebruikers komen in een “Uitzonderingspositie”. Dit kan ertoe leiden dat de niet gebruikers gaan gebruiken om ook deel te nemen aan de gebruikersgroep. De gebruikers zijn, heel kort door de bocht, vaak de wat populairdere jongeren waar anderen zich aan willen verbinden. Waarom niet omdraaien. Informeer de niet gebruikers over de gevolgen en zet hun in een uitzonderingspositie. Maak deze bijeenkomsten dan ook belonend. Doe dit tijdens een reguliere les waarbij de gebruikers de reguliere les wel moeten volgen. En doe dit een aantal keren per jaar. Of zorg voor een andere beloning die ook echt als een beloning gezien wordt. 3. is het niet van belang om een aantal groepen te onderwijzen. Met name de trainers op het sportveld zien veel gebeuren. Niet alleen qua alcoholgebruik, maar zeker ook met betrekking tot vapen (kinderen van 13 jaar die na de training staan te vapen.) Hier wordt nu geen actie op ondernomen. Dit komt met name voort uit het feit dat trainers, terecht, vinden dat de opvoeding bij ouders horen, en niet bij hun. Daarnaast, trainers worden vaak al onjuist bejegend als ze ouders aanspreken. Hier hoort ook ondersteuning voor te zijn. 4. meer controle. Daarbij werkt belonen beter dan straffen. Doen sportclubs het goed, dan kunnen ze subsidie ontvangen voor …. Daarnaast blijven de wettige straffen uiteraard staan. 5. ouders worden sociaal onder druk gezet. Als 1 jongere mag drinken van zijn ouders, dan wordt verwacht van andere ouders dat ze hierin meegaan. Denk aan sweet 16 feestjes of examenfeestjes. Onder de sociale druk gaan ouders soms mee in het toestaan van alcohol. Dit is een lastig probleem, maar komt voort uit de normalisering van alcohol en drugs. Het helpt niet dat we in een grensregio wonen waar jongeren op de fiets springen	X1 B4

		en in de buurlanden hun bier gaan halen. Dit zijn lastige problemen om op te lossen. Het begint door dit soort zaken op scholen met alle ouders gezamenlijk bespreekbaar te maken. Hierdoor haal je wellicht wat sociale druk weg en zullen meer ouders zich gesterkt voelen om niet mee te gaan met het verstrekken van alcohol. 6. v.w.b. de aanpak van drankgebruik/misbruik door jongeren is het duidelijk dat er gedeelde verantwoordelijkheden zijn. Startpunt ligt bij de opvoeding door de ouders, al zijn daar grenzen aan. De jongeren zelf, zeker als ze goed voorgelicht zijn, hebben vanzelfsprekend een eigen verantwoordelijkheid. Natuurlijk kunnen andere partijen als scholen, horeca en drankverkopende winkels eveneens een belangrijke rol spelen. Vraag is echter of de controle bij bijvoorbeeld supermarkten en in horecagelegenheden in de praktijk minder effectief is dan uit onderzoek blijkt. Het is maar al te makkelijk ID controle te vermijden door een ouder iemand drank voor je te laten kopen of drank te bestellen (of voor je te laten bestellen) via internet. Voor de horeca geldt daarbij dat de kans dat je controle krijgt door de NVWA, uiterst gering is. 7. hoe om te gaan met de naleving – b.v. bij sportverenigingen – lijkt een van de grootste opgaven. Hoe verwachten we dat het draagvlak bij hen is? En hoe kan een vereniging (of een uitbater van een gelegenheid) als vergunninghouder worden aangepakt en bestraft? 8. ook hier werkt belonen beter dan straffen. Zet een campagne op waarbij er gecontroleerd wordt bij sportverenigingen, maar ook bij uitgaansgelegenheden. Laat de minderjarige jongeren bij buitenkomst blazen. Blazen ze 0, dan krijgen ze een bon van €5. (de beloning moet bedacht worden, maar wel aansluiten bij de leeftijd en gezien worden als een beloning). Blaas je niet 0, dan krijg je uiteraard niets. Maar heb je wel ineens stof tot gesprek met de uitbater van de club. (En ja, de jongere kan de alcohol ook elders genuttigd hebben, maar in het geval van een sportclub is dat heel onwaarschijnlijk. 9. is het vorenstaande ook een mogelijkheid om verenigingen e.d. te stimuleren? Zal wel altijd gecombineerd moeten worden met “tik op de vingers” als je je toch niet aan de regels houdt. Zie ook 5.3. 10. verder is de controle op de naleving door gemeenten toch wel een probleem, gezien ook de extra financiële middelen die hiervoor nodig zijn. 11. handhaving, bijv. door BOA’s. Moet zeker gebeuren, echter ook hier de vraag hoe effectief dit is, het is nu eenmaal makkelijker een parkeerbon uit te delen en achter de ruitenwisser te schuiven, dan een groep(je) jongeren dat ergens staat te drinken te verbaliseren. Dit geldt al helemaal voor de handhavende rol van BOA’s of politie bij evenementen (voetbalwedstrijden, popconcerten etc.). De organisator is formeel verantwoordelijk voor een veilig verloop van het evenement en voor de naleving van onder andere de Drank- en Horecawet en de Opiumwet. Het toezicht op het evenemententerrein ligt dus primair bij de	

		organisator, die zich kan laten assisteren door beveiliging. Controle bij de toegang van een evenemententerrein kan, maar hoe ga je als ze eenmaal binnen zijn, jongeren op hun leeftijd controleren bij drankgebruik. Dat dergelijk toezicht niet optimaal werkt blijkt wel uit het massale drugs- en alcoholgebruik bij grote popconcerten. 12. Ten aanzien van de handhaving inzake overmatig alcoholgebruik door jongeren. Daarin zou de gemeente, als verstrekker van de vergunning alcohol/gedestilleerd te schenken dan wel te verkopen, maatregelen kunnen op leggen aan de vergunninghouder. Denk aan een waarschuwing en uiteindelijk het intrekken van de vergunning.	

Van	Onderdeel	Advies per onderdeel	Antwoordcode
Adviesraad Beekdaelen	Algemene opmerkingen	1. *Met plezier en instemming heeft de ASD Beekdaelen van het onderhavige preventie- en handhavingsplan Jeugd en Middelen kennisgenomen. Het preventieplan is helder en het zal moeten blijken of de nog in te zetten maatregelen die in het uitvoeringsplan beschreven gaan worden verbetering van handhaving of verschil gaan maken.* 2. *Met verbazing leest de ASD in dit preventieplan, is geen aandacht geschonken aan het thema gokken en gamen. De negatieve lichamelijke gevolgen van middelen gebruik zijn niet te ontkennen bij middelenmisbruik. Gokken en Gamen geven meer mentale en financiële problemen en zijn derhalve zeker zo belangrijk om dit onder de aandacht te brengen.* 3. *In het preventieplan is ook niet ingegaan op de laatste ontwikkelingen van mentale gezondheid waar jongeren steeds vaker mee te kampen lijken te hebben. Mentale problematiek is dikwijls een trigger om over te gaan tot middelengebruik, gamen of gokken.* 4. *Jongeren leven onder enorme verwachtingen druk en er is in gemeenten relatief weinig aandacht voor plekken waar jongeren hierin kunnen ontspannen, sporten of gewoon hangen. In buurthuis of andere gelegenheid. Sociale cohesie die voorheen door vereniging of buurthuis werd gemaakt zijn opgeheven. Jongeren die hangen worden als overlast beschouwd. Geen wonder dat je dan naar een beeldscherm wordt getrokken in een virtuele wereld.* 5. *Nieuwe Psycho Actieve stoffen (NPS) is een markt waar jongeren sterk mee geconfronteerd worden tijdens festivals en uitgaanswereld en is een hele uitdaging voor jongeren. De Verslavingszorg is hierin volgend en heeft grote zorg over het bereik en impact. Gemeenten en justitie kunnen hun steentje bijdragen om met name in het kader van opsporing van ondermijning en productie van middelen actief te handhaven.* 6. *Over de onlinegokverslaving: dit neemt hand over hand toe. Het landbased gokken (echt spelen in de hal bij FairPlay bijvoorbeeld) neemt een beetje af maar mag nu wel alcohol schenken zodat gasten minder kritisch worden op hun gokuitgave. Nu door de Kansspelautoriteit de leeftijdsgrens voor gokken op 18 is gezet en er eerst gelegitimeerd moet worden lijkt het maar of jongeren onder 18 gevrijwaard zijn van kansspelen. Niets is minder waar. Loterijen, krasloten worden niet gecontroleerd maar gevaarlijker nog, het is mogelijk dat jongeren een online-nepaccount aanmaken of spelen op iemands anders ID en als dat niet lukt gaan jongeren gewoon online bij de illegale kansspelen een gokje wagen. Het is overigens vreemd om een preventiebeleid alleen op 18- te richten. Waarom dit beleid niet ook tot 23 of zelfs 25 jaar. Het brein van een verslaafde gokker is dikwijls minder volwassen ontwikkeld.* *Hoewel dit preventieplan voor jeugd is bedoeld: Senioren en ouderen maken in het kader van de vergrijzing een steeds groter deel uit van onze bevolking. Onder deze groep is het*	B1 L1 M1

		consumeren van alcohol als gepensioneerde verschoven van weekend gebruik naar frequenter gebruik ook door de week. Onder het gevoel van" iedere dag vakantie" en opzoeken van sociale kontakten tijdens fietstochtjes wordt er vaak alcohol genuttigd. Interessant zou zijn te onderzoeken of de stijging van e-bike fietsongevallen hiermee verband houden… Hoe dan ook het is niet alleen de jeugd die risicovol gedrag vertonen. Het is wel jeugd die telkenmale ziet dat je als volwassenen geniet daar alcohol bij hoort.	
	Beleidscontext en uitgangspunten	Geen opmerkingen	
	Data-analyse	Geen opmerkingen	
	Samenwerking en integraliteit	Geen opmerkingen	
	Ambities	1. *Het verbaast de ASD Beekdaelen dat bij controles van de naleving van hanteren van de leeftijdsgrens bij verstrekking van alcohol het nalevingspercentage zo laag is. (Bij 328 van de 988 aankooppogingen werd in Zuid-Limburg de leeftijdsgrens nageleefd (33,2%). Bij supermarkten is de naleving van de leeftijdsgrens 60,1%. De naleving bij slijterijen is 50% en bij cafetaria's is een naleving van 31,1% geconstateerd. De naleving bij horecagelegenheden en sportkantines is het laagst. Bij horecagelegenheden is de leeftijdsgrens in 21,1% van de gevallen nageleefd. De naleving bij sportkantines is 14,5%.)* 2. *Met name horecagelegenheden algemeen en sportkantines specifiek scoren schrikbarend laag. De ASD adviseert hier in het te maken uitvoeringsplan extra middelen voor vrij te maken zodat zeker sportkantines die vaak eigendom zijn van gemeente beter te handhaven. Men zou zelfs kunnen denken aan alcoholvrije kantine tijden of dagen zodat jongeren die in hun sporttijd aanwezig zijn niet in aanraking/ verleiding komen met alcohol drinkende 18-plussers. De ASD Beekdaelen zou graag in het uitvoeringsplan een heldere en effectievere aanpak zien op deze naleving van de leeftijdsgrens.*	X1

Van	Onderdeel	Advies per onderdeel	Antwoordcode
Adviesraad Eijsden-Margraten	Algemene opmerkingen	1. Behaalde resultaten van het vorige plan blijven achter bij de verwachtingen. Dit vraagt om een grondige herziening van de strategieën en ene meer concrete aanpak in de komende jaren.	C1
	Beleidscontext en uitgangspunten	2. Het is volgens de ASD noodzakelijk om de aanpak verder te specificeren. Het is essentieel dat de naleving van de Alcoholwet, Opiumwet en Tabaks- en rookwarenwet strikter wordt gehandhaafd. Dit geld ook voor de naleving van gemeentelijke verordeningen (APVs) die mogelijk aangepast moeten worden om beter aan te sluiten bij de lokale behoeftes. Programma's op scholen moeten vanuit het Trimbos instituut geïntegreerd worden in het curriculum. Verder moet aanbod van de IVZ-instelling in Zuid-Limburg uitgebreid worden. Voorts zou het nadrukkelijke, maar arbitrair, accent op jongeren tot 18 jaar nog eens kritisch moeten worden heroverwogen, beter aansluitend bij de inhoud van het plan.	M1
	Data-analyse	Geen opmerkingen	
	Samenwerking en integraliteit	3. Om effectief te zijn moeten inspanningen uitgebreid worden naar de Euregio om synergiën te benutten. Er moeten meer gedaan worden om de doelgroep te betrekken bij de beleidsvorming. De oprichting van een centraal steunpunt waar alle betrokken partijen vertegenwoordigd zijn, kan de samenwerking en effectiviteit van de uitvoering aanzienlijk verbeteren.	A3
	Ambities	4. Ambities zijn te algemeen verwoord. Deze moeten meer SMART geformuleerd worden en er moet een monitorings- en evaluatiestrategie aan gekoppeld worden. Stel duidelijke doorbraakdoelen vast voor een periode van driejaar, met bijbehorende effect-kpi's om de voortgang te meten. Naast middelbare scholen moeten ook basisscholen betrokken worden bij de preventie van middelengebruik. 5. Het plan moet niet alleen focussen op verbod en beperking, maar ook op het benadrukken en aanbieden van gezonde alternatieven voor jongeren. 6. Het is van groot belang dat de, te evalueren, uitvoering van het plan, niet alleen gericht is op het behalen van korte termijn doelen, maar ook op het duurzaam veranderen van de houding en het gedrag van jongeren ten opzichte van middelengebruik. 7. Bij de opstelling wil het ASD graag betrokken worden gelet op het grote belang voor de betrokken doelgroep van de in het uitvoeringsplan te formuleren concrete uitvoering van Eijsden Margraten	E1 A4 X1 A1

Van	Onderdeel	Advies per onderdeel	Antwoordcode
Jongerenraad Sittard-Geleen, Beek, Beekdaelen en Stein	Algemene opmerkingen	1. Het document biedt een uitgebreide en goed gestructureerde benadering van de aanpak voor 2. middelengebruik onder jongeren. Het integreert relevante beleidscontexten en initiatieven, wat een solide basis vormt voor een integrale aanpak. De regionale samenwerking wordt door ons toegejuicht. 3. Er wordt goed gebruik gemaakt van data en trends uit eerdere beleidsperioden. Er wordt geleerd van voorgaande periodes, dat de basis vormt voor nieuw en aangepast beleid. De data zijn erg interessant en tegelijkertijd zeer zorgwekkend, gezien de percentages in bijna alle gevallen (negatief) hoger zijn dan het landelijke percentage. 4. Bijlagen zoals het basispakket van Mondriaan en de details van de GALA-werkgroepen zijn nuttig, maar de relevantie en toepassing van elk van deze bijlagen zou meer gedetailleerd toegelicht kunnen worden in de hoofdtekst om de verbinding tussen beleid en uitvoering te verduidelijken.	P1
	Beleidscontext en uitgangspunten	5. De beleidscontext en uitgangspunten zijn goed onderbouwd met referentie naar relevante wetgeving en beleidsdocumenten, zoals de Gezondheidsnota en het GALA. De focus op jeugd en preventie is duidelijk en wordt adequaat gekoppeld aan bestaande beleidsinitiatieven. 6. Wat wij als jongerenadviesraad prettig en belangrijk vinden is als er concrete voorbeelden van succesvolle integratie van beleid in de praktijk genoemd zouden worden. Dit helpt om de uitgangspunten meer tastbaar te maken. We gaan er vanuit dat deze in het uitvoeringsplan sowieso concreet worden gemaakt.	X1
	Data-analyse	Geen opmerkingen	
	Samenwerking en integraliteit	7. De nadruk op samenwerking tussen verschillende gemeenten en partners zoals de GGD, politie, en Mondriaan is positief en ondersteunt een integrale aanpak. Het idee om samen te werken met de 3 GALA-werkgroep en JOGG lijkt ons een sterke zet voor een coherente benadering. Dat geldt ook voor Preventie met Gezag. Houd daarbij oog voor overlap en eventuele inefficiënties. 8. Als JÒNGK zien wij een mogelijke rol voor ons weggelegd in de pijler educatie. Door mee te denkenover de inrichting van een bewustwordingscampagne of iets dergelijks, die echt aansluit bij jongeren en die hen ook aanspreekt. Wellicht ook een idee om de campagne ook op ouders te richten, vanuit het perspectief van de jongere. Kennis en informatie over alcohol en middelen is relevant, maar ook hoe het gesprek gevoerd kan worden is daarin belangrijk. De boodschap is dan wel anders, evenals de kanalen.	A1

	Ambities	9. De focus op voorlichting en bewustwording bij jongeren en ouders is cruciaal. Het samenwerken met ervaringsdeskundigen en het richten op selectieve- en geïndiceerde preventieve is een sterke aanpak. We willen benadrukken dat voorlichting door ervaringsdeskundigen, zoals ex-verslaafden of leeftijdsgenoten met een persoonlijk en realistisch verhaal, veel impactvoller is voor jongeren dan standaard lesmateriaal. Persoonlijke verhalen die dichtbij komen en jongeren raken, blijven beter hangen dan presentaties door professionals in formele kleding. Wij zouden de gemeenten dan ook willen adviseren om hierin te investeren. 10. Verder willen we graag willen meegeven dat de aandacht niet alleen gericht moet zijn op gebruikers, maar dat er ook programma's ontwikkeld moeten worden voor niet-gebruikers. Dit voorkomt dat jongeren, die anders geen interesse zouden hebben, toch worden aangetrokken tot middelengebruik. Deze bredere benadering kan de impact van preventie verder vergroten. 11. Daarnaast vinden wij het ook belangrijk om de doelgroep te verbreden, door ook hbo- en wostudenten bij voorlichtingen te betrekken, naast mbo-studenten. Dit omdat middelengebruik ook in deze groepen voorkomt. Voorlichtingen zouden op alle onderwijsniveaus moeten plaatsvinden om stigmatisering te voorkomen en iedereen (ook jongeren buiten de zorg, die bijv. bij Mondriaan of Halt zitten) te bereiken. 12. Het document benadrukt het belang van vroegsignalering door verschillende sociale omgevingen, wat essentieel is voor het voorkomen van zwaardere zorg. Dit gaat in de tekst echter niet verder dan het gezin, de georganiseerde vrije tijd, instanties, etc. Maar hoe zit het met opa's en oma's, vrienden en vriendinnen, een partner? Ook zij behoren tot het sociale systeem. Hoe kunnen zij hierin worden meegenomen? De betrokkenheid van diverse professionals en het inzetten op eigen regie vinden wij heel goed. 13. Er wordt gewerkt volgens de GALA-richtlijnen om de lijnen met professionals kort te houden ten aanzien van vroegsignalering. Wij zouden graag meer duidelijkheid zien over hoe dit concreet opgepakt gaat worden. Worden bijvoorbeeld docenten op scholen voorzien van cursussen of voorlichtingen, gericht op vroegsignalering? En op welke manier wordt het jongerenwerk hierbij ingezet om signalen vroegtijdig op te vangen? Het lijkt ons belangrijk dat deze processen helder en praktisch uitgewerkt worden. 14. De focus op sportverenigingen en andere sociale omgevingen is waardevol, vooral gezien de lage naleving van alcoholregels in deze settingen. Het bevorderen van beleid en naleving in deze context is belangrijk. Zelf ervaren wij het overigens in vele mindere mate dat jongeren in die settingen alcohol krijgen als zij minderjarig zijn. Wij horen juist vaker verhalen aan dat horecazaken etc. jongeren weigeren omdat het te moeilijk handhaven is, en jongeren daardoor geen plek hebben en op straat gaan rondzwerven. Wellicht dat hier ook nog	S1 C4 X1

		stappen in te maken zijn. Hoe kunnen dit soort settingen beter en makkelijker handhaven, zodat jongeren er wel kunnen zitten zonder alcohol te consumeren. Bovendien moet er ook gekeken worden naar het brede, beschikbare aanbod voor jongeren tot 18 jaar. Zijn er genoeg plekken waar zij elkaar kunnen ontmoeten, zonder in de verleiding te komen alcohol of drugs te gebruiken? 15. In de SWOT-analyse wordt opgemerkt dat lokale verkopers zoals cafetaria's en sportclubs worstelen met het balanceren van maatschappelijk belang en hun business case. Hoewel bewustwording over alcoholgebruik op deze locaties als kans wordt genoemd, missen we nog een concrete strategie voor tegemoetkoming en samenwerking met deze verkopers. Het zou waardevol zijn om hierin duidelijke afspraken en samenwerkingen te ontwikkelen die zowel de 16. maatschappelijke doelen als de zakelijke belangen ondersteunen. 17. Het streven naar regionale uniformiteit en risico-gestuurde handhaving is een slimme benadering 18. om de effectiviteit te vergroten en middelen efficiënt in te zetten. 19. Het is van belang dat alle jongeren in de gemeente inspraak hebben, ook degenen die normaal 20. niet bereikt worden met traditionele methoden zoals invulformulieren of gesprekken. Om een 21. bredere groep te betrekken, kan een beloningssysteem overwogen worden om jongeren te 22. motiveren deel te nemen. Het behouden van een professionele en aantrekkelijke benadering voor 23. jongeren is een uitdaging, maar ook noodzakelijk om hen betrokken te houden bij deze belangrijke 24. thema's.	

Van	Onderdeel	Advies per onderdeel	Antwoordcode
Adviesraad Kerkrade	Algemene opmerkingen	1. De AMO stemt op hoofdlijnen in met de aanpak en inhoud van preventie- en handhavingsplan Jeugd & Middelen. 2. De in de AMO-vergadering van 29 augustus jl. geplaatste opmerkingen, gegeven reacties en adviezen zijn zoveel als mogelijk onder de juiste rubriek hieronder opgenomen. Opmerkingen en reacties n.a.v. het onderwerp communicatie: 3. Bij de informatieverstrekking en communicatie dient expliciet rekening gehouden te worden met het gegeven dat de mate en omvang van de laaggeletterdheid in Kerkrade relatief hoog is. 4. Het is goed om aanvullend op de landelijke communicatie na te denken over aanvullende doelgerichte communicatie op lokaal niveau. Opmerkingen en reacties n.a.v. het onderwerp data-analyse en doelstellingen: 5. Het SMART maken van doelstellingen, gekoppeld aan de ambities, is belangrijk met het oog op een effectieve sturing en monitoring van de uitvoering van de plannen. 6. Door gebruik te maken van de verzamelde en beschikbare lokale data op buurt- en wijkniveau en de opgehaalde informatie uit de leefwereld van de buurt en wijk, wordt geadviseerd om op dit niveau, gekoppeld aan het integraal gebiedsgerichte werken en wijkaanpak, passende en gerichte initiatieven, interventies en acties op te zetten met het oog op het realiseren van de doelstellingen van het preventie- en het hand-havingsplan jeugd & middelen.	F1 E1 Q1
	Beleidscontext en uitgangspunten	De AMO herkent de beleidscontext en geformuleerde uitgangspunten. Opmerkingen en reacties n.a.v. beleidscontext en uitgangspunten: 1. In veel gevallen gaat het over het veranderen van het gedrag van de jeugdigen. Feitelijk is er dan sprake van een cultuurveranderingstraject, hetgeen in de regel betekent dat de transformatie een weg van de lange adem zal zijn 2. Overwogen kan worden te zijner tijd de leeftijdscategorie te verruimen en uit te breiden van 18 tot 23 jaar.	M1
	Data analyse	Geen opmerkingen	
	Samenwerking en integraliteit	De AMO stemt in met het beleid en de aanpak t.a.v. samenwerking en integraliteit. Op lokaal niveau kan worden aangesloten op de integrale buurt- en wijkaanpak.	n.v.t.
	Ambities	De AMO stemt in met de geformuleerde ambities t.b.v. de pijler educatie. Opmerkingen en reacties n.a.v. dit onderwerp:	X1

		1. In veel situaties is het gebruik van het genotsmiddel vaak een van de weinige leuke “dingen” in het leven waaruit de betreffende jeugdigen hun voldoening halen. De AMO stemt in met de geformuleerde ambities t.b.v. de pijler signalering en ondersteu-ning. Het beleid en de aanpak sluit uitstekend aan op de lokale gemeentelijke visie sociaal domein. De AMO stemt in met de geformuleerde ambities t.b.v. de pijler sociale en fysieke omgeving Opmerkingen en reacties n.a.v. dit onderwerp: 2. Het belang van het creëren van een gezonde kind omgeving wordt onderschreven. 3. Een serieuze optie is het verbieden van het schenken van alcohol tijdens de activiteiten van en voor de jeugd van de vereniging. De AMO stemt in met de geformuleerde ambities t.b.v. de pijler regelgeving en handhaving. Opmerkingen en reacties n.a.v. dit onderwerp: 4. Het is belangrijk dat de verstrekkers van alcohol en andere middelen zich houden aan wet- en regelgeving. Een voldoende handhaving en controle is daarom belangrijk. Hierbij dient onderscheid gemaakt te worden in particuliere verstrekkers en gesubsidieerde verenigingen. 5. Het is belangrijk de gesubsidieerde verenigingen aan te spreken op de resultaten van de nalevingsonderzoeken en hier passende maatregelen aan te koppelen. Het belonen van een positief resultaat is hierbij een serieuze optie. 6. Het ontwikkelen van een individueel beloningsbeleid en -systeem voor jeugdigen lijkt lastig maar is eveneens een serieuze optie.	

Van	Onderdeel	Advies per onderdeel	Antwoordcode
Adviesraad Landgraaf	Algemene opmerkingen	1. M.b.t. de data-analyse: gebleken is dat er een toename is van het alcohol- en drugsgebruik. Hoe kan dit in het licht van alle preventieve en curatieve activiteiten die reeds eerder hebben plaatsgevonden. Toch wordt er gesproken over de huidige aanpak uitbreiden. Is veranderen van aanpak niet voor de hand liggender als aanpak onvoldoende resultaat oplevert? Zijn er innovatieve interventies die nog niet zijn ingezet? - Er mist een beeld van de afgelopen 10 jaar. De stijging sinds einde coronapandemie lijkt te verklaren door toename van momenten van samenzijn en afname controle ouders. De adviesraad vraagt zich af of de cijfers hetzelfde beeld zouden geven als er een ruimere periode inzichtelijk gemaakt wordt. Bepleit wordt om nu - en als basis - een nulmeting te houden, om op termijn te kunnen monitoren en bijsturen. - Er wordt telkens verwezen naar een veelheid aan bijlagen, wat de leesbaarheid van het document niet ten goede komt.	D1
	Beleidscontext en uitgangspunten	- Er is sprake van één, brede doelgroep. Specificeer hierin en benader elke doelgroep apart (taalgebruik; preventie-activiteiten, etc.). - Men wil zes-wekelijks een stand van zaken geven, maar sommige activiteiten hebben een langere (doorloop)tijd nodig om de uitwerkingen te kunnen monitoren voordat het effect meetbaar is. - Op welke termijn ligt het Uitvoeringsplan er? Het jaar 2024 is reeds grotendeels voorbij. - Welke bewezen effectieve interventies missen we mogelijk nog in de aanpak, en hoe kunnen deze geïntegreerd worden? Zijn er specifieke programma's of campagnes die overwogen moeten worden?	G1 O1 X1
	Data analyse	Geen opmerkingen	
	Samenwerking en integraliteit	Ook de kennis/expertise van ervaringsdeskundigen dient bij het plan betrokken te worden. -Wat is de meerwaarde van een handhavingsplan, als er in het GALA al zoveel overeenkomsten zijn? Geef duidelijk de meerwaarde aan in dit document. - Men gaat naar ouders en scholen toe die goede en natuurlijke partners zijn, maar voor de jeugd die vooral op straat leeft, wordt de jeugdzorg en het jongerenwerk als partner gemist. Ook dient meer ingezet te worden op de leraren, die een signaleringsfunctie hebben (b.v. het opleiden van leraren, inzet van hun kennis en ervaring). Men dient zich niet alleen op de	X1 S1 A1 R1

		leerling te richten. Partijen dienen gefaciliteerd te worden, b.v. op het gebied van scholing en trainingen.	
	Ambities	-Faciliteer de sociale omgeving van jongeren, zoals ouders en sporttrainers, met middelen en trainingen om vroegtijdig middelengebruik te herkennen en te begeleiden. “Herhaling”. - Preventie dient eerder/vroeger op de scholen plaats te vinden. Goede focusvragen - Gebruik subsidieverstrekking als middel om sportverenigingen te motiveren alcohol- en middelenbeleid te implementeren en naleving te verbeteren. - In het plan wordt sterk ingezet op preventie en voorlichting. De vraag is echter hoe men gaat handhaven. Bij controles: zet niet alleen in op boetes, maar beloon ook goed gedrag (stimuleringsbeleid).	X1 S1 Y1

Van	Onderdeel	Advies per onderdeel	Antwoordcode
Adviesraad Maastricht	Algemene opmerkingen	1. **Data-analyse**: Versterk de data-analyse door specifiek te verklaren waarom doelen uit het vorige plan niet zijn gehaald. Zorg ervoor dat deze analyses concreet en gedetailleerd zijn. 2. **Leeftijdsgrens**: Herzie de leeftijdsgrens van 18 jaar in het plan, aangezien deze arbitrair lijkt. Betrek deskundigen om te bepalen of deze grens aangepast moet worden. 3. **Vapes en Stimulerende Middelen**: Voeg aandacht toe voor het gebruik en de verkoop van vapes en stimulerende medicijnen, die momenteel ontbreken in het plan. 4. **Gamen en Gokken**: Overweeg om de effecten van gamen en gokken op jongeren op te nemen, aangezien deze ook verslavend kunnen zijn. 5. **Doelstellingen en Ambities**: Maak de doelstellingen concreter en kwantificeerbaar. Voeg bijvoorbeeld specifieke, meetbare doelen toe en geef een indicatie van de benodigde middelen voor de uitvoering. 6. **Samenwerking en Integraliteit**: Zorg voor een duidelijk overzicht en effectieve afstemming van de verschillende gezondheidsplannen en interventies om overlap en verwarring te voorkomen. 7. **Uitvoering**: Betrek de adviesraad bij het opstellen van het uitvoeringsplan en zorg ervoor dat concrete uitvoeringseisen en -middelen worden opgenomen. 8. **Ondersteuning en Regie**: Wees voorzichtig met de verwachting van eigen regie door jongeren en zorg ervoor dat het plan realistisch is over de mogelijkheden van de jongeren. 9. **Sportverenigingen en Vergunningverlening**: Duidelijk opnemen in het plan dat alle sportverenigingen een alcohol- en middelenbeleid moeten hebben en dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor vergunningverlening en handhaving	C1 M1 B1 E1 A1 T1 X1 A2
	Beleidscontext en uitgangspunten	Geen opmerkingen	
	Data analyse	Geen opmerkingen	
	Samenwerking en integraliteit	Geen opmerkingen	
	Ambities	Geen opmerkingen	

Van	Onderdeel	Advies per onderdeel	Antwoordcode
Adviesraad Sittard-Geleen	Algemene opmerkingen	1. Inleiding: Dit plan is een vervolg op het plan 2021 -2024. 2. Wij adviseren om in dit document te starten met het resultaat van wat het vorige plan concreet heeft opgeleverd. Dit is nu vermeld bij 3. Data-analyse. Ons advies is om te vermelden wat het eigen leerproces is geweest en wat dit kan betekenen voor de nieuwe periode. 3. De titel is: Preventie- en Handhavingsplan Jeugd & Middelen. 4. Wij constateren dat het woord “plan” in de titel niet strookt met de inhoud van het document. De inhoud bestaat niet uit een plan zoals een projectplan of uitvoeringsplan. Noch is vermeld wat het plan concreet zou moeten opleveren. 5. Vermeld is “Het uitvoeringplan wordt na goedkeuring van dit document beschreven.” Dat is een gemiste kans wanneer men uitgaat van de concreetheid van een dergelijk plan. Hoewel de beschreven ambities als basis kunnen worden beschouwd en dus zeer belangrijk zijn gaat het in de praktijk om de uitvoering. Het advies is om dit uitvoeringsplan gelijktijdig aan te bieden met dit document. 6. Partners. Het advies is om ook de wetenschappelijke instituten in onze regio als de Universiteit Maastricht en Hogeschool Zuyd te betrekken bij de aanpak. Zij staan niet genoemd bij de partners. Zij hebben uitgebreide kennis over gedrag en gedragsverandering van mensen. 7. Pag. 2 laatste alinea: “om te zorgen dat het plan uitgevoerd wordt …. 6-wekelijks de stand van zaken te bespreken……” De intentie om regelmatig te evalueren spreekt ons zeer aan. Bijzonder is echter dat de evaluatiemomenten worden gepland zonder dat er een concreet plan ligt. Het advies is om eerst een uitvoeringsplan te schrijven en daar de evaluatieperiodes aan te koppelen.	C1 O1 A1 G1
	Beleidscontext en uitgangspunten	1. “Het accent van dit plan ligt nadrukkelijk op jongeren tot 18 jaar.” Gelet op de invloed bij middelengebruik door hun omgeving adviseren wij om in het uitvoeringsplan nog meer nadruk te leggen op die omgeving in het bijzonder de thuisomgeving. 2. Preventie en Handhaving zijn de sleutelbegrippen in de aanpak. De vraag hierbij is: hoe dit past dit bij het gedoogbeleid van de overheid? Iedereen kent voorbeelden van de uitwassen van dit gedoogbeleid in zijn eigen woon- en leefomgeving. Hierdoor is er voor velen een acceptatie van die situatie ontstaan. Wij zijn dan ook blij dat naast de focus op jongeren ook hun omgeving de aandacht krijgt. Wij adviseren dan om zoveel mogelijk mensen en organisaties bij dit project te betrekken. Zodat het voor iedereen merkbaar is dat er iets gebeurd. In bijlage II Effectieve interventies: In feite wordt hier promotie gemaakt voor het IVZ. Voor wie is dit bedoeld? Het advies is om te beschrijven wat zij in onze regio concreet gaan doen!	M1 A1 Y1

	Data analyse	Geen opmerkingen	
	Samenwerking en integraliteit	Vanuit het oogpunt van integraliteit wordt de koppeling met Regionaal Gezondheidsbeleid door ons toegejuicht. Wij adviseren om dit ook bij de uitvoeringsplannen te doen zodat er één uitvoeringsplan komt.	O1
	Ambities	1. De geformuleerde ambities 2025-2028 zijn belangrijke opgaven om te realiseren. 2. Om deze te kunnen realiseren is echter, zoals we eerder hebben vermeld, een uitvoeringsplan noodzakelijk. Daarin kunnen de vermelde acties en focusvragen prima worden aangevuld met de uitgangssituatie per onderwerp en de te bereiken doelen. 3. Omdat de meeste acties kwantitatief van aard zijn wordt geadviseerd om deze toch meetbaar te maken. 4. Gelet op de totale looptijd van dit plan, 4 jaren, adviseren wij om tussendoelen per jaar te stellen.	E1 X1

Van	Onderdeel	Advies per onderdeel	Antwoordcode
Adviesraad Stein	Algemene opmerkingen	• Duidelijke inleiding en goed dat er een focusverbreding wordt toegepast. Sterk dat er 6-wekelijks bijgestuurd kan worden in het plan, indien dit noodzakelijk is. Verdere geen op- of aanmerkingen. • Een lijst met definities en afkortingen zou het lezen van het document verhelderen. • In de laatste zin van 1.1. mist een eventuele additie van het sociale domein (waaronder Jeugd, WMO, participatie) naast de volksgezondheid en het veiligheidsdomen.	Y1
	Beleidscontext en uitgangspunten	Geen opmerkingen	
	Data analyse	Geen opmerkingen	
	Samenwerking en integraliteit	• Bij de samenwerking mist als pivotale partner het zogenaamde 'voorveld' zoals de jongerenwerkers. Deze professionals kunnen op een laagdrempelige wijze in contact komen met jongeren waarbij zij de situatie van de jongere meer holistisch kunnen bezien en vanuit hier schakelen. • Ook de meer integrale samenwerking tussen basis- en voortgezet onderwijs, de jongerenwerker en gemeente (sociaal en veiligheidsdomein) op casusniveau en groepsproblematiek ontbreekt. • Worden adviesraden in het vervolgtraject en de verdere uitvoering nog betrokken (ter informatie of advisering)?	A1 B3
	Ambities	• De definiëring "gebruikers van middelengebruik" is niet duidelijk. • Niet-gebruikers kunnen eventueel getriggerd worden door voorlichting om toch te gaan gebruiken. Echter dient ook aandacht aan niet-gebruikers besteed te worden om te voorkomen dat zij alsnog gaan gebruiken. Derhalve dienen ook zij bereikt te worden in de voorlichting. • Wellicht meer nuancering in eigen regie, zelf regie (zelf beslissen) en zelfredzaamheid (zelf doen) waarbij op juist de laatste term wordt ingezet. • Naast preventie mist hier de repressie bij de twee slechtste typen nalevers (horeca en cafetaria). Toezicht en handhaving is hier tevens gewenst. Een subsidiebeschikking dient alleen daar verstrekt te worden waar middelengebruik voor jongeren onder de 18 jaar een verbod kent, matig middelengebruik bij jongeren zou niet gewenst moeten zijn. • Aanvragers van Exploitatievergunningen icm Alcoholwet in het beging van aanvraag al meenemen in het gesprek bij preventie van jongeren en alcohol. Voorwaarden stellen aan verstrekken van vergunningen en subsidies.	M1 S1 M1 X1 E4

Van	Onderdeel	Advies per onderdeel	Antwoordcode
Adviesraad Vaals	Algemene opmerkingen	• De ASD vindt het een goede ontwikkeling dat het hele plan uitgebreid is naar het bredere middelengebruik. • Wat kunnen ouders en scholen doen om ervoor te zorgen dat jongeren van hun ouders en vrienden minder alcohol krijgen? Wat kunnen gemeenten hierin betekenen? • Belangrijk om de gezondheidseffecten en kennis te verbreden bij “alle”ouders. Met “alle” ouders bedoel ik de ouders van gebruikers maar ook van niet-gebruikers. • Het taalgebruik in dit plan is niet echt gemakkelijk. Er moet goed op gelet worden dat er in publicaties en communicatie naar “het publiek” écht eenvoudige en goed begrijpbare taal wordt gebezigd. • Aandacht voor de rol van de politie; ter preventie en handhaving meer politie in een internationale grensgemeente als Vaals. Een goede wijkagent een wereld van verschil kan maken in een buurt, in een wijk of dorp. Die persoon moet veel laagdrempeliger en toegankelijker te bereiken zijn en gemakkelijk en toegankelijk aanspreekbaar. • Hoewel de doelgroep ouderen / niet (meer) werkenden buiten de scope van het plan valt, wordt geadviseerd hier ook aandacht aan te besteden als het gaat om preventie van alcohol/middelengebruik. Hiervan is bekend dat deze groep vaker alcohol gebruikt. Reden is vaak dat men geen (zinvolle) daginvulling meer heeft. Deze groep kan bereikt worden via de aanpak WijVaals. • Aandacht voor specifieke kenmerken en problematiek bij jeugdigen in de gemeente Vaals, mogelijke oorzaken (welke rol speelt de grensligging) en welke effecten dit heeft in en op de gemeente.	S1 K1 M1 Y1
	Beleidscontext en uitgangspunten	Geen opmerkingen	
	Data analyse	• De cijfers zijn verontrustend. Zou die enorme toename een gevolg kunnen zijn van een andere manier van registreren van die alcohol geregistreerde excessen? Of is dit echt een toename? • Indien dit laatste dan bevestigt dit de noodzaak tot actie. Geadviseerd wordt dit nader te duiden.	N1
	Samenwerking en integraliteit	Hierbij nogmaals het advies om voorlichting over de gezondheidseffecten te verzorgen en zo de kennis hierover te verbreden bij ouders. De manier waarop dit gebeurt moet aansluiten bij de schaal en de kenmerken van de gemeente en haar inwoners.	S1

	Ambities	• Geef voorlichting aan alle jongeren, gebruikers en niet-gebruikers zodat echt iedereen bewust wordt van de gevaren ervan. De adviesraad heeft niet de kennis in welke levensfase dit gestart zou moeten worden. Maar zodanig dat het preventieve effect het grootst is. • Advies: een suggestie is om hier in eerste instantie ervaringsdeskundigen in te zetten. Geen ambtenaren, professionals. Die kunnen later, alsnog, bij behoefte of noodzaak, ingeschakeld worden. We wijzen graag op de succesvolle gesprekken in de gemeente Vaals met ervaringsdeskundigen op het gebied van psychische kwetsbaarheid. Deze hebben we vanuit de adviesraad geïnitieerd. Deze aanpak is voor inwoners, uitvoerende professionals en beleidsmakers helpend om tot effectieve aanpakken te komen vanuit het perspectief van de inwoner. • Uit de stukken meent de adviesraad op te maken dat dat (standaard) voorlichting van ouders effectiever zal zijn dan deze standaard voorlichting aan de kinderen zelf! • Advies: formeer met alle gemeentes samen een team dat in alle gemeentes, een of meerdere malen, op veel plaatselijke locaties (schoolaula, gemeentehuis, zaaltje), goede voorlichting geeft. Niet te lang, 90 minuten, koffie, discussie, napraten, vragen beantwoorden, afsluiten. Nb !! geef foldertje mee met belangrijke contactmogelijkheden voor verdere vragen, advies en directe hulp. • Met betrekking tot het handhaven kijkt de adviesraad naar de verkooppunten van alcohol. Het advies is hier om direct te reageren bij de constatering dat er alcohol aan minderjarigen wordt verkocht. Dat kan collectief: stuur en brief naar deze hele groep; supermarkten, sportkantines, cafetaria, horecagelegenheden enzovoort. Met daarin dat de resultaten van de testkopers zeer bedroevend zijn en men wil er van overheidswege op wijzen welke sancties er kunnen worden toegepast, namelijk …. Nog sterker zou zijn de “betrapten” hierover te bellen en een mondelijke waarschuwing te geven en de brief alvast aan te kondigen. Eerste en enige waarschuwing … anders sanctie	S1 X1

Van	Onderdeel	Advies per onderdeel	Antwoordcode
Notitie: Het advies is in PDF aangeleverd waardoor advies handmatig geanalyseerd moest worden, daarom ontbreken de markeringen onderstaand. Dit laat onverlet dat onderstaand advies geanalyseerd is en de onderdelen gekoppeld zijn aan de antwoordcodes.			
Adviesraad Valkenburg aan de Geul	Algemene opmerkingen	1. Wat betreft het Preventie- en Handhavingsplan Jeugd en Middelen 2025-2028. Het is een lijvig stuk, wel een wat theoretisch verhaal, het doel van deze notitie wordt niet helemaal duidelijk. Misschien wordt dat later duidelijk als ook het Plan van Aanpak volgt zoals vermeld wordt in het stuk? We worden graag bij de uitvoering hiervan betrokken. 2. Niet duidelijk wordt voor wie de notitie geldt, dat wil zeggen tot en met welke leeftijd. Er wordt gesproken over t/m 18, 21, 23 en 27 jaar. En: wie zijn de belanghebbenden (stakeholders). 3. Het lijkt ons bovendien belangrijk een lokale pagina over de gemeente Valkenburg toe te voegen en daar de belanghebbenden bij te betrekken (verenigingen, scholen, jeugdwerkers en de jeugdcentra, in het kort te investeren in werkers die dicht bij de mensen staan). Ook daar praten we graag over mee. 4. Het is niet duidelijk hoe we de SWOT-analyse (bijlage VII, blz 19 t/m 22) moeten lezen. Staat in de linker kolom een verklaring (statement) en in de rechter de uitvoering? Wil je ons dat laten weten?	E1 A1 M1 G1 C1 B1 U1 V1

			Het Preventie- en Handhavingsplan van de zestien Zuid-Limburgse gemeenten kan een belangrijke stap zijn in de gezamenlijke strijd tegen middelengebruik onder jongeren. De focus op integrale samenwerking tussen gemeenten, instanties en andere betrokken partijen kan aansluiten bij de reeds ingezette koers. Echter, het plan is te algemeen, een opsomming van de nu al werkende interventies en preventie. Het wordt niet duidelijk hoe bijvoorbeeld de 6-wekelijkse stand van zaken en bijsturing in punt 1.3 wordt opgepakt. Door wie wordt dit gedaan en hoe wordt het ingevoerd? Alles wordt richting uitvoeringsplan gedirigeerd. Het uitvoeringsplan wordt een separaat traject genoemd met expertise van professionals en de doelgroep. Het lijkt beter dat het een verlengde wordt van voorliggend plan en dat het geen separaat traject wordt. Dit vraagt om een grondige herziening van de strategieën en in het uitvoeringsplan een meer concrete aanpak in de komende jaren. Het concept Preventie- en Handhavingsplan Jeugd & Middelen 2025-2028 is een vervolg op het Regionale Preventie- en Handhavingsplan Jeugd en Alcohol 2021-2024. Een belangrijk verschil tussen het vorige beleidsplan en voorliggende beleidsplan is de focusverbreding naar (overmatig) middelengebruik. Wij missen in het plan echter het verkopen en het gebruik van vapes en 'stimulerende medicijnen'. En ook is de Adviesraad van mening dat gamen en gokken ook verslavende gevolgen kunnen hebben, maar dat deze (nog) niet opgenomen zijn in het preventie en handhavingsplan. De ASD vraagt hier dringend aandacht voor. De toename van jongeren met schulden zullen ook in dit plan moeten worden opgenomen. Uit de data analyse in 3 blijkt, dat de gestelde doelen van het preventie- en handhavingsplan 2021-2024 niet zijn gehaald. Er wordt geen verklaring voor gegeven. Daarbij komen deze conclusies ook niet terug in de doelstellingen van het nieuwe plan. Het is prima en een verbetering t.o.v. andere plannen en dat er data over de afgelopen periode beschikbaar zijn, maar de titel van het hoofdstuk 'data-analyse' dekt nog niet de lading. Wij komen er in ons advies nog op terug. Het is niet duidelijk hoe de SWOT analyse (bijlage VII, blz. 19 t/m 22) gelezen moet worden. Staat in de linker kolom een verklaring/titel en in de rechter de bespreking of de uitvoering? Op deze manier is het wel erg omslachtig en ons inziens daardoor onduidelijk.		

Slotopmerkingen

Om de effectiviteit van het plan te waarborgen, is het cruciaal dat er voldoende middelen en professionals beschikbaar zijn voor de uitvoering. Niet duidelijk is of er op dit moment voldoende middelen ter beschikking zijn, omdat de vier pijlers immers al lopen. Het is van belang dat voor deze vier pijlers een continue langdurige geldstroom wordt gewaarborgd. Immers dan is er voor de uitvoering voldoende tijd om de effectiviteit te kunnen realiseren. Terecht wordt gewezen op het werk van verschillende instanties waaronder de GGD, Mondriaan en het RIVM waar een duidelijke visie is met name op preventie van de verschillende vormen van verslaving. Hoe wordt de samenwerking met deze instanties op lokaal niveau vormgegeven om versnippering te voorkomen zoals nu al te vaak gebeurt in de jeugdzorg? Wij adviseren nogmaals (zie ook hierboven onder 3.) hiervoor een coördinator aan te stellen.

De huidige krapte bij instanties zoals de GGD en Mondriaan vormen een risico dat tijdig moet worden aangepakt. Het is daarnaast van groot belang dat de – te evalueren – uitvoering van het plan, niet alleen gericht is op het behalen van korte termijn doelen, maar ook op het duurzaam veranderen van de houding en het gedrag van jongeren ten opzichte van middelengebruik.

Een en ander zal resulteren in een regionaal uitvoeringsplan. Bij de opstelling daarvan, wil de ASD graag betrokken worden bij de te formuleren concrete doelen in Valkenburg gelet op het grote belang voor de doelgroep die het betreft.

En het is aan te raden om in het regionale uitvoeringsplan per gemeente apart een lokale pagina toe te voegen en daar de belanghebbenden bij te betrekken (verenigingen, scholen, jeugdwerkers en jeugdcentra, in het kort te investeren in werkers die dicht bij de mensen staan). Er zal immers bij hen een grote opdracht komen te liggen in het kader van de preventie.

	Beleidscontext en uitgangspunten	**Beleidscontext en uitgangspunten** Ofschoon het huidige plan voortbouwt op eerdere ingezette initiatieven, is het naar de overtuiging van de ASD noodzakelijk de aanpak verder te specificeren. Immers de landelijke regulering legt de hoofdlijnen vast. De vier pijlers die in het plan staan worden al zeer geruime tijd (jaren) regionaal ingezet. Het is te verdedigen dat deze vier pijlers gehandhaafd blijven. Het laat voldoende ruimte voor regionale invulling, vooral op het gebied van handhaving en preventie. Wij adviseren ten aanzien van: *Strikte naleving van wetgeving*: het is essentieel dat de naleving van de Alcoholwet, Opiumwet, en Tabaks- en Rookwarenwet strikter wordt gehandhaafd. Dit geldt ook voor de naleving van gemeentelijke verordeningen (Apv's), die mogelijk aangepast moeten worden om beter aan te sluiten bij de lokale behoeften. *Educatie en preventie*: scholen moeten een centrale rol spelen in de preventie van middelengebruik. Dit betekent dat programma's zoals bijvoorbeeld die van het Trimbos-instituut, gericht op educatie, signaleren en begeleiden, volledig geïntegreerd moeten worden in het curriculum. Verder moet het aanbod van de IVZ-instelling in Zuid-Limburg uitgebreid worden om ook andere verslavingsproblematieken, zoals gamen en het gebruik van lachgas, aan te pakken. Voorts zou het nadrukkelijke, maar arbitraire, accent op jongeren tot 18 jaar nog eens kritisch moeten worden heroverwogen, beter aansluitend bij de inhoud van het plan. Want het wordt niet duidelijk voor wie de notitie geldt, dat wil zeggen tot en met welke leeftijd. Er wordt gesproken over t/m 18, 21, 23 en 27 jaar. Verder ligt het accent terecht op effectieve interventies. Maar dan moet er wel een relatie gelegd worden tussen de oorzaken van de tegenvallende resultaten van het vorige beleidsplan en de nu gekozen interventies. Dit wordt niet duidelijk in dit plan (zie ook onze opmerkingen bij de data-analyse).	X1 S1 M1 A2 B2

	Data analyse	Geen opmerkingen	
	Samenwerking en integraliteit	**Samenwerking en integraliteit** De ambitie om in 2030 de gezondheidsachterstanden ten opzichte van het landelijk gemiddelde in te lopen, vereist een robuuste, regionale samenwerking. Het document refereert aan de beleidsnota "Zuid Springt eruit" en het programma Trendbreuk, die beide gericht zijn op een regionale aanpak en de GALA initiatieven, kortom op een meer integrale aanpak. Het is belangrijk hierbij ook de Euregio te betrekken bij onderwerpen waar dit nodig is (bijvoorbeeld de drugshandel, om de verkoop van illegaal vuurwerk maar niet te noemen). *Betrokkenheid van jongeren*: er moet meer gedaan worden om de doelgroep – de jongeren zelf – te betrekken bij de beleidsvorming. Hun inbreng is essentieel om een effectieve en realistische aanpak te ontwikkelen. *Coördinatie en centralisatie*: de oprichting van een centraal 'steunpunt', waar alle betrokken partijen vertegenwoordigd zijn, kan de samenwerking en de effectiviteit van de uitvoering aanzienlijk verbeteren. Verder zijn wij zeer positief over de poging om de verschillende gezondheidsplannen integraal te verknopen (hoofdstuk 4): trendbreuk, gezondheidsnota, GALA, IZA, JOGG. Maar hier dreigt wel het probleem van de bomen en het bos. Wie heeft hier nog het overzicht. Het advies van de ASD is om hiervoor een coördinator aan te stellen. Het is belangrijk om hiervoor aandacht te hebben in het uitvoeringsplan.	X1

	Ambities	**Ambities (4 pijlers)** De vier pijlers in het plan vormen weliswaar een solide basis, maar zijn te algemeen verwoord: deze moeten verder uitgewerkt worden in een concreet uitvoeringsplan. Het is belangrijk dat doelen niet alleen SMART (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch, Tijdgebonden) zijn, maar ook dat er een duidelijke monitoring- en evaluatiestrategie wordt opgezet. *Meetbare doelen*: stel duidelijke doorbraakdoelen vast voor een periode van drie jaar, met bijbehorende (bij voorkeur kwantitatieve) effect-Kpi's (Kritische prestatie indicatoren) om de voortgang te meten. *Uitbreiding naar basisscholen*: naast middelbare scholen moeten ook basisscholen betrokken worden bij de preventie van middelengebruik. Voor de basisscholen is het belangrijk vroeg met voorlichting, dus preventie te beginnen, voor de middelbare scholen is het hierbij van belang naast preventie ook vroeg met interventie te beginnen. Vroege interventie is immers cruciaal om langdurige gedragsverandering te kunnen realiseren. *Alternatieven voor middelengebruik*: het plan moet niet alleen focussen op verbod en beperking, maar ook op het benadrukken en aanbieden van gezonde alternatieven voor jongeren. Wij adviseren om als doelstelling te formuleren dat alle sportverenigingen een alcohol- en middelenbeleid hebben en dat men zich hieraan houdt. De gemeenten hebben hier een specifieke taak: vergunningverlening en handhaving: neem die taak op in het uitvoeringsplan en maak er ook werk van.	E1 S1 T1

Q&A Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd en Middelen 2025-2028

Algemeen		
Code beantwoording	**Antwoord moet volgende aandachtspunten bevatten**	**Antwoordformulering**
A1	Zijn en worden de genoemde partijen (De doelgroep, de wetenschappelijke instituten (UM en Zuyd Hogeschool), handhaving, de adviesraden, de GGZ, jeugdzorg, ervaringsdeskundigen, en het basis en voortgezet onderwijs) voldoende betrokken bij het opstellen van het beleidsplan preventie en handhaving en het uitvoeringsplan?	GGZ (Mondriaan) en jeugdzorg (jeugdconsulten), welzijnswerk (jongerenwerk) en ervaringsdeskundigen zijn reeds betrokken bij totstandkoming van beleidsplan preventie en handhaving en zullen ook bij het uitvoeringsplan betrokken worden. Alle organisaties en mensen uitnodigen is onmogelijk. We hebben geprobeerd om alle relevante grote organisaties te betrekken om op die manier breed draagvlak te creëren en tegelijkertijd een werkbare situatie te houden. Betrokken organisaties hebben ook een informerende rol richting kleinere organisaties die ook relevant zijn maar niet direct betrokken. Naarmate je steeds meer richting uitvoering gaat zullen steeds meer organisaties en mensen betrokken worden. Basisonderwijs betrekken we niet bij de totstandkoming van het uitvoeringsplan, omdat aandacht voor het thema bij deze leeftijd averechts werkt. Zie advies Trimbos. Het beleidsplan preventie en handhaving wordt uitgewerkt in een uitvoeringsplan. Uw advies om de doelgroep, wetenschappelijke instituten en adviesraden hierbij te betrekken wordt opgevolgd bij het opstellen van het uitvoeringsplan. Denk hierbij aan het meedenken van jongeren bij interventies.
B1	In het beleidsplan preventie en handhaving worden de volgende aspecten gemist: Stimulerende medicijnen, multiproblematiek, gamen, gokken en mentale gezondheid.	Het beleidsplan preventie en handhaving gaat over middelengebruik. Gamen en gokken heeft zeker verslavende gevolgen maar het zijn geen middelen. Wettelijk hoeven we slechts een beleidsplan voor alcohol te maken. We breiden nu uit naar middelen, maar uitbreiding vraagt wel duidelijke afbakening. Overigens hebben onze onderwijs-, ggz- en welzijnspartners aandacht voor dit thema. Waar nodig verbinden we hier uiteraard mee. Stimulerende medicijnen behoren in dit beleidsplan preventie en handhaving tot de soorten drugs die benoemd staan in bijlage 1. Deze worden dus meegenomen in dit beleidsplan preventie en handhaving. In het beleidsplan preventie en handhaving staat dat vapen wordt meegenomen onder roken.
C1	In het vorige beleidsplan preventie en handhaving zijn gezette doelen niet behaald. We missen hierin de verklaring.	We constateren dat de doelstellingen van het vorige beleidsplan preventie en handhaving niet gehaald zijn, mogelijke verklaringen hiervoor zijn: - Er was geen Zuid-Limburgs uitvoeringsplan, waardoor er een versnipperde inzet heeft plaatsgevonden.

	Worden deze gegevens meegenomen in het opstellen van de nieuwe doelen voor het huidige beleidsplan preventie en handhaving?	- Er zijn grote landelijke ontwikkelingen geweest die buiten onze invloed als gemeente lag zoals, Corona, sociale mediagebruik, maatschappelijke problematiek (milieu/ woningtekort) etc., Dit maakt de jeugd ontvankelijker voor middelengebruik. - Verdiepende analyse van de resultaten van de monitorgegevens laten zien dat de omgeving van jongeren een belangrijke rol speelt in de verkrijgbaarheid van alcohol. Verkrijgbaarheid van alcohol via ouders (48%) vraagt om een lange termijnvisie omdat het veranderen van een norm en de-normalisatie tijd kost. Hier hebben wij geleerde lessen uitgehaald die wij in dit beleidsplan preventie en handhaving gaan verwerken: - We gaan werken vanuit een SWOT-analyse. Hierbij zal de nadruk leggen op Evidence Based interventies en een data gedreven aanpak. - We hebben een bredere groep samenwerkingspartners betrokken bij de totstandkoming van het beleidsplan preventie en handhaving en gaan dit ook doen bij het opstellen van het uitvoeringsplan. - Tot slot zal er een regionaal uitvoeringsplan komen, die zal aanzetten tot concrete acties om de problematiek aan te pakken. - We hebben het beleidsplan preventie en handhaving uitgebreid naar middelengebruik.
D1	De titel 'Data-analyse' dekt niet de lading. Verzoek om deze aan te passen en om te schrijven naar een nieuwe/veranderende aanpak.	De titel 'Data-analyse' is inmiddels aangepast naar 'Trends & ontwikkelingen'.
E1	Verzoek om de ambities steviger en evalueer-baar te maken (SMART).	We hebben de ambities steviger neergezet. Verder zijn de ambities en doelen gekoppeld aan de kritieke prestatie indicatoren, dit zorgt ervoor dat ze beter te evalueren zijn.
F1	Is er in het regionale uitvoeringsplan ruimte overgelaten voor lokale inzet?	Het uitvoeringsplan zal regionaal worden opgesteld, er zal echter wel ruimte blijven voor lokale inzet. Tevens zal er in het uitvoeringsplan rekening gehouden worden met de reeds ingekochte diensten bij verschillende samenwerkingspartners per gemeente.
G1	Ons lijkt het 6 – wekelijks bespreken van beleidsplan preventie en handhaving te	Het beleidsplan preventie en handhaving zal halfjaarlijks- of jaarlijks met samenwerkende partners besproken worden. De 6-wekelijkse bespreking zal bedoeld zijn voor evaluatie en monitoring van het beleidsplan preventie en handhaving met de regionale werkgroep Jeugd & Middelen.

	ambitieus, kunnen jullie beschrijven wat er dan besproken wordt.	
H1	Het is bekend dat middelengebruik kan leiden tot crimineelgedrag. Op welke wijze gaan jullie hier aandacht aan besteden en worden hiervoor dan de juiste mensen betrokken? Bijvoorbeeld beleidsmensen van openbare orde en veiligheid.	Bij het opstellen van het uitvoeringsplan zullen wij, net als bij de opstelling van dit beleidsplan preventie en handhaving, onder andere beleidsmensen van openbare orde en veiligheid betrekken.
I1	Kunnen jullie de link tussen alcohol en drugspreventie nader toelichten	De combinatie alcohol- en drugs komt inderdaad steeds vaker voor en is nog schadelijker voor de gezondheid. Dit onderbouwt dan ook onze focusverbreding naar middelgebruik zoals beschreven in het beleidsplan preventie en handhaving
J1	Wat is de rol van drankreclame en media in dit beleidsplan preventie en handhaving?	De rol die media en commerciële partijen (lees ook reclamebureaus) kunnen vervullen bij de preventie van middelengebruik wordt nader onderzocht bij de totstandkoming van het uitvoeringsplan. Dit zullen we hierin meenemen.
K1	Op welke wijze wordt in het beleidsplan preventie en handhaving de ondersteuning voor het OM en de politie beschreven? Is er ook aandacht voor de manier waarop we wijkagenten laagdrempelig kunnen inzetten?	Er zijn diverse vragen/opmerkingen binnengekomen over de samenwerking tussen gemeente en politie. Deze vragen/opmerkingen zijn voorgelegd en beantwoord door een operationeel specialist van de politie-eenheid Limburg. Vanuit de politie wordt beschreven dat drugspreventie een rol is voor de gemeente, waar handhaven en opsporen een politietaak is. Wat betreft de overige taken van de politie wordt door de politie aangegeven dat de politie zich de laatste jaren steeds meer is gaan focussen op de primaire politietaak. Ze geven hierbij aan in tegenstelling tot veel andere ketenpartners 24/7 bereikbaar en inzetbaar te zijn. Vanuit rolzuiverheid is het dan ook belangrijk dat iedere ketenpartner zijn eigen verantwoordelijkheid neemt op de verschillende onderwerpen, thema's, aanpakken enzovoort. De politie geeft aan dat dit niet betekent dat de politie niet wil of kan inzetten op preventie, maar hierbij samenwerken essentieel is om te komen tot een goed resultaat.

		Tot slot, met betrekking tot de rol van de wijkagent wordt door de politie geen onderscheid gemaakt t.a.v. (grens) gemeenten. De context van het werkgebied vraagt om maatwerk. In een grensgemeente met drugsoverlast vraagt dit dus bijvoorbeeld weer wat anders in het werk als in gemeente met een horecagebied. In het kader van uniformiteit wordt door de politie de toelichting gebruikt, zoals die op de website van de politie staat. *"De wijkagent is een ervaren politieagent. Samen met zijn collega's van het basisteam, zoals surveillanten en rechercheurs werkt hij aan een veilige wijk door handhaving en opsporing. Vaak is de wijkagent een eerste aanspreekpunt in de wijk en een bekend gezicht. Hij kent veel inwoners en ondernemers en spreekt regelmatig met hen. Door al die contacten weet hij wat er speelt in de wijk en kan hij in een vroeg stadium problemen oplossen en liever nog, voorkomen. Veel wijkagenten zoeken actief contact met de inwoners van hun wijk en hebben bijvoorbeeld een spreekuur of werken regelmatig op een centrale plek in de wijk. De samenleving digitaliseert en vraagt om een politie die waakzaam en dienstbaar is in de fysieke wereld en de digitale wereld. Veel wijkagenten zijn daarom actief op sociale media en kunnen via deze platforms zien wat er speelt, hebben er contact met inwoners en geven inzicht in hun werk.* *Sommige problemen kan een wijkagent zelf oplossen door met inwoners of ondernemers in gesprek te gaan. Maar soms gaat het om iets dat niet (alleen) voor de politie, maar voor de gemeente of bijvoorbeeld een woningbouwvereniging is. De wijkagent kan dan doorverwijzen naar hulpverlening of organisaties zoals buurtbemiddeling. De wijkagent zit regelmatig met de gemeente, woningbouwverenigingen en andere instanties om de tafel. Zo weten alle partijen wat er aan de hand is. Samen met u zorgen zij voor de veiligheid in uw wijk of buurt."*
L1	De sociale cohesie is de samenhang in de maatschappij. Deze veranderd, hoe wordt hierop ingespeeld? Worden nieuwe stoffen (NPS) ook meegenomen in het beleidsplan preventie en handhaving en uitvoeringsplan?	Wij begrijpen uw reactie. Daarom gaan we met experts in op de laatste stand van zaken, trends en ontwikkelingen die wij zien. Wij laten ons in het huidige beleidsplan preventie en handhaving en in het nog te ontwikkelen uitvoeringsplan door experts adviseren en werken risico gestuurd daar waar de nood het hoogst is. De trends en ontwikkelingen in de maatschappij en de sociale cohesie worden meegenomen in het uitvoeringsplan door samen te werken met experts en de doelgroep.

		Met betrekking tot het aanbod nieuwe drugs (onder andere Nieuwe Psychoactieve Stoffen, hierna NPS, realiseren wij ons dat dit zich in een rap tempo ontwikkeld. Dit maakt het onmogelijk om in dit beleidsplan preventie en handhaving een totaaloverzicht te schetsen van alle middelen op de markt. Binnen het huidige beleidsplan preventie en handhaving en het nog te ontwikkelen uitvoeringsplan zijn we ons hier bewust van. Zodoende betreft bijlage 1 een aanpasbaar overzicht van soorten middelen die zijn aangeleverd door het Trimbos Instituut. Dit overzicht geeft weer wat we momenteel weten, maar de situatie veranderd voortdurend naarmate nieuwe middelen op de markt komen en gebruikspatronen verschuiven. Hier houden wij in het uitvoeringsplan rekening mee.
M1	Waarom is er gekozen voor deze doelgroep en bijvoorbeeld niet voor ouderen of senioren? Wat wordt er bedoelt met de eigen regie van de jongeren? Is dit realistisch? Hoe hangt dit samen met de zelfredzaamheid? Verzoek om de grens van 18 jaar nog eens kritisch te bekijken.	In het huidige beleidsplan preventie en handhaving focussen we ons op leeftijdgrens 18 jaar, omdat dit onze wettelijke verplichting betreft. Echter weten we vanuit onderzoek dat de hersenen van de jeugd t/m 23 jaar nog volop in ontwikkeling zijn en dat vroegtijdig alcohol- en middelengebruik hier schade ten gevolge kan hebben. Op termijn overwegen we om de leeftijdsgrens van ons middelenbeleid uit te breiden tot aan 23 jaar. Dit zou dan vooral betrekking hebben op voorlichting, aangezien gebruikers vanaf 18 jaar volwassen zijn. Aangezien we dit beleidsplan preventie en handhaving al uitbreiden van alcohol naar middelengebruik, willen we een verdere uitbreiding in leeftijd pas in een later beleidsplan preventie en handhaving overwegen, om nu niet te veel hooi op onze vork te nemen. Het is belangrijk dat jongeren goede en verantwoorde keuzes kunnen maken ten aanzien van middelengebruik. Vandaar dat we inzetten op dat jongeren hun eigen regie kunnen voeren. Daarnaast zijn er opmerkingen gemaakt over de onduidelijk van deze leeftijdsgrens in het gehele beleidsplan preventie en handhaving Deze onduidelijkheden zijn in het nieuwe beleidsplan tekstueel verduidelijkt. Tot slot worden de suggesties om nadrukkelijk te focussen op de (thuis)omgeving van deze doelgroep meegenomen in het uitvoeringsplan.
N1	De cijfers vanuit Bureau HALT en de GGD zijn verontrustend. Is er sprake van een 0-meting of is dit een mogelijkheid om dit opnieuw te doen?	Er zijn opmerkingen geplaatst over de verontrustende cijfers. Deze opmerkingen hebben wij voorgelegd aan GGD Zuid Limburg en stichting Halt. Zij formuleren het volgende antwoord: Een kanttekening die we willen plaatsen bij deze opmerking is dat het aantal Halt-verwijzingen afhankelijk is van verschillende factoren, waardoor nooit direct de conclusie kan worden getrokken dat alcohol-/middelengebruik afneemt of toeneemt;

	Zou die enorme toename een gevolg kunnen zijn van een andere manier van registreren van die alcohol geregistreerde excessen? Of is dit echt een toename? Indien dit laatste dan bevestigt dit de noodzaak tot actie. Geadviseerd wordt dit nader te duiden.	Om een voorbeeld te noemen: het aantal Halt-verwijzingen is afhankelijk van de inzet en capaciteit van onze verwijzers; Daar waar er minder wordt ingezet op toezicht en handhaving van alcohol-/middelengebruik onder jongeren, bijvoorbeeld vanwege onderbezetting of omdat prioriteiten elders liggen, worden er uiteraard ook minder jongeren naar Halt verwezen; Maar het aantal Halt-verwijzingen is ook afhankelijk van een hoop andere factoren. Bijvoorbeeld of er wel of geen Halt-loket gefinancierd wordt (dit wordt namelijk lang niet altijd ingezet), de timing, het weer, etc. Kortom, enkel uit het aantal Halt verwijzingen valt niet direct op te maken of alcohol – en middelengebruik ook daadwerkelijk is toegenomen.
O1	Waarom is er niet voor gekozen om het uitvoeringsplan gelijktijdig aan te bieden met beleidsplan preventie en handhaving?	De beleidsperiode van dit beleidsplan preventie en handhaving loopt van 2025 tot 2028. Wij streven ernaar om het beleidsplan preventie en handhaving daarom voor 2025 door alle gemeenteraden vast te stellen, aangezien dit een wettelijke taak is. Na vaststelling in de verschillende gemeenteraden, kan er gestart worden met het opstellen van het uitvoeringsplan. Dit beleidsplan preventie en handhaving dient als grondlegger voor het uitvoeringsplan. Het doel is om na vaststelling van het beleidsplan preventie en handhaving het uitvoeringsplan zo spoedig mogelijk op te stellen en te laten vaststellen door de verschillende colleges.
P1	Hoe ziet de samenwerking met Stichting Mondriaan en andere partners eruit? Kunnen jullie nader en beter toelichten hoe we de verbinding tussen beleid en uitvoering gaan vormgeven?	In de opstelling van dit beleidsplan preventie en handhaving is nauw samengewerkt met verschillende partners, waaronder Mondriaan. De input gekregen van deze partners is meegenomen in dit beleidsplan preventie en handhaving. Bij het opstellen van het uitvoeringsplan, waarin ook concrete acties komen, zal wederom de samenwerking met deze partners centraal staan. Hun kennis en expertise zullen dan leiden tot concrete acties. Het uitvoeringsplan, met daarin onze ambities en doelen, dient als grondlegger voor het uitvoeringsplan en zorgt ervoor dat er een concrete verbinding, door middel van acties naar het uitvoeringsplan gemaakt kan worden.
Q1	Een Integrale gebiedsgerichte aanpak duidt tevens op de risico gestuurd werken. Hoe wordt dit vormgegeven?	Er wordt geadviseerd om op buurt- en wijkniveau te werken gekoppeld aan integraal gebiedsgericht werken en wijkaanpak, passende en gerichte initiatieven, interventies en acties met oog op het realiseren van de doelstellingen. De ambitie risico gestuurd werken omvat dit advies. In het uitvoeringsplan zal hier verder vorm aan gegeven worden.

R1	Het is belangrijk om te focussen op de doelen waarop we als gemeente invloed hebben. Kan er uitgelegd worden wat de meerwaarde is van dit beleidsplan preventie en handhaving als er in het GALA al zoveel overeenkomsten zijn.	Dit beleidsplan preventie en handhaving is een wettelijke verplichting. Dit valt onder de alcoholwet, conform artikel 43a. Het beleidsplan preventie en handhaving bevat de hoofdzaken van het beleid betreffende de preventie van alcoholgebruik, met name onder jongeren, en de handhaving van de wet. Het is essentieel dat de naleving van de Alcoholwet, Opiumwet en Tabaks- en rookwarenwet strikter wordt nageleefd en gehandhaafd. Het beleidsplan preventie en handhaving is een wettelijk document waarbij iedere 4 jaar een nieuw beleidsplan preventie en handhaving opgesteld moet worden. GALA is een incidentele impuls die de verschillende aspecten van gezondheid op verschillende manieren ondersteunt.
S1	Op welke manier wordt expertise ingezet als het gaat om communicatie, preventie, voorlichting en bewustwording bij scholen, ouders en andere betrokkenen? Op welke manier wordt dit nader toelichting in het uitvoeringsplan	Expertise vanuit samenwerkingspartners op het gebied van communicatie, voorlichting en bewustwording bij scholen, ouders en andere betrokken, komt in het uitvoeringsplan terug. Er wordt gezamenlijk onderzocht welke workshops/acties/ interventies effectief en passend zijn en waar en bij wie we dit moeten inzetten.
T1	Kunnen jullie duidelijk benoemen dat sportverenigingen een beleid moeten opstellen en dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor de vergunningverlening en handhaving.	In het uitvoeringsplan gaan we aan de slag met de focusvraag: Hoe kunnen we sport- en jeugdverenigingen stimuleren en faciliteren om middelengebruik onder de 18 jaar te voorkomen?
U1	Is het mogelijk dat er specifiek aandacht komt voor de problematieken van jeugdigen in Vaals en Valkenburg?	Dit beleidsplan preventie en handhaving is een beleidsplan op Zuid-Limburg niveau. Dit beleidsplan preventie en handhaving geldt voor alle 16 gemeenten. Het uitvoeringsplan zal ook op dit niveau zijn. Eventuele lokale plannen, en aandachtspunten mogen altijd naast dit beleidsplan preventie en handhaving opgezet en geïmplementeerd worden. Iedere gemeente mag dit zelf bepalen.

V1	Valkenburg vraagt nadere uitleg over de SWOT-analyse.	Met een SWOT-analyse sommen we de sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen voor het nieuwe beleidsplan preventie en handhaving op. Op die manier kunnen we bepalen op welke aspecten we een goede invloed hebben en welke punten nog meer aandacht verdienen. In een SWOT-analyse presenteer je de interne analyse: Sterktes (Strengths): Waar wij als gemeenten goed in zijn. Zwaktes (Weaknesses): Dingen waar wij als gemeenten minder goed in zijn. En de externe analyse: Kansen (Opportunities): Hier zien we mogelijkheden. Bedreigingen (Threats): Wat kan je belemmeren in het beleid. In de bijlage waar de SWOT-analyse wordt weergegeven geldt dat de linker kolom de stelling/het gegeven weergeeft en de rechter kolom verdere uitleg over deze stelling geeft. De rechter kolom is dus een verdere uitwerking van de linker kolom.
X1		Deze opmerking/dit advies wordt meegenomen in het uitvoeringsplan. Monitoring, evaluatie en uitvoering van dit beleidsplan preventie en handhaving worden hierin toegelicht.
Y1		Tekstuele aanpassingen zijn doorgevoerd en voor de gebruikelijke taal is een communicatieafdeling van een grote gemeente inzet en een communicatiebureau.
Z1		Definitiebepaling toegevoegd

Beleidscontext en uitgangspunten		
A2	Terecht ligt het accent op effectieve interventies maar dan moet er wel een relatie gelegd worden tussen de oorzaken van de tegenvallende resultaten van	<u>We constateren dat de doelstellingen van het vorige beleidsplan preventie en handhaving niet gehaald zijn, mogelijke verklaringen hiervoor zijn:</u> - Er was geen Zuid-Limburgs uitvoeringsplan, waardoor er een versnipperde inzet heeft plaatsgevonden.

	het vorige beleidsplan preventie en handhaving en de nu gekozen interventies. Dit wordt niet duidelijk in dit beleidsplan preventie en handhaving.	- Er zijn grote landelijke ontwikkelingen geweest die buiten onze invloed als gemeente lag zoals, Corona, sociale mediagebruik, maatschappelijke problematiek (milieu/ woningtekort) etc., Dit maakt de jeugd ontvankelijker voor middelengebruik. - Verdiepende analyse van de resultaten van de monitorgegevens laten zien dat de omgeving van jongeren een belangrijke rol speelt in de verkrijgbaarheid van alcohol. Verkrijgbaarheid van alcohol via ouders (48%) vraagt om een lange termijnvisie omdat het veranderen van een norm en de-normalisatie tijd kost. <u>Hier hebben wij geleerde lessen uitgehaald die wij in dit</u> beleidsplan preventie en handhaving <u>gaan verwerken:</u> - We gaan werken vanuit een SWOT-analyse. Hierbij zal de nadruk leggen op Evidence Based interventies en een data gedreven aanpak. - We hebben een bredere groep samenwerkingspartners betrokken bij de totstandkoming van het beleidsplan preventie en handhaving en gaan dit ook doen bij het opstellen van het uitvoeringsplan. - Tot slot zal er een regionaal uitvoeringsplan komen, die zal aanzetten tot concrete acties om de problematiek aan te pakken. - We hebben het beleidsplan preventie en handhaving uitgebreid naar middelengebruik.
B2	Wij vinden dat programma's (Trimbos) op scholen moeten worden geïntegreerd in het curriculum. Verder moet het aanbod van de IVZ-instellingen in Zuid-Limburg uitgebreid worden.	Dit is een goede suggestie. We kunnen deze wens vanuit onze regio Zuid-Limburg bij het Trimbos aandragen, zodat zij kunnen kijken wat hierin mogelijk is. Uitbreiding van de IVZ-instellingen gaat buiten de gemeente om.

Samenwerking en integraliteit		
A3	Wij zijn van mening dat om effectief te zijn we de inspanningen moeten uitgebreide naar de Euregio om synergiën te benutten. Er moet	Idealiter zou het wenselijk zijn, om onze inspanningen uit te breiden naar de Euregio. Praktisch gezien blijkt dit erg weerbarstig, omdat Duitsland en België hun eigen regels en beleid op dit gebied hebben en blijkt het nagenoeg onmogelijk om hier Euregionaal zaken in af te stemmen.

	meer gedaan worden om de doelgroep te betrekken bij de beleidsvorming. Bijvoorbeeld de oprichting van een centraal steunpunt waar alle betrokken partijen vertegenwoordigd zijn, dit kan de samenwerking en effectiviteit van de uitvoering aanzienlijk verbeteren.	Tijdens de brainstormbijeenkomsten was een ervaringsdeskundige aanwezig, die meegedacht heeft en input geleverd heeft aan het beleidsplan preventie en handhaving. De JONGK (Jongerenraad Westelijke Mijnstreek, 4 gemeenten) heeft actief meegelezen en feedback gegeven op het conceptbeleidsplan preventie en handhaving. De oprichting van een centraal steunpunt is lastiger als het lijkt. Vaak zijn bij de uitvoering van het beleidsplan preventie en handhaving in iedere gemeente namelijk weer andere partners betrokken (bv andere scholen, welzijnsorganisatie etc.). De suggestie zullen we gaan onderzoeken.
B3	Pag. 9, 4.6 belangrijke partners: Wij zouden graag zien dat ook hier welzijnsorganisaties worden toegevoegd. Nu worden Politie, Bureau Halt en Mondriaan verslavingspreventie genoemd. Wij denken dat de welzijnsorganisaties hier genoemd moeten worden omdat we vooral op preventie willen inzetten en zij juist hiervoor van grote waarde zijn. Met name met hun jongerenwerkers, schoolmaatschappelijk werkers en opbouwwerkers hebben een belangrijke signalerende rol. Zij kennen de doelgroep.	Zie A1

Ambities		
A4	Het beleidsplan preventie en handhaving moet niet alleen focussen op verbod en beperking, maar ook op het	Deze omschrijving hebben we aangepast/aangevuld bij de JOGG-aanpak in het beleidsplan preventie en handhaving.

	benadrukken en aanbieden van gezonde alternatieven voor jongeren.	
B4	Wat een probleem is onder jongeren wordt al geformuleerd. Mogelijk kan educatie bij niet gebruikers interesse wekken om te gaan gebruiken. Echter, als je alleen de gebruikers gaat informeren dan kan dat juist stimulerend werken bij de niet gebruikers. Immers, de gebruikers komen in een “Uitzonderingspositie”. Dit kan ertoe leiden dat de niet gebruikers gaan gebruiken om ook deel te nemen aan de gebruikersgroep. De gebruikers zijn, heel kort door de bocht, vaak de wat populairdere jongeren waar anderen zich aan willen verbinden. Waarom niet omdraaien. Informeer de niet gebruikers over de gevolgen en zet hun in een uitzonderingspositie. Maak deze bijeenkomsten dan ook belonend. Doe dit tijdens een reguliere les waarbij de gebruikers de reguliere les wel moeten volgen.	TRIMBOS reactie: Weet dat merendeel van de bevolking, en ook merendeel van de jongeren, geen drugs gebruikt. Een boodschap over het voorkomen van drugsgebruik is voor deze doelgroep niet nodig, want zij laten al het wenselijke gedrag zien. Het uitzonderen van deze groep is dan ook niet aan te bevelen. Het belonen van hun gedrag zal waarschijnlijk in de praktijk ook lastig uit te voeren worden, omdat dan alle jongeren zullen aangeven dat ze niet gebruiken. Ook als dat wel het geval is. Bovendien kan extra nadruk leggen op een thema zoals middelengebruik bij jongeren die hier niet mee bezig zijn zorgen voor nieuwsgierigheid. Dat komt doordat er door deze nadruk een bepaalde norm gezet wordt. ‘Blijkbaar komt dit gedrag heel veel voor als er zoveel nadruk op gelegd wordt’. Dat kan voor niet-gebruikers juist de drempel verlagen om te gaan experimenteren. In de International Standards on Drug Use Prevention van het UNODC zijn verschillende bronnen te vinden die aangeven dat het simpelweg bieden van informatie over (risico’s van) specifieke middelen niet effectief is in het voorkomen/terugdringen van gebruik. Het kan zelfs negatieve effecten hebben. Het is een logische gedachte om in het beleidsplan preventie en handhaving ook het voorkomen van gebruik aandacht te geven. Dat doe je echter niet (alleen) door de groep niet-gebruikers voor te lichten over risico’s van drugs en alcohol maar door vooral je te richten op hun sociale en fysieke omgeving (zie ook vorige antwoord). Dat is het meest effectief. Als ouders en andere opvoeders jeugdbegeleiders (en verstrekkers van alcohol) die norm van niet gebruik voorleven en ondersteunen, als alcohol en drugs niet verkrijgbaar of zichtbaar zijn in de omgeving van jongeren, dan versterk je de impliciete norm dat niet gebruiken normaal is. Het maakt het gewenste gedrag makkelijk en beïnvloedt de maatschappelijk norm. Er bestaan genoeg preventieve aanpakken om hier invulling aan te geven. Het spreken over gebruikers versus niet-gebruikers is vooral iets wat voortkomt vanuit de leesbaarheid van een document. Eigenlijk gaat onze voorkeur uit naar spreken over mensen die middelen gebruiken ipv gebruikers, maar dat is vaak onhaalbaar voor de leesbaarheid. Het onderscheid tussen gebruikers/niet-gebruikers is in deze definities niet zo zwart wit. In onze onderzoeken maken we het volgende onderscheid: • Mensen die een middel niet gebruiken (niet-gebruikers)

	De definiëring “gebruikers van middelengebruik” is niet duidelijk. Niet-gebruikers kunnen eventueel getriggerd worden door voorlichting om toch te gaan gebruiken. Echter dient ook aandacht aan niet-gebruikers besteed te worden om te voorkomen dat zij alsnog gaan gebruiken. Derhalve dienen ook zij bereikt te worden in de voorlichting. Geef voorlichting aan alle jongeren, gebruikers en niet-gebruikers zodat echt iedereen bewust wordt van de gevaren ervan. De adviesraad heeft niet de kennis in welke levensfase dit gestart zou moeten worden. Maar zodanig dat het preventieve effect het grootst is. Advies: een suggestie is om hier in eerste instantie ervaringsdeskundigen in te zetten. Geen ambtenaren, professionals. Die kunnen later, alsnog, bij behoefte of noodzaak, ingeschakeld worden. We wijzen graag op de succesvolle gesprekken in de gemeente Vaals met ervaringsdeskundigen	• Mensen die een middel ooit hebben gebruikt • Mensen die een middel het afgelopen jaar hebben gebruikt • Mensen die een middel in de afgelopen maand hebben gebruikt De vraag is of het noodzakelijk is om dit zo te specificeren. Tegelijkertijd zou iemand die op zijn 16e ooit een joint heeft gerookt en daarna nooit meer iets heeft aangeraakt gedefinieerd worden als ‘gebruiker’.

	op het gebied van psychische kwetsbaarheid. Deze hebben we vanuit de adviesraad geïnitieerd. Deze aanpak is voor inwoners, uitvoerende professionals en beleidsmakers helpend om tot effectieve aanpakken te komen vanuit het perspectief van de inwoner. Uit de stukken meent de adviesraad op te maken dat dat (standaard) voorlichting van ouders effectiever zal zijn dan deze standaard voorlichting aan de kinderen zelf! Advies: formeer met alle gemeentes samen een team dat in alle gemeentes, een of meerdere malen, op veel plaatselijke locaties (schoolaula, gemeentehuis, zaaltje), goede voorlichting geeft. Niet te lang, 90 minuten, koffie, discussie, napraten, vragen beantwoorden, afsluiten. Nb!! geef folder mee met belangrijke contactmogelijkheden voor verdere vragen, advies en directe hulp.	
C4	Zie p.13 beleidsplan preventie en handhaving.	Inderdaad verstaan we ook opa's en oma, buren, ooms en tantes, sportcoaches, partners etc. tot het sociale systeem. Deze beschrijving zullen we inderdaad nog wat verder uitwerken, om dit duidelijk te maken. Om niemand uit te sluiten hebben we etc. erbij vermeld. Vroegsignalering en goed

	Het document benadrukt het belang van vroegsignalering door verschillende sociale omgevingen, Wat essentieel is voor het voorkomen van zwaardere zorg. Dit gaat in de tekst echter niet verder dan het gezin, de georganiseerde vrije tijd, instanties, etc. Maar hoe zit het met opa's en oma's, vrienden en vriendinnen, een partner? Ook zij behoren tot het sociale systeem. Hoe kunnen zij hierin worden meegenomen? De betrokkenheid van diverse professionals en het inzetten op eigen regie vinden wij heel goed.	voorbeeldgedrag (NIX-18) door deze mensen is erg belangrijk. In het uitvoeringsplan moeten we bekijken hoe we deze mensen uit het sociale systeem hierover kunnen informeren. In de praktijk blijkt dat zij zich hier vaak nog niet van hun belangrijke rol hierin bewust te zijn.
E4	Repressie bij slecht naleven.	We begrijpen deze opmerking, het woord is uit de tekst gehaald.
F4	Opnemen van kanttekeningen	Dit wordt opgenomen in het verwachtingsmanagement

Belangrijk dat we iedere gemeente vragen om goed te toetsen of de antwoorden op de vragen per adviesraad beantwoord zijn.

7.1 Ontwerpbesluit Preventie- en Handhavingsplan 'Jeugd & Middelen Zuid Limburg 2025-2028'

Op basis van de inhoud van het beleidsplan over jeugd en middelen in Zuid Limburg voor 2025-2028 lijkt het document uitgebreid en ambitieus. Het bevat analyses, interventies en samenwerkingsverbanden gericht op het verminderen van middelen gebruik onder jongeren. Om een beter beeld te krijgen van hoe effectief en uitvoerbaar het plan wordt ervaren, stel ik drie vragen:

Betrokkenheid en draagvlak:
Hoe is er voor gezorgd dat relevante stakeholders, inclusief jongeren , ouders en professionele instanties betrokken zijn geweest bij de totstandkoming van het plan, en hoe wordt hun betrokkenheid behouden tijdens de uitvoering?

Effectiviteit van Interventies:
Welke specifieke maatregelen zijn in het verleden bewezen effectief gebleken, en hoe worden deze geëvalueerd en eventueel aangepast om in te spelen op nieuwe trends of uitdagingen?

Monitoring en aanpassing:
Hoe zal de voortgang van de doelstellingen, zoals de dalende trend in middelengebruik gemonitord worden, en welke flexibiliteit is er ingebouwd om het plan bij te sturen indien tussentijdse resultaten tegen vallen?

Deze vragen zijn bedoeld om inzicht te krijgen in de uitvoerbaarheid, betrokkenheid en impact van het beleidsplan.

C. Kortland
Fractie Ons Kerkrade

Beste fractie Ons Kerkrade,

Hartelijk dank voor uw vragen over agendapunt 7.1. Ontwerpbesluit Preventie- en Handhavingsplan 'Jeugd & Middelen Zuid Limburg 2025-2028'.
Onder iedere vraag, vindt u hieronder de beantwoording in blauwe tekst.

Op basis van de inhoud van het beleidsplan over jeugd en middelen in Zuid Limburg voor 2025-2028 lijkt het document uitgebreid en ambitieus. Het bevat analyses, interventies en samenwerkingsverbanden gericht op het verminderen van middelen gebruik onder jongeren. Om een beter beeld te krijgen van hoe effectief en uitvoerbaar het plan wordt ervaren, stel ik drie vragen:

1. *Betrokkenheid en draagvlak:*
Hoe is er voor gezorgd dat relevante stakeholders, inclusief jongeren, ouders en professionele instanties betrokken zijn geweest bij de totstandkoming van het plan, en hoe wordt hun betrokkenheid behouden tijdens de uitvoering?
Het vast te stellen 'Zuid-Limburgs beleidsplan Preventie en Handhaving Jeugd & Middelen 2025-2028' is tot stand gekomen met input uit twee dialoogsessies met vertegenwoordigers van GGD Zuid Limburg, Mondriaan, Trajekt (o.a. jongerenwerk), Maatwerk in Kinderopvang en Partners in Welzijn (MIK en PIW Groep), Regionale Interventie en Expertisecentrum (RIEC), Politie, Het Alternatief (Halt), Zorg- & Veiligheidshuizen en de 16 Zuid-Limburgse gemeenten. Ook zijn de adviezen van de Zuid-Limburgs adviesraden van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten verwerkt in het beleidsplan, onder andere het advies van de Adviesraad Maatschappelijke Ondersteuning Kerkrade (adviesraden als vertegenwoordigers van de inwoners van Zuid-Limburg, met o.a. ouders, familieleden en het netwerk rondom de jongeren) en het advies van de Jongerenraad Sittard-Geleen, Beek, Beekdaelen en Stein (als vertegenwoordiging vanuit de jongeren). Zie brief 'Reactie op adviesraden Zuid-Limburg' inclusief bijlagen bij agendapunt 7.1..

Bij het opstellen van het uitvoeringsplan zullen de hiervoor genoemde Zuid-Limburgse partners, onze partners uit Parkstad Limburg, de adviesraden en de jongerenadviesraden actief betrokken worden. In Kerkrade zullen onder andere onze samenwerkingspartners (zoals GGD Zuid Limburg, Impuls jongerenwerk, Mondriaan Verslavingspreventie, HALT, politie, BOA's en eigen gemeentelijke Alcoholwet-toezichthouders), de Adviesraad Maatschappelijke Ondersteuning Kerkrade (AMO Kerkrade) en de Jongeren adviesraad Kerkrade (JARK) actief betrokken worden.

2. *Effectiviteit van Interventies:*
Welke specifieke maatregelen zijn in het verleden bewezen effectief gebleken, en hoe worden deze geëvalueerd en eventueel aangepast om in te spelen op nieuwe trends of uitdagingen?
Afgelopen jaren hebben we lokaal in Kerkrade ingezet op een integrale aanpak gericht op: preventie, handhaving en regelgeving.
De interventies met een toevoeging tussen haakjes, zijn door een onafhankelijke landelijke commissie goed onderbouwd of effectief bevonden:

- *Voorlichting aan kinderen en ouders o.a. via programma Gezonde School op scholen en de landelijke communicatiecampagnes zoals NIX-18 en rookvrije generatie*
- *Wijkgericht werken aan een Gezonde Kindomgeving in sport- en vrije tijdsomgeving van kinderen, middels TeamFit van JOGG (aanwijzingen voor effectiviteit)*
- *Adviesgesprek Alcohol Jongeren (goed onderbouwd) en Opvoedondersteuning*
- *HALT, Moti-4 (effectief), Alcoholpoli Jeugd, KOPP/KOV (goed onderbouwd) e.o.*
- *Extra aandacht voor risico-jongeren*

- *Outreachend werken in wijken, waarbij jongerenwerkers de jongeren op straat opzoeken*
- *Voorlichting en educatie alcoholverstrekkers IVA - Instructie Verantwoord Schenken*
- *Ondersteuning, advies en informatiematerialen over verantwoord schenken*
- *Controle naleving en nalevingscommunicatie*

In het nieuwe beleidsplan 2025-2028 wordt voortgebouwd op de bevindingen en de reeds ingezette aanpak van 2021-2024. Een succesvolle aanpak vraagt om een langdurige inzet en integrale aanpak waarbij domein overstijgend wordt gewerkt. Een uniforme aanpak om middelengebruik te beperken op Zuid-Limburgse schaal is noodzakelijk. Jongeren bewegen zich namelijk door heel Zuid-Limburg, houden zich met middelengebruik niet aan gemeentegrenzen. Daarom willen we de komende beleidsperiode 2025-2028 sterker dan voorheen inzetten op een regionale aanpak, aangevuld met lokale accenten. Op basis van dit beleidsplan wordt begin 2025 een Zuid-Limburgs uitvoeringsplan opgesteld. In dit uitvoeringsplan wordt per deelambitie bepaald of uitvoering regionaal of lokaal wordt ingevuld. Hierbij kijken we steeds op welke manier we de meeste impact kunnen realiseren. Hierbij bekijken we samen met onze samenwerkingspartners (vanuit hun expertise) welke workshops/ acties/ interventies effectief en passend zijn en waar en bij wie we deze moeten inzetten. Gedurende de periode van het beleidsplan (2025-2028) zal halfjaarlijks de voortgang gemonitord, tussentijds geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd worden. Bij de monitoring zullen we gebruik maken van de cijfers van de GGD Jeugdmonitor, het Nalevingsonderzoek en bevindingen van onze partners. De regie voor de monitoring van de voortgang ligt bij de regionale werkgroep jeugd en middelen. Hierbij zullen jaarlijks of halfjaarlijks onze samenwerkingspartners betrokken worden, die vanuit hun expertise en contact met de doelgroep hier goed over kunnen meedenken. Vanaf januari 2025 wordt er gewerkt aan een uitvoeringsplan waarin de monitoring, evaluatie, inwonersparticipatie en concrete interventies nader worden uitgewerkt en toegelicht.

Het beleidsplan 2025-2028 bevat doelstellingen die komende jaren gerealiseerd moeten worden. Hierbij moeten we ons ervan bewust zijn, dat gedragsverandering langzaam gaat en dat er maatschappelijke invloeden zijn die dit bemoeilijken. De jeugd wordt door commercie (bv ontwikkeling van nieuwe vapes specifiek voor jeugd) en door reclames op televisie en social media continu (o.a. door influencers) verleid tot middelengebruik, waarbij ook sociale groepsdruk een rol speelt. Ondanks deze invloeden blijft het streven om zoveel mogelijk van de doelstellingen te realiseren, met de kanttekening dat dit een uitdaging vormt en dat het beoogde resultaat een langdurige inzet blijft vragen.

3. Monitoring en aanpassing:
Hoe zal de voortgang van de doelstellingen, zoals de dalende trend in middelengebruik gemonitord worden, en welke flexibiliteit is er ingebouwd om het plan bij te sturen indien tussentijdse resultaten tegen vallen?
Om ervoor te zorgen dat het plan daadwerkelijk uitgevoerd wordt en niet ingehaald wordt door nieuwe trends en ontwikkelingen, is afgesproken om gedurende de periode van het beleidsplan (2025-2028) halfjaarlijks de stand van zaken te monitoren en waar nodig bij te sturen. De regie hiervoor ligt bij de regionale werkgroep jeugd en middelen. Hierbij zullen jaarlijks of halfjaarlijks de partners betrokken worden. Vanaf januari 2025 wordt er gewerkt aan een uitvoeringsplan waarin de monitoring, evaluatie, inwonersparticipatie en concrete interventies nader worden uitgewerkt en toegelicht.

De portefeuillehouders Dassen en van Drunen hopen hiermee uw vragen voldoende beantwoord te hebben.

Gemeente Kerkrade

B E H A N D E L B R I E F

Registratienummer: 24it03784

Het Presidium van de gemeente Kerkrade, handelend met mandaat van de gemeenteraad – ex artikel 3a lid 1 van het Reglement van orde voor de vergaderingen van de raadcommissies ter voorbereiding van de vergaderingen van de raad der gemeente Kerkrade – stelt de hieronder gekozen commissie(s) voor om in de openbaarheid te doen behandelen, het onderwerp:

Onderwerp

Zienswijzen tweede begrotingswijzigingen 2024 GR WOZL en GR WSP Parkstad

Algemene informatie

Dit onderwerp is toegekend aan de commissie:	**Te behandelen d.d.:**
Burgers en Samenleving	26 november 2024

Aanleiding / toelichting

GR WOZL en GR WSP Parkstad hebben de tweede begrotingswijzigingen 2024 naar de gemeenten verzonden. Op grond van de gemeenschappelijke regelingen dienen de gemeenten in de gelegenheid gesteld te worden hier hun zienswijze over te geven alvorens het Algemeen Bestuur van beide gemeenschappelijke regelingen deze begrotingswijzigingen definitief vaststelt. Deze vaststelling is voorzien op 23 januari 2025.

Kader / afbakening

Ingevolge artikel 20 van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid Limburg (GR WOZL) en artikel 20 van de Gemeenschappelijke Regeling Werkgeverservicepunt Parkstad (GR WSP Parkstad) dient het Dagelijks Bestuur de ontwerpbegroting toe te zenden aan de gemeenteraden van de aangesloten gemeenten. De gemeenteraden kunnen omtrent de ontwerpbegroting hun gevoelens doen blijken. Ditzelfde

Gemeente Kerkrade, afdeling Griffie
Telefoonnummer: 045-5676767
Gemeentehuis@kerkrade.nl
Bezoekadres: Markt 1 6461 EB Kerkrade
Postadres: Postbus 600 6460 AP Kerkrade

geldt voor begrotingswijzigingen. De vaststelling van de tweede begrotingswijzigingen 2024 van GR WOZL en van GR WSP Parkstad is voorzien in de vergadering van het Algemeen Bestuur van GR WOZL en GR WSP Parkstad op 23 januari 2025.

Wijze van behandelen

Doel:

Ter besluitvorming door de Raad

Aard van het onderwerp:

Eigen/ nieuw beleid

Vorm:

Schriftelijke stukken: Reeds toegezonden

Mondelinge toelichting: Nee	Tijdsduur	minuten
Presentatie: Nee	Tijdsduur	minuten
Anders, namelijk:	Tijdsduur	minuten

Bestuurlijke verantwoordelijke(n)

Wethouder Roland

Ambtenaren en externen

Aanwezig zullen zijn:

Externen: **Ambtenaren:**

Gemeente Kerkrade, afdeling Griffie
Telefoonnummer: 045-5676767
Gemeentehuis@kerkrade.nl

Bezoekadres: Markt 1 6461 EB Kerkrade
Postadres: Postbus 600 6460 AP Kerkrade

Gemeente Kerkrade

B E H A N D E L B R I E F

Dhr. Fred Dijk
Algemeen directeur GR WOZL en GR WSP Parkstad

C. Saadan

Bijlage(n)

Div.

Gemeente Kerkrade, afdeling Griffie
Telefoonnummer: 045-5676767
Gemeentehuis@kerkrade.nl

Bezoekadres: Markt 1 6461 EB Kerkrade
Postadres: Postbus 600 6460 AP Kerkrade

Agendapunt nr.:

Gemeente Kerkrade

Registratienummer: 24it03783

Sector: Burger	**Kerkrade,** 28 oktober 2024

Aanbiedingsbrief

aan de raad.

Nr.: 24it03783

Hierbij bieden wij u ter overweging en beslissing een ontwerpbesluit, nr. 24Rb067, inzake zienswijzen op de tweede begrotingswijzigingen 2024 Gemeenschappelijke Regeling WOZL en Gemeenschappelijke Regeling WSP Parkstad aan.

In de nota van toelichting, nr. 24TI059, die het ontwerpbesluit vergezelt, zijn de overwegingen en nadere gronden aangegeven waarop het ontwerpbesluit berust.

Het college,

dr. T.P. Dassen-Housen

De secretaris,

R.M.J.S. Stijns

Gemeente Kerkrade

Ontwerpbesluit

Nr.: 24Rb067

De raad van de gemeente Kerkrade;

overwegende,
- dat aan de gemeente Kerkrade is aangeboden de tweede begrotingswijziging van de GR WOZL en de tweede begrotingswijziging van de GR WSP Parkstad;
- dat de tekortbijdrage van de gemeente Kerkrade daalt.

kennis genomen hebbende van,
- de nota van toelichting, nr. 24TI059, behorende bij dit besluit;
- de beraadslagingen in de commissie Burgers en Samenleving d.d. 26 november 2024

gelet op,
- **programma:** Werk en Inkomen
- **gemeentelijk/regionaal beleidskader:** Financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet.
- **wetsartikel:** Besluit Begrotingen Verantwoording, diverse artikelen.

besluit:

I. Een positieve zienswijze af te geven op de tweede begrotingswijziging 2024 GR WOZL;
II. Een positieve zienswijze af te geven op de tweede begrotingswijziging 2024 GR WSP Parkstad;
III. De incidentele subsidie te alloceren binnen het Participatiebudget conform de van rijkswege bedoelde doelbestemming.

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering d.d. 11 december 2024.

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen-Housen. mr. drs. D.G.M.G. Franssen.

Nota van toelichting

Nummer.: 24Tl059	**Kerkrade, 28 oktober 2024**

Behorend bij ontwerpbesluit nummer:

Onderwerp
GR WOZL en GR WSP Parkstad tweede begrotingswijzigingen 2024.

Beslispunten
I. Een positieve zienswijze af te geven op de tweede begrotingswijziging 2024 GR WOZL;
II. Een positieve zienswijze af te geven op de tweede begrotingswijziging 2024 GR WSP Parkstad;
III. De incidentele subsidie te alloceren binnen het Participatiebudget conform de van rijkswege bedoelde doelbestemming.

Inleiding
GR WOZL en GR WSP Parkstad hebben de tweede begrotingswijzigingen 2024 naar de gemeenten verzonden. Op grond van de gemeenschappelijke regelingen dienen de gemeenten in de gelegenheid gesteld te worden hier hun zienswijze over te geven alvorens het Algemeen Bestuur van beide gemeenschappelijke regelingen deze begrotingswijzigingen definitief vaststelt. Deze vaststelling is voorzien op 23 januari 2025.

De GR WOZL en de GR WSP Parkstad hebben een tweede begrotingswijziging 2024 overlegd. Het tekort voor financiering en algemene dekkingsmiddelen is in de 1ste begrotingswijziging 2024 gesteld op -€2.097.000. In de 2de begrotingswijziging 2024 wordt een positief resultaat verwacht van €1.473.000 en is daarmee €3.570.000 beter dan begroot. Dit positieve resultaat wordt voornamelijk veroorzaakt door incidentele baten (€2,6 miljoen). Dit betekent voor de deelnemende gemeenten een lagere tekortbijdrage.

Doelstelling
Op basis van de voorgelegde begrotingswijzigingen is een zienswijze geformuleerd. Het doel van dit voorstel is om te komen tot vaststelling c.q. indiening van deze zienswijze. Met inachtneming van de door de gemeenten ingediende zienswijzen, zal het Algemeen Bestuur van de GR WOZL respectievelijk de GR WSP Parkstad de 2de begrotingswijzigingen 2024 definitief vaststellen.

Argumenten
De tweede begrotingswijzigingen 2024 van de GR WOZL en GR WSP Parkstad worden aangeboden om de volgende redenen:
- Meicirculaire Gemeentefonds 2024 van het Ministerie van BZK;
- De verwachte realisatie van de arbeidsjaren in 2024;
- Operationele realisatie van de verbonden partijen over het eerste halfjaar 2024.

De ontwikkelingen in de begrotingen van GR WOZL en de GR WSP Parkstad op hoofdlijnen:
- De subsidie per arbeidsjaar is hoger dan verwacht;
- Een beter nettoresultaat van de uitvoeringsorganisatie Beschut 2.0 door met name een hogere rijksbijdrage.

De tekortbijdrage van de gemeente Kerkrade aan zowel de GR WOZL als de GR WSP Parkstad daalt. Derhalve wordt voorgesteld om een positieve zienswijze af te geven.

Kanttekeningen
Binnen de Gemeenschappelijke Regeling zijn we als deelnemende gemeente gehouden aan het bijdragen aan de tekorten wanneer dat aan de orde is. Omdat de Rijksbijdrage over de járen niet dekkend is gebleken voor de lonen van de SW- medewerkers en er onvoldoende inkomsten kunnen worden gegenereerd om dit te compenseren, dragen de deelnemende gemeenten naar rato bij aan de tekortbijdrage.

Financiën
De totaalbijdrage van de gemeente aan de GR WOZL stijgt met €1.312.478 ten opzichte van de eerste begrotingswijziging 2024 als gevolg van de hogere rijksbijdrage, minus een lagere tekortbijdrage. De stijging in de totaalbijdrage veroorzaakt een negatief resultaat van €587.207 in de gemeentebegroting. Dit kan worden opgevangen door het verwachte overschot op het werkdeel van het Participatiebudget voor 2024.

In de eerste begrotingswijziging 2024 is aangekondigd dat de gemeente extra middelen gaat ontvangen voor de versterking van de structuur van het sociaal ontwikkelbedrijf. De middelen worden nog niet besteed, omdat we in afwachting zijn van nieuw arbeidsmarktbeleid en de uitwerking van de regionale werkhubs in Parkstad. Om deze reden wordt het geld op dit moment tijdelijk gereserveerd bij de GR WOZL en is het bedrag verwerkt in de begroting. De incidentele subsidie bedraagt voor de gemeente Kerkrade €613.101. Bij vaststelling van de jaarrekening 2024 dient er een besluit te worden genomen door het Algemeen Bestuur over de bestemming van deze gelden. De gemeente Kerkrade is voornemens om dit bedrag terug te vorderen en voor 2025 te alloceren binnen het Participatiebudget conform de van rijkswege bedoelde doelbestemming. Eerder, is er tijdens de behandeling van de eerste begrotingswijziging 2024 besloten dat de subsidiestijging in de meicirculaire direct ten goede komt aan het Participatiebudget[1].

Communicatie
De door de gemeenteraad vastgestelde zienswijzen worden kenbaar gemaakt aan het Dagelijks Bestuur van GR WOZL en GR WSP Parkstad. Het Dagelijks Bestuur legt de begrotingswijzigingen, voorzien van de gemeentelijke zienwijzen, voor ter definitieve vaststelling aan het Algemeen Bestuur.

Burgerparticipatie
Niet van toepassing.

Uitvoering
De vaststelling van de tweede begrotingswijzigingen 2024 vindt plaats op 23 januari 2025.

Gezondheid en Vitaliteit
SW-bedrijven kennen specifieke uitdagingen op het gebied van de inzetbaarheid (en dus de gezondheid en vitaliteit) van hun werknemers. Werknemers kampen in hogere mate met laaggeletterdheid, psychosociale problematiek en leefstijlissues. GR WOZL heeft - mede gelet hier op - de afgelopen járen veel werk verzet. Zo biedt WOZL taalcursussen aan haar medewerkers aan en is in samenwerking met de Kredietbank Limburg een spreekuur ingericht voor medewerkers met (dreigende) schulden en financiële problemen. Deze proactieve aanpak leidt mede tot een verlaging van de druk op de lokale voorzieningen omdat eventuele problemen in een vroegtijdiger stadium kunnen worden aangepakt en komt de (zowel mentale alsook fysieke) gezondheid en vitaliteit ten goede.

[1] 24Rb024. Ontwerpbesluit inzake de 1ste Begrotingswijzigingen 2024, Ontwerpbegrotingen 2025 en Meerjarenramingen 2026 – 2028 van de GR WOZL en GR WSP Parkstad voor het geven van een zienswijze.

Gemeente Kerkrade

Domein Burger

Bezoekadres
Markt 33
Ambtenaar
C. Saadan
Telefoonnummer
+14 045
Telefax
0455676395
Zaaknummer

WOZL, Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg
T.a.v. het Algemeen Bestuur
Postbus 330
6400 AH HEERLEN

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
		24u0009492	

Onderwerp
Zienswijze tweede begrotingswijziging 2024

Bijlage(n)
0

Geacht bestuur,

Ingevolge artikel 20 van de Gemeenschappelijke Regeling hebben wij de tweede begrotingswijziging 2024 van de GR WOZL van u ontvangen teneinde een zienswijze af te geven.

Hierbij delen wij u mede dat de gemeenteraad van Kerkrade in vergadering op 11 december 2024, heeft besloten een positieve zienswijze af te geven op de tweede begrotingswijziging 2024.

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen Housen mr. drs. D.G.M.G. Franssen

Gemeente Kerkrade

Domein Burger

Bezoekadres
Markt 33
Ambtenaar
C. Saadan
Telefoonnummer
+14 045
Telefax
0455676395
Zaaknummer

WSP Parkstad Limburg
T.a.v. het Algemeen Bestuur
Postbus 330
6400 AH HEERLEN

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
		24u0009493	

Onderwerp
Zienswijze tweede begrotingswijziging 2024

Bijlage(n)
0

Geacht bestuur,

Ingevolge artikel 20 van de Gemeenschappelijke Regeling hebben wij de tweede begrotingswijziging 2024 van de GR WSP Parkstad van u ontvangen teneinde een zienswijze af te geven.

Hierbij delen wij u mede dat de gemeenteraad van Kerkrade in vergadering op 11 december 2024, heeft besloten een positieve zienswijze af te geven op de tweede begrotingswijziging 2024.

De voorzitter van de raad,

dr. T.P. Dassen Housen

De griffier,

mr. drs. D.G.M.G. Franssen

Factsheet

2de Begrotingswijziging 2024 GR WOZL

Aanleiding

De 2de begrotingswijziging 2024 van het Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg (GR WOZL) wordt aangeboden vanwege de volgende redenen:

- *Meicirculaire Gemeentefonds 2024 van het Ministerie van BZK;*
- *De verwachte realisatie van de arbeidsjaren in 2024;*
- *Operationele realisatie van de verbonden partijen over het eerste halfjaar 2024.*

Gevolgen meicirculaire 2024

In mei heeft het Ministerie BZK de meicirculaire Gemeentefonds 2024 gepubliceerd. Jaarlijks wordt naar deze circulaire uitgekeken, omdat hiermee duidelijk wordt welk effect de subsidie Sw en Loon Prijs Ontwikkeling (LPO) hebben op de lopende begroting. De LPO (6,08%) en een positief volume-effect hebben gezamenlijk een positief effect op de subsidie per arbeidsjaar van €2.453. Daarnaast is er sprake van een additionele specifieke doelgerichte bijdrage aan de opbouw en versterking van de infrastructuur van het sociaal ontwikkelbedrijf ter hoogte van €1.231 per arbeidsjaar. Dit zorgt voor een verwachte incidentele baat van €2,6mio.

De septembercirculaire Gemeentefonds 2024 heeft geen invloed op de subsidie Sw in 2024.

Resultaten

GR WOZL	1ste begrotingswijziging 2024	2de begrotingswijziging 2024	Verschil
Resultaat voor financiering en algemene dekkingsmiddelen (incl. incidentele baten)	-€2.097.000	€1.473.000	€3.570.000
Genormaliseerd resultaat (excl. incidentele baten)	-€2.097.000	-€1.163.000	€934.000
Arbeidsjaren Wsw	2.163,84	2.141,27	-22,57

Beschut 2.0	1ste begrotingswijziging 2024	2de begrotingswijziging 2024	Verschil
Nettoresultaat	-€3.040.000	-€2.695.000	€345.000
Operationeel resultaat	-€2.538.000	-€2.516.000	€22.000
Gemiddelde toegevoegde waarde per fte	€2.688	€2.629	-€59
Ziekteverzuim	20%	20%	0%

Toelichting op de arbeidsjaren

De 2de begrotingswijziging 2024 is gebaseerd op gemiddeld 2.141 arbeidsjaren (AJ). Dit is 23 AJ lager dan de 1ste begrotingswijziging 2024. Naast de bekende pensioendata van de medewerkers wijkt werkelijke overige uitstroom per gemeente af van de generiek begrote 3%. Dit leidt tot afwijkingen per gemeente die positief of negatief kunnen zijn ten opzichte van de 1ste begrotingswijziging.

Toelichting op het financiële resultaat

Dit positieve resultaat wordt voornamelijk veroorzaakt door incidentele baten (€2,6mio), ontvangen middelen als onderdeel van de rijkssubsidie per arbeidsjaar met als specifiek doel de versterking van de structuur van het sociaal ontwikkelbedrijf. Zonder deze incidentele baten bedraagt het resultaat -€1.163.000, hetgeen €934.000 beter is dan de 1ste begrotingswijziging.

Het gehele financiële resultaat wordt op hoofdlijnen als volgt opgebouwd:

(bedragen x € 1.000,-)

Resultaatsverloop GR WOZL 2de begrotingswijziging 2024		
Resultaat cf. 1ste begr. wijz. 2024		**-2.097**
Beter resultaat bedrijfsvoering	162	
Beter resultaat uitvoering Wsw	427	
Beter netto resulaat verbonden partijen	345	
Incdentele baten	2.636	
		3.570
Resultaat cf. 2de begr. wijz. 2024		**1.473**

Begrippenlijst

Arbeidsjaar	Fte gecorrigeerd naar arbeidshandicap. Meeteenheid voor de arbeidscapaciteit die gehanteerd wordt voor de toekenning van de Rijkssubsidie.
Loonprijsontwikkeling	Kostenontwikkeling als gevolg van loon- en prijsindexering.
Bedrijfsvoeringskosten	Kosten die gerelateerd zijn aan bestaan en werking van een organisatie, niet direct gekoppeld aan de primaire processen in de organisatie.
Wsw	Wet Sociale Werkvoorziening
PW	Participatiewet

WOZL www.wspparkstad.nl

Factsheet

2de Begrotingswijziging 2024 GR WSP Parkstad

Aanleiding

De 2de begrotingswijziging 2024 van de GR WSP Parkstad wordt aangeboden vanwege de volgende redenen:

- *Meicirculaire Gemeentefonds 2024 van het Ministerie van BZK;*
- *De verwachte realisatie van de arbeidsjaren in 2024;*
- *Operationele realisatie van de verbonden partijen over het eerste halfjaar 2024.*

Gevolgen meicirculaire 2024

In mei heeft het Ministerie BZK de meicirculaire Gemeentefonds 2024 gepubliceerd. Jaarlijks wordt naar deze circulaire uitgekeken, omdat hiermee duidelijk wordt welk effect de subsidie Sw en Loon Prijs Ontwikkeling (LPO) hebben op de lopende begroting. De LPO (6,08%) en een positief volume-effect hebben gezamenlijk een positief effect op de subsidie per arbeidsjaar van €2.453.

Resultaten

GR WSP Parkstad	1ste begrotingswijziging 2024	2de begrotingswijziging 2024	Verschil
Resultaat voor financiering en algemene dekkingsmiddelen	-€6.893.000	-€2.093.000	-€4.800.000

Verbonden partijen	1ste begrotingswijziging 2024	2de begrotingswijziging 2024	Verschil
Nettoresultaat	-€4.421.000	€430.000	€4.851.000
Operationeel resultaat	€7.040.000	€7.753.000	€713.000
Subsidieresultaat	-€11.461.000	-€7.323.000	€4.138

Toelichting op het financiële resultaat

In de 2de begrotingswijziging 2024 bedraagt het begroot verlies voor financiering en algemene dekkingsmiddelen -€2.093.000. Dit is €4.800.000 beter dan aangegeven in de 1ste begrotingswijziging 2024, voornamelijk veroorzaakt door een beter subsidieresultaat (+€4,1mln) en lagere overige personeelskosten bij een lagere Sw-bezetting (+€305k). Dit betekent voor de deelnemende gemeenten een lagere tekortbijdrage.

(bedragen x € 1.000,-)

Resultaatsverloop GR WSP 2de begrotingswijziging 2024

Resultaat voor financiering en alg. dekkingsmiddelen GR WSP cf. 1ste begrotingswijziging 2024		**-6.893**
Beter netto resulaat verbonden partijen	4.851	
Slechter resultaat uitvoering Participatiewet	-51	
		4.800
Resultaat voor financiering en alg. dekkingsmiddelen GR WSP cf. 2de begrotingswijziging 2024		**-2.093**

Begrippenlijst

Arbeidsjaar	Fte gecorrigeerd naar arbeidshandicap. Meeteenheid voor de arbeidscapaciteit die gehanteerd wordt voor de toekenning van de Rijkssubsidie.
Loonprijsontwikkeling	Kostenontwikkeling als gevolg van loon- en prijsindexering.
Bedrijfsvoeringskosten	Kosten die gerelateerd zijn aan bestaan en werking van een organisatie, niet direct gekoppeld aan de primaire processen in de organisatie.
Wsw	Wet Sociale Werkvoorziening
PW	Participatiewet

2de Begrotingswijziging 2024

GR WOZL

wozl

2de Begrotingswijziging 2024 GR WOZL

Goedgekeurd door het Algemeen Bestuur d.d. 24 oktober 2024.

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur d.d. 23 januari 2025.

De Algemeen directeur/ Secretaris
F. Dijk

De voorzitter
M.E.E. de Beer

wozl

Leeswijzer

Bekijk je dit plan digitaal?
Dan kun je hier navigeren

Hier kun je zien in welk
hoofdstuk je bent

Download onze app

Samenvatting

De begroting 2025 is door het Algemeen Bestuur op 6 juli 2024 vastgesteld. De 1ste begrotingswijziging 2025 van het Werkvoorzieningsschap Oostelijk Zuid-Limburg (GR WOZL) wordt aangeboden vanwege de volgende redenen:

- ***Mei- en septembercirculaire 2024 van het Ministerie van BZK;***
- ***De verwachte realisatie van de arbeidsjaren in 2024;***
- ***De verwachte operationele realisatie van de verbonden partij WOZL Beschut 2.0.***

Het tekort voor financiering en algemene dekkingsmiddelen is in de 1ste begrotingingswijziging 2024 gesteld op -€2.097.000. In de 2de begrotingswijziging 2024 wordt een positief resultaat verwacht van €1.473.000 en is daarmee €3.570.000 beter dan begroot.

Dit positieve resultaat wordt voornamelijk veroorzaakt door incidentele baten (€2,6mio), ontvangen middelen als onderdeel van de rijkssubsidie per arbeidsjaar met als specifiek doel de versterking van de structuur van het sociaal ontwikkelbedrijf. Zonder deze incidentele baten bedraagt het resultaat -€1.163.000, hetgeen €934.000 beter is dan de 1ste begrotingswijziging

Sociaal ontwikkelbedrijven richten zich op het aan het werk helpen en houden van mensen met een arbeidsbeperking die niet direct bij reguliere werkgevers aan het werk kunnen. Sinds de invoering van de Participatiewet in 2015 hebben deze bedrijven, zo ook WSP Parkstad, te maken met verschillende veranderingen. Ze moeten niet alleen werk bieden aan mensen die niet direct bij reguliere werkgevers kunnen werken, maar ook steeds meer mensen begeleiden naar reguliere banen. Voor WSP Parkstad wordt momenteel ambtelijk en bestuurlijk nagedacht hoe de organisatie het best kan bijdragen aan deze uitdagingen. De incidentele baten verlagen de financiële druk die de veranderingen binnen de keten met zich meebrengen en geven ruimte voor aanpassingen in de bedrijfsvoering gericht op deze nieuwe, nog precies vorm te geven taak.

Omdat in afwachting van de invulling van het nieuwe arbeidsmarktbeleid (en daarmee de invulling en vorming van het sociaal ontwikkelbedrijf) de incidentele middelen nog niet besteed zullen worden, vloeien deze na vaststelling van de jaarrekening terug naar de deelnemende gemeenten. Hier kunnen deze gelden gereserveerd worden voor dit door het Rijk specifiek aangewezen doel binnen het sociaal domein. Jaarlijks publiceert het Ministerie van BZK de meicirculaire Gemeentefonds, waarmee zij de subsidie Sw bekendmaakt voor het lopende jaar. Op basis van deze circulaire wordt het effect duidelijk van de subsidie Sw en de Loon Prijs Ontwikkeling (LPO) voor de lopende begroting. Deze LPO is weer van belang in relatie tot de in de cao

Sociale Werkvoorziening afgesproken loonwikkeling van de Sw-lonen. Naast een LPO 2024 (6,08%, €2.115 per arbeidsjaar) is wederom sprake van een positief volume-effect (€338 per arbeidsjaar) als gevolg van een sneller afnemende Sw-populatie bij een gelijkblijvend macrobudget.

Voor de uitvoeringsorganisatie WOZL Beschut 2.0 B.V. wordt voor 2024 een nettoresultaat verwacht dat €345.000 beter is dan oorspronkelijk begroot. Dit is voornamelijk het gevolg van bovengenoemde ontwikkeling van de subsidie per arbeidsjaar.

Fred Dijk
Algemeen directeur / Secretaris

Inhoud

1 KPI's 7

2 Verloop van de arbeids-jaren Wsw 8

3 Meicirculaire 2024 9

4 Finance 10

5 Beschut 2.0 13

6 Risico-analyse 15

7 Bijlagen 16

naar vorige pagina

naar volgende pagina

naar inhoudsopgave

1 KPI's

GR WOZL	1ste begrotingswijziging 2024	2de begrotingswijziging 2024	Verschil
Resultaat voor financiering en algemene dekkingsmiddelen (incl. incidentele baten)	-€2.097.000	€1.473.000	€3.570.000
Genormaliseerd resultaat (excl. incidentele baten)	-€2.097.000	-€1.163.000	€934.000
Arbeidsjaren Wsw	2.163,84	2.141,27	-22,57

Beschut 2.0	1ste begrotingswijziging 2024	2de begrotingswijziging 2024	Verschil
Nettoresultaat	-€3.040.000	-€2.695.000	€345.000
Operationeel resultaat	-€2.538.000	-€2.516.000	€22.000
Gemiddelde toegevoegde waarde per fte	€2.688	€2.629	-€59
Ziekteverzuim	20%	20%	0%

Figuur 1: KPI´s

2 Verloop van de arbeidsjaren Wsw

Aantal Wsw-medewerkers in arbeidsjaren	2024 1ste begrotings-wijziging	2024 2de begrotings-wijziging	verschil
Verbonden partijen	*1.977,13*	*1.913,53*	*-63,61*
Begeleid werken	*73,49*	*71,66*	*-1,84*
Beschut werken	*72,18*	*76,16*	*3,98*
RVU	*41,04*	*79,92*	*38,88*
Totaal	***2.163,84***	***2.141,27***	***-22,57***

Aantal Wsw-medewerkers in arbeidsjaren	2024 1ste begrotings-wijziging	2024 2de begrotings-wijziging	verschil
Beekdaelen	*118,37*	*114,57*	*-3,80*
Brunssum	*273,61*	*272,71*	*-0,89*
Gulpen-Wittem	*51,23*	*49,86*	*-1,37*
Heerlen	*756,18*	*750,97*	*-5,21*
Kerkrade	*506,90*	*498,05*	*-8,85*
Landgraaf	*283,93*	*283,92*	*-0,02*
Simpelveld	*57,33*	*61,85*	*4,52*
Vaals	*45,36*	*42,93*	*-2,43*
Valkenburg	*41,33*	*39,38*	*-1,95*
Voerendaal	*29,61*	*27,04*	*-2,56*
Totaal	***2.163,84***	***2.141,27***	***-22,57***
Financiële gegevens			
Rijkssubsidie per arbeidsjaar	*€ 34.260*	*€ 37.945*	*€ 3.685*

Figuur 2: Aantal Sw-medewerkers in arbeidsjaren

Het aantal medewerkers bij de verbonden partijen heeft betrekking op de geplaatste medewerkers bij uitvoeringsorganisaties GR WSP Parkstad en WOZL Beschut 2.0 B.V. Het aantal medewerkers begeleid werken betreft medewerkers met Wsw-indicatie werkzaam onder contract van reguliere werkgevers. GR WOZL ontvangt hiervoor de rijkssubsidie en betaalt deze naar rato van de arbeidshandicap door aan de werkgever.

Het aantal medewerkers bij Beschut werken heeft betrekking op de geplaatste medewerkers bij uitvoeringsorganisaties Relim en de Werkmeester.

De 2de begrotingswijziging 2024 is gebaseerd op gemiddeld 2.141,27 arbeidsjaren (AJ). Dit is 22,57 minder dan in de 1ste begrotingswijziging 2024.

Het aantal arbeidsjaren deelnemend aan de RVU is 39 hoger dan oorspronkelijk begroot. Dit leidt met name binnen de verbonden partijen (Beschut 2.0 en WSP Parkstad Detacheringen) tot een lagere formatie.

Het verwachte verloop in arbeidsjaren is gebaseerd op de medewerkers uit dienst in verband met het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd en een aanname van overig verloop zoals langdurig ziek, uit dienst en overlijden.

3 Meicirculaire 2024

In de 1ste begrotingswijziging 2024 is het subsidiebedrag gebaseerd op de mei- en september circulaire van 2023. In 2024 heeft het Ministerie van BZK een meicirculaire gepubliceerd dat een positief effect heeft op het subsidiebedrag.

Het subsidiebedrag per arbeidsjaar bedraagt in de 1ste begrotingswijziging 2024 €34.260. In de 2de begrotingswijziging 2024 wordt dit bedrag €37.945 per arbeidsjaar. Deze verhoging bestaat voor €2.115 uit de compensatie van de stijgende lonen (LPO) en voor €338 wordt er rekening gehouden met een snellere verwachte uitstroom van Wsw-ers.

Daarnaast is er een eenmalige toevoeging ten bedrage van €1.231. Deze toevoeging is door de minister bestemd ten behoeve van de bouw en versterking van de infrastructuur van het sociaal ontwikkelingsbedrijf.

De septembercirculaire 2024 heeft geen invloed op de rijkssubsidie Wsw per arbeidsjaar in 2024.

Subsidie ontwikkeling per arbeidsjaar	2024
2de begrotingswijziging 2024	
Subsidiebedrag cf. 1ste begrotingswijziging 2024	€34.260
LPO	€2.115
Volume	€338
Eenmalige toevoeging	€1231
	€3.685
Subsidiebedrag cf. 2de begrotingswijziging 2024	€37.945

Figuur 3: Subsidie ontwikkeling per AJ

4 Finance

GR WOZL

Overzicht baten & lasten

(bedragen x € 1.000,-)

Rubriek	1ste begrotings-wijziging 2024	2de begrotings-wijziging 2024	Verschil
Bedrijfsvoering (overhead)			
baten	103	142	39
lasten	-714	-591	123
	-611	-449	162
Uitvoering Wsw			
baten	74.133	78.615	4.481
lasten	-72.549	-76.603	-4.054
	1.584	2.011	427
Beschut 2.0			
baten	-	-	-
lasten	-3.040	-2.695	345
	-3.040	-2.695	345
Personeelskosten Wsw			
baten	82.898	82.552	-345
lasten	-82.928	-82.582	345
	-30	-30	-
Uitvoering Wsw heuvellandgemeenten in GR WSP Parkstad			
baten	290	-20	-310
lasten	-290	20	310
	-	-	-
Incidentele baten en lasten			
baten	-	2.636	2.636
lasten	-	-	-
	-	2.636	2.636
Resultaat voor financiering en algemene dekkingsmiddelen	**-2.097**	**1.473**	**3.570**

Figuur 4: Overzicht van baten en lasten GR WOZL 1/2

GR WOZL

Overzicht baten & lasten

(bedragen x € 1.000,-)

Financiering en alg. dekkingsmiddelen			
Bedrijfsvoering	611	449	-162
Uitvoering Wsw	-1.584	-2.011	-427
Beschut 2.0	3.040	2.695	-345
	2.067	1.133	-934
Vennootschapsbelasting	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-
	-30	2.606	-
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-30**	**2.606**	**2.636**
Mutaties in reserves	30	30	-
Gerealiseerd resultaat	**0**	**2.636**	**2.636**

Figuur 5: Overzicht van baten en lasten GR WOZL 2/2

Toelichting op het overzicht baten en lasten

In de 2de begrotingswijziging 2024 bedraagt het resultaat voor financiering en algemene dekkingsmiddelen €1.473.000 positief. Dat is €3.570.000 beter dan in de 1ste begrotingswijziging 2024 is aangegeven.

Zoals in de samenvatting reeds benoemd is dit met name het gevolg van ontvangen incidentele baten. De overige factoren in het betere resultaat zijn.

(bedragen x € 1.000,-)

Resultaatsverloop GR WOZL 2de begrotingswijziging 2024		
Resultaat cf. 1ste begr. wijz. 2024		**-2.097**
Beter resultaat bedrijfsvoering	162	
Beter resultaat uitvoering Wsw	427	
Beter netto resulaat verbonden partijen	345	
Incdentele baten	2.636	
		3.570
Resultaat cf. 2de begr. wijz. 2024		**1.473**

Figuur 6: Resultaatverloop GR WOZL

Bedrijfsvoering

In figuur 7 worden de baten en lasten weergegeven voor de bedrijfsvoering.

Het saldo van de bedrijfsvoering bedraagt €449.000 negatief. Dit is €162.000 beter dan in de 1ste begrotingswijziging 2024 is vermeld. De oorzaak van dit verschil is grotendeels te verklaren door een latere invulling van het personeel op het gebied van archiefbeheer.

Specificatie baten en lasten *(bedragen x € 1.000,-)*

	2024		
	1ste begr. wijz.	**2de begr. wijz.**	verschil
Baten			
Dekking uitvoeringskosten WOZL	103	**142**	39
Totaal	103	**142**	39
Lasten			
Personeelskosten	-569	**-455**	115
Organisatiekosten	-106	**-56**	50
Accountants- en advieskosten	-30	**-39**	-10
Rente en financieringskosten	-9	**-41**	-32
Totaal	-714	**-591**	123
Saldo van baten en lasten	-611	**-449**	162

Figuur 7: Overzicht baten en lasten bedrijfsvoering

Uitvoering Wsw

In de 2de begrotingswijziging 2024 bedraagt het resultaat €2.011.000. Dit is €427.000 beter dan in de 1ste begrotingswijziging 2024 is opgenomen en is als volgt te verklaren.

Rijksbedragen

De positieve effecten van de meicirculaire 2024 zijn opgenomen in de 2de begrotingswijziging 2024. Dit leidt tot een hogere bijdrage van de deelnemende gemeenten van €4.481.000

Lasten

De lasten stijgen ten opzichte van de begroting 2024 met €4.054.000. Dit verschil bestaat voornamelijk uit een prijsverschil als gevolg van de hogere bijdrage die wordt doorbetaald aan de uitvoeringsorganisaties.

Specificatie baten

	2024		
	1ste begr. wijz.	**2de begr. wijz.**	verschil
Aantal AJ	2.163,84	**2.141,27**	-22,57
Subsidie per AJ (x €1) *	34.260	**36.714**	2.454
Totaal rijksbijdragen (x €1.000)	74.133	**78.615**	4.481

** Dit is exclusief de eenmalige toekenning van €1.231*

Figuur 8: Overzicht rijksbedragen

Specificatie lasten *(bedragen x € 1.000,-)*

	2024		
	1ste begr. wijz.	**2de begr. wijz.**	verschil
Regulier	-67.252	**-69.782**	-2.530
Begeleid werken	-1.323	**-1.290**	33
Beschut werken	-2.645	**-2.943**	-298
RVU	-1.226	**-2.484**	-1.258
Uitvoeringskosten	-103	**-105**	-1
Totaal	-72.549	**-76.603**	-4.055

Figuur 9: Specifiactie lasten

Beschut 2.0

Voor geheel 2024 wordt in de 2de begrotingswijziging een netto resultaatverwacht dat €345.000 beter is dan vermeld in de 1ste begrotingswijziging 2024. Dit resultaat bestaat uit een operationeel resultaat dat €22.000 beter is en een subsidieresultaat dat €323.000 beter is dan de 1ste begrotingswijziging 2024.

Voor de toelichting op het resultaat wordt verwezen naar de Toelichting Beschut 2.0.

Personeelskosten Wsw

De personeelskosten dalen ten opzichte van de 1ste begrotingswijziging met €345.000. Dit verschil is grotendeels te verklaren doordat er een verschuiving heeft plaatsgevonden in het aantal fte van verbonden partijen naar de RVU. In onderstaande tabel zijn de kosten per groep weergegeven.

Specificatie lasten *(bedragen x € 1.000,-)*

	2024		
	begroting	**1ste begr. wijz.**	verschil
Loonkosten WSP/Deta	-65.237	**-70.525**	-5.288
Loonkosten Beschut 2.0	-7.911	**-8.047**	-136
Overige personeelskosten Wsw	-1.323	**-1.418**	-95
Loonkosten Relim	-1.545	**-1.702**	-157
Loonkosten RVU	-84	**-1.205**	-1.121
Kosten ASB	-30	**-30**	0
Totaal	-76.130	**-82.928**	-6.798

Figuur 10: Personeelskosten per uitvoeringsorg.

Uitvoering Wsw Heuvellandgemeenten in GR WSP Parkstad

Het tekort in de bedrijfsvoering en de verbonden partijen van de GR WSP Parkstad wordt via de GR WOZL in rekening gebracht bij de Heuvellandgemeenten.

Incidentele baten en lasten

De incidentele baten betreffen de eenmalige toevoeging in de rijkssubsidie van €1.231 per arbeidsjaar. Deze bijzondere verhoging (in totaal verwacht €2.636.000) is door het Rijk toegekend ten behoeve van de bouw en versterking van de infrastructuur van het sociaal ontwikkelingsbedrijf.

Financiering en algemene dekkingsmiddelen (incl. reserves)

De tekorten bij de GR WOZL worden volledig gedekt door een bijdragen van de deelnemende gemeenten. In figuur 11 worden de baten per rubriek weergegeven.

Financiering- en algemene dekkingsmiddelen *(bedragen x € 1.000,-)*

	2024		
	1ste begr. wijz.	**begr. wijz.**	verschil
Bedrijfsvoering	611	**449**	-162
Uitvoering Wsw	-1.584	**-2.011**	-427
Beschut 2.0	3.040	**2.695**	-345
Mutaties in reserve	30	**30**	0
Totaal	2.097	**1.163**	-934

Figuur 11: Overzicht baten per rubriek

Vennootschapsbelasting

De activiteiten binnen de GR WOZL zijn vrijgesteld van de vennootschapsbelasting en is derhalve nihil.

Onvoorzien

De verwachting voor 2024 is dat er geen onvoorziene activiteiten zullen plaatsvinden.

Mutaties in reserve

Er zal € 30.000 uit de reserve worden onttrokken om het uitbetaalde verlof van de oude groep ASB te financieren.

Gerealiseerd resultaat

Het gerealiseerd resultaat bedraagt naar verwachting €2.636.000, zijnde de door het Rijk toegekende middelen ter versterking van de infrastructuur van het sociaal ontwikkelbedrijf. Dit resultaat zal na vaststelling van de jaarrekening worden verrekend met de deelnemende gemeenten. Hier kunnen deze gelden gereserveerd worden voor dit door het Rijk specifiek aangewezen doel binnen het sociaal domein.

5 Beschut 2.0

(bedragen x € 1.000,-)

Omschrijving	1ste begrotings-wijziging 2024	2de begrotings-wijziging 2024	verschil
Omzetwaarde	574	574	0
Verbruik grondstoffen, inhuur, uitbesteed	0	0	0
Toegevoegde waarde	**574**	**574**	**0**
Personeelskosten			
Lonen n-SW	-872	-875	-3
Opleidingen	0	0	0
Inhuur derden	0	0	0
Overige personeelskosten SW	-594	-640	-46
Overige personeelskosten n-SW	0	0	0
personele kosten SW	*-594*	*-640*	-46
personele kosten n-SW	*-872*	*-875*	-3
Totaal Personeelskosten	**-1.466**	**-1.515**	**-49**
Totaal Bedrijfskosten	**-1.646**	**-1.575**	**71**
Operationeel resultaat	***-2.538***	***-2.516***	***22***
Lonen SW	-8.097	-8.469	-372
Wet Liv	50	50	0
Rijkssubsidie SW	7.545	8.240	695
Subsidieresultaat	***-502***	***-179***	***323***
Netto resultaat	**-3.040**	**-2.695**	**345**
Aantal FTE Wsw	213,57	218,33	4,76
Aantal FTE N-Wsw	12,25	12,25	0,00
Aantal AJ Wsw	221,81	225,97	4,16

Figuur 12: Financieel overzicht verbonden partij Beschut 2.0

Toelichting Beschut 2.0

Financieel resultaat

Het financiële resultaat is naar verwachting €345.000 beter dan de 1ste begrotingswijziging. Dit met name het gevolg van:

(bedragen x € 1.000,-)

Resultaatsverloop verbonden partijen cf. 2de begrotingswijziging 2024		
Resultaat verbonden partijen cf. 1ste begrotingswijziging 2024		**-3.040**
Hogere personele kosten niet- Sw	-3	
Hogere personele kosten Sw	-46	
Lagere bedrijfskosten	71	
Beter subsidieresultaat	323	
		345
Resultaat verbonden partijen cf. 2de begrotingswijziging 2024		**-2.695**

Figuur 13: Financieel overzicht verbonden partij Beschut 2.0

Omzetwaarde en brutomarge

De omzet en toegevoegde waarde in de 2de begrotingswijziging 2024 is gelijk aan de 1ste begrotingswijziging 2024.

Personeelskosten

De personeelskosten Sw zijn €46.000 hoger dan in de 1ste begrotingswijziging. De belangrijkste redenen hiervoor zijn o.a. de hogere bezetting en een bijgestelde inschatting voor de overige personeelskosten. De medewerkers die gebruik maken van de RVU hebben vaak nog recht op uitbetaling van verlof.

De lonen niet-Sw zijn €3.000 hoger in 2de begrotingswijziging dan in de 1ste begrotingswijziging.

Bedrijfskosten

De bedrijfskosten zijn €71.000 lager dan is opgenomen in de 1ste begrotingswijziging. Dit komt met name door de lagere energiekosten en ICT-kosten.

Operationeel resultaat

Het operationeel resultaat bedraagt -/- €2.516.000 en is daarmee €22.000 beter dan de 1ste begrotingswijziging. De belangrijkste oorzaken zijn hogere personeelskosten (€49.000) maar lagere bedrijfskosten (€71.000).

Subsidieresultaat

Het subsidieresultaat is €323.000 beter dan de 1ste begrotingswijziging. De Sw-bezetting is 4,76 AJ hoger dan opgenomen in de 1ste begrotingswijziging. Hierdoor is er een nadelig volume-effect i.v.m. hogere bezetting van €32.000 en een voordelig prijseffect van €355.000.

Nettoresultaat

Het nettoresultaat is €345.000 beter dan de 1ste begrotingswijziging door een beter operationeel resultaat van €22.000 en een beter subsidieresultaat van €323.000

6 Risico-analyse

In de onderstaande tabel is de status van de risico's, zoals in de 2de begrotingswijziging 2024 mee rekening is gehouden, nader toegelicht.

Risico in begroting	Toelichting op risico
Loonprijsontwikkeling	In de 2de begrotingswijziging 2024 is rekening gehouden met de subsidiebedragen conform de meicirculaire 2024. Hierin is een LPO toegekend voor 2024 ad 6,08%. De septembercirculaire 2024 heeft geen invloed op het subsidiebedrag per arbeidsjaar in 2024. In de 2de begrotingswijziging is voor de Sw-medewerkers rekening gehouden met een cao-stijging van 3,1% welke reeds is ingegaan per 1 juli 2024. Voor niet Sw-medewerkers stijgen de lonen als gevolg van de nieuwe cao-gemeenten met ingang van 1 januari 2024 structureel met 4,75% en daar bovenop per 1 oktober 2024 nog eens met 1,25%. Mogelijke subsidie-effecten volgend uit de septembercirculaire 2024 zijn op het moment van opmaken van de begroting nog niet bekend en vormen daarmee een niet te kwantificeren risico en zijn een onderdeel van het subsidieresultaat welke door de GR WOZL/ GR WSP Parkstad niet is te beïnvloeden.
Terugstroom van Detachering naar Beschut 2.0	In de 2de begrotingswijziging 2024 is er rekening gehouden met een terugstroom naar Beschut 2.0 vanuit Detachering van 10 fte en vanuit Relim van 5 fte. Er is sprake van toenemende fysieke en/of psychische klachten van medewerkers waardoor zij zijn aangewezen op de beschutte werkomgeving. De verwachting is dat de terugstroom naar Beschut 2.0 niet zal afnemen.
Aantal arbeidsjaren	In de bepaling van het aantal arbeidsjaren wordt uitgegaan van de werkelijk verwachte pensioendata en een overige uitstroom van 3% als gevolg van met name ziek uit dienst en overlijden. Dit percentage is een verwachting op basis van historische uitstroom. De werkelijke, overige uitstroom kan hiervan in zowel positieve als negatieve zin afwijken. Dit is voor WOZL/WSP Parkstad een niet te beïnvloeden risico.
Indexeringen	Indexeringen vormen geen risico meer binnen de 2de begrotingswijziging 2024 omdat deze naar werkelijkheid zijn meegenomen in deze begrotingswijziging.

Figuur 14: Risico-analyse 2de begr. wijz.2024

7 Bijlagen

Totaal bijdragen deelnemende gemeenten 1ste begr. wijz. 2024 GR WOZL

Deelnemende gemeente	bedrijfs-voering	uitvoering Wsw	resultaat Beschut 2.0	totaal financiering	Uitvoering WSW Heuvelland in GR WSP	subsidie	totaal bijdragen
Beekdaelen	33.304	-86.349	165.700	**112.656**	0	4.055.361	**4.168.017**
Brunssum	77.208	-200.180	384.137	**261.165**	0	9.373.828	**9.634.994**
Gulpen-Wittem	14.609	-37.878	72.686	**49.418**	108.417	1.754.994	**1.912.828**
Heerlen	213.165	-552.683	1.060.578	**721.061**	0	25.906.670	**26.627.730**
Kerkrade	143.270	-371.464	712.826	**484.632**	0	17.366.411	**17.851.044**
Landgraaf	79.829	-206.976	397.179	**270.032**	0	9.727.566	**9.997.598**
Simpelveld	16.680	-43.247	82.990	**56.423**	0	1.964.120	**2.020.542**
Vaals	12.997	-33.697	64.663	**43.963**	96.450	1.554.186	**1.694.599**
Valkenburg	11.486	-29.779	57.145	**38.852**	85.237	1.415.801	**1.539.890**
Voerendaal	8.461	-21.936	42.094	**28.619**	0	1.014.357	**1.042.976**
totaal	**611.008**	**-1.584.188**	**3.040.000**	**2.066.821**	**290.105**	**74.133.293**	**76.490.219**

Figuur 15: Totale bijdragen deelnemende gemeenten cf. 1ste begr. wijz.2024

Totaal bijdragen deelnemende gemeenten 2de begr. wijz. 2024

Deelnemende gemeente	bedrijfs-voering	uitvoering Wsw	resultaat Beschut 2.0	totaal financiering	Uitvoering WSW Heuvelland in GR WSP	subsidie regulier	incidentele subsidie	totaal bijdragen
Beekdaelen	24.623	-110.248	147.737	**62.112**	-	4.206.210	141.032	**4.409.354**
Brunssum	57.022	-255.312	342.129	**143.840**	-	10.012.412	335.711	**10.491.962**
Gulpen-Wittem	10.849	-48.573	65.091	**27.366**	-7.647	1.830.434	61.373	**1.911.526**
Heerlen	156.827	-702.176	940.947	**395.598**	-	27.571.105	924.444	**28.891.146**
Kerkrade	105.045	-470.327	630.260	**264.977**	-	18.285.443	613.101	**19.163.521**
Landgraaf	58.736	-262.984	352.410	**148.162**	-	10.423.662	349.500	**10.921.324**
Simpelveld	13.412	-60.050	80.470	**33.832**	-	2.270.607	76.132	**2.380.570**
Vaals	8.849	-39.622	53.095	**22.323**	-6.238	1.576.207	52.849	**1.645.141**
Valkenburg	8.064	-36.105	48.383	**20.341**	-5.684	1.445.617	48.471	**1.508.745**
Voerendaal	5.747	-25.730	34.479	**14.496**	-	992.925	33.292	**1.040.713**
totaal	**449.174**	**-2.011.127**	**2.695.000**	**1.133.047**	**-19.569**	**78.614.621**	**2.635.904**	**82.364.004**

Figuur 16: Totale bijdragen deelnemende gemeenten cf. 2de begr. wijz.2024

Verschil in bijdragen GR WOZL begroting -/- 2de begrotingswijziging								
Deelnemende gemeente	**bedrijfs-voering**	**uitvoering Wsw**	**resultaat Beschut 2.0**	**totaal financiering**	**Uitvoering WSW Heuvelland in GR WSP**	**subsidie**	**incidentele subsidie**	**totaal bijdragen**
Beekdaelen	-8.681	-23.899	-17.964	**-50.543**	0	150.849	141.032	**241.338**
Brunssum	-20.185	-55.132	-42.008	**-117.326**	0	638.583	335.711	**856.968**
Gulpen-Wittem	-3.761	-10.696	-7.596	**-22.052**	-116.064	75.440	61.373	**-1.302**
Heerlen	-56.338	-149.493	-119.631	**-325.463**	0	1.664.435	924.444	**2.263.416**
Kerkrade	-38.225	-98.864	-82.566	**-219.655**	0	919.032	613.101	**1.312.478**
Landgraaf	-21.093	-56.008	-44.769	**-121.870**	0	696.096	349.500	**923.726**
Simpelveld	-3.268	-16.803	-2.520	**-22.591**	0	306.487	76.132	**360.028**
Vaals	-4.147	-5.925	-11.568	**-21.640**	-102.688	22.021	52.849	**-49.457**
Valkenburg	-3.422	-6.326	-8.763	**-18.510**	-90.921	29.816	48.471	**-31.144**
Voerendaal	-2.714	-3.794	-7.615	**-14.123**	0	-21.433	33.292	**-2.263**
totaal	**-161.834**	**-426.940**	**-345.000**	**-933.773**	**-309.672**	**4.481.328**	**2.635.904**	**5.873.787**

Figuur 17: Verschil bijdragen deelnemende gemeenten voor geheel 2024

Verloop AJ

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Gemiddeld 2024
Beekdaelen	119,03	119,03	118,03	118,03	116,63	116,63	113,38	113,08	111,77	110,67	110,36	108,17	114,57
Brunssum	283,67	280,67	280,17	278,17	277,27	275,66	272,41	271,72	268,04	263,85	261,57	259,39	272,71
Gulpen-Wittem	53,92	52,92	52,03	52,03	51,03	48,53	48,28	48,16	48,03	47,90	47,77	47,65	49,86
Heerlen	775,46	772,20	767,05	764,73	761,44	755,56	750,27	744,93	737,93	731,93	726,82	723,31	750,97
Kerkrade	517,38	515,41	509,22	507,50	503,23	502,12	496,31	491,02	487,74	485,21	482,13	479,35	498,05
Landgraaf	290,95	290,65	288,51	287,79	287,53	286,43	283,70	282,00	280,30	279,60	275,90	273,64	283,92
Simpelveld	66,66	66,66	64,66	64,61	64,61	62,61	60,47	58,87	58,72	58,57	58,42	57,27	61,85
Vaals	43,99	43,49	43,49	43,49	43,49	42,69	42,69	42,58	42,48	42,38	42,27	42,17	42,93
Valkenburg aan de Geul	40,58	40,58	40,08	40,08	39,08	39,08	39,08	38,98	38,88	38,79	38,69	38,59	39,38
Voerendaal	28,56	28,56	27,56	27,56	27,56	27,56	26,37	26,30	26,23	26,16	26,09	26,02	27,04
Niet deelnemende gemeenten													
Totaal	**2.220,20**	**2.210,17**	**2.190,80**	**2.183,98**	**2.171,87**	**2.156,87**	**2.132,95**	**2.117,65**	**2.100,13**	**2.085,05**	**2.070,02**	**2.055,56**	**2.141,27**

Figuur 18: Verloop AJ per gemeente

2de begrotingswijziging 2024 *bedragen x €1,-*

Omschrijving	AJ	verg. uitv, per aj/fte *	subsidie-lasten	uitv. kosten WOZL	totaal kosten	€	** rijksbijdrage 36.714	resultaat
Regulier								
Verbonden partijen GR WSP	1.670,18	36.468	60.908.113	0	60.908.113		61.318.977	410.864
Verbonden partijen Beschut 2.0	225,97	36.468	8.240.615	0	8.240.615		8.296.203	55.588
GR WOZL: informatiebeheer	5,36	36.468	195.509		195.509		196.828	1.319
Werkmeester	12,02	36.468	438.224	0	438.224		441.180	2.956
Totaal Regulier	**1.913,53**		**69.782.461**	**0**	**69.782.461**		**70.253.188**	**470.727**
Begeleid werken	**71,66**	18.000	**1.289.957**	**89.580**	**1.379.537**		**2.631.082**	**1.251.545**
Beschut Werken: Relim								
Loonkosten			1.865.501					
Begeleidingskosten Relim			429.372					
	58,40		**2.294.872**	**11.681**	**2.306.553**		**2.144.236**	**-162.316**
Beschut werken: Werkmeester	**17,76**	45.585	**647.673**	**3.552**	**651.225**		**652.042**	**817**
RVU								
Loonkosten RVU			2.451.873					
Overige kosten RVU			31.844					
	79,92		**2.483.717**	0	**2.483.717**		**2.934.072**	**450.355**
Buitenregionale uitvoeringsorganisaties	**0,00**		**0**	0	**0**		**0**	**0**
Totaal Arbeidsjaren (AJ)	**2.141,27**		**76.498.680**	**104.813**	**76.603.493**		**78.614.621**	**2.011.127**

* bij beschut werken wordt subsidie verstrekt op basis van FTE
** rijkssubsidie cf. mei circulaire 2024 -/- de eenmalige toekenning

Figuur 19: Specificatie van de uitvoering Wsw 2024

Hoofdlocatie
Kloosterweg 1
6412 CN Heerlen
Postbus 330
6400 AH Heerlen
045 566 66 00

Locatie BVS
Diepenbrockstraat 15
6411 TJ Heerlen
Postbus 330
6400 AH Heerlen
045 566 66 00

Locatie Beschut 2.0
Sourethweg 2
6422 PC Heerlen
Postbus 6001
6401 SB Heerlen
045 566 63 00

KANS-locatie
Wenckebachstraat 2C
6466 NC Kerkrade
Postbus 330
6400 AH Heerlen
045 566 58 00

wozl

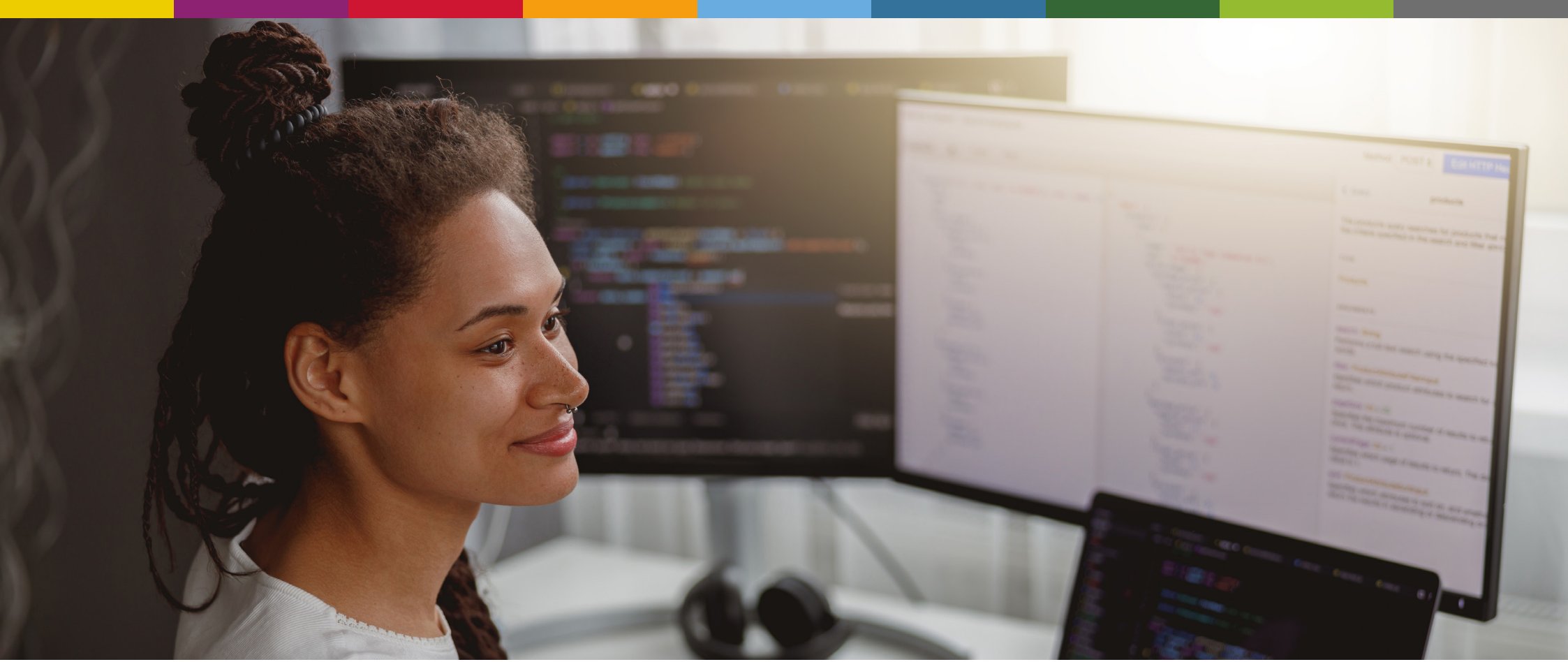

2de Begrotingswijziging 2024

GR WSP Parkstad

wsp parkstad

2de Begrotingswijziging 2024 GR WSP Parkstad

Goedgekeurd door het Algemeen Bestuur d.d. 24 oktober 2024.

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur d.d. 23 januari 2025.

De Algemeen directeur/ Secretaris
F. Dijk

De voorzitter
M.E.E. de Beer

wsp parkstad

Leeswijzer

Bekijk je dit plan digitaal?
Dan kun je hier navigeren

Hier kun je zien in welk
hoofdstuk je bent

Download onze app

Samenvatting

De 1ste begrotingswijziging 2024 is door het Algemeen Bestuur op 6 juli 2024 vastgesteld. De 2de begrotingswijziging 2024 van de GR WSP Parkstad wordt aangeboden vanwege de volgende redenen:

- ***Meicirculaire Gemeentefonds 2024 van het Ministerie BZK;***
- ***Ontwikkeling verloop aantal arbeidsjaren;***
- ***Operationele realisatie van de verbonden partijen over het eerste halfjaar 2024.***

Jaarlijks publiceert het Ministerie van BZK de meicirculaire Gemeentefonds, waarmee zij de subsidie Sw bekendmaakt voor het lopende jaar. Op basis van deze circulaire wordt het effect duidelijk van de subsidie Sw en de Loon Prijs Ontwikkeling (LPO) voor de lopende begroting. Deze LPO is weer van belang in relatie tot de in de cao Sociale Werkvoorziening afgesproken loonwikkeling van de Sw-lonen. Naast een LPO 2024 (6,08%, €2.115 per arbeidsjaar) is wederom sprake van een positief volume-effect (€338 per arbeidsjaar) als gevolg van een sneller afnemende Sw-populatie bij een gelijkblijvend macrobudget.

Deze ontwikkeling van de subsidie Sw (in combinatie met een daling van de arbeidsjaren) heeft een positief effect op het financieel resultaat van GR WSP Parkstad dat niet te voorzien was ten tijde van het opstellen van de 1ste begrotingswijziging.

Er is nog steeds sprake van een krappe arbeidsmarkt en gebrek aan personeel. Er is een grotere behoefte aan ondersteuning en begeleiding om de nog resterende kandidaten uit de Participatiewet succesvol te kunnen plaatsen. Ook de mensontwikkelbedrijven zien dat de ontwikkeling van hun kandidaten naar en voorbereiding op de arbeidsmarkt moeizamer verloopt. Het niveau wat daarbij haalbaar is, is ook beperkt. Dit vraagt een andere benadering én houding van werkgevers. We zoeken echt gericht naar werkzaamheden bij de werkgever die passen bij de kandidaat. Daarmee vragen we een grotere flexibiliteit van werkgevers om mee te denken en het personeelstekort op te lossen.

Ondanks de krappe arbeidsmarkt en het gebrek aan personeel, hebben verschillende opdrachtgevers hun lopende orders bij Beschut 2.0 verkleind. Dat betekent voor nu dat er sprake is van kleinere kortlopende orders. Dit vraagt meer voorbereidingstijd en “omsteltijd” tussen orders, maar daarmee proberen we de werkgelegenheid voor de medewerkers op de eigen locaties te waarborgen. Om nieuwe orders binnen te halen is een salesteam samengesteld en is er ook afstemming met Sw-bedrijven in de regio om elkaar te helpen.

We zien daarnaast dat de personele bezetting van groepsdetacheringen onder druk komt te staan. De bezetting wordt steeds ouder en medewerkers kunnen gebruikmaken van seniorenregelingen, vroegpensioen of bereiken de pensioengerechtigde leeftijd. De afgelopen jaren hebben we zowel de betreffende inleners als gemeenten veelvuldig geattendeerd op deze zorgelijke ontwikkeling. We zien dat nu kritische grenzen worden bereikt, waardoor we andere keuzes moeten maken dan voorheen.

Het totale resultaat over de eerste 8 maanden is gunstiger dan in de 1ste begrotingswijziging 2024 is gemeld. Dit wil echter niet zeggen dat alle onderdelen binnen begroting presteren, maar daar is aandacht voor en er lopen verbeteracties.

Fred Dijk
Algemeen directeur / Secretaris

Inhoud

1 KPI's 6

2 Meicirculaire 2024 7

3 Finance 8

4 Risico-analyse 14

5 Bijlagen 15

naar vorige pagina

naar volgende pagina

naar inhoudsopgave

1 KPI's

GR WSP Parkstad	1ste begrotingswijziging 2024	2de begrotingswijziging 2024	Verschil
Resultaat voor financiering en algemene dekkingsmiddelen	-€6.893.000	-€2.093.000	-€4.800.000

Verbonden partijen	1ste begrotingswijziging 2024	2de begrotingswijziging 2024	Verschil
Nettoresultaat	-€4.421.000	€430.000	€4.851.000
Operationeel resultaat	€7.040.000	€7.753.000	€713.000
Subsidieresultaat	-€11.461.000	-€7.323.000	€4.138

Figuur 1: KPI's

2 Meicirculaire 2024

In de 1ste begrotingswijziging 2024 is het subsidiebedrag gebaseerd op de mei- en september circulaire van 2023. In 2024 heeft het Ministerie van BZK een meicirculaire gepubliceerd dat een positief effect heeft op het subsidiebedrag.

Het subsidiebedrag per arbeidsjaar bedraagt in de 1ste begrotingswijziging 2024 €34.260. In de 2de begrotingswijziging 2024 wordt dit bedrag €37.945 per arbeidsjaar. Deze verhoging bestaat voor €2.115 uit de compensatie van de stijgende lonen (LPO) en voor €338 wordt er rekening gehouden met een snellere verwachte uitstroom van Wsw-ers.

Daarnaast is er een eenmalige toevoeging ten bedrage van €1.231. Deze toevoeging is door de minister bestemd ten behoeve van de bouw en versterking van de infrastructuur van het sociaal ontwikkelingsbedrijf. Voor de begrotingstechnische verwerking van deze middelen wordt verwezen naar de 2de begrotingswijziging 2024 van GR WOZL. Op het financieel resultaat van GR WSP Parkstad hebben deze middelen geen invloed.

Subsidie ontwikkeling per arbeidsjaar	2024
2de begrotingswijziging 2024	
Subsidiebedrag cf. 1ste begrotingswijziging 2024	€34.260
LPO	€2.155
Volume	€388
Eenmalige toevoeging	€1.231
	€3.685
Subsidiebedrag cf. 2de begrotingswijziging 2024	€37.945

Figuur 2: Opbouw subsidie per AJ

3 Finance

GR WSP Parkstad

Overzicht baten & lasten *(bedragen x € 1.000,-)*

Rubriek	1ste begrotings-wijziging 2024	2de begrotings-wijziging	verschil
Bedrijfsvoering			
baten	-	-	-
lasten	-113	-113	-
	-113	-113	-
Resultaat verbonden partijen			
baten	-	-	-
lasten	-4.421	430	4.851
	-4.421	430	4.851
Uitvoering Participatiewet (incl. bedrijfsvoering)			
baten	-	-	-
lasten	-2.359	-2.410	-51
	-2.359	-2.410	-51
Duale Poort Heerlen			
baten	1.067	1.071	4
lasten	-1.067	-1.071	-4
	-	-	-
Resultaat voor financiering en algemene dekkingsmiddelen	**-6.893**	**-2.093**	**4.800**

Figuur 3: Overzicht van baten en lasten GR WSP Parkstad 1/2

GR WSP Parkstad

Overzicht baten & lasten *(bedragen x € 1.000,-)*

Rubriek	1ste begrotings-wijziging 2024	2de begrotings-wijziging	verschil
Financiering en alg. dekkingsmiddelen			
Bedrijfsvoering	113	113	-
Verbonden partijen	4.421	-430	-4.851
Uitvoering Participatiewet	2.359	2.410	51
	6.893	2.093	-4.800
Vennootschapsbelasting	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-
Incidentele baten en lasten	-	-	-
	-	-	-
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-**	**-**	**-**
Mutaties in reserves	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	**-**	**-**	**-**

Figuur 4: Overzicht van baten en lasten GR WSP Parkstad 2/2

Toelichting op het overzicht baten en lasten

In de 2de begrotingswijziging 2024 bedraagt het resultaat voor financiering en algemene dekkingsmiddelen €2.093.000. Dat is €4.800.000 beter dan in de 1ste begrotingswijziging 2024 is aangegeven.

Bedrijfsvoering

Het saldo van de bedrijfsvoering bedraagt €113.000.

In onderstaande tabel worden de baten en lasten weergegeven voor de bedrijfsvoering.

Bedrijfsvoering *(bedragen x € 1.000,-)*

	2024		
	1ste begr. wijz.	**2de begr. wijz.**	verschil
Baten			
-	0	**0**	0
Totaal	0	**0**	0
Lasten			
Personeelskosten	-64	**-64**	0
Organisatiekosten	-15	**-15**	0
Accountants- en advieskosten	-33	**-33**	0
Rente en financieringskosten	-2	**-2**	0
Totaal	-113	**-113**	0
Saldo van baten en lasten	-113	**-113**	0

Figuur 5: Overzicht baten en lasten bedrijfsvoering

Verbonden partijen

Het nettoresultaat in de 2de begrotingswijziging 2024 bedraagt €430.000 positief. Dat is €4.851.000 beter dan in de 1ste begrotingswijziging 2024. Dit komt door een beter operationeel resultaat van €713.000 en een beter subsidieresultaat van €4.138.000. Voor de toelichting wordt verwezen naar pagina 11.

Deze ontwikkeling van de subsidie Sw (in combinatie met een daling van de arbeidsjaren) heeft een positief effect op het financieel resultaat dat niet te voorzien was ten tijde van het opstellen van de 1ste begrotingswijziging.

Uitvoering Participatiewet

De kosten voor de uitvoering Participatiewet bedragen €2.410.000. Dit is €51.000 slechter ten opzichte van de 1ste begrotingswijziging 2024. Voor de toelichting wordt verwezen naar pagina 13.

Duale Poort Heerlen

De activiteiten rondom de Duale Poort worden specifiek in opdracht van de gemeente Heerlen uitgevoerd. De kosten worden een-op-een doorbelast.

Lasten

In de 2de begrotingswijziging worden de lasten begroot op €1.071.000. Een klein verschil van €4.000 dat wordt verklaard door hogere ICT-kosten.

Het aantal fte voor 2024 blijft gelijk aan de 1ste begrotingswijziging 2024 (11,92 fte).

(bedragen x € 1.000,-)

Resultaatsverloop GR WSP 2de begrotingswijziging 2024		
Resultaat voor financiering en alg. dekkingsmiddelen GR WSP cf. 1ste begrotingswijziging 2024		**-6.893**
Beter netto resulaat verbonden partijen	4.851	
Slechter resultaat uitvoering Participatiewet	-51	
		4.800
Resultaat voor financiering en alg. dekkingsmiddelen GR WSP cf. 2de begrotingswijziging 2024		**-2.093**

Figuur 6: Resultaatverloop GR WSP Parkstad

Financiering en algemene dekkingsmiddelen (incl. reserves)

De tekorten bij de GR WSP Parkstad worden volledig gedekt door een bijdragen van de deelnemende gemeenten.

In de volgende tabel worden de baten per rubriek weergegeven:

Financiering- en algemene dekkingsmiddelen *(bedragen x € 1.000,-)*

	2024		
	1ste begr. wijz.	**2de begr. wijz.**	verschil
Bedrijfsvoering	-113	**-113**	0
Verbonden Partijen	-4.421	**430**	4.851
Uitvoering Participatiewet	-2.359	**-2.410**	-51
Duale Poort	0	**0**	0
Mutaties in reserve	0	**0**	0
Totaal	-6.893	**-2.093**	4.800

Figuur 7: Overzicht baten per rubriek

Vennootschapsbelasting

De activiteiten binnen de GR WSP Parkstad zijn vrijgesteld van de vennootschapsbelasting en is derhalve nihil.

Onvoorzien

De verwachting voor 2024 is dat er geen onvoorziene activiteiten zullen plaatsvinden.

Incidentele baten en lasten

De verwachting voor 2024 is dat er geen incidentele baten en lasten zullen plaatsvinden.

Mutaties in reserve

De verwachting voor 2024 is dat er geen mutaties in reserve zullen plaatsvinden.

Gerealiseerd resultaat

De verwachting voor 2024 is dat het gerealiseerd resultaat nihil zal zijn.

Toelichting op 2de begrotingswijziging 2024 van de verbonden partijen versus de 1ste begrotingswijziging 2024

Financieel resultaat

Het nettoresultaat voor WSP Parkstad Detacheringen is naar verwachting €4.138.000 beter de de 1ste begrotingswijziging. Op hoofdlijnen is dit het gevolg van:

x €1.000

Resultaatverloop WSP Parkstad Detacheringen 2de begrotingswijziging 2024		
Resultaat cf. 1ste begrotingswijziging 2024		**-4.421**
Hogere omzet	379	
Lagere personeelskosten	305	
Lagere bedrijfskosten	28	
Lagere lonen Sw (lagere bezetting)	2.097	
Hogere subsidie (effect meicirculaire)	2.041	
		4.850
Resultaat cf. 1ste begrotingswijziging 2024		**429**

Figuur 8: Resultaatverloop GR WSP Parkstad

Omzetwaarde en brutomarge 2de begrotingswijziging 2024

De omzetwaarde in de 2de begrotingswijziging bedraagt €19.904.000 en is daarmee €379.000 hoger dan in de 1ste begrotingswijziging. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de doorgevoerde prijsstijgingen.

Personeelskosten

De totale personeelskosten bedragen €9.076.000 en zijn daarmee €305.000 lager dan in de 1ste begrotingswijziging 2024. Zowel de personele kosten voor de Sw als de niet-Sw vallen lager uit als gevolg van een dalende bezetting.

Bedrijfskosten

De bedrijfskosten bedragen in de 2de begrotingswijziging 2024 €3.075.000 en zijn daarmee €28.000 lager dan is opgenomen in de 1ste begrotingswijziging 2024.

Operationeel resultaat

Het operationeel resultaat in de 2de begrotingswijziging 2024 bedraagt €7.753.000 en is daarmee €713.000 beter dan in de 1ste begrotingswijziging 2024.

Subsidieresultaat

Het subsidieresultaat komt naar verwachting €4.138.000 beter uit dan in de 1ste begrotingswijziging.

Lonen Sw

In de 2de begrotingswijziging is rekening gehouden met de cao-verhoging per 1 juli 2024 ad 3,10%.De loonkosten zijn in totaliteit €2.097.000 lager dan begroot. Groot deel hiervan wordt veroorzaakt door dalende bezetting met name als gevolg van deelname aan RVU.

Rijkssubsidie

De rijkssubsidie is opgenomen conform de meicirculaire 2024 (na afroming door de GR WOZL van €245 per AJ). De rijkssubsidie is in de meicirculaire verhoogt met €2.453 per arbeidsjaar. Deze verhoging bestaat uit een compensatie LPO stijging loonkosten van €2.115 en een volume-effect als gevolg van versnelde uitstroom van €338.

De rijkssubsidie valt in de verwachting €2.041.000 hoger uit dan begroot. Hierin zit een negatief hoeveelheidseffect van 60,88 Arbeidsjaren ter grootte van €2.071.000, en een positief prijsverschil als gevolg van de meicirculaire van €4.112.000.

Nettoresultaat

Het nettoresultaat in de 2de begrotingswijziging 2024 bedraagt €430.000 positief en is daarmee €4.851.000 beter dan de 1ste begrotingswijziging 2024.

Omschrijving	1ste begrotings wijziging 2024	2de begrotings wijziging 2024	verschil
Externe omzet	19.651	20.031	-380
Interne omzet	0	0	0
Mutatie gereed prod./onderh. werker	0	0	0
Omzetwaarde	19.651	20.031	380
Verbruik grondstoffen, inhuur, uitbesteed	-126	-127	-1
Bruto marge	**19.525**	**19.904**	**379**
Personeelskosten			
personele kosten SW	*-2.903*	*-2.833*	70
personele kosten n-SW	*-6.479*	*-6.243*	236
Totaal Personeelskosten	**-9.382**	**-9.076**	**305**
Afschrijvingskosten	-167	-149	18
Facilitaire kosten (incl. huisvesting)	-1.307	-1.120	187
Dienstverlening derden	-80	-111	31
Dienstverlening ICT en telecommunic	-789	-893	104
Dienstverlening Arbo	-663	-663	0
Dienstverlening	-1.532	-1.667	-135
Overige bedrijfskosten	-96	-139	-43
Totaal Bedrijfskosten	**-3.102**	**-3.075**	**28**
Bedrijfsresultaat	***7.040***	***7.753***	**713**
Operationeel resultaat	***7.040***	***7.753***	**713**
Lonen SW	-70.685	-68.588	2.097
Wet Liv	160	160	0
Rijkssubsidie SW	59.064	61.105	2.041
Subsidieresultaat	***-11.461***	***-7.323***	**4.138**
Netto resultaat	**-4.421**	**430**	**4.851**
Aantal FTE Wsw	1.699,58	1.640,02	-59,56
Aantal FTE N-Wsw	66,38	64,51	-1,87
Aantal AJ Wsw	1.736,42	1.675,54	-60,88

Figuur 9: Financieel overzicht van de verbonden partijen

Toelichting uitvoering Participatie-wet 2de begrotingswijziging versus de 1ste begrotingswijziging 2024

Personele kosten

De personele kosten in de 2de begrotingswijziging bedragen €2.179.000 en zijn daarmee €43.000 hoger dan de 1ste begrotingswijziging 2024. Hiervan is €139.000 afgedekt door subsidie

De stijging wordt veroorzaakt door hogere lasten voor opleidingen en externe inhuur. De externe inhuur betreft 1 jobcoach van Detachering ten behoeve van de jongeren.

Bedrijfskosten

In de 2de begrotingswijziging 2024 bedragen de bedrijfskosten €370.000 hetgeen €8.000 hoger is ten opzichte van de 1ste begrotingswijziging.

Nettoresultaat

Het nettoresultaat in de 2de begrotingswijziging 2024 bedraagt €2.410.000 negatief en is daarmee €51.000 slechter dan in de 1ste begrotingswijziging 2024.

Overzicht baten & lasten			*(bedragen x € 1.000,-)*
	2024		
Omschrijving	1ste begr. wijz.	2de begr. wijz.	verschil
Externe omzet	139	139	0
Omzetwaarde	**139**	**139**	**0**
Personeelskosten			
Lonen	-2.113	-2.113	0
Opleidingen	-23	-30	-7
Inhuur derden	0	-36	-36
Totaal Personeelskosten	**-2.136**	**-2.179**	**-43**
Afschrijvingskosten	0	0	0
Facilitaire kosten (incl. huisvesting)	-22	-25	-3
Dienstverlening	-82	-82	0
Overige bedrijfskosten	-40	-45	-5
Doorbelasting bedrijfsvoering GR WOZ	-218	-218	0
Totaal Bedrijfskosten	**-362**	**-370**	**-8**
Operationeel resultaat	***-2.359***	***-2.410***	***-51***
Netto resultaat	**-2.359**	**-2.410**	**-51**
Aantal fte n-Wsw	22,24	22,30	0,06

Figuur 10: GR WSP Parkstad uitvoering Participatiewet 2024

Begrote formatie Participatiewet		
	1ste begr. wijz. 2024	**2de begr. wijz. 2024**
	FTE	**FTE**
Management	0,75	0,75
Projectmanagement	0,80	0,80
Accountmanagement	8,28	8,28
Arbeidsmakelaar	1,00	1,00
Jobcarver	1,00	1,00
SROI	1,00	1,00
SGA	0,89	0,89
Projectondersteuner SROI	1,00	1,00
Nazorgcoödinator	0,80	0,80
Nazorgcoach	1,00	1,00
subtotaal	**16,52**	**16,52**
Comm. Directeur	0,50	0,50
Communicatie	1,00	1,00
Applicatiebeheer	0,50	0,50
subtotaal	**2,00**	**2,00**
Jongerenjobcoaches	1,72	2,00
Jobcoach jongerenwerkloosheid	1,00	0,89
Coödinator jongerenwerkloosheid	1,00	0,89
subtotaal	**3,72**	**3,78**
Algeheel totaal	**22,24**	**22,30**

Figuur 11: Begrote formatie Participatiewet 2024

4 Risico-analyse

In de onderstaande tabel is de status van de risico's, zoals in de 2de begrotingswijziging 2024 mee rekening is gehouden, nader toegelicht.

Risico in begroting	Toelichting op risico
Loonprijsontwikkeling	In de 2de begrotingswijziging 2024 is rekening gehouden met de subsidiebedragen conform de meicirculaire 2024. Hierin is een LPO toegekend voor 2024 ad 6,08%. In de 2de begrotingswijziging is voor de Sw-medewerkers rekening gehouden met een cao-stijging van 3,1% welke reeds is ingegaan per 1 juli 2024. Voor niet Sw-medewerkers stijgen de lonen als gevolg van de nieuwe cao-gemeenten met ingang van 1 januari 2024 structureel met 4,75% en daar bovenop per 1 oktober 2024 nog eens met 1,25%. Mogelijke subsidie-effecten volgend uit de septembercirculaire 2024 zijn op het moment van opmaken van de begroting nog niet bekend en vormen daarmee een niet te kwantificeren risico en zijn een onderdeel van het subsidieresultaat welke door de GR WOZL/ GR WSP Parkstad niet is te beïnvloeden.
Beschikbaarheid van passend werk	De vraag naar passend werk zal blijvend ontwikkeld moeten worden. WSP Parkstad is hierin zeer actief en bedreven door inzet van jobcarving. Hierbij wordt middels een specialistische analyse een praktisch voorstel gedaan aan werkgevers hoe bestaande arbeid aangepast kan worden aan de mogelijkheden die inzet van Sw- of PW-kandidaten biedt. De vraag blijft of er in de Parkstadregio voldoende passende werkgelegenheid voorhanden is.
Aantal arbeidsjaren	In de bepaling van het aantal arbeidsjaren wordt uitgegaan van de werkelijk verwachte pensioendata en een overige uitstroom van 3% als gevolg van met name ziek uit dienst en overlijden. Dit percentage is een verwachting op basis van historische uitstroom. De werkelijke, overige uitstroom kan hiervan in zowel positieve als negatieve zin afwijken. Dit is voor WOZL/WSP Parkstad een niet te beïnvloeden risico.
Indexeringen	Indexeringen vormen geen risico meer binnen de 2de begrotingswijziging 2024 omdat deze naar werkelijkheid zijn meegenomen in deze begrotingswijziging.

Figuur 12: Risico-analyse 2de begr. wijz.2024

5 Bijlagen

Totaal bijdragen deelnemende gemeenten cf. 1ste begr. wijz. 2024 GR WSP

Deelnemende gemeente	bedrijfs-voering	verbonden partijen	participatie wet	totaal financiering
Beekdaelen	6.180	240.974	83.593	**330.748**
Brunssum	14.328	558.642	211.585	**784.555**
Gulpen-Wittem	2.711	105.706	0	**108.417**
Heerlen	39.558	1.542.374	1.214.013	**2.795.945**
Kerkrade	26.588	1.036.645	471.731	**1.534.964**
Landgraaf	14.814	577.608	308.706	**901.129**
Simpelveld	3.095	120.690	34.686	**158.472**
Vaals	2.412	94.038	0	**96.450**
Valkenburg	2.131	83.105	0	**85.237**
Voerendaal	1.570	61.217	34.686	**97.473**
totaal	**113.389**	**4.421.000**	**2.359.000**	**6.893.389**

Figuur 13: Totale bijdragen deelnemende gemeenten cf. 1ste begr. wijz.2024

Verschil in bijdragen GR WSP 1ste begrotingswijziging -/- begroting

Deelnemende gemeente	bedrijfs-voering	verbonden partijen	participatie wet	totaal financiering
Beekdaelen	35	-264.546	1.807	**-262.704**
Brunssum	67	-613.230	4.574	**-608.589**
Gulpen-Wittem	27	-116.092	0	**-116.064**
Heerlen	31	-1.692.506	26.246	**-1.666.229**
Kerkrade	-70	-1.137.206	10.199	**-1.127.078**
Landgraaf	13	-633.837	6.674	**-627.150**
Simpelveld	290	-133.530	750	**-132.490**
Vaals	-178	-102.510	0	**-102.688**
Valkenburg	-96	-90.825	0	**-90.921**
Voerendaal	-119	-66.718	750	**-66.088**
totaal	**0**	**-4.851.000**	**51.000**	**-4.799.999**

Figuur 14: Verschil bijdragen deelnemende gemeenten voor geheel 2024

Totaal bijdragen deelnemende gemeenten 2de begr. wijz. 2024 GR WSP

Deelnemende gemeente	bedrijfs-voering	verbonden partijen	participatie wet	totaal financiering
Beekdaelen	6.216	-23.572	85.401	**68.044**
Brunssum	14.395	-54.588	216.159	**175.966**
Gulpen-Wittem	2.739	-10.386	0	**-7.647**
Heerlen	39.589	-150.133	1.240.259	**1.129.715**
Kerkrade	26.517	-100.561	481.929	**407.886**
Landgraaf	14.827	-56.229	315.380	**273.979**
Simpelveld	3.386	-12.839	35.436	**25.982**
Vaals	2.234	-8.472	0	**-6.238**
Valkenburg	2.036	-7.720	0	**-5.684**
Voerendaal	1.451	-5.501	35.436	**31.385**
totaal	**113.389**	**-430.000**	**2.410.000**	**2.093.389**

Figuur 15: Totale bijdragen deelnemende gemeenten cf. 2de begr. wijz.2024

Hoofdlocatie
Kloosterweg 1
6412 CN Heerlen
Postbus 330
6400 AH Heerlen
045 566 66 00

Locatie BVS
Diepenbrockstraat 15
6411 TJ Heerlen
Postbus 330
6400 AH Heerlen
045 566 66 00

Locatie Beschut 2.0
Sourethweg 2
6422 PC Heerlen
Postbus 6001
6401 SB Heerlen
045 566 63 00

KANS-locatie
Wenckebachstraat 2C
6466 NC Kerkrade
Postbus 330
6400 AH Heerlen
045 566 58 00

wsp parkstad

B E H A N D E L B R I E F

Registratienummer: 24it03779

Het Presidium van de gemeente Kerkrade, handelend met mandaat van de gemeenteraad – ex artikel 3a lid 1 van het Reglement van orde voor de vergaderingen van de raadcommissies ter voorbereiding van de vergaderingen van de raad der gemeente Kerkrade – stelt de hieronder gekozen commissie(s) voor om in de openbaarheid te doen behandelen, het onderwerp:

Onderwerp

Algemene subsidieverordening Vrijwilligersorganisaties Gemeente Kerkrade 2025

Algemene informatie

Dit onderwerp is toegekend aan de commissie:	**Te behandelen d.d.:**
Burgers en Samenleving	26 november 2024

Aanleiding / toelichting

Het actualiseren van de huidige Algemene Subsidieverordening Vrijwilligersorganisaties (2017)

Kader / afbakening

Voorliggend concept Algemene subsidieverordening Vrijwilligersorganisaties 2025

Wijze van behandelen

Doel:

Ter besluitvorming door de Raad

Aard van het onderwerp:

Technische / wetswijziging

Gemeente Kerkrade, afdeling Griffie
Telefoonnummer: 045-5676767
Gemeentehuis@kerkrade.nl

Bezoekadres: Markt 1 6461 EB Kerkrade
Postadres: Postbus 600 6460 AP Kerkrade

B E H A N D E L B R I E F

Vorm:

Schriftelijke stukken: Reeds toegezonden

Mondelinge toelichting door portefeuillehouder	Tijdsduur	5 min
Presentatie: n.v.t.	Tijdsduur	n.v.t.
Anders, namelijk: n.v.t.	Tijdsduur	n.v.t.

Bestuurlijke verantwoordelijke(n)

Wethouder Schlangen

Ambtenaren en externen

Aanwezig zullen zijn:

Externen:

Ambtenaren:

Mevr. P.Marcic

Bijlage(n): 4

Nota van toelichting Raad
Ontwerpbesluit
Aanbiedingsbrief
Concept Algemene Subsidieverordening Vrijwilligersorganisaties Gemeente Kerkrade 2025
Bijlage: Vergelijkingsoverzicht artikelsgewijze aanpassingen

Gemeente Kerkrade, afdeling Griffie
Telefoonnummer: 045-5676767
Gemeentehuis@kerkrade.nl

Bezoekadres: Markt 1 6461 EB Kerkrade
Postadres: Postbus 600 6460 AP Kerkrade

Agendapunt nr.:

Gemeente Kerkrade

Registratienummer: 24it03774

Sector: Burger	**Kerkrade,** 28 oktober 2024

Aanbiedingsbrief

aan de raad.

Nr.: 24it03774

Hierbij bieden wij u ter overweging en beslissing een ontwerpbesluit, nr. 24Rb064, inzake Algemene subsidieverordening Vrijwilligersorganisaties Gemeente Kerkrade 2025 aan.

In de nota van toelichting, nr. 24TI058, die het ontwerpbesluit vergezelt, zijn de overwegingen en nadere gronden aangegeven waarop het ontwerpbesluit berust.

Het college,

dr. T.P. Dassen-Housen

De secretaris,

R.M.J.S. Stijns

Gemeente Kerkrade

Ontwerpbesluit

Nr.: 24Rb064

De raad van de gemeente Kerkrade;

overwegende,

- De huidige 'Algemene Subsidieverordening Vrijwilligersorganisaties 2017' te actualiseren en te vervangen door de 'Algemene Subsidieverordening Vrijwilligersorganisaties Gemeente Kerkrade 2025'.

kennis genomen hebbende van,

- de nota van toelichting, nr.24TI058 , behorende bij dit besluit;
- de beraadslagingen in de Burgers en Samenleving d.d. 26 november 2024

gelet op,

- **programma:** Sociaal Domein
- **gemeentelijk/regionaal beleidskader:** n.v.t.
- **wetsartikel:** artikel 147 en 149 van de Gemeentewet

besluit:

I. In te stemmen met de 'Algemene Subsidieverordening vrijwilligersorganisaties gemeente Kerkrade 2025'.

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering d.d. 11 december 2024.

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen-Housen. mr. drs. D.G.M.G. Franssen.

Nota van toelichting

Nummer.: 24Tl058	**Kerkrade, 28 oktober 2024**

Behorend bij ontwerpbesluit nummer: 24Rb064

Onderwerp
Algemene Subsidieverordening Vrijwilligersorganisaties 2025

Beslispunten
I. In te stemmen met de 'Algemene Subsidieverordening vrijwilligersorganisaties 2025 gemeente Kerkrade'

Inleiding
De voorliggende nieuwe subsidieverordening werd oorspronkelijk gepland voor het eerste kwartaal van 2024. Echter, gezien het feit dat de huidige subsidieverordening gebaseerd is op een bekostigingsperiode met een looptijd van vier jaar, waarvan de huidige cyclus doorloopt tot 2025, werd besloten de implementatie van de nieuwe verordening uit te stellen. Het naar voren halen van de implementatie zou ongewenste wijzigingen of discrepanties kunnen veroorzaken in het laatste jaar van de lopende bekostigingsperiode. Daarom is ervoor gekozen de nieuwe subsidieverordening te laten aansluiten bij de start van de nieuwe bekostigingsperiode per 1 januari 2025, wat zorgt voor continuïteit en duidelijkheid.

De huidige Algemene Subsidieverordening voor Vrijwilligersorganisaties dateert uit het jaar 2017 en sluit niet meer aan op het actuele gemeentebeleid en het Model Algemene Subsidieverordening van de VNG. Hierdoor ontbreekt er afstemming met de meest recente landelijke richtlijnen en ontwikkelingen. De modelverordening van de VNG omvat enkel de algemeen landelijk geldende en gemeentelijke regels. Terwijl de huidige subsidieverordening van gemeente Kerkrade naast de algemeen geldende regels, ook de beleidsmatige doorvertaling in de subsidieverordening heeft opgenomen, zijnde de bijzondere bepalingen betreft de subsidiering aan de diverse segmenten.
Door aansluiting te zoeken bij de modelverordening van de VNG, kan de gemeente Kerkrade haar werkwijze beter afstemmen op de landelijke standaard en het actuele gemeentebeleid. Dit door te werken met een subsidieverordening met enkel landelijke en gemeentelijke regels en daarnaast nadere subsidieregelingen. Dit biedt de gemeente meer bestuurlijke ruimte om flexibel in te spelen op maatschappelijke ontwikkelingen.

Doelstelling
Het vaststellen van de voorliggende subsidieverordening.

Argumenten
- De huidige subsidieverordening dateert uit 2017 en sluit daardoor niet aan op het Model Algemene Subsidieverordening van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), dat in 2019 voor de tweede keer is herzien. Hierdoor ontbreekt er afstemming met de meest recente landelijke richtlijnen en ontwikkelingen. Zo ontbreken o.a. de bepalingen inzake het Europees Steunkader. Hierdoor voldoet de verordening inhoudelijk niet meer aan de geldende Europese regelgeving.
  Het Europees steunkader, of EU-staatssteunregels, is ontworpen om eerlijke concurrentie binnen de interne markt van de Europese Unie te waarborgen. Deze regels zijn tevens van toepassing op subsidies die overheden verstrekken aan vrijwilligersorganisaties, vooral wanneer deze organisaties naast hun non-profitactiviteiten, incidenteel commerciële activiteiten uitvoeren, zoals het aanbieden van goederen of diensten tegen betaling. Vrijwilligersorganisaties die voornamelijk non-profit zijn en incidenteel economische activiteiten uitvoeren, zoals het verhuren van faciliteiten, kunnen vaak gebruikmaken van vrijstellingen. Binnen de kaders van deze subsidieverordening, vallen veel subsidies aan vrijwilligersorganisaties onder de de-minimisregel. Dit wil zeggen dat een subsidie tot €300.000 per organisatie over drie jaar doorgaans niet als staatssteun wordt aangemerkt. De impact van de staatssteunregels op de subsidiëring van vrijwilligersorganisaties in Kerkrade is dan ook minimaal.

- De huidige subsidieverordening bestaat uit twee delen, de algemeen geldende landelijke en gemeentelijke regels als ook de beleidsmatige doorvertaling door de toevoeging van bijzondere bepalingen betreffende de structurele subsidiering op diverse segmenten.
  Door te werken met een algemene subsidieverordening en nadere subsidieregelingen, kan de gemeente Kerkrade haar werkwijze beter afstemmen op de landelijke standaard. Het werken met nadere subsidieregelingen biedt de gemeente tevens meer bestuurlijke ruimte om flexibel in te spelen op actuele maatschappelijke ontwikkelingen en het gemeentebeleid.

- Het aanpassen van de huidige subsidieverordening biedt tevens de mogelijkheid om de subsidieverordening leesbaarder en daarmee toegankelijker op te stellen. Dit sluit aan bij de doelstelling van de gemeente om overheidscommunicatie voor iedereen begrijpelijk te maken. Het technisch taalgebruik is herschreven naar meer toegankelijker en begrijpelijker taalgebruik. Tevens is gekozen voor een andere lay-out en een inhoudelijke herstructurering. De lay-out is dusdanig aangepast dat dit de leesbaarheid vergroot. Door de toepassing van een inhoudelijke herstructurering volgen de diverse artikelen elkaar logisch op, wat eveneens de leesbaarheid vergroot.

  De nieuwe subsidieverordening bevat voornamelijk technische wijzigingen. Er zijn een aantal artikelen/bepalingen toegevoegd, conform de Modelverordening van de VNG en afgestemd op het actuele gemeentebeleid. Daarnaast zijn een aantal artikelen/bepalingen vervallen. Hiermee zijn dubbelingen uit de subsidieverordening gehaald en is een scheiding gemaakt tussen de algemeen geldende bepalingen en de bijzondere bepalingen welke worden verwerkt in de nadere subsidieregelingen.
  Als bijlage is een vergelijkingsoverzicht opgenomen waarin artikelsgewijs inzichtelijk wordt gemaakt welke aanpassingen de huidige subsidieverordening kent ten opzichte van de nieuwe verordening.

Kanttekeningen
De aanpassing van de subsidieverordening omvat voornamelijk technische wijzigingen en heeft geen invloed op de subsidiesystematiek en de hoogte van de subsidiebedragen.

Financiën
De aanpassing van de subsidieverordening heeft geen consequenties voor het subsidieplafond en het bekostigingsoverzicht en daarmee ook geen financiële consequenties voor de subsidiabele vrijwilligersorganisaties. Tevens worden de besluiten van het college over verleende subsidies per kwartaal gepubliceerd in het Subsidieregister, dat openbaar toegankelijk is via de website van Gemeente Kerkrade.

Communicatie
Na vaststelling van de subsidieverordening wordt geadviseerd om in samenwerking met de afdeling communicatie:
- structureel gesubsidieerde organisaties middels een persoonlijk bericht te informeren over de nieuwe subsidieverordening;
- een algemeen nieuwsbericht te plaatsen op de website van gemeente Kerkrade.

Tevens zal de nieuwe subsidieverordening gepubliceerd worden op de website www.lokaleregelgeving.overheid.nl en op de website van gemeente Kerkrade.

Burgerparticipatie
De aanpassing van voorliggend concept omvat voornamelijk technische wijzigingen. De inhoudelijke werkwijze, de subsidiesystematiek en de hoogte van de subsidiebedragen zijn niet veranderd. Derhalve is geen participatietraject doorlopen.

Gezondheid en Vitaliteit
Aangezien de nieuwe subsidieverordening geen invloed heeft op de huidige subsidiesystematiek en de hoogte van de subsidiebedragen, blijven de kaders waarbinnen vrijwilligersorganisaties bijdragen aan de gezondheid en vitaliteit van inwoners gelijk. Tevens wordt door de toevoeging van een algemene doelstelling (artikel 2) benadrukt dat de activiteiten van vrijwilligersorganisaties een versterkende positieve invloed hebben op het welbevinden inwoners van Kerkrade en bijdragen aan een sterke sociale cohesie.

Uitvoering
Bij een positief besluit op voorliggende subsidieverordening, deze per 1-1-2025 in werking te laten treden.

Gemeente Kerkrade

Algemene Subsidieverordening Vrijwilligersorganisaties
Gemeente Kerkrade 2025

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Kerkrade;
gelezen het voorstel van het college van datum XX-XX-2024
gelet op het bepaalde in artikel 147 en 149 van de Gemeentewet en de Algemene wet bestuursrecht;
besluit vast te stellen de volgende verordening:
'Algemene Subsidieverordening Vrijwilligersorganisaties Gemeente Kerkrade 2025'.

Hoofdstuk 1 Algemeen

Artikel 1 Definities

In deze subsidieverordening en bijbehorende subsidieregelingen, worden de volgende begrippen gebruikt:

1. **Activiteit(en):** alle taken die een vrijwilligersorganisatie uitvoert voor inwoners van Kerkrade die gericht zijn op ontspanning, ontwikkeling, educatie en ontmoeting. Deze taken passen bij de visie van de gemeente en kunnen van het College een subsidie toegewezen krijgen.
2. **Afkoopsom**: het vastgestelde subsidiebedrag (voor een boekjaar of eenmalige subsidie).
3. **Awb**: Algemene wet bestuursrecht.
4. **Begroting**: een overzicht van de verwachte uitgaven en inkomsten om de activiteit(en) waarvoor subsidie is gevraagd uit te voeren.
5. **Bekostigingsoverzicht**: het gemeentelijk overzicht per subsidieperiode waarin de maximale subsidiebedragen worden benoemd voor structurele subsidies per gesubsidieerde vrijwilligersorganisatie.
6. **Europees steunkader**: een mededeling, richtsnoer, kaderregeling, besluit of vrijstellingsverordening op het gebied van staatssteun die de Europese Commissie of de Raad van de Europese Unie, gelet op de artikelen 106, derde lid, 107, 108 of 109 van het Verdrag heeft vastgesteld.
7. **Boekjaar**: een kalenderjaar van januari tot en met december, tenzij in de subsidiebeschikking anders is bepaald.
8. **College**: het college van burgemeester en wethouders van gemeente Kerkrade.

9. **Dekkingsplan**: een overzicht van andere aangevraagde subsidies, vergoedingen en/of donaties om de activiteiten te betalen.
10. **Natuurlijk persoon:** een persoon én inwoner van Kerkrade, die zelf op eigen naam, een subsidie kan aanvragen. Deze persoon handelt niet namens een organisatie of bedrijf.
11. **Raad**: de gemeenteraad van Kerkrade.
12. **Rechtspersoon**: een vereniging, stichting of coöperatie met een notariële akte, statuten en ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel. Zij organiseren activiteiten voor Kerkraadse inwoners zonder winstoogmerk.
13. **Subsidie**: de aanspraak op financiële middelen, verstrekt door de raad en/of het college voor het uitvoeren van specifieke activiteiten. Dit geld is niet bedoeld als betaling voor producten of diensten die aan de raad en/of het college zijn geleverd, volgens de definitie van artikel 4:21 van de Awb.
    a. **Structurele subsidie**: een subsidie met een looptijd van 1 of meerdere kalenderjaren. Met een maximale looptijd van 4 kalenderjaren.
    b. **Eenmalige subsidie**: een subsidie voor een eenmalige of experimentele activiteit.
14. **Subsidiebeschikking**: Het besluit van het college om:
    - een subsidieverzoek toe te kennen;
    - een subsidieverzoek af te wijzen;
    - het definitief vaststellen van een subsidie;
    - het intrekken van een subsidie;
    - het wijzigen van een subsidie;
    - het toekennen van subsidievoorschotten.
15. **Subsidieontvanger:** de vrijwilligersorganisatie (rechtspersoon) of natuurlijk persoon die in naam van de organisatie of in eigen naam een subsidie aanvraagt en ontvangt.
16. **Subsidieperiode**: het tijdvak waarvoor de subsidie wordt toegekend. Dit kan eenmalig zijn of meerjarig.
17. **Subsidieplafond**: het bedrag dat gemeente Kerkrade in een subsidieperiode maximaal beschikbaar heeft om subsidies te verstrekken.
18. **Subsidieregeling**: een algemeen verbindend voorschrift dat beschrijft welke activiteiten voor subsidie in aanmerking komen en wat de regels zijn voor het aanvragen, verlenen uitbetalen en vaststellen van subsidies.
19. **Subsidieverlening**: de voorlopige toekenning van de aangevraagde subsidie. Er wordt een beschikking afgegeven met daarin beschreven:
    - de omschrijving van de uit te voeren activiteit(en);

- de hoogte van het subsidiebedrag;
- de verplichtingen die zijn verbonden aan de toegekende subsidie;
- de termijnen voor betaling en verantwoording.

20. **Subsidievaststelling**: de definitieve toekenning van de subsidie. In de beschikking staat het vastgestelde subsidiebedrag. De beschikking geeft een definitief recht op uitbetaling van de subsidie.
21. **Subsidieverordening**: deze regeling waarin staat beschreven welke regels gelden voor het subsidiëren van vrijwilligersorganisaties en natuurlijke personen en wat de werkwijze is van aanvraag tot afhandeling van een subsidie.
22. **Subsidieverstrekking**: de algemene term voor het toekennen van een subsidie en omvat zowel de subsidieverlening als ook de subsidievaststelling.
23. **Verdrag**: het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
24. **Voorschot**: een uitbetaling van een deel van het subsidiebedrag voorafgaand aan de uitvoering van de activiteiten.
25. **Vrijwilliger**: een persoon die vrijwillig actief is binnen de vrijwilligersorganisatie en zich inspant voor het behalen van de doelen die de vereniging zich stelt. Deze persoon heeft geen arbeidsovereenkomst met de vrijwilligersorganisatie
26. a. **Vrijwilligersorganisatie**: een formeel of informeel georganiseerde groep van personen die regelmatig samenkomen en/of activiteiten organiseren. De inkomsten worden gebruikt om de doelen van de organisatie te ondersteunen. De uitvoering van de kerntaken gebeurt door vrijwilligers, zonder dat er een verband is tussen de uitgevoerde werkzaamheden en de beloning van de vrijwilligers.
    In deze verordening maken we een verschil tussen groepen rechtspersonen en groepen natuurlijke personen.
    b. **Kerkraadse vrijwilligersorganisatie**: een vrijwilligersorganisatie die statutair is gevestigd in Kerkrade en in Kerkrade haar reguliere activiteiten uitvoert. Daarnaast wonen minimaal 30% van het totaal aantal actieve leden in Kerkrade en staan als zodanig ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens.

Artikel 2 Doelstelling

Het verenigingsleven en vrijwilligersinitiatieven zijn van wezenlijk belang voor de Kerkraadse samenleving. Zij vormen de kern van sociale participatie, waar inwoners via activiteiten op betekenisvolle wijze meedoen en bijdragen aan de samenleving. Lidmaatschap en deelname aan verenigingsactiviteiten bevorderen niet alleen de fysieke gezondheid, maar versterken ook het mentale welbevinden van de inwoners. Daarnaast zorgen vrijwilligersinitiatieven voor een sterke sociale basis, die de verbinding tussen inwoners vergroot en de kwaliteit van leefbaarheid verbetert. De raad streeft ernaar om deze organisaties te ondersteunen door

middel van passende subsidies, in lijn met het gemeentebeleid, om betekenisvolle participatie voor alle inwoners van Kerkrade te bevorderen. Vrijwilligersorganisaties spelen een cruciale rol in dit beleid, doordat zij ervoor zorgen dat iedereen, naar eigen mogelijkheden, kan deelnemen aan zinvolle activiteiten. Deze activiteiten bevorderen sociale cohesie, stimuleren talentontwikkeling en dragen bij aan een gezonde, hechte en inclusieve gemeenschap. Door mensen samen te brengen, leren zij met en van elkaar, wat bijdraagt aan ontspanning en een vitaal leven. Zo ondersteunt de gemeente actief haar ambitie om een betrokken en leefbare samenleving te creëren.

Artikel 3 Reikwijdte

1. Deze subsidieverordening geldt voor alle besluiten over subsidies voor vrijwilligersorganisaties, waarbij de verschillende beleidsterreinen zijn uitgewerkt in nadere subsidieregelingen.
2. Met uitzondering van subsidies waarvoor geen wettelijke grondslag nodig is, zoals bedoeld in artikel 4:23, lid 3 van de Awb.
   Het college kan in deze gevallen bepalen dat deze verordening geheel of gedeeltelijk van toepassing is.
3. Activiteiten komen alleen in aanmerking voor subsidie als het college vindt dat ze duidelijk belangrijk zijn voor Kerkrade en passen binnen het door de raad vastgestelde gemeentebeleid.
4. Alleen vrijwilligersorganisaties gevestigd in Kerkrade die activiteiten uitvoeren in Kerkrade komen in aanmerking voor een subsidie. Het college kan bij nadere subsidieregelingen een subsidie verstrekken aan vrijwilligersorganisaties die niet zijn gevestigd in Kerkrade. Het college kan dit besluiten als zij van mening is dat de voorgestelde activiteit van grote meerwaarde is voor Kerkraadse inwoners.
   Een subsidie aan natuurlijke personen wordt alleen verstrekt aan Kerkraadse inwoners waarbij een activiteit wordt georganiseerd voor inwoners van Kerkrade.

Artikel 4 Staatssteunregels

1. Als een subsidieaanvraag onder een Europees steunkader valt, kan het college bij subsidieregeling afwijken van deze verordening en deze aanvullen.
2. Bij subsidieregelingen waarbij is bepaald dat toepassing kan worden gegeven aan een Europees steunkader, verwijst de subsidieregeling naar het desbetreffende steunkader.
3. Bij subsidies waarop een Europees steunkader van toepassing is, verwijst de verleningsbeschikking naar de toepasselijke bepalingen van het steunkader.

4. Bij subsidies waarop een Europees steunkader van toepassing is, komen alleen de activiteiten, doelstellingen, resultaten en kosten voor vergoeding in aanmerking die voldoen aan de eisen van het desbetreffende steunkader.
5. Bij subsidies waarop een Europees steunkader van toepassing is, komen organisaties alleen in aanmerking voor een subsidieverstrekking als deze voldoet aan de voorwaarden van het desbetreffende Steunkader.

Artikel 5 Vormen van subsidie

De subsidievormen die binnen deze verordening vallen zijn:

1. Structurele subsidie: een subsidie voor jaarlijks terugkerende activiteiten van een vrijwilligersorganisatie waarbij het college aanvullende criteria stelt aan de uitvoering en verantwoording van de activiteiten.
    a. Structurele subsidies worden alleen gegeven als een vrijwilligersorganisatie kan laten zien dat ze al één jaar zelfstandig (financieel en organisatorisch) bestaat.
    b. Deze subsidie kan voor maximaal vier aaneensluitende boekjaren gegeven worden.
2. Eenmalige subsidie: een subsidie voor een eenmalige of experimentele activiteit. De criteria en diverse subsidievormen zijn uitgewerkt in nadere subsidieregelingen.

Artikel 6 De subsidieontvanger

1. Een structurele subsidie wordt alleen verleend aan rechtspersonen met volledige rechtsbevoegdheid.
2. Een eenmalige subsidie kan worden verleend aan rechtspersonen met volledige rechtsbevoegdheid en aan natuurlijke personen.
3. Bij een subsidieverlening aan natuurlijke personen, worden de regels uit deze verordening zoveel mogelijk overeenkomstig toegepast.

Artikel 7 Bevoegdheden van het college

1. Het college is belast met de uitvoering van deze subsidieverordening en is bevoegd de subsidiebesluiten te nemen.
2. Het college kan bij nadere subsidieregelingen vaststellen welke activiteiten in aanmerking kunnen komen voor subsidie. Dit binnen de kaders van deze verordening en binnen het vastgestelde gemeentebeleid.
3. Het college kan bij nadere subsidieregeling bepalen welke activiteiten in aanmerking kunnen komen voor subsidie en welke eisen worden gesteld aan de activiteiten. Voor zover van toepassing, wordt in de nadere subsidieregelingen bepaald welke

doelgroepen voor subsidie in aanmerking komen, hoe de subsidie wordt berekend en hoe de subsidiebedragen worden uitbetaald.

4. Het college besluit over verplichtingen die aan de verlening, vaststelling en betaling van subsidie verbonden worden. Zie ook artikel 15 en artikel 16.

Hoofdstuk 2 Subsidieplafond en begrotingsvoorbehoud

Artikel 8 Het subsidieplafond

1. Het college kan bij wettelijk voorschrift subsidieplafonds vaststellen voor structurele subsidies. In dat geval bepalen zij bij subsidieregeling de wijze van verdeling van de betrokken subsidie Dit doet zij binnen de kaders van de vastgestelde gemeentebegroting en beleidskaders. Bij nadere subsidieregelingen bepaalt het college de wijze van verdeling van de betreffende subsidies.
2. Het college kan een subsidieplafond verlagen als:
    a. het plafond wordt vastgesteld voordat de begroting voor het betrokken jaar is vastgesteld of goedgekeurd; en
    b. de subsidieaanvragen waarop het subsidieplafond betrekking heeft, moeten worden ingediend voordat de begroting voor het betrokken jaar is vastgesteld of goedgekeurd.
3. Als er sprake is van een mogelijke verlaging van het subsidieplafond, wordt dit benoemd bij de bekendmaking en wordt gewezen op de gevolgen van een mogelijke verlaging voor reeds ingediende aanvragen.
4. Op basis van de subsidieplafonds wordt een bekostigingsoverzicht gemaakt. Het college maakt het bekostigingsoverzicht bekend voor de start van een nieuwe subsidieperiode of subsidie jaar.

Artikel 9 Begrotingsvoorbehoud

Als de gemeentebegroting nog niet is vastgesteld, neemt het college een subsidiebesluit onder de voorwaarde dat voldoende gelden beschikbaar zullen zijn in de gemeentebegroting. Als deze situatie van toepassing is, wordt dit benoemd in de subsidiebeschikking.

Hoofdstuk 3 De subsidieprocedure

Artikel 10 De subsidieaanvraag

1. Een aanvraag wordt bij het college ingediend door middel van een (digitaal) aanvraagformulier.
2. Als een vrijwilligersorganisatie voor de eerste keer een subsidie aanvraagt, wordt in ieder geval de volgende informatie gevraagd:
    a. een kopie van de oprichtingsakte en de statuten, vastgesteld door een notaris;
    b. een beschrijving van de organisatievorm als dit niet in de akte staat vermeld;
    c. een beschrijving van de samenstelling van het bestuur van de organisatie;
    d. een bewijs van inschrijving bij de Kamer van Koophandel;
    e. een overzicht van de uitgevoerde activiteiten van het afgelopen kalenderjaar;
    f. de jaarrekening van het voorgaande jaar, of als deze niet aanwezig is, een gespecificeerd financieel verslag van inkomsten en uitgaven van het voorgaande jaar;
    g. andere door het college gevraagde documenten en informatie, welke belangrijk zijn voor een goede beoordeling van de aanvraag.
3. Bij iedere subsidieaanvraag levert de aanvrager in ieder geval de volgende informatie aan:
    a. een beschrijving van de activiteiten waarvoor de subsidie wordt aangevraagd;
    b. de doelen en resultaten die met de voorgestelde activiteiten bereikt moeten worden;
    c. een gespecificeerde begroting van de kosten en inkomsten voor deze activiteiten en een dekkingsplan;
    d. een overzicht van subsidies, vergoedingen of tegemoetkomingen, in welke vorm ook met staatsmiddelen gefinancierd, die zijn ontvangen of worden aangevraagd voor de activiteiten waarvoor een subsidie wordt aangevraagd;
    e. andere door het college gevraagde documenten en informatie, welke belangrijk zijn voor een goede beoordeling van de aanvraag.

Artikel 11 De aanvraagtermijn

1. Een aanvraag voor een structurele en/of eenmalige subsidie wordt schriftelijk ingediend volgens de termijnen van de betreffende subsidieregeling.
2. Als een aanvraag niet binnen de bovenstaande aanvraagtermijn is ingediend kan het college besluiten de aanvraag niet in behandeling te nemen.
3. Als een aanvraag onvolledig wordt ingestuurd, kan het college besluiten om de aanvraag niet in behandeling te nemen. Het college laat de subsidieaanvrager weten

voor welke datum de aanvraag aangevuld moet worden. Als de aanvrager de missende informatie niet op tijd inlevert, kan het college besluiten de aanvraag niet verder in behandeling te nemen, het subsidiebedrag te verlagen of de subsidie af te wijzen. De hoogte van de subsidie wordt door het college bepaald.

Artikel 12 De beslistermijn

1. Het besluit op een aanvraag voor een structurele subsidie wordt genomen voor 31 december in het jaar van aanvragen.
2. Het besluit op een aanvraag voor eenmalige subsidie volgt binnen 8 weken na ontvangst van de volledige aanvraag.
3. In de nadere subsidieregelingen kunnen andere termijnen gesteld worden.
4. Bij aanvragen voor een subsidie die worden aangemeld bij de Europese commissie, gerelateerd aan het Europees Staatskader, wordt de termijn verdaagd totdat de Europese Commissie een eindbeslissing heeft genomen.

Artikel 13 Weigeringsgronden

Het college kan de subsidie weigeren als:

1. de subsidieverstrekking in strijd is met een wettelijk voorschrift, het algemeen belang, de goede zeden of de openbare orde;
2. de aanvraag niet voldoet aan de regels die worden gesteld in deze verordening en de betreffende nadere subsidieregelingen;
3. de te subsidiëren activiteiten niet of onvoldoende toegankelijk en/of belangrijk zijn voor de inwoners van Kerkrade;
4. de te subsidiëren activiteiten niet of onvoldoende bijdragen aan de beleidsdoelen van gemeente Kerkrade;
5. de te subsidiëren activiteiten al in voldoende mate worden (kunnen worden) aangeboden in de gemeente Kerkrade;
6. het college een gegronde reden heeft om aan te nemen dat:
    a. de activiteiten niet of niet volledig zullen plaatsvinden;
    b. de aanvrager niet zal voldoen aan de verplichtingen die zijn verbonden aan de subsidie;
    c. de aanvrager niet op een goede wijze verantwoording zal afleggen over de uitgevoerde activiteiten en de daarbij horende uitgaven en inkomsten;
7. de aanvrager voldoende financiële middelen heeft om de activiteiten te bekostigen uit eigen middelen en/of middelen van derden;
8. er sprake is van het buitensluiten van deelnemers op grond van ras, geloof, geslacht, gender, afkomst, seksuele voorkeur, een lichamelijke en/of verstandelijke beperking

of anderszins. Dit geldt niet voor activiteiten die als doel hebben om een achterstand of ongelijkheid bij een specifieke doelgroep te verminderen;

9. het subsidieplafond door de aanvraag zal worden overschreden;
10. het college al op een andere wijze heeft bijgedragen aan de voorgestelde activiteiten;
11. de benodigde vergunning voor de activiteit is geweigerd;
12. de activiteiten gesubsidieerd (kunnen) worden door andere overheidsregelingen, fondsen of overige financiers;
13. de aanvrager drie jaar of langer subsidie heeft gekregen voor dezelfde of soortgelijke activiteiten en er sprake is van veranderde omstandigheden of nieuwe inzichten. Het college kan de subsidie voor de volgende periode stopzetten of verlagen. Dit gebeurt door het vooraf mededelen van een redelijke termijn waarbinnen de subsidie wordt verlaagd en/of stopgezet;
14. de aanvrager onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en deze zouden leiden tot een onjuiste beschikking.

Het college is verplicht een subsidie weigeren als:

15. de subsidieverstrekking in strijd is met een Europees Steunkader;
16. de Europese Commissie heeft vastgesteld dat de subsidie in strijd is met de interne markt (concurrentieregels van de Europese Unie).

Artikel 14 De subsidieverantwoording

1. Bij een eenmalige subsidie: de subsidieontvanger stuurt na uitvoering van de activiteiten de aanvraag om de subsidieverlening vast te stellen, volgens de afspraken en termijnen zoals aangegeven in de beschikking.
2. Bij een structurele subsidie: de subsidieontvanger stuurt de informatie die van belang is om de subsidie vast te stellen, volgens de afspraken en termijnen zoals aangegeven in de beschikking.
3. De aanvraag tot het vaststellen van de subsidie wordt ingediend door het bijhorende (digitale) formulier. De subsidieontvanger stuurt minimaal de volgende informatie mee:
    a. een activiteitenverslag waarin de uitvoering van activiteiten waarvoor subsidie is verleend wordt beschreven;
    b. een overzicht van de daadwerkelijke inkomsten en uitgaven;
    c. een overzicht van de tegoeden (bank- en kassaldo's).
4. In de nadere subsidieregelingen of in de beschikking subsidieverlening kunnen aanvullende gegevens worden opgevraagd die van belang zijn om de subsidievaststelling te kunnen beoordelen.

Artikel 15 Algemene verplichtingen van subsidieontvangers

1. De subsidieontvanger is verplicht het college direct en schriftelijk te informeren over belangrijke wijzigingen, onder andere:
    a. ontwikkelingen of situaties waardoor het waarschijnlijk is dat een of meer activiteiten waarvoor de subsidie is gegeven, niet of niet op tijd zullen worden uitgevoerd;
    b. beslissingen of procedures die gericht zijn op het opheffen van de organisatie;
    c. het stoppen van de activiteiten waarvoor subsidie is verleend;
    d. belangrijke veranderingen in de financiële en organisatorische relatie met derden;
    e. situaties waardoor de subsidieontvanger niet, onvolledig of niet op tijd de verplichtingen kan nakomen die aan de subsidie verbonden zijn;
    f. wijzigingen in de statuten, zoals de vorm van de gesubsidieerde organisatie, het doel van de organisatie en de samenstelling van het bestuur;
    g. het wijzigen van contactgegevens van de organisatie.
2. Het college kan bepalen dat de subsidieontvanger aan verplichtingen moet voldoen. Deze kunnen onder andere gaan over:
    a. de soort en omvang van de activiteiten waarvoor subsidie wordt gegeven;
    b. de informatie en documenten die nodig zijn om de subsidie definitief vast te stellen;
    c. eventuele risico's die verzekerd moeten worden;
    d. het verantwoorden van de uitgevoerde activiteiten en de bijbehorende uitgaven en inkomsten;
3. De subsidieontvanger is verplicht mee te werken aan het verzoek van een ambtenaar of bevoegd toezichthouder die controleert of de regels voor de subsidieverstrekking worden nageleefd.
4. De algemene verplichtingen kunnen na de subsidieverlening verder worden uitgewerkt en worden nagestuurd. Als dit het geval is wordt dit aangegeven in de beschikking subsidieverlening.

Artikel 16 Bijzondere verplichtingen van subsidieontvangers

1. Het college kan de subsidieontvanger bijzondere verplichtingen opleggen die bijdragen aan het bereiken van het doel van de subsidie. Deze verplichtingen kunnen onder andere gaan over:
    a. de kennis en ervaring van het personeel dat betrokken is bij de gesubsidieerde activiteiten;

b. het betrekken van inwoners, vrijwilligers en beroepskrachten bij het maken en uitvoeren van het organisatiebeleid van de subsidieontvanger;
c. de kwaliteit, inrichting, beheer en toegankelijkheid van voorzieningen;
d. in welke ruimtelijke voorziening de activiteiten uitgevoerd dienen te worden, waarbij geldt dat de ruimtelijke voorziening geschikt is voor de uitvoering van de activiteiten;
e. bevorderen van vitaliteit van zowel de inwoner als de vrijwilligersorganisatie;
f. de publicatie van de verstrekte subsidie.

2. De verplichtingen kunnen na de subsidieverlening verder worden uitgewerkt en worden nagestuurd. Als dit het geval is wordt dit aangegeven in de beschikking subsidieverlening.

Artikel 17 De subsidieverlening

1. De aanvrager ontvangt een beschikking waarin staat beschreven:
   a. De toekenning (verlening) of afwijzing van de subsidieaanvraag;
   b. De reden van toekenning of afwijzing;
   c. een beschrijving van de activiteiten waarvoor de subsidie wordt toegekend;
   d. het (maximale) subsidiebedrag en een toelichting op de wijze waarop het subsidiebedrag is berekend;
   e. de wijze van betaling en de betalingstermijn(en);
   f. eventuele verplichtingen waaraan de subsidieaanvrager dient te voldoen;
   g. de wijze waarop en wanneer de subsidie verantwoord dient te worden;
   h. de mogelijkheid om in bezwaar te gaan tegen het subsidiebesluit.
2. Als de subsidie wordt verleend in de vorm van een structurele subsidie of periodieke betalingen bevat, wordt in de beschikking aangegeven:
   a. voor welke periode de subsidie van toepassing is;
   b. hoe hoog het bedrag is dat per betaling wordt uitbetaald;
   c. op welk moment de bedragen worden uitbetaald.
3. De beschikking voor een structurele subsidieaanvraag wordt uiterlijk op 31 december voor start van het nieuwe subsidiejaar of de subsidieperiode afgegeven.
4. Het college kan besluiten de subsidieverstrekking direct vast te stellen.

Artikel 18 De subsidievaststelling

1. Na ontvangst van de aanvraag tot vaststelling, zoals staat beschreven in artikel 14, stelt het college de subsidie vast:
   a. bij een eenmalige subsidie binnen de termijn zoals beschreven in de nadere betreffende subsidieregelingen;

   b. voor een structurele subsidie voor het einde van elk boekjaar van de subsidieperiode waarvoor de subsidie is verleend.
2. De aanvrager ontvangt een beschikking ter vaststelling van de subsidie waarin het vastgestelde subsidiebedrag staat benoemd. De beschikking geeft een definitief recht op uitbetaling.
3. Als de aanvrager geen beschikking subsidieverlening heeft ontvangen, beschrijft de beschikking subsidievaststelling een beschrijving van de activiteiten waarvoor de subsidie wordt toegekend en de bijhorende verplichtingen.
4. Het college stelt de subsidie vast op basis van de ontvangen informatie bij de aanvraag tot vaststelling.
5. De vaststelling van de subsidie wordt beoordeeld op basis van de kwaliteit van de uitvoering van de activiteiten en de verplichtingen die zijn verbonden aan de subsidie. De subsidie kan voor een lager bedrag worden vastgesteld op basis van artikel 20.
6. Het college kan de subsidie helemaal of voor een deel ambtshalve vaststellen als:
   a. de subsidieontvanger het verzoek tot vaststelling niet of niet tijdig heeft ingediend;
   b. in de wet of bij de toekenning van de subsidie een termijn is bepaald waarbinnen het college dit moet doen;
   c. de beschikking subsidieverlening of subsidievaststelling wordt ingetrokken of ten nadele van de ontvanger wordt gewijzigd, zie ook artikel 20.

Hoofdstuk 4 Betaling, intrekken en wijzigen van de subsidie

Artikel 19 Betaling

1. De betaling vindt plaats binnen zes weken na de datum van verzending van de beschikking, behalve als in de beschikking een ander tijdstip is aangegeven.
2. Als een wettelijk voorschrift een andere betalingstermijn voorschrijft, zal het college deze termijn overnemen.
3. Als de subsidieaanvrager bezwaar heeft gemaakt tegen het subsidiebesluit, kan het college toch al geheel of gedeeltelijk de subsidie uitbetalen, zolang er nog geen beslissing op het bezwaar is genomen.
4. Het college kan bij het verlenen van subsidies werken met afkoopsommen en voorschotten:
    a. in de beschikking wordt beschreven wat de hoogte is van de voorschotten of de afkoopsom;
    b. bij de subsidievaststelling en definitieve uitbetaling, worden de betaalde voorschotten verrekend met het totaalbedrag van de toegekende subsidie en wordt het eventueel resterende subsidiebedrag uitbetaald.

Artikel 20 Intrekken en wijzigen van een subsidieverstrekking

1. Het college kan de subsidieverlening ten nadele intrekken of wijzigen als:
    a. de activiteiten waarvoor subsidie is verleend:
        - niet of gedeeltelijk zullen plaatsvinden; of
        - niet of gedeeltelijk hebben plaatsgevonden;
    b. de subsidieontvanger niet heeft voldaan aan verplichtingen die zijn verbonden aan de subsidieverlening;
    c. de subsidieontvanger onjuiste of onvolledige informatie heeft doorgegeven en als juiste of volledige informatie zou hebben geleid tot een ander besluit op de subsidieaanvraag;
    d. de subsidieverlening op een andere manier onjuist was en de subsidieontvanger dit wist of hoorde te weten;
    e. de activiteiten zijn uitgevoerd tegen lagere kosten of met hogere inkomsten dan waarvoor subsidie is verleend;
    f. als de subsidieverlening onjuistheden bevat;
    g. als er veranderde omstandigheden of nieuwe inzichten zijn die het niet langer verantwoord maken om de subsidie zoals oorspronkelijk verleend voort te zetten;
    h. er een wijziging of overschrijding van het subsidieplafond plaats vindt;

i. bij andere door de wet vastgestelde omstandigheden.

2. Het intrekken of aanpassen van de subsidieverlening geldt vanaf het moment dat de subsidie is verleend tenzij het college hierin een ander besluit neemt.
3. Het college kan de subsidievaststelling intrekken of wijzigen als:
    a. op grond van feiten of omstandigheden waarvan het bij de subsidievaststelling redelijkerwijs niet op de hoogte kon zijn en op grond waarvan de subsidie lager dan overeenkomstig de subsidieverlening zou zijn vastgesteld;
    b. de subsidievaststelling onjuist was en de subsidieontvanger dit wist of hoorde te weten;
    c. de subsidieontvanger na de vaststelling niet heeft voldaan aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen.
4. De intrekking of wijziging van de vaststelling geldt vanaf het moment dat de subsidie is vastgesteld tenzij het college hierin een ander besluit neemt.
5. De vastgestelde subsidie kan niet meer worden ingetrokken of gewijzigd als er vijf jaar voorbij zijn sinds de dag waarop de vaststelling schriftelijk is toegezegd.

Artikel 21 Terugvordering

1. Het college kan onterecht betaalde subsidiebedragen terugvorderen.
2. Het college kan het bedrag dat teruggevorderd wordt, verrekenen met een andere subsidie die aan dezelfde ontvanger voor dezelfde activiteiten is gegeven, maar voor een andere periode.
3. Onterecht betaalde subsidiebedragen en voorschotten kunnen worden teruggevorderd:
    a. binnen vijf jaar vanaf de datum van de schriftelijke subsidievaststelling; en
    b. Als de ontvanger niet heeft voldaan aan de verplichtingen gekoppeld aan de subsidieverstrekking.

Hoofdstuk 5 Slotbepalingen

Artikel 22 Hardheidsclausule

1. In alle gevallen waarin deze verordening niet voorziet of onduidelijk is, beslist het college.
2. Het college kan in bijzondere omstandigheden afwijken van een of meerdere bepalingen uit deze verordening om te voorkomen dat de subsidieontvanger onevenredig benadeeld wordt:
    a. afwijken van een of meerdere artikelen: als het strikt volgen van de bepalingen in deze verordening onredelijke nadelige gevolgen heeft, kan het college besluiten af te wijken van een of meerdere artikelen of artikelleden;
    b. het college onderbouwt haar besluit tot afwijking schriftelijk.
3. In het jaar voorafgaand aan de nieuwe subsidieperiode besluit het college of de hoogte van de te verlenen structurele subsidies en afkoopsommen worden aangepast.

Artikel 23 Overgangsregels

1. Verleende subsidies die nog niet vastgesteld zijn per 1 januari 2025 vallen onder de werking van deze verordening.
2. Daar waar bij de vaststelling sprake is van gewijzigde voorwaarden, zal de voor de organisatie meest gunstige voorwaarde voor de vaststelling van de subsidie worden genomen.

Artikel 24 Ingangsdatum en omhangbepaling

1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2025. Op hetzelfde moment wordt de ‘Algemene Subsidieverordening Vrijwilligersorganisaties Gemeente Kerkrade 2017’ ingetrokken behoudens het gestelde in hoofdstuk 7 en 8. De bepalingen uit hoofdstuk 7 en 8 worden met ingang van 01 mei 2025 ingetrokken, of zoveel eerder als de nadere regels als bedoeld in artikel 7 2^{e} lid zijn vastgesteld.
2. Na de inwerkingtreding van deze verordening berusten alle nadere regels gesteld op grond van bepalingen die bij deze verordening vervallen of worden ingetrokken, voor zover niet specifiek bepaald in deze verordening, op deze verordening

Artikel 25 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als ‘Algemene Subsidieverordening Vrijwilligersorganisaties Kerkrade 2025’.

Ondertekening

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering van 11 december 2024.

de voorzitter, de griffier,

Dr. T.P. Dassen-Housen mr.drs. D.G.M.G. Franssen

Bijlage
Vergelijkingsoverzicht artikelsgewijze aanpassingen

1. Huidige subsidieverordening 2017 (ASV 2017) vs. nieuwe subsidieverordening 2025 (ASV 2025)

ASV 2017 (is)	ASV 2025 (wordt)
Artikel 1 Begripsomschrijving	**Artikel 1 Definities** De opsomming van definities is aangepast naar de gebruikte begrippen in de ASV 2025 waardoor een aantal nieuwe definities zijn toegevoegd en een aantal definities zijn vervallen.
Artikel 2:1 (Reikwijdte) Deze verordening is van toepassing op alle subsidiebesluiten die betrekking hebben op vrijwilligersorganisaties die activiteiten verrichten of organiseren die gericht zijn op het gebied van ontwikkeling, ontplooiing, ontmoeting en ontspanning, een belangrijke bijdrage leveren aan het geestelijk, cultureel, sociaal en lichamelijk welbevinden van de Kerkraadse burgers en medebepalend zijn voor de kwaliteit van het leven in onze samenleving. Als soorten subsidies onderscheidt de gemeente: a. structurele subsidies; b. incidentele subsidies.	**Artikel 3:1 (Reikwijdte)** Deze subsidieverordening geldt voor alle besluiten over subsidies voor vrijwilligersorganisaties, waarbij de verschillende beleidsterreinen zijn uitgewerkt in nadere subsidieregelingen. **Artikel 5 (Vormen van subsidies)** De subsidievormen die binnen deze verordening vallen zijn: 1. Structurele subsidie: een subsidie voor jaarlijks terugkerende activiteiten van een vrijwilligersorganisatie waarbij het college aanvullende criteria stelt aan de uitvoering en verantwoording van de activiteiten. a. Structurele subsidies worden alleen gegeven als een vrijwilligersorganisatie kan laten zien dat ze al één jaar zelfstandig (financieel en organisatorisch) bestaat. b. Deze subsidie kan voor maximaal vier aaneensluitende boekjaren gegeven worden. 2. Eenmalige subsidie: een subsidie voor een eenmalige of experimentele activiteit. De criteria en diverse subsidievormen zijn uitgewerkt in nadere subsidieregelingen.
Artikel 2:2 (Reikwijdte) Voor subsidie komen alleen Kerkraadse vrijwilligersorganisaties in aanmerking. Op basis van vastgesteld beleid kan het college niet-Kerkraadse organisaties voor subsidie in aanmerking laten komen.	**Artikel 3:4 (Reikwijdte)** Alleen vrijwilligersorganisaties gevestigd in Kerkrade die activiteiten uitvoeren in Kerkrade komen in aanmerking voor een subsidie. Het college kan bij nadere subsidieregelingen een subsidie verstrekken aan vrijwilligersorganisaties die niet zijn gevestigd in Kerkrade. Het college kan dit besluiten als zij van mening

	is dat de voorgestelde activiteit van grote meerwaarde is voor Kerkraadse inwoners. Een subsidie aan natuurlijke personen wordt alleen verstrekt aan Kerkraadse inwoners waarbij een activiteit wordt georganiseerd voor inwoners van Kerkrade.
Artikel 2:3 (Reikwijdte) Het college kan besluiten dat deze verordening buiten toepassing blijft, indien voor de te subsidiëren activiteiten subsidie wordt verstrekt door bestuursorganen van andere overheden of door additionele financiers.	**Artikel 13:12 (Weigeringsgronden)** De activiteiten gesubsidieerd (kunnen) worden door andere overheidsregelingen, fondsen of overige financiers.
Artikel 3:1 (Algemene eisen) Alleen rechtspersonen met volledige rechtsbevoegdheid kunnen voor subsidie in aanmerking komen.	**Artikel 6:1 (De subsidieontvanger)** Een structurele subsidie wordt alleen verleend aan rechtspersonen met volledige rechtsbevoegdheid. **Artikel 6:2 (De subsidieontvanger)** Een eenmalige subsidie kan worden verleend aan rechtspersonen met volledige rechtsbevoegdheid en aan natuurlijke personen.
Artikel 3:2 (Algemene eisen) In bijzondere gevallen kan incidentele subsidie worden verleend ten behoeve van door (een groep van) natuurlijke personen georganiseerde activiteiten. De in deze verordening opgenomen bepalingen worden dan – voor zover mogelijk – overeenkomstig toegepast.	**Artikel 6:2 (De subsidieontvanger)** Een eenmalige subsidie kan worden verleend aan rechtspersonen met volledige rechtsbevoegdheid en aan natuurlijke personen. **Artikel 6:3 (De subsidieontvanger)** Bij een subsidieverlening aan natuurlijke personen, worden de regels uit deze verordening zoveel mogelijk overeenkomstig toegepast.
Artikel 3:3 (Algemene eisen) Subsidiëring van activiteiten vindt slechts plaats voor zover deze naar de mening van het college in voldoende mate voldoen aan een direct aanwijsbaar Kerkraads belang; passen binnen het door de raad geformuleerde beleid en die door het college als subsidiabel worden aangemerkt. Subsidieverlening kan geschieden indien: 1. het activiteiten betreft waaraan inwoners van Kerkrade deelnemen, én 2. de activiteiten niet door een reeds gesubsidieerde vrijwilligersorganisatie (zouden kunnen) worden ondernomen, én 3. de activiteiten niet reeds (toereikend) worden gesubsidieerd door een ander overheidsorgaan.	**Artikel 3:3 (Reikwijdte)** Activiteiten komen alleen in aanmerking voor subsidie als het college vindt dat ze duidelijk belangrijk zijn voor Kerkrade en passen binnen het door de raad vastgestelde gemeentebeleid. **Artikel 3:4 (Reikwijdte)** Alleen vrijwilligersorganisaties gevestigd in Kerkrade die activiteiten uitvoeren in Kerkrade komen in aanmerking voor een subsidie […].

	Artikel 13:5 (Weigeringsgronden) […] de te subsidiëren activiteiten al in voldoende mate worden aangeboden in de gemeente Kerkrade. **Artikel 13:12 (Weigeringsgronden)** […] de activiteiten gesubsidieerd (kunnen) worden door andere overheidsregelingen, fondsen of overige financiers.
Artikel 3:4 (Algemene eisen) Het college kan bij nadere regelgeving vaststellen welke activiteiten in aanmerking kunnen komen voor subsidie. Voor zover van toepassing, wordt hierin tevens bepaald welke doelgroepen voor subsidie in aanmerking komen, hoe de subsidie wordt berekend en hoe de subsidiebedragen worden uitbetaald.	**Artikel 7:2 (Bevoegdheden college)** Het college kan bij nadere subsidieregelingen vaststellen welke activiteiten in aanmerking kunnen komen voor subsidie. Dit binnen de kaders van deze verordening en binnen het vastgestelde gemeentebeleid.
Artikel 3:5 (Algemene eisen) Subsidiëring van activiteiten vindt in ieder geval niet plaats, indien de vrijwilligersorganisatie zelf in de kosten daarvan kan voorzien, hetzij uit eigen middelen, hetzij uit middelen van derden of een combinatie daarvan, tenzij het college van oordeel is dat de te leveren prestaties dermate van belang zijn dat hiervan kan worden afgeweken.	**Artikel 13:7 (Weigeringsgronden)** Het college kan de subsidie weigeren als: De aanvrager voldoende financiële middelen heeft om de activiteiten te bekostigen uit eigen middelen en/of middelen van derden.
Artikel 3:6 (Algemene eisen) Ten aanzien van incidentele subsidies wordt een jaarlijks door het college te bepalen maximumbedrag gehanteerd. Aanvragen om een incidentele subsidie geschieden met inachtneming van het bepaalde in artikel 4.1.b	**Vervallen**: wordt verwerkt in nadere subsidieregelingen
Artikel 3:7 (Algemene eisen) Indien bij een instelling sprake is van buitengewone kosten ten aanzien van de huisvesting kan onder bijzondere omstandigheden een aanvullende bijdrage in de huisvestingssfeer worden toegekend. Bij een beleidsregel kan het college nadere regels en criteria vaststellen.	**Vervallen**: wordt verwerkt in nadere subsidieregelingen voor organisaties waarvoor dit nu ook van toepassing is
Artikel 3:8 (Algemene eisen) Subsidies kunnen uitsluitend worden verstrekt ten behoeve van activiteiten waarvan niemand op grond van ras, godsdienst, geslacht, afkomst, seksuele voorkeur of anderszins wordt uitgesloten, tenzij dit geschiedt met het doel een bestaande achterstand te verminderen.	**Artikel 13:8 (Weigeringsgronden)** Het college kan de subsidie weigeren als: Er sprake is van het buitensluiten van deelnemers op grond van ras, geloof, geslacht, gender, afkomst, seksuele voorkeur, een lichamelijke en/of verstandelijke beperking of anderszins. Dit geldt niet voor activiteiten die als

	doel hebben om een achterstand of ongelijkheid bij een specifieke doelgroep te verminderen.
Artikel 3:9 (Algemene eisen) Structurele subsidies worden slechts toegekend indien: a. de rijks- en/of provinciale gelden die op het moment van de vaststelling van de begroting als bijdrage in de kosten van de uitvoering van het beleid verwacht mochten worden ook daadwerkelijk worden verkregen; b. b. de vrijwilligersorganisatie heeft aangetoond dat zij reeds gedurende één jaar zelfstandig heeft gefunctioneerd.	**Artikel 5:1.a (Vormen van subsidie)** Structurele subsidies worden alleen gegeven als een vrijwilligersorganisatie kan laten zien dat ze al één jaar zelfstandig (financieel en organisatorisch) bestaat. **Artikel 9 (Begrotingsvoorbehoud)** Als de gemeentebegroting nog niet is vastgesteld, neemt het college een subsidiebesluit onder de voorwaarde dat voldoende gelden beschikbaar zullen zijn in de gemeentebegroting.
Artikel 3:10 (Algemene eisen) Waar de activiteiten worden uitgevoerd in een ruimtelijke voorziening, moet deze geschikt en toegerust zijn voor de uitvoering van de activiteiten. Het college kan aangeven in welke ruimtelijke voorziening de activiteit dient plaats te vinden wanneer men voor subsidie in aanmerking wenst te komen.	**Artikel 16:1.d Bijzondere verplichtingen** […] in welke ruimtelijke voorziening de activiteiten uitgevoerd dienen te worden, waarbij geldt dat de ruimtelijke voorziening geschikt is voor de uitvoering van de activiteiten.
Artikel 4:1 (Subsidieaanvraag) Ten aanzien van aanvragen tot subsidieverlening wordt het volgende onderscheid gemaakt: a. aanvragen voor structurele subsidieverlening dienen vóór 1 april, voorafgaand aan de nieuwe subsidieperiode, te worden ingediend bij het college. b. aanvragen voor incidentele subsidies dienen in een zo vroeg mogelijk stadium ingediend te worden bij het college. Bij beleidsregels worden de aanvraagtermijnen na-der vastgesteld.	**Artikel 11:1 (Aanvraagtermijn)** Een aanvraag voor een structurele en/of eenmalige subsidie wordt schriftelijk ingediend volgens de termijnen van de betreffende subsidieregeling.
Artikel 4:2 (Subsidieaanvraag) Bij de indiening van de in artikel 4.1.a. bedoelde structurele subsidieaanvragen kunnen de vrijwilligersorganisaties volstaan met het indienen van het naar behoren ingevulde subsidieaanvraagformulier met bijbehorende bijlagen. Bij de aanvragen voor incidentele subsidies zoals bedoeld in artikel 4.1.b. overleggen de vrijwilligersorganisaties in ieder geval: 1. het activiteitenplan, tenzij het college anders bepaalt; 2. de begroting, tenzij deze voor de berekening van het bedrag van de subsidie niet van belang is;	**Artikel 10:1 (Subsidieaanvraag)** Een aanvraag wordt bij het college ingediend door middel van een (digitaal) aanvraagformulier. **Artikel 10:3 (Subsidieaanvraag)** Bij iedere subsidieaanvraag levert de aanvrager in ieder geval de volgende informatie aan: a. een beschrijving van de activiteiten waarvoor de subsidie wordt aangevraagd;

3. andere door het college gevraagde stukken, welke voor een goede beoordeling van de aanvraag van belang zijn.	b. de doelen en resultaten die met de voorgestelde activiteiten bereikt moeten worden; c. een gespecificeerde begroting van de kosten en inkomsten voor deze activiteiten en een dekkingsplan. d. een overzicht van subsidies, vergoedingen of tegemoetkomingen, in welke vorm ook met staatsmiddelen gefinancierd, die zijn ontvangen of worden aangevraagd voor de activiteiten waarvoor een subsidie wordt aangevraagd; e. andere door het college gevraagde documenten en informatie, welke belangrijk zijn voor een goede beoordeling van de aanvraag.
Artikel 4:3 (Subsidieaanvraag) Bij een eerste subsidieaanvraag legt de aanvrager in ieder geval de volgende gegevens over: a. een afschrift van de statuten van de instelling; b. een beschrijving van de organisatievorm van de instelling, voor zover deze niet in de statuten is opgenomen; c. een opgave van de bestuurssamenstelling; d. een bewijs van inschrijving van de Kamer van Koophandel; e. een activiteitenoverzicht van het afgelopen jaar; f. een gespecificeerd financieel verslag van het laatste boekjaar; g. andere door het college gevraagde stukken, welke voor een goede beoordeling van de aanvraag van belang zijn.	**Artikel 10:2 (Subsidieaanvraag)** Als een vrijwilligersorganisatie voor de eerste keer een subsidie aanvraagt, wordt in ieder geval de volgende informatie gevraagd: a. een kopie van de oprichtingsakte en de statuten, vastgesteld door een notaris; b. een beschrijving van de organisatievorm als dit niet in de akte staat vermeld; c. een beschrijving van de samenstelling van het bestuur van de organisatie; d. een bewijs van inschrijving bij de Kamer van Koophandel; e. een overzicht van de uitgevoerde activiteiten van het afgelopen kalenderjaar; f. de jaarrekening van het voorgaande jaar, of als deze niet aanwezig is, een gespecificeerd financieel verslag van inkomsten en uitgaven van het voorgaande jaar; g. andere door het college gevraagde documenten en informatie, welke belangrijk zijn voor een goede beoordeling van de aanvraag.
Artikel 4:4 (Subsidieaanvraag) Indien een aanvraag niet binnen de gestelde aanvraagtermijn is ingediend kan het college besluiten deze buiten behandeling te laten. Dit geldt eveneens ten aanzien van aanvragen die weliswaar tijdig maar niet volledig zijn ingediend. Het college geeft de aanvrager een termijn waarbinnen men het verzuim kan herstellen. Indien daaraan binnen de gestelde termijn niet is voldaan, kan het college eveneens besluiten het verzoek niet in behandeling te nemen dan wel kan het college besluiten om een korting op de subsidie toe te passen. De hoogte van de korting wordt door het college bepaald.	**Artikel 11:2 (Aanvraagtermijn)** Als een aanvraag niet binnen de bovenstaande aanvraagtermijn is ingediend kan het college besluiten de aanvraag niet in behandeling te nemen. **Artikel 11:3 (Aanvraagtermijn)** Als een aanvraag onvolledig wordt ingestuurd, kan het college besluiten om de aanvraag niet in behandeling te nemen. Het college laat de subsidieaanvrager weten voor welke datum de aanvraag aangevuld moet worden. Als de aanvrager de missende informatie niet op tijd inlevert, kan het college besluiten de aanvraag niet verder in behandeling te nemen, het subsidiebedrag te

	verlagen of de subsidie af te wijzen. De hoogte van de subsidie wordt door het college bepaald.
Artikel 5:1 (Bevoegdheden) Het college besluit tot subsidieverlening aan vrijwilligersorganisaties, tenzij de raad deze bevoegdheid aan zich houdt.	**Artikel 7:1 (Bevoegdheden college)** Het college is belast met de uitvoering van deze subsidieverordening en is bevoegd de subsidiebesluiten te nemen.
Artikel 5:2 (Bevoegdheden) Een wettelijke basis voor subsidiëring is niet vereist indien: a. subsidiëring geschiedt in afwachting van de totstandkoming van een wettelijk voor- schrift gedurende ten hoogste een jaar; b. het subsidiëring in incidentele gevallen betreft en de subsidie voor ten hoogste vier jaar wordt verstrekt; **c.** de begroting de subsidieontvanger en het bedrag waarop de subsidie ten hoogste kan worden vastgesteld vermeldt.	**Vervallen**, wordt ondervangen door **artikel 3:2 (reikwijdte):** Met uitzondering van subsidies waarvoor geen wettelijke grondslag nodig is, zoals bedoeld in artikel 4:23, lid 3 van de Awb. Het college kan in deze gevallen bepalen dat deze verordening geheel of gedeeltelijk van toepassing is.
Artikel 5:3 (Bevoegdheden) Voor zover bij wettelijk voorschrift, bij de gemeentebegroting of bij een verordening als bedoeld in artikel 149, eerste lid van de Gemeentewet niet is voorzien in de verdeling van de beschikbare geldmiddelen, stelt het college omtrent die verdeling beleidsregels vast. Het college houdt daarbij in elk geval rekening met: a. de te verwachten effectiviteit van de subsidie; b. het tijdstip waarop de subsidie uiterlijk moet worden aangevraagd.	**Vervallen**, wordt ondervangen door **artikel 8:1** (subsidieplafond): Het college kan bij wettelijk voorschrift subsidieplafonds vaststellen voor structurele subsidies. In dat geval bepalen zij bij subsidieregeling de wijze van verdeling van de betrokken subsidie Dit doet zij binnen de kaders van de vastgestelde gemeentebegroting en beleidskaders. Bij nadere subsidieregelingen bepaalt het college de wijze van verdeling van de betreffende subsidies.
Artikel 6:1 (Subsidieplafond) Het college stelt voor de subsidieperiode – binnen de afgesproken beleidskaders van de gemeenteraad – het subsidieplafond vast via het bekostigingsoverzicht.	**Artikel 8:1** Het college kan bij wettelijk voorschrift subsidieplafonds vaststellen voor structurele subsidies. In dat geval bepalen zij bij subsidieregeling de wijze van verdeling van de betrokken subsidie Dit doet zij binnen de kaders van de vastgestelde gemeentebegroting en beleidskaders. Bij nadere subsidieregelingen bepaalt het college de wijze van verdeling van de betreffende subsidies.
Artikel 6:2 (Subsidieplafond) Voor zover een subsidie wordt verleend ten laste van een begroting die nog niet is vastgesteld of goedgekeurd, kan het voorbehoud worden gemaakt, dat voldoende financiële middelen beschikbaar worden gesteld.	**Artikel 9 (Begrotingsvoorbehoud)** Als de gemeentebegroting nog niet is vastgesteld, neemt het college een subsidiebesluit onder de voorwaarde dat voldoende gelden beschikbaar zullen zijn in de gemeentebegroting. Als deze situatie van toepassing is, wordt dit benoemd in de subsidiebeschikking.

Het voorbehoud vervalt, indien het college daarop niet binnen vier weken na vaststelling of ontvangst van het bericht van goedkeuring van de begroting een beroep heeft gedaan. Het beroep op het voorbehoud geschiedt bij een subsidie voor een activiteit die door het college ook in de voorgaande subsidieperiode werd gesubsidieerd door een intrekking wegens veranderde omstandigheden. In andere gevallen geschiedt het beroep op het voorbehoud door een intrekking overeenkomstig artikel 17.	
Artikel 6:3 (Subsidieplafond) Het college maakt het te verwachten subsidieplafond bekend vóór de aanvang van het tijdvak waarvoor het is vastgesteld; bij die bekendmaking wordt de wijze van verdeling vermeld, wordt gewezen op de mogelijkheid tot verlaging van dat plafond en de gevlogen daarvan voor de reeds ingediende aanvragen om subsidie.	**Artikel 8:5** Op basis van de subsidieplafonds wordt een bekostigingsoverzicht gemaakt. Het college maakt het bekostigingsoverzicht bekend voor de start van een nieuwe subsidieperiode of subsidie jaar.
Artikel 6:4 (Subsidieplafond) Bij de toekenning van subsidies gaat het college uit van de mate waarin de vrijwilligersorganisatie en de door die organisatie ingediende activiteiten(plannen) voldoen aan de toekenningscriteria, met dien verstande dat de mate waarin deze criteria worden toegepast, per beleidsterrein kunnen verschillen.	**Vervallen**, wordt ondervangen door **artikel 13** (weigeringsgronden).
Artikel 7:1 (Weigeringsgronden) Het college weigert een subsidie die op een wettelijk voorschrift berust of een incidenteel subsidie wegens het ontbreken van voor verstrekking beschikbare gelden, indien het subsidieplafond bij verstrekking zal worden overschreden.	**Artikel 13:1 (Weigeringsgronden)** Het college kan de subsidie weigeren als: De subsidieverstrekking in strijd is met een wettelijk voorschrift, het algemeen belang, de goede zeden of de openbare orde. **Artikel 13:9 (Weigeringsgronden**) Het college kan de subsidie weigeren als: Het subsidieplafond door de aanvraag zal worden overschreden.
Artikel 7:2 (Weigeringsgronden) Het college weigert een instelling subsidie indien haar activiteiten naar het oordeel van het college niet, casu quo niet voldoende zijn ingericht op de gemeente Kerkrade of aanwijsbaar ten goede komen aan de ingezetenen van de gemeente.	**Artikel 13:3 (Weigeringsgronden)** Het college kan de subsidie weigeren als: De te subsidiëren activiteiten niet of onvoldoende toegankelijk en/of belangrijk zijn voor de inwoners van Kerkrade. **Artikel 13:4 (Weigeringsgronden)** Het college kan de subsidie weigeren als:

	De te subsidiëren activiteiten niet of onvoldoende bijdragen aan de beleidsdoelen van gemeente Kerkrade.
Artikel 7:3 (Weigeringsgronden) Het college kan een subsidie weigeren indien een gegronde reden bestaat om aan te nemen dat: a. de activiteiten niet of niet geheel zullen plaatsvinden; b. de aanvrager niet zal voldoen aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen; c. de aanvrager niet op een behoorlijke wijze rekening en verantwoording zal afleggen omtrent de verrichte activiteiten en de daaraan verbonden uitgaven en inkomsten, voor zover deze voor de vaststelling van de subsidie van belang zijn; d. d. de vrijwilligersorganisatie niet in het belang van de plaatselijke gemeenschap werkt of gebruik maakt van middelen die naar het oordeel van het college in strijd zijn met de wet of het algemeen belang.	**Artikel 13:1 (weigeringsgronden)** Het college kan de subsidie weigeren als: De subsidieverstrekking in strijd is met een wettelijk voorschrift, het algemeen belang, de goede zeden of de openbare orde. **Artikel 13:4 (Weigeringsgronden)** Het college kan de subsidie weigeren als: De te subsidiëren activiteiten niet of onvoldoende bijdragen aan de beleidsdoelen van gemeente Kerkrade. **Artikel 13:6 (Weigeringsgronden)** Het college een gegronde reden heeft om aan te nemen dat: a. de activiteiten niet of niet volledig zullen plaatsvinden; b. de aanvrager niet zal voldoen aan de verplichtingen die zijn verbonden aan de subsidie; c. de aanvrager niet op een goede wijze verantwoording zal afleggen over de uitgevoerde activiteiten en de daarbij horende uitgaven en inkomsten.
Artikel 7:4 (Weigeringsgronden) Het college kan een subsidie voorts weigeren indien de aanvrager: a. in het kader van de aanvraag onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van deze gegevens tot een onjuiste beschikking op de aanvraag zou hebben geleid; b. failliet is verklaard of aan hem surséance van betaling is verleend of ten aanzien van hem de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen van toepassing is verklaard, dan wel een verzoek daartoe bij de rechtbank is ingediend; **c.** c. de aanvrager doelstellingen beoogt of activiteiten zal ontplooien die in strijd zijn met de wet, het algemeen belang of de openbare orde.	**Artikel 13:1 (Weigeringsgronden)** Het college kan de subsidie weigeren als: De subsidieverstrekking in strijd is met een wettelijk voorschrift, het algemeen belang, de goede zeden of de openbare orde **Artikel 13:14 (Weigeringsgronden)** Het college kan de subsidie weigeren als: De aanvrager onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en deze zouden leiden tot een onjuiste beschikking.
Artikel 7:5 (Weigeringsgronden) Het college kan een subsidie weigeren in de gevallen genoemd in artikel 3.8 van deze verordening.	**Vervallen**, dit is voldoende geborgd in de diverse bepalingen van de ASV 2025.

Artikel 8:1 (Meerjarige subsidie) Het college kan voor maximaal vier boekjaren subsidie verlenen.	**Artikel 5:1.b (Vormen van subsidies)** […] Deze subsidie kan voor maximaal vier aaneensluitende boekjaren gegeven worden.
Artikel 8:2 (Meerjarige subsidie) Indien de subsidie voor meerdere boekjaren wordt verleend, wordt aan de subsidie de verplichting verbonden tot het periodiek aan het bestuursorgaan verstrekken van de gegevens die voor de vaststelling van de subsidie van belang zijn.	**Artikel 14:2 (Subsidieverantwoording)** Bij een structurele subsidie: de subsidieontvanger stuurt de informatie die van belang is om de subsidie vast te stellen, volgens de afspraken en termijnen zoals aangegeven in de beschikking.
Artikel 8:3 (Meerjarige subsidie) Het college geeft bij een meerjarig subsidie aan op welk bedrag de subsidieontvanger elk jaar maximaal recht heeft.	**Artikel 19:1** De subsidie wordt uitbetaald zoals beschreven in de beschikking.
Artikel 8:4 (Meerjarige subsidie) De beschikking tot subsidieverlening vermeldt welke gegevens de subsidieontvanger krachtens het tweede lid moet verstrekken alsmede op welke tijdstippen de gegevens moeten worden verstrekt.	**Artikel 14:2 (Subsidieverantwoording)** Bij een structurele subsidie: de subsidieontvanger stuurt de informatie die van belang is om de subsidie vast te stellen, volgens de afspraken en termijnen zoals aangegeven in de beschikking. **Artikel 17:2 (Subsidieverlening)** Als de subsidie wordt verleend in de vorm van een structurele subsidie of periodieke betalingen bevat, wordt in de beschikking aangegeven: a. voor welke periode de subsidie van toepassing is; b. hoe hoog het bedrag is dat per betaling wordt uitbetaald; c. op welk moment de bedragen worden uitbetaald.
Artikel 8:5 (Meerjarige subsidie) Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar tenzij in de beschikking anders is bepaald.	**Artikel 1:7 (Definities)** Boekjaar: een kalenderjaar van januari tot en met december, tenzij in de subsidiebeschikking anders is bepaald.
Artikel 9:1 (Subsidiebeschikking) In de beschikking tot subsidieverlening staat: a. een omschrijving van de activiteiten waarvoor de subsidie wordt verleend; b. het (maximale) bedrag van de subsidie dan wel de wijze waarop dit bedrag wordt bepaald of het bedrag waarop de subsidie ten hoogste kan worden vastgesteld; c. de betalingstermijn.	**Artikel 17:1 (Subsidieverlening)** De aanvrager ontvangt een beschikking waarin staat beschreven: a. De toekenning (verlening) of afwijzing van de subsidieaanvraag; b. De reden van toekenning of afwijzing; c. een beschrijving van de activiteiten waarvoor de subsidie wordt toegekend; d. het (maximale) subsidiebedrag en een toelichting op de wijze waarop het subsidiebedrag is berekend; e. de wijze van betaling en de betalingstermijn(en);

	f. eventuele verplichtingen waaraan de subsidieaanvrager dient te voldoen; g. de wijze waarop de subsidie verantwoord dient te worden; h. de mogelijkheid om in bezwaar te gaan tegen het subsidiebesluit.
Artikel 9:2 (Subsidiebeschikking) Als de subsidie wordt verleend in de vorm van een periodieke aanspraak op financiële middelen, wordt in de beschikking tot subsidieverlening het tijdvak vermeld waarvoor de subsidie wordt verleend.	**Artikel 17:2 (Subsidieverlening)** Als de subsidie wordt verleend in de vorm van een structurele subsidie of periodieke betalingen bevat, wordt in de beschikking aangegeven: a. voor welke periode de subsidie van toepassing is; b. hoe hoog het bedrag is dat per betaling wordt uitbetaald; c. op welk moment de bedragen worden uitbetaald.
Artikel 9:3 (Subsidiebeschikking) **3.1** De beschikking op structurele subsidieaanvragen wordt uiterlijk op 31 december van het jaar voorafgaand aan het subsidiejaar of de subsidieperiode afgegeven. **3.2** De afgifte van de beschikking op incidentele subsidieaanvragen wordt geregeld in de betreffende beleidsregels.	**Artikel 12:1 (Beslistermijn)** Het besluit op een aanvraag voor een structurele subsidie wordt genomen voor 31 december in het jaar van aanvragen. **Artikel 12:2 (Beslistermijn)** Het besluit op een aanvraag voor eenmalige subsidie volgt binnen 8 weken na ontvangst van de volledige aanvraag.
Artikel 9:4 (Subsidiebeschikking) Een subsidie kan niet worden verleend onder de voorwaarde dat uitsluitend het college of uitsluitend de aanvrager een bepaalde handeling verricht, tenzij het betreft de voorwaarde dat: a. de aanvrager meewerkt aan de totstandkoming van een overeenkomst ter uitwerking van de beschikking tot subsidieverlening, of b. b. de aanvrager aantoont dat een gebeurtenis, niet zijnde een handeling van het college of van de aanvrager, heeft plaatsgevonden.	**Vervallen**, dit wordt voldoende geborgd binnen de gehele ASV 2025.
Artikel 10:1 (Intrekking en wijziging subsidieverlening) Zolang de subsidie niet is vastgesteld kan het college de subsidieverlening met inachtneming van een redelijke termijn intrekken of ten nadele van de subsidieontvanger wijzigen: a. voor zover de subsidieverlening onjuist is; b. voor zover veranderde omstandigheden of gewijzigde inzichten zich in overwegende mate tegen voortzetting of ongewijzigde voortzetting van de subsidie verzetten, of c. in andere bij wettelijk voorschrift geregelde gevallen.	**Artikel 10:2 (Intrekking en wijziging subsidieverlening)** Naast het bepaalde in lid 1 kan het college zolang de subsidie niet is vastgesteld, een lopende subsidieverlening tevens intrekken of ten nadele van de subsidieontvanger wijzigen, indien de werkelijke kosten voor uitvoering van de activiteit(en) lager zijn uitgevallen dan de kosten die zijn opgenomen in de bij de subsidieaanvraag bijgevoegde begroting.

Artikel 11:1 (Verplichtingen) Het college kan de subsidieontvanger in een beschikking tot subsidieverlening verplichtingen (voorwaarden) opleggen.	**Artikel 7:4 (Bevoegdheden college)** Het college besluit over verplichtingen die aan de verlening, vaststelling en betaling van subsidie verbonden worden. Zie ook artikel 15 en artikel 16.
Artikel 11:2 (Verplichtingen) Deze verplichtingen kunnen betrekking hebben op: a. de aard en omvang van de activiteiten waarvoor subsidie wordt verleend; b. de administratie van aan de activiteiten verbonden uitgaven en inkomsten; c. de voor het vaststellen van de subsidie te verstrekken gegevens en bescheiden die nodig zijn voor een beslissing omtrent de subsidie; d. de te verzekeren risico's; e. het stellen van zekerheid voor verleende voorschotten; f. het afleggen van rekening en verantwoording omtrent de verrichte activiteiten en de daaraan verbonden uitgaven en inkomsten; g. het beperken of wegnemen van de nadelige gevolgen van de subsidie voor derden.	**Artikel 15:2 (Algemene verplichtingen)** Het college kan bepalen dat de subsidieontvanger aan verplichtingen moet voldoen. Deze kunnen onder andere gaan over: a. de soort en omvang van de activiteiten waarvoor subsidie wordt gegeven; b. de informatie en documenten die nodig zijn om de subsidie definitief vast te stellen; c. eventuele risico's die verzekerd moeten worden; d. het verantwoorden van de uitgevoerde activiteiten en de bijbehorende uitgaven en inkomsten;
Artikel 11:3 (Verplichtingen) Het college kan de subsidieontvanger ook andere verplichtingen opleggen conform artikel 4:38 lid 1 Awb die strekken tot verwezenlijking van het doel van de subsidie. Deze doelgebonden verplichtingen kunnen onder meer betrekking hebben op: a. de kennis en ervaring van het personeel voor zover dat personeel betrokken is bij de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten; b. de wijze waarop gebruikers, vrijwilligers en beroepskrachten worden betrokken bij het ontwikkelen en uitvoeren van beleid van de subsidieontvanger; c. aard, deugdelijkheid, inrichting, beheer en toegankelijkheid van voorzieningen.	**Artikel 16:1 (Bijzondere verplichtingen)** Het college kan de subsidieontvanger bijzondere verplichtingen opleggen die helpen om het doel van de subsidie te bereiken. Deze verplichtingen kunnen onder andere gaan over: a. de kennis en ervaring van het personeel dat betrokken is bij de gesubsidieerde activiteiten; b. het betrekken van inwoners, vrijwilligers en beroepskrachten bij het maken en uitvoeren van het organisatiebeleid van de subsidieontvanger; c. de kwaliteit, inrichting, beheer en toegankelijkheid van voorzieningen d. in welke ruimtelijke voorziening de activiteiten uitgevoerd dienen te worden, waarbij geldt dat de ruimtelijke voorziening geschikt is voor de uitvoering van de activiteiten; e. bevorderen van vitaliteit van zowel de inwoner als de vrijwilligersorganisatie; f. de publicatie van de verstrekte subsidie.
Artikel 11:4 (Verplichtingen) Het college kan tevens niet doelgebonden verplichtingen opleggen conform artikel 4:39 lid 1 Awb met het oog op onder meer:	**Artikel 16:1 (Bijzondere verplichtingen)**

a. milieubelangen; b. bescherming van minderheden; c. emancipatorische aangelegenheden; d. publicatie van de door de gemeente Kerkrade verstrekte subsidie.	Het college kan de subsidieontvanger bijzondere verplichtingen opleggen die helpen om het doel van de subsidie te bereiken. Deze verplichtingen kunnen onder andere gaan over: a. de kennis en ervaring van het personeel dat betrokken is bij de gesubsidieerde activiteiten; b. het betrekken van inwoners, vrijwilligers en beroepskrachten bij het maken en uitvoeren van het organisatiebeleid van de subsidieontvanger; c. de kwaliteit, inrichting, beheer en toegankelijkheid van voorzieningen; d. in welke ruimtelijke voorziening de activiteiten uitgevoerd dienen te worden, waarbij geldt dat de ruimtelijke voorziening geschikt is voor de uitvoering van de activiteiten; e. bevorderen van vitaliteit van zowel de inwoner als de vrijwilligersorganisatie; f. de publicatie van de verstrekte subsidie.
Artikel 11:5 (Verplichtingen) De verplichtingen kunnen na de subsidieverlening worden uitgewerkt, voor zover de beschikking tot subsidieverlening dit vermeldt.	**Artikel 15:4 (Algemene verplichtingen)** De algemene verplichtingen kunnen na de subsidieverlening verder worden uitgewerkt en worden nagestuurd. Als dit het geval is wordt dit aangegeven in de beschikking subsidieverlening. **Artikel 16:2 (Bijzondere verplichtingen)** De verplichtingen kunnen na de subsidieverlening verder worden uitgewerkt en worden nagestuurd. Als dit het geval is wordt dit aangegeven in de beschikking subsidieverlening.
Artikel 11:6 (Verplichtingen) Als aannemelijk is dat een of meer van de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend niet, niet tijdig of niet geheel zullen worden verricht of dat niet, niet tijdig of niet geheel aan de subsidie verbonden verplichtingen zal worden voldaan, meldt de subsidieontvanger dat onverwijld schriftelijk aan het college.	**Artikel 15:1.a (Algemene verplichtingen)** De subsidieontvanger is verplicht het college direct en schriftelijk te informeren over belangrijke wijzigingen, onder andere: a. Ontwikkelingen of situaties waardoor het waarschijnlijk is dat een of meer activiteiten waarvoor de subsidie is gegeven, niet of niet op tijd zullen worden uitgevoerd.
Artikel 11:7 (Verplichtingen) Een subsidieontvanger informeert het college onverwijld schriftelijk over: a. beslissingen of procedures die zijn gericht op de beëindiging van de activiteiten waarvoor subsidie is verleend, of tot ontbinding van de gesubsidieerde rechtspersoon;	**Artikel 15:1 (Algemene verplichtingen)** De subsidieontvanger is verplicht het college direct en schriftelijk te informeren over belangrijke wijzigingen, onder andere: a. ontwikkelingen of situaties waardoor het waarschijnlijk is dat een of meer activiteiten waarvoor de subsidie is gegeven, niet of niet op tijd zullen worden uitgevoerd;

b. relevante wijzigingen in de financiële en organisatorische verhouding met derden; c. ontwikkelingen die ertoe kunnen leiden dat aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen niet, niet tijdig of niet geheel zullen kunnen worden nagekomen; d. wijziging van de statuten voor zover het betreft de vorm van de gesubsidieerde rechtspersoon, de persoon van de bestuurder of bestuurders en het doel van de rechtspersoon.	b. beslissingen of procedures die gericht zijn op het opheffen van de organisatie; c. het stoppen van de activiteiten waarvoor subsidie is verleend; d. belangrijke veranderingen in de financiële en organisatorische relatie met derden; e. situaties waardoor de subsidieontvanger niet, onvolledig of niet op tijd de verplichtingen kan nakomen die aan de subsidie verbonden zijn; f. wijzigingen in de statuten, zoals de vorm van de gesubsidieerde organisatie, het doel van de organisatie en de samenstelling van het bestuur; g. het wijzigen van contactgegevens van de organisatie.
Artikel 12 (Controle) De subsidieontvanger is verplicht alle medewerking te verlenen aan een toezichthouder of ambtenaar, die belast wordt met het houden van toezicht of controles op de naleving van de aan de subsidieontvanger opgelegde verplichtingen en mee te werken aan eventuele onderzoeken van de rekenkamercommissie.	**Artikel 15:3 (Algemene verplichtingen)** De subsidieontvanger is verplicht mee te werken aan het verzoek van een ambtenaar of bevoegd toezichthouder die controleert of de regels voor de subsidieverstrekking worden nageleefd.
Artikel 13:1 (Subsidievaststelling) ‘ De beschikking tot subsidievaststelling stelt het bedrag van de subsidie vast en geeft aanspraak op betaling van het vastgestelde bedrag.	**Artikel 18:2 (subsidievaststelling)** De aanvrager ontvangt een beschikking ter vaststelling van de subsidie waarin het vastgestelde subsidiebedrag staat benoemd. De beschikking geeft een definitief recht op uitbetaling.
Artikel 13:2 (Subsidievaststelling) Indien geen beschikking tot subsidieverlening is gegeven, bevat de beschikking tot subsidievaststelling een aanduiding van de activiteiten waarvoor de subsidie wordt verstrekt.	**Artikel 18:3 (subsidievaststelling)** Als de aanvrager geen beschikking subsidieverlening heeft ontvangen, beschrijft de beschikking subsidievaststelling een beschrijving van de activiteiten waarvoor de subsidie wordt toegekend en de bijhorende verplichtingen.
Artikel 13:3 (Subsidievaststelling) Het college kan direct tot vaststelling besluiten.	**Artikel 17:4 (Subsidieverlening)** Het college kan besluiten de subsidieverstrekking direct vast te stellen.
Artikel 14:1 (Subsidievaststelling) Het college stelt de subsidie vast na afloop van de activiteit of voor het einde van elk boekjaar van de subsidieperiode waarvoor de subsidie is verleend.	**Artikel 18:1 (Subsidievaststelling)** Na ontvangst van de aanvraag tot vaststelling, zoals staat beschreven in artikel 14, stelt het college de subsidie vast: a. bij een eenmalige subsidie binnen de termijn zoals beschreven in de nadere betreffende subsidieregelingen;

	b. voor een structurele subsidie voor het einde van elk boekjaar van de subsidieperiode waarvoor de subsidie is verleend.
Artikel 14:2 (Subsidievaststelling) De subsidieontvanger dient een aanvraag tot subsidievaststelling in.	**Artikel 14:1 (Subsidieverantwoording)** Bij een eenmalige subsidie: de subsidieontvanger stuurt na uitvoering van de activiteiten de aanvraag om de subsidieverlening vast te stellen, volgens de afspraken en termijnen zoals aangegeven in de beschikking. **Artikel 14:2 (Subsidieverantwoording)** Bij een structurele subsidie: de subsidieontvanger stuurt de informatie die van belang is om de subsidie vast te stellen, volgens de afspraken en termijnen zoals aangegeven in de beschikking.
Artikel 14:3 (Subsidievaststelling) De aanvraag tot subsidievaststelling wordt ingediend binnen een bij de beschikking tot subsidieverlening bepaalde termijn.	**Artikel 14:1 (Subsidieverantwoording)** Bij een eenmalige subsidie: de subsidieontvanger stuurt na uitvoering van de activiteiten de aanvraag om de subsidieverlening vast te stellen, volgens de afspraken en termijnen zoals aangegeven in de beschikking. **Artikel 14:2 (Subsidieverantwoording)** Bij een structurele subsidie: de subsidieontvanger stuurt de informatie die van belang is om de subsidie vast te stellen, volgens de afspraken en termijnen zoals aangegeven in de beschikking.
Artikel 14:4 (Subsidievaststelling) Indien de aanvraag niet of niet tijdig wordt ingediend, kan de subsidie ambtshalve worden vastgesteld.	**Artikel 18:6 (subsidievaststelling)** Het college kan de subsidie helemaal of voor een deel ambtshalve vaststellen als: a. de subsidieontvanger het verzoek tot vaststelling niet of niet tijdig heeft ingediend; b. in de wet of bij de toekenning van de subsidie een termijn is bepaald waarbinnen het college dit moet doen; c. de beschikking subsidieverlening of subsidievaststelling wordt ingetrokken of ten nadele van de ontvanger wordt gewijzigd, zie ook artikel 20.
Artikel 15:1 (Subsidievaststelling) De aanvraag tot vaststelling van de subsidie geeft aan of de activiteiten hebben plaatsgevonden overeenkomstig de subsidieverlening, tenzij de subsidie voor de aanvang van de activiteiten wordt vastgesteld.	**Artikel 14:3 (Subsidieverantwoording)** De aanvraag tot het vaststellen van de subsidie wordt ingediend door het bijhorende (digitale) formulier. De subsidieontvanger stuurt minimaal de volgende informatie mee:

	a. een activiteitenverslag waarin de uitvoering van activiteiten waarvoor subsidie is verleend wordt beschreven; b. een overzicht van de daadwerkelijke inkomsten en uitgaven; c. overzicht van de tegoeden (bank- en kassaldo). **Artikel 18:4 (Subsidievaststelling)** De vaststelling van de subsidie wordt beoordeeld op basis van de kwaliteit van de uitvoering van de activiteiten en de verplichtingen die zijn verbonden aan de subsidie. De subsidie kan voor een lager bedrag worden vastgesteld op basis van artikel 20.
Artikel 15:2 (Subsidievaststelling) Voorts wordt bij de aanvraag tot vaststelling van de subsidie rekening en verantwoording afgelegd omtrent de aan de activiteiten verbonden uitgaven en inkomsten, voor zover deze voor de vaststelling van de subsidie van belang zijn.	**Artikel 14:3 (Subsidieverantwoording)** De aanvraag tot het vaststellen van de subsidie wordt ingediend door het bijhorende (digitale) formulier. De subsidieontvanger stuurt minimaal de volgende informatie mee: a. een activiteitenverslag waarin de uitvoering van activiteiten waarvoor subsidie is verleend wordt beschreven; b. een overzicht van de daadwerkelijke inkomsten en uitgaven; c. een overzicht van de tegoeden (bank- en kassaldo's).
Artikel 16 (Lagere vaststelling) Vaststelling van de subsidie kan geschieden voor een lager bedrag dan verlening van de subsidie indien: a. de activiteiten waarvoor subsidie is verleend niet of niet geheel hebben plaatsgevonden; b. de subsidieontvanger niet heeft voldaan aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen; c. de subsidieontvanger onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beschikking op de aanvraag tot subsidieverlening zou hebben geleid, of d. de subsidieverlening anderszins onjuist was en de subsidieontvanger dit wist of behoorde te weten.	**Artikel 18:5 (Subsidievaststelling)** De vaststelling van de subsidie wordt beoordeeld op basis van de kwaliteit van de uitvoering van de activiteiten en de verplichtingen die zijn verbonden aan de subsidie. De subsidie kan voor een lager bedrag worden vastgesteld op basis van artikel 20.
Artikel 17:1 (Intrekking en wijziging) Zolang de subsidie niet is vastgesteld kan het college de subsidieverlening intrekken of ten nadele van de subsidieontvanger wijzigen indien: a. de activiteiten, waarvoor subsidie is verleend niet of niet geheel hebben plaatsgevonden of zullen plaatsvinden;	**Artikel 20:1 (Intrekken en wijzigen subsidieverstrekking)** Het college kan de subsidieverlening ten nadele intrekken of wijzigen als: a. de activiteiten waarvoor subsidie is verleend: - niet of gedeeltelijk zullen plaatsvinden; of - niet of gedeeltelijk hebben plaatsgevonden;

b. de subsidieontvanger niet heeft voldaan aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen; c. de subsidieontvanger onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beschikking op de aanvraag tot subsidieverlening zou hebben geleid; d. de subsidieverlening anderszins onjuist was en de subsidieontvanger dit wist of behoorde te weten; e. met toepassing van artikel 6 een beroep wordt gedaan op de voorwaarde dat voldoende gelden ter beschikking worden gesteld.	b. de subsidieontvanger niet heeft voldaan aan verplichtingen die zijn verbonden aan de subsidieverlening; c. de subsidieontvanger onjuiste of onvolledige informatie heeft doorgegeven en als juiste of volledige informatie zou hebben geleid tot een ander besluit op de subsidieaanvraag; d. de subsidieverlening op een andere manier onjuist was en de subsidieontvanger dit wist of hoorde te weten; e. de activiteiten zijn uitgevoerd tegen lagere kosten of met hogere inkomsten dan waarvoor subsidie is verleend; f. als de subsidieverlening onjuistheden bevat; g. als er veranderde omstandigheden of nieuwe inzichten zijn die het niet langer verantwoord maken om de subsidie zoals oorspronkelijk verleend voort te zetten; h. er een wijziging of overschrijding van het subsidieplafond plaats vindt; i. bij andere door de wet vastgestelde omstandigheden.
Artikel 17:2 (Intrekking en wijziging) De intrekking of wijziging werkt terug tot en met het tijdstip waarop de subsidie is verleend, tenzij bij de intrekking of wijziging anders is bepaald.	**Artikel 20:2 (Intrekken en wijzigingen subsidieverstrekking)** Het intrekken of aanpassen van de subsidieverlening geldt vanaf het moment dat de subsidie is verleend tenzij het college hierin een ander besluit neemt.
Artikel 18:1 (Intrekking en wijziging) Het college kan een beschikking tot subsidievaststelling intrekken of ten nadele van de ontvanger wijzigen: a. op grond van feiten of omstandigheden waarvan het bij de subsidievaststelling redelijkerwijs niet op de hoogte kon zijn en op grond waarvan de subsidie lager dan overeenkomstig de subsidieverlening zou zijn vastgesteld; b. indien de subsidievaststelling onjuist was en de subsidieontvanger dit wist of behoorde te weten, of c. indien de subsidieontvanger na de subsidievaststelling niet heeft voldaan aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen.	**Artikel 20:3 (Intrekken en wijzigen subsidieverstrekking)** Het college kan de subsidievaststelling intrekken of wijzigen als: a. op grond van feiten of omstandigheden waarvan het bij de subsidievaststelling redelijkerwijs niet op de hoogte kon zijn en op grond waarvan de subsidie lager dan overeenkomstig de subsidieverlening zou zijn vastgesteld; b. de subsidievaststelling onjuist was en de subsidieontvanger dit wist of hoorde te weten; c. de subsidieontvanger na de vaststelling niet heeft voldaan aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen.
Artikel 18:2 (Intrekking en wijziging) De intrekking of wijziging werkt terug tot en met het tijdstip waarop de subsidie is vastgesteld, tenzij bij de intrekking of wijziging anders is bepaald.	**Artikel 20:4 (Intrekken en wijzigen subsidieverstrekking)** De intrekking of wijziging van de vaststelling geldt vanaf het moment dat de subsidie is vastgesteld tenzij het college hierin een ander besluit neemt.
Artikel 18:3 (Intrekking en wijziging) De subsidievaststelling kan niet meer worden ingetrokken of ten nadele van de ontvanger worden gewijzigd indien vijf jaren zijn verstreken sedert de dag	Artikel 20:5 (Intrekken en wijzigen subsidieverstrekking) De vastgestelde subsidie kan niet meer worden ingetrokken of gewijzigd als er vijf jaar voorbij zijn sinds de dag waarop de vaststelling schriftelijk is toegezegd.

waarop zij is bekendgemaakt dan wel, in het geval, bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, sedert de dag waarop de handeling in strijd met de verplichting is verricht of de dag waarop aan de verplichting had moeten zijn voldaan.	
Artikel 19:1 (Betaling) Structurele subsidies worden overeenkomstig de beschikking tot subsidieverlening betaald.	**Artikel 19:1 (Betaling)** De betaling vindt plaats binnen zes weken na de datum van verzending van de beschikking, behalve als in de beschikking een ander tijdstip is aangegeven.
Artikel 19:2 (Betaling) Structurele subsidies ter hoogte van een jaarlijks of periodiek vast te stellen bedrag worden ineens betaald op een nader door het college te bepalen tijdstip mits met betreffende subsidieontvanger geen andere afspraken zijn gemaakt inzake subsidiebetaling.	**Artikel 19:1 (Betaling)** De betaling vindt plaats binnen zes weken na de datum van verzending van de beschikking, behalve als in de beschikking een ander tijdstip is aangegeven.
Artikel 19:3 (Betaling) Indien feiten of omstandigheden aanleiding geven tot een lagere vaststelling van de subsidie over het betreffende boekjaar of de betreffende subsidieperiode, kan verrekening plaatsvinden door inhouding op de nog uit te betalen subsidie in hetzelfde jaar of de resterende jaren uit de betreffende subsidieperiode dan wel bij de verlening van de subsidie over de volgende subsidieperiode.	**Artikel 21:2 (Terugvordering)** Het college kan het bedrag dat teruggevorderd wordt, verrekenen met een andere subsidie die aan dezelfde ontvanger voor dezelfde activiteiten is gegeven, maar voor een andere periode.
Artikel 19:4 (Betaling) Incidentele subsidies worden binnen vier weken na de subsidievaststelling betaald.	**Artikel 19:1 (Betaling)** De betaling vindt plaats binnen zes weken na de datum van verzending van de beschikking, behalve als in de beschikking een ander tijdstip is aangegeven.
Artikel 19:5 (Betaling) Indien door de subsidieaanvrager bezwaar wordt gemaakt tegen de subsidiebeschikking, kan het college toch tot gehele of gedeeltelijke uitbetaling overgaan zolang nog niet op het bezwaarschrift is beslist.	**Artikel 19:3 (Betaling)** Als de subsidieaanvrager bezwaar heeft gemaakt tegen het subsidiebesluit, kan het college toch al geheel of gedeeltelijk de subsidie uitbetalen, zolang er nog geen beslissing op het bezwaar is genomen.
Artikel 20:1 (Voorschotten) Het college kan bij subsidieverlening voorschotten verlenen.	**Artikel 19:4 (Betaling)** Het college kan bij het verlenen van subsidies werken met afkoopsommen en voorschotten.
Artikel 20:2 (Voorschotten) De beschikking tot voorschotverlening vermeldt het bedrag van het voorschot, dan wel de wijze waarop dit bedrag wordt bepaald, alsmede de data waarop de voorschotten betaald worden.	**Artikel 19:4.a (Betaling)** In de beschikking wordt beschreven wat de hoogte is van de voorschotten of de afkoopsom.

Artikel 20:3 (Voorschotten) Bij de subsidievaststelling worden betaalde voorschotten verrekend met het bedrag van de subsidie.	**Artikel 19:4.b (Betaling)** Bij de subsidievaststelling en definitieve uitbetaling, worden de betaalde voorschotten verrekend met het totaalbedrag van de toegekende subsidie en wordt het eventueel resterende subsidiebedrag uitbetaald.
Artikel 21 (Terugvordering) Onverschuldigd betaalde subsidiebedragen en voorschotten kunnen worden teruggevorderd voor zover na de dag waarop de subsidie is vastgesteld, dan wel de subsidieontvanger na de subsidievaststelling niet heeft voldaan aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen, nog geen vijf jaar zijn verstreken.	**Artikel 21 (Terugvordering)** 1. Het college kan onterecht betaalde subsidiebedragen terugvorderen. 2. Het college kan het bedrag dat teruggevorderd wordt, verrekenen met een andere subsidie die aan dezelfde ontvanger voor dezelfde activiteiten is gegeven, maar voor een andere periode. 3. Onterecht betaalde subsidiebedragen en voorschotten kunnen worden teruggevorderd: a. binnen vijf jaar vanaf de datum van de schriftelijke subsidievaststelling; en b. de ontvanger niet heeft voldaan aan de verplichtingen gekoppeld aan de subsidieverstrekking.
Artikel 22 (Methode van structurele subsidieverlening)	**Vervallen**, deze inhoud wordt verwerkt in de nadere subsidieregelingen.
Artikel 23 t/m artikel 35 (Bijzondere bepalingen structurele subsidieverlening	**Vervallen**, deze inhoud wordt verwerkt in de nadere subsidieregelingen.
Artikel 36 (Slotbepalingen) Bij aanvang van de nieuwe subsidieperiode wordt door het college bezien of de hoogte van de te verlenen structurele subsidies en afkoopsommen aangepast dient te worden.	**Artikel 22:3 (hardheidsclausule)** In het jaar voorafgaand aan de nieuwe subsidieperiode besluit het college of de hoogte van de te verlenen structurele subsidies en afkoopsommen wordt aangepast.
Artikel 37 (Slotbepalingen) Wanneer twee of meer structureel gesubsidieerde rechtspersonen samengaan en fuseren tot één rechtspersoon kan het college een incidentele subsidie toekennen.	**Vervallen**, dit wordt verwerkt in de nadere subsidieregelingen.
Artikel 38 (Waarderingssubsidie) Het college kan een subsidie verstrekken als waardering indien het bepaalde activiteiten van belang acht of deze wil aanmoedigen. Zonder deze naar aard en omvang te willen beïnvloeden.	**Vervallen**, dit wordt verwerkt in de nadere subsidieregelingen.

Artikel 39:1 (Hardheidsclausule) Als een bij of krachtens deze verordening gestelde termijn voor een subsidieaanvrager of subsidieontvanger gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zouden zijn tot de daarmee te dienen belangen, kan het college een andere termijn vaststellen.	**Artikel 22:2.a (Hardheidsclausule)** Het college kan in bijzondere omstandigheden afwijken van een of meerdere bepalingen uit deze verordening om te voorkomen dat de subsidieontvanger onevenredig benadeeld wordt: a. Afwijken van een of meerdere artikelen: als het strikt volgen van de bepalingen in deze verordening onredelijke nadelige gevolgen heeft, kan het college besluiten af te wijken van een of meerdere artikelen of artikelleden;
Artikel 39:2 (Hardheidsclausule) Door het college kan van een of meer bepaalde artikelen of artikelleden van deze verordening worden afgeweken als daaraan vasthouden voor een subsidieaanvrager of subsidieontvanger gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zouden zijn tot de daarmee te dienen belangen.	**Artikel 22:2.a (Hardheidsclausule)** Het college kan in bijzondere omstandigheden afwijken van een of meerdere bepalingen uit deze verordening om te voorkomen dat de subsidieontvanger onevenredig benadeeld wordt: a. Afwijken van een of meerdere artikelen: als het strikt volgen van de bepalingen in deze verordening onredelijke nadelige gevolgen heeft, kan het college besluiten af te wijken van een of meerdere artikelen of artikelleden;
Artikel 39:3 (Hardheidsclausule) Toepassing van de vorige leden wordt gemotiveerd in het besluit.	**Artikel 22:2.b (Hardheidsclausule)** b. Het college onderbouwt haar besluit tot afwijking schriftelijk.
Artikel 40 (Bijzondere gevallen) In gevallen waarin deze verordening niet of niet voldoende voorziet, beslist het college.	**Artikel 22:1 (Hardheidsclausule)** In alle gevallen waarin deze verordening niet voorziet of onduidelijk is, beslist het college.
Artikel 41 (Overgangsbepalingen) Verleende subsidies die nog niet vastgesteld zijn vallen onder de werking van deze nieuwe verordening. Daar waar bij de vaststelling sprake is van gewijzigde voorwaarden zal de voor de instelling meest gunstige voorwaarde voor de vaststelling van de subsidie worden.	**Artikel 23.1 Overgangsregels** Verleende subsidies die nog niet vastgesteld zijn per 1 januari 2025 vallen onder de werking van deze verordening. **Artikel 23.2 Overgangsregels** Daar waar bij de vaststelling sprake is van gewijzigde voorwaarden, zal de voor de organisatie meest gunstige voorwaarde voor de vaststelling van de subsidie worden genomen.
Artikel 42 (Inwerkingtreding) Deze verordening treedt in werking op 1 november 2016 onder gelijktijdige intrekking van de “Subsidieverordening Gemeente Kerkrade 2012” zoals door de Raad vastgesteld op 30 mei 2012 en is voor de berekening van de	**Artikel 24 Ingangsdatum en omhangbepaling** 1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2025. Op hetzelfde moment wordt de ‘Algemene Subsidieverordening Vrijwilligersorganisaties Gemeente Kerkrade 2017’ ingetrokken behoudens het gestelde in hoofdstuk 7 en 8. De bepalingen uit

structurele subsidieverlening voor het eerst van toepassing voor de subsidieperiode 2017 t/m 2020.	hoofdstuk 7 en 8 worden met ingang van 01 mei 2025 ingetrokken, of zoveel eerder als de nadere regels als bedoeld in artikel 7 2e lid zijn vastgesteld. 2. Na de inwerkingtreding van deze verordening berusten alle nadere regels gesteld op grond van bepalingen die bij deze verordening vervallen of worden ingetrokken, voor zover niet specifiek bepaald in deze verordening, op deze verordening. **Toelichting:** De hoofdstukken 7 en 8 uit de ASV 2017 worden verwerkt in nieuw op te stellen subsidieregelingen. De huidige beleidsregels, die hun grondslag vinden in de ASV 2017, zullen eveneens verwerkt worden in de nieuw op te stellen subsidieregelingen. De nadere subsidieregelingen dienen uiterlijk per 1 mei 2025 vastgesteld te worden door het college en in werking te treden. Tot deze ingangsdatum zullen de hoofdstukken 7 en 8 uit de ASV 2017 de huidige beleidsregels van kracht blijven.
Artikel 43 (Citeertitel) Deze verordening kan aangehaald worden als “Algemene subsidieverordening vrijwilligersorganisaties gemeente Kerkrade 2017”.	**Artikel 25 (Citeertitel)** Deze verordening wordt aangehaald als ‘Algemene Subsidieverordening Vrijwilligersorganisaties Kerkrade 2025’.
Toelichting Algemene Subsidieverordening Vrijwilligersorganisaties gemeente Kerkrade 2017.	**Vervallen.** **Toelichting:** deze toelichting is zijn geheel vervallen. Doordat de ASV 2025 is opgesteld in toegankelijker taalgebruik, is een dergelijke uitgebreide toelichting niet meer noodzakelijk. Waar nodig zijn onderdeken uit de toelichting verwerkt bij de betreffende bepalingen in de ASV 2025. Waar nodig zullen onderdelen uit de toelichting verwerkt worden in de nadere subsidieregelingen.

2. Nieuwe bepalingen in de ASV 2025

Artikel 2 (Doelstelling)
Het verenigingsleven en vrijwilligersinitiatieven zijn van wezenlijk belang voor de Kerkraadse samenleving. Zij vormen de kern van sociale participatie, waar inwoners via activiteiten op betekenisvolle wijze meedoen en bijdragen aan de samenleving. Lidmaatschap en deelname aan verenigingsactiviteiten bevorderen niet alleen de fysieke gezondheid, maar versterken ook het mentale welbevinden van de inwoners. Daarnaast zorgen vrijwilligersinitiatieven voor een sterke sociale basis, die de verbinding tussen inwoners vergroot en de kwaliteit van leefbaarheid verbetert. De raad streeft ernaar om deze organisaties te ondersteunen door middel van passende subsidies, in lijn met het gemeentebeleid, om betekenisvolle participatie voor alle inwoners van Kerkrade te bevorderen. Vrijwilligersorganisaties spelen een cruciale rol in dit beleid, doordat zij ervoor zorgen dat iedereen, naar eigen mogelijkheden, kan deelnemen aan zinvolle activiteiten. Deze activiteiten bevorderen sociale cohesie, stimuleren talentontwikkeling en dragen bij aan een gezonde, hechte en inclusieve gemeenschap. Door mensen samen te brengen, leren zij met en van elkaar, wat bijdraagt aan ontspanning en een vitaal leven. Zo ondersteunt de gemeente actief haar ambitie om een betrokken en leefbare samenleving te creëren.

Toelichting: Door deze doelstelling als extra bepaling toe te voegen aan de ASV 2025, wordt het belang van vrijwilligersinitiatieven en verenigingen voor de Kerkraadse samenleving onderstreept. Deze bepaling biedt een heldere richtlijn voor het toekennen van subsidies die sociale cohesie versterken, participatie bevorderen en bijdragen aan een inclusieve en gezonde samenleving, geheel in lijn met het actuele gemeentebeleid.

Artikel 4 Staatssteunregels
1. Als een subsidieaanvraag onder een Europees steunkader valt, kan het college bij subsidieregeling afwijken van deze verordening en deze aanvullen.
2. Bij subsidieregelingen waarbij is bepaald dat toepassing kan worden gegeven aan een Europees steunkader, verwijst de subsidieregeling naar het desbetreffende steunkader.
3. Bij subsidies waarop een Europees steunkader van toepassing is, verwijst de verleningsbeschikking naar de toepasselijke bepalingen van het steunkader.
4. Bij subsidies waarop een Europees steunkader van toepassing is, komen alleen de activiteiten, doelstellingen, resultaten en kosten voor vergoeding in aanmerking die voldoen aan de eisen van het desbetreffende steunkader.
5. Bij subsidies waarop een Europees steunkader van toepassing is, komen organisaties alleen in aanmerking voor een subsidieverstrekking als deze voldoet aan de voorwaarden van het desbetreffende Steunkader.

Toelichting:
Dit artikel is toegevoegd conform Europese en Nederlandse wetgeving. Zoals toegelicht in de nota van toelichting, is de impact van de staatssteunregels op de subsidiëring van vrijwilligersorganisaties in Kerkrade minimaal.

Artikel 12:4 (Beslistermijn)
Bij aanvragen voor een subsidie die worden aangemeld bij de Europese commissie, gerelateerd aan het Europees Staatskader, wordt de termijn verdaagd totdat de Europese Commissie een eindbeslissing heeft genomen.

Toelichting:
Deze bepaling is toegevoegd conform Europese en Nederlandse wetgeving.

Artikel 13:11 (Weigeringsgronden)
Het college kan de subsidie weigeren als:
- de benodigde vergunning voor de activiteit is geweigerd;

Toelichting:
Als een vergunning voor activiteiten die deze vereisen, wordt afgewezen, kunnen die activiteiten niet worden uitgevoerd en zou het verstrekken van een subsidie onjuist zijn.

Artikel 13:13 (Weigeringsgronden)
Het college kan de subsidie weigeren als:
- de aanvrager drie jaar of langer subsidie heeft gekregen voor dezelfde of soortgelijke activiteiten en er sprake is van veranderde omstandigheden of nieuwe inzichten. Het college kan de subsidie voor de volgende periode stopzetten of verlagen. Dit gebeurt door het vooraf mededelen van een redelijke termijn waarbinnen de subsidie wordt verlaagd en/of stopgezet;

Toelichting:
Dit artikel is toegevoegd conform artikel 4:51 van de Awb.

Artikel 16:1.e (Bijzondere verplichtingen)
Het college kan de subsidieontvanger bijzondere verplichtingen opleggen die helpen om het doel van de subsidie te bereiken. Deze verplichtingen kunnen onder andere gaan over:
- bevorderen van vitaliteit van zowel de inwoner als de vrijwilligersorganisatie;

Toelichting:
Dit lid is opgenomen als 'kan-bepaling', waarmee het college de mogelijkheid heeft om bij het verstrekken van subsidies specifieke verplichtingen op te leggen. Deze verplichtingen zijn gericht op het bevorderen van de vitaliteit van zowel de inwoners als de vrijwilligersorganisaties, in overeenstemming met het actuele gemeentebeleid.

ID	Datum vergadering	Vergadering	Nummer	Portefeuillehouder	Onderwerp	Deadline	Status	Datum reactie
275	08-10-2024	Cie B&S	21	Roland	Beleidsplan Armoede en Schulden - evaluatie pilot		Open	
274	08-10-2024	Cie B&S	20	Roland	Beleidsplan Armoede en Schulden - advies JARK	28-02-2025	Open	
273	08-10-2024	Cie B&S	19	Roland	Stadspas irt beleidsplan Armoede en Schulden	31-12-2024	Open	14-11-2024
272	10-09-2024	Cie B&S	18	Roland	Brainstormsessie aanpak evaluaties	31-03-2025	Afgedaan	25-09-2024
270	18-06-2024	Cie B&S	16	Roland	Uitvoeringsplan visie “Samen sterk, iedereen veilig”		Afgedaan	31-10-2024
269	18-06-2024	Cie B&S	15	Schlangen	Uitvoeringsplan gemeenschapshuizen	18-06-2025	Open	
250	13-11-2023	Raad-B&S	50	Roland	Gebruik volwassenenfonds Sport en Cultuur	31-07-2024	Open	
247	13-11-2023	Raad-B&S	47	Schlangen	Onderzoek schoolzwemmen	31-07-2024	Afgedaan	14-11-2024
245	25-10-2023	Raad-B&S	45	Roland	SCA - Roda seizoenskaarten meenemen in tegenprestatie	31-08-2024	Afgedaan	12-11-2024
239	10-10-2023	Cie B&S	39	Roland	agenderen jaarplan armoede en schulden	31-12-2025	Open	
238	10-10-2023	Cie B&S	38	Roland	presentatie KBL / Schuldhulpverlening	31-07-2024	Open	14-11-2024
243	04-10-2023	Raad-B&S	43		participatie en realisatie jeugdhonk Einderstraat	31-08-2024	Tussenbericht	08-11-2024
231	19-09-2023	Cie B&S	31	Roland	Opbouw management info sociaal domein	29-02-2024	Tussenbericht	22-09-2023
230	19-09-2023	Cie B&S	30	Dassen-Housen	Werkbezoek GR Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad	31-07-2024	Open	
228	12-07-2023	Raad-B&S	28	Roland	Rechtmatigheid verstrekte energietoeslagen	31-01-2024	Open	
211	11-04-2023	Cie B&S	15	Roland	Evaluatie burgerparticipatie	31-03-2024	Tussenbericht	14-11-2024
208	16-03-2023	Cie B&S	12	Roland	Stand van zaken uitvoering aanbevelingen toepassing Wvggz in Kerkrade	31-03-2025	Open	
207	16-03-2023	Cie B&S	11	Roland	Aanbevelingen vanuit evaluatie toepassing Wvggz worden overgenomen	30-09-2023	Open	
202	07-02-2023	Cie B&S	6	Schlangen	Inspraakmogelijkheid voor burgers, raad en commissies over Het Martin Buber	30-06-2023	Afgedaan	25-09-2024
193	29-11-2022	Cie B&S	37	Schlangen	Monitoren voortgang m.b.t. visie gemeenschapshuizen	31-03-2025	Tussenbericht	14-11-2024
183	17-11-2022	Raad-B&S	27	Roland	Motie niet-gebruik voorzieningen betrekken bij motie stille ramp	30-09-2023	Open	
181	01-11-2022	Cie B&S	25	Roland	Evaluatie voortgang burgerparticipatie 4e kwartaal 2023.	31-01-2025	Tussenbericht	26-09-2023
175	27-09-2022	Cie B&S	19	Schlangen	Opstellen samenhangend gemeentelijk taalbeleid	01-03-2026	Open	
169	05-07-2022	Cie B&S	13	Schlangen	Kwartaalsgewijs informatie over stand van zaken Het Martin Buber -	31-03-2025	Tussenbericht	11-09-2024
167	31-12-2021	Raad-B&S	66	Schlangen	De raad wordt regelmatig geïnformeerd over de voortgang gebiedsontwikkeling	30-09-2025	Tussenbericht	17-09-2024
148	10-11-2021	Raad-B&S	58	Schlangen	Uitleg samenwerking gemeente met zorg en onderwijs	01-09-2023	Tussenbericht	29-03-2023
147	10-11-2021	Raad-B&S	57	Schlangen	subsidieverordening: subsidie verenigingen	31-12-2023	Tussenbericht	14-11-2024
143	29-09-2021	Raad-B&S	53	Geers	Parkeeroverlast BS de Veldhof en IKC Droomhof	31-12-2024	Open	
79	12-11-2020	Raad-B&S	18	Schlangen	bewegen speeltuinen en gymzalen	01-07-2023	Tussenbericht	12-04-2021